

URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU
STATISTICAL OFFICE IN OPOLE

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
OPOLSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE OPOLSKIE VOIVODSHIP*

2012

KOMITET REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Anna Koska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Maria Mołodowicz

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Joanna Biernacka, Beata Dzierżanowska, Anna Greb-Rubisz,
Sylvia Hulbój, Anna Jaworska, Małgorzata Kania, Sylwia Lew,
Ewa Natrońska-Komar, Magdalena Skalik

Opracowanie merytoryczne

Editors supervision

Zespół pracowników Urzędu
Statystycznego w Opolu

*Team of the Statistical Office
in Opole*

Redakcja techniczna,
skład komputerowy i grafika

*Technical supervision,
type setting and graphic*

Jolanta Bardoń, Dariusz Foryś

Projekt okładki

Covern design

Lidia Motrenko-Makuch

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 0485–3237

**Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie
www.stat.gov.pl/opole**

***Publication available on CD
and on the Internet
www.stat.gov.pl/opole***

DRUK: Urząd Statystyczny we Wrocławiu
Wydział Poligrafii w Legnicy
Nakład 120 egz.

***PRINTING: Statistical Office in Wrocław
Printing Department in Legnica
Edition 120 copies***

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejne wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego”. Tegoroczna edycja zawierająca, podobnie jak poprzednie, obszerny zestaw informacji charakteryzujących sytuację demograficzną i społeczno-gospodarczą województwa została dodatkowo wzbogacona o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Niezmieniony podstawowy zakres tematyczny oraz układ publikacji umożliwiają zaobserwowanie ogólnych tendencji rozwojowych i kierunków zmian.

Zamieszczone na wstępie tablice przeglądowe przedstawiają m.in. najistotniejsze dane w odniesieniu do kraju oraz w ujęciu retrospekcyjnym za lata 2000–2011. Szczegółowe dane statystyczne zaprezentowano w działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi, zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Podstawą opracowania poszczególnych działów były wyniki badań statystycznych realizowanych przez służby statystyki publicznej oraz dane ze źródeł administracyjnych. Treść publikacji uzupełniają mapy i wykresy w atrakcyjny sposób prezentujące wybrane zjawiska oraz zachodzące w nich relacje.

Rocznik w polsko-angielskiej wersji językowej dostępny jest w formie książkowej, na płycie CD i na stronie internetowej Urzędu: <http://www.stat.gov.pl/opole>.

Przekazując Państwu Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego 2012 pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom, które poprzez udostępnienie danych przyczyniły się do wzbogacenia jego treści, jak również wyrażam nadzieję, że publikacja zaspokoi oczekiwania informacyjne Czytelników.

Wszystkim zainteresowanym informacjami statystycznymi dotyczącymi podstawowych jednostek podziału terytorialnego województwa polecam, wydaną równocześnie, publikację „Województwo Opolskie 2012 — podregiony, powiaty, gminy” stanowiącą uzupełnienie niniejszego Rocznika.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Opolu

dr Anna Koska

Opole, grudzień 2012 r.

PREFACE

The Statistical Office in Opole presents the subsequent edition of the "Statistical Yearbook of the Opolskie Voivodship". The this year's edition containing, like the previous ones, a comprehensive set of information characterising the demographic and socio-economic situation of the voivodship has been additionally enriched with the results of the National Census of Population and Housing 2011. As being unchanged both, the basic range of topics and the publishing system enable the observation of general development trends and directions of changes.

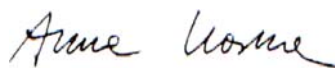
The review tables posted at the outset present among others, the most important data in comparison with the country as well as in terms of retrospective for the years 2000–2011. Detailed statistics are presented in thematic sections preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. The results of statistical surveys carried out by official statistics services as well as data from administrative sources were the basis for the elaboration of separate pages. Maps and charts presenting, in an attractive way, selected phenomena and relationships occurring within them, complement the content of the publication.

The Yearbook in Polish-English version is available in the book form, on CD and on the website of the Office: <http://www.stat.gov.pl/opole>.

Presenting the Statistical Yearbook of the Opolskie Voivodship 2012, I would like to thank all persons and institutions that have contributed to the enrichment of its content by providing data, and moreover, I also hope that the publication will satisfy Readers' information expectations.

To all persons interested in statistical information concerning the basic units of the territorial division of the voivodship, I would like to recommend the simultaneously issued publication titled "Opolskie Voivodship 2012 – subregions, powiats and gminas" being the complement to this Yearbook.

Director
of the Statistical Office in Opole

Anna Koska Ph. D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2011 r.
II. Ważniejsze dane o województwie

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd teryto- rialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar spra- wiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpie- czeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informa- cyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki naro- dowej

CONTENTS

Preface	Str. Page
List of tables and graphs	3–4
Symbols. Abbreviations	6–19
General notes	20–21
	22–27

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2011</i>	28–33
<i>Major data on the voivodship</i>	34–51

CHAPTERS

<i>Geography</i>	52–53
<i>Environmental protection</i>	54–73
<i>Administrative division and territorial self-go- vernment</i>	74–78
<i>Public safety. Justice</i>	79–83
<i>Population. Religious denominations</i>	84–110
<i>Labour market</i>	111–141
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i> ...	142–150
<i>Household budgets</i>	151–157
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	158–170
<i>Education</i>	171–198
<i>Health care and social welfare</i>	199–210
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	211–219
<i>Science and technology. Information society</i> ..	220–229
<i>Prices</i>	230–234
<i>Agriculture and forestry</i>	235–261
<i>Industry and construction</i>	262–271
<i>Transport and communications</i>	272–277
<i>Trade and catering</i>	278–283
<i>Finances of enterprises</i>	284–296
<i>Public finance</i>	297–303
<i>Investments. Fixed assets</i>	304–315
<i>Regional accounts</i>	316–320
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	321–328

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne województwa w 2011 r.	Geographic location of the voivodship in 2011	1 52
Powierzchnia i granice w 2011 r.	Area and borders in 2011	2 52
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3 52
Dane meteorologiczne	Meteorological data	4 53
Dane meteorologiczne według miesięcy	Meteorological data by months	5 53
 DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	 CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 54
Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania	Geodesic area by direction of use	1 /6/ 60
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes	2 /7/ 61
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land	3 /8/ 61
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	Water withdrawal for needs of the national economy and population	4 /9/ 62
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	Water consumption for needs of the national economy and population	5 /10/ 62
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych	Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds	6 /11/ 63
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2011 r.	Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2011	7 /12/ 63
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground	8 /13/ 64
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków	Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed	9 /14/ 64
Oczyszczalnie ścieków	Waste water treatment plants	10 /15/ 65
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza	Emission and reduction of industrial air pollutants	11 /16/ 65
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych	Air pollution reduction systems in plants especially noxious	12 /17/ 66
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania	Generated and accumulated waste and their storage yards areas	13 /18/ 67
Odpady według rodzajów	Waste by type	14 /19/ 68

		Tabl. Table	Str. Page
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>	15 /20/	68
Parki krajobrazowe	<i>Landscape parks</i>	16 /21/	69
Rezerваты przyrody	<i>Nature reserves</i>	17 /22/	69
Pomniki przyrody	<i>Monuments of nature</i>	18 /23/	70
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds</i>	19 /24/	70
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds</i>	20 /25/	71
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)</i>	21 /26/	71
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management</i>	22 /27/	72
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	74
Jednostki administracyjne województwa	<i>Administrative units of voivodship</i>	1 /28/	76
Gminy w 2011 r.	<i>Gminas in 2011</i>	2 /29/	76
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2011</i>	3 /30/	76
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2011</i>	4 /31/	77
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	<i>Paid employment and wages and salaries in the public administration</i>	5 /32/	78
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	79
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime</i>	1 /33/	80
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych według rodzajów przestępstw	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by type of crime</i>	2 /34/	82
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw	<i>Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment by type of crime</i>	3 /35/	82
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	<i>Registered activity of the state fire department</i>	4 /36/	83

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 84
Ludność	Population	1 /37/ 90
Ludność według płci i wieku	Population by sex and age	2 /38/ 90
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population ..	3 /39/ 91
Miasta i ludność w miastach	Towns and urban population	4 /40/ 92
Gminy zamieszkane przez ludność wiejską	Gminas and rural population	5 /41/ 92
Mediana wieku ludności (wiek środkowy ludności) według płci	Median age population (median age of population) by sex	6 /42/ 92
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego	Population aged 15 and more by de facto marital status	7 /43/ 93
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia	Population aged 13 and more by education level	8 /44/ 93
Ludność według głównego źródła utrzymania	Population by main source of maintenance	9 /45/ 94
Ludność według płci i kraju urodzenia	Population by sex and country of birth	10 /46/ 95
Ludność z obywatelstwem niepolskim według płci i kraju obywatelstwa	Population with non-polish citizenship by sex and country of citizenship	11 /47/ 96
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa w 2011 r.	Population by place of birth and citizenship in 2011	12 /48/ 96
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	Population by structure of national-ethnic identity in 2011	13 /49/ 96
Ruch naturalny ludności	Vital statistics	14 /50/ 97
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	Marriages contracted and dissolved	15 /51/ 97
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców	Marriages contracted by age of bridegrooms and brides	16 /52/ 98
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides	17 /53/ 99
Zawarte małżeństwa wyznaniowe	Church or religious marriages	18 /54/ 100
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce	19 /55/ 100
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	Divorces by the number of underage children in the marriage	20 /56/ 102
Urodzenia	Births	21 /57/ 102
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki	Live births by birth order and age of mother	22 /58/ 103
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności	Female fertility and reproduction rates of population	23 /59/ 104
Zgony według płci i grup wieku zmarłych w 2011 r.	Deaths by sex and age groups of deceased in 2011	24 /60/ 104
Zgony według wybranych przyczyn	Deaths by selected causes	25 /61/ 105
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2011 r.	Infant deaths by sex and age in 2011	26 /62/ 106
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn	Infant deaths by selected causes	27 /63/ 106
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję	Suicides registered by police	28 /64/ 107
Przeciętne dalsze trwanie życia	Life expectancy	29 /65/ 107
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały	Internal and international migration of population for permanent residence	30 /66/ 108
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	Internal migration of population for permanent residence by direction	31 /67/ 108

	Tabl. Table	Str. Page
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i> 32 /68/	109
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants</i> 33 /69/	110
Niektóre wyznania religijne w 2011 r.	<i>Selected religious denominations in 2011</i> 34 /70/	110
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	111
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age in 2011</i> 1 /71/	121
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level in 2011</i> 2 /72/	122
Pracujący	<i>Employment</i>	
Pracujący w 2011 r.	<i>Employed persons in 2011</i> 3 /73/	124
Pracujący według statusu zatrudnienia	<i>Employed persons by employment status</i> ... 4 /74/	125
Przeciętne zatrudnienie	<i>Average paid employment</i> 5 /75/	126
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni	<i>Full- and part-time paid employees</i> 6 /76/	127
Przyjęcia do pracy	<i>Hires</i> 7 /77/	128
Zwolnienia z pracy	<i>Terminations</i> 8 /78/	129
Absolwenci szkół podejmujący pierwszą pracę	<i>School leavers starting work for the first time</i> 9 /79/	130
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone	<i>Job vacancies and newly created</i> 10 /80/	131
Bezrobocie	<i>Unemployment</i>	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers</i> 11 /81/	132
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls</i> 12 /82/	132
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority</i> 13 /83/	133
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	<i>Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market</i> 14 /84/	134
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu	<i>Registered unemployed persons benefitting from labour market programme</i> 15 /85/	134
Wydatki Funduszu Pracy	<i>Expenditures of Labour Fund</i> 16 /86/	134
Warunki pracy	<i>Work conditions</i>	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i> 17 /87/	135
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)</i> 18 /88/	136
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture</i> 19 /89/	138
Choroby zawodowe	<i>Occupational diseases</i> 20 /90/	138

		Tabl. Table	Str. Page
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	<i>Persons working in hazardous conditions</i>	21 /91/	139
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych	<i>Persons receiving benefits for work in harm- ful and strenuous conditions</i>	22 /92/	140
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits</i>	23 /93/	141
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	142
Wynagrodzenia	<i>Wages and salaries</i>		
Wynagrodzenia brutto według składników wynagrodzeń i sekcji	<i>Gross wages and salaries by wages and salaries components sections</i>	1 /94/	145
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji	<i>Average monthly gross wages and salaries by ownership sectors and sections</i>	2 /95/	147
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections</i>	3 /96/	148
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	<i>Social security benefits</i>		
Emeryci i renciści	<i>Retirees and pensioners</i>	4 /97/	149
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	<i>Gross retirement pay and pension benefits</i>	5 /98/	149
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	151
Gospodarstwa domowe	<i>Households</i>	1 /99/	155
Przeciętny miesięczny dochód rozporzą- dzalny na 1 osobę w gospodarstwach do- mowych	<i>Average monthly per capita available income in households</i>	2 /100/	155
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita expenditures in households</i>	3 /101/	156
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households</i>	4 /102/	156
Gospodarstwa domowe wyposażone w nie- które przedmioty trwałego użytkowania	<i>Households furnished with selected durable goods</i>	5 /103/	157
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	158
Infrastruktura komunalna	<i>Municipal infrastructure</i>		
Wodociągi i kanalizacja	<i>Water-line and sewerage systems</i>	1 /104/	163
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	<i>Consumers and consumption of electricity in households</i>	2 /105/	163

	Tabl. Table	Str. Page
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households</i>	3 /106/ 164
Ogrzewnictwo	<i>House-heating</i>	4 /107/ 164
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems</i>	5 /108/ 165
Komunikacja miejska	<i>Urban transport</i>	6 /109/ 165
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe	<i>Municipal waste and liquid waste</i>	7 /110/ 166
Składowiska odpadów komunalnych	<i>Landfill sites with municipal waste</i>	8 /111/ 166
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej	<i>Generally accessible and estate urban area green belts</i>	9 /112/ 166
Mieszkania	Dwellings	
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i>	10 /113/ 167
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb	<i>Dwellings completed by number of rooms</i>	11 /114/ 168
Zasoby mieszkaniowe	<i>Dwelling stocks</i>	12 /115/ 168
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej	<i>Structure of dwellings by useful floor area ..</i>	13 /116/ 169
Struktura mieszkań według liczby izb	<i>Structure of dwellings by number of rooms ..</i>	14 /117/ 169
Struktura mieszkań wyposażonych w instalacje	<i>Structure of dwellings fitted with installations</i>	15 /118/ 169
Struktura mieszkań według stosunków własnościowych w 2011 r.	<i>Structure of dwellings by type of ownership in 2011</i>	16 /119/ 170

DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE

CHAPTER X. EDUCATION

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	171
Edukacja według szczebli kształcenia	<i>Education by level</i>	1 /120/	176
Szkoły według organów prowadzących	<i>Schools by school governing authority</i>	2 /121/	178
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych ...	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools</i>	3 /122/	181
Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dorosłych	<i>Students studying obligatory foreign languages in schools for adults</i>	4 /123/	182
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<i>Education for people with special educational needs</i>	5 /124/	182
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii	<i>Special education centres, youth education centres and youth social therapy centres</i>	6 /125/	183
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth</i>	7 /126/	183
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	<i>Art schools for children and youth</i>	8 /127/	183
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools</i>	9 /128/	184
Wychowanie pozaszkolne	<i>Extracurricular education</i>	10 /129/	185
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools)</i>	11 /130/	185
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools)</i>	12 /131/	186
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools)</i>	13 /132/	187

	Tabl. Table	Str. Page
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education</i>	14 /133/ 188
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools)</i>	15 /134/ 188
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools)</i>	16 /135/ 188
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych)	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools)</i>	17 /136/ 189
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education</i>	18 /137/ 189
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych)	<i>Post-secondary schools (excluding special schools)</i>	19 /138/ 190
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education</i>	20 /139/ 190
Szkoły wyższe	<i>Higher education institutions</i>	21 /140/ 191
Studenci szkół wyższych według form studiów, typów szkół i grup kierunków studiów	<i>Student of higher education institutions by study forms, type of schools and fields of education</i>	22 /141/ 191
Absolwenci szkół wyższych według form studiów, typów szkół i grup kierunków studiów	<i>Graduates of higher education institutions by study forms, type of schools and fields of education</i>	23 /142/ 194
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół	<i>Foreigners – students and graduates by study forms and type of schools</i>	24 /143/ 196
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships</i>	25 /144/ 196
Domy i stołówki studenckie	<i>Student dormitories and canteens</i>	26 /145/ 197
Szkoły dla dorosłych	<i>Schools for adults</i>	27 /146/ 197
Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education</i>	28 /147/ 198
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL ACTIVITIES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 199
Pracownicy medyczni	<i>Medical personnel</i>	1 /148/ 203
Lekarze specjaliści	<i>Doctors specialists</i>	2 /149/ 203
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	<i>Out-patient health care</i>	3 /150/ 204
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna ...	<i>Emergency medical services and first-aid</i>	4 /151/ 204
Stacjonarna opieka zdrowotna	<i>In-patient health care</i>	5 /152/ 205
Szpitale ogólne	<i>General hospitals</i>	6 /153/ 205
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets</i>	7 /154/ 207
Krwiodawstwo	<i>Blood donation</i>	8 /155/ 207
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings</i>	9 /156/ 207
Żłobki	<i>Nurseries</i>	10 /157/ 208
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży	<i>Care and education centres for children and young people</i>	11 /158/ 209
Rodziny zastępcze	<i>Foster families</i>	12 /159/ 209
Stacjonarna pomoc społeczna	<i>Stationary social welfare</i>	13 /160/ 210
Świadczenia pomocy społecznej	<i>Social assistance benefits</i>	14 /161/ 210

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	General notes	x	211
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami)	Public libraries (with branches)	1 /162/	213
Muzea	Museums	2 /163/	213
Teatry i instytucje muzyczne	Theatres and music institutions	3 /164/	214
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	Cultural centres and establishments, clubs, community centres	4 /165/	214
Kina stałe	Fixed cinemas	5 /166/	215
Abonenci radiowi i telewizyjni	Radio and television subscribers	6 /167/	215
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania	Collective tourist accommodation establishments	7 /168/	215
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	Catering establishments in collective tourist accommodation establishments	8 /169/	217
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments	9 /170/	218
Sport	Sport		
Kluby sportowe	Sports clubs	10 /171/	219
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2010 r.	Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2010	11 /172/	219
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	General notes	x	220
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	Units and employment in research and development activity	1 /173/	223
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia	Employment in research and development activity by educational level	2 /174/	223
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)	3 /175/	224
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące)	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices)	4 /176/	224
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej	Degree of consumption of research equipment in research and development activity	5 /177/	224
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące)	Expenditures on innovation activities in industry (current prices)	6 /178/	225
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle	Means for automating production processes in industry	7 /179/	226
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przemyśle	Net revenues from sales of new or significantly improved products in industry	8 /180/	228

	Tabl. Table	Str. Page
Spółeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet	Enterprises using Internet	9 /181/ 229
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne	Enterprises using selected ICT systems	10 /182/ 229
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	General notes	x 230
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services	1 /183/ 232
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług	Average retail prices of selected goods and services	2 /184/ 232
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	Average procurement prices of major agricultural products	3 /185/ 234
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	Average marketplace prices received by farmers	4 /186/ 234
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	General notes	x 235
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	Trends and major economic and production results in agriculture	1 /187/ 240
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	Agricultural land area by land type	2 /188/ 241
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)	3 /189/ 242
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Structure of gross and market agricultural output (constant prices)	4 /190/ 242
Powierzchnia zasiewów	Sown area	5 /191/ 244
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów	Selected crop production and yields	6 /192/ 245
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntych	Area, production and yields of ground vegetables	7 /193/ 246
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	Area, production and yields of tree fruit	8 /194/ 247
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	Area, production and yields of fruit bushes and berry fruit	9 /195/ 248
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie	Cattle, pigs, sheep and horses	10 /196/ 249
Drób	Poultry	11 /197/ 251
Produkcja żywca rzeźnego	Production of animals for slaughter	12 /198/ 251
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów	Production of meat, fats and pluck	13 /199/ 252
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	Production of cows' milk and hen eggs	14 /200/ 252
Melioracje użytków rolnych	Drainage of agricultural land	15 /201/ 253
Ciągniki rolnicze	Agricultural tractors	16 /202/ 253
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient	17 /203/ 253
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	Value of agricultural products procurement (current prices)	18 /204/ 254
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of major agricultural products	19 /205/ 255
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące)	Value of major agricultural products procurement (current prices)	20 /206/ 256

	Tabl. Table	Str. Page
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	<i>Labour input on agricultural holdings in 2009/10</i>	21 /207/ 257
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Employed persons exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010</i>	22 /208/ 258
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych	<i>Forest land</i>	23 /209/ 259
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work</i>	24 /210/ 259
Pozyskanie drewna	<i>Removals</i>	25 /211/ 260
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals</i>	26 /212/ 261
Požary lasów	<i>Forest fires</i>	27 /212/ 261
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 262
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle	<i>Basic data on industry</i>	1 /213/ 264
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry (current prices)</i>	2 /214/ 264
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices)</i>	3 /215/ 266
Zatrudnienie i wynagrodzenia w przemyśle	<i>Employment and wages and salaries in industry</i>	4 /216/ 266
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production (current prices)</i>	5 /217/ 267
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices)</i>	6 /218/ 268
Budynki oddane do użytkowania	<i>Buildings completed</i>	7 /219/ 269
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków	<i>Buildings completed by type of buildings</i>	8 /220/ 269
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie	<i>Average paid employment in construction</i>	9 /221/ 271
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction</i>	10 /222/ 271
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 272
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane	<i>Railway lines operated</i>	1 /223/ 274
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	<i>Hard surface public roads</i>	2 /224/ 274
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	<i>Registered road vehicles and tractors</i>	3 /225/ 275
Linie regularnej komunikacji autobusowej ...	<i>Regular bus transport lines</i>	4 /226/ 275

		Tabl. Table	Str. Page
Transport samochodowy zarobkowy	<i>Hire or reward road transport</i>	5 /227/	276
Wypadki drogowe	<i>Road traffic accidents</i>	6 /228/	276
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe	<i>Elementary postal services</i>	7 /229/	277
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne	<i>Telephone subscribers and telephone sets</i>	8 /230/	277
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	278
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	<i>Retail sales (current prices)</i>	1 /231/	281
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)	<i>Structure of retail sales (current prices)</i>	2 /232/	281
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębior- stwach handlowych (ceny bieżące)	<i>Wholesale sales in trade enterprises (cur- rent prices)</i>	3 /233/	281
Sklepy i stacje paliw	<i>Shops and petrol stations</i>	4 /234/	282
Gastronomia	<i>Catering</i>	5 /235/	282
Magazyny handlowe	<i>Trade warehouses</i>	6 /236/	282
Targowiska	<i>Marketplaces</i>	7 /237/	283
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	284
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według sektorów własności	<i>Revenues, costs and financial results of en- terprises by ownership sectors</i>	1 /238/	288
Przychody, koszty i wynik finansowy przed- siębiorstw według wybranych sekcji	<i>Revenues, costs and financial results of en- terprises by selected sections</i>	2 /239/	289
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	<i>Current assets of enterprises</i>	3 /240/	290
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyni- ków finansowych	<i>Enterprises by obtained financial results</i>	4 /241/	292
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	<i>Economic relations in enterprises</i>	5 /242/	293
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	<i>Share equity (funds) of enterprises</i>	6 /243/	294
Kapitał podstawowy przedsiębiorstw	<i>Share capital of enterprises</i>	7 /244/	295
Zobowiązania przedsiębiorstw	<i>Liabilities of enterprises</i>	8 /245/	296
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	297
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type</i>	1 /246/	299
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division</i>	2 /247/	301
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type</i>	3 /248/	302
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division</i>	4 /249/	303

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	304
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	Investment outlays (current prices)	1 /250/	308
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices)	2 /251/	309
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące)	Investment outlays in enterprises by groups (current prices)	3 /252/	310
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące)	Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices)	4 /253/	311
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices)	5 /254/	312
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices)	6 /255/	313
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices)	7 /256/	314
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych	Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities	8 /257/	315
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	General notes	x	316
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	Gross domestic product (current prices)	1 /258/	319
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące)	Basic elements of production account and generation of income account (current prices)	2 /259/	320
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	Nominal income in the households sector	3 /260/	320
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	321
Prywatyzacja	Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawno-organizacyjnego w 2011 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2011	1 /261/	322
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	2 /262/	322

	Tabl. Table	Str. Page
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	3 /263/ 323
Przedsiębiorstwa państwowe zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	4 /264/ 323
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	5 /265/ 324
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established on the basis of the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	6 /266/ 324
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	Entities of the national economy registered in the REGON register	7 /267/ 325
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji	Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections	8 /268/ 325
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według liczby pracujących	Entities of the national economy registered in the REGON register by number of employed persons	9 /269/ 327
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji	Commercial companies by legal status and sections	10 /270/ 328

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa opolskiego w 2011 r.	Administrative division of Opolskie Voivodship in 2011 60–61
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground 60–61
Struktura nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska (ceny bieżące)	Structure of outlays on fixed assets in environmental (current prices) 60–61
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	Population by sex and age in 2011 90–91
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku i płci	Structure of population by economic age group and sex 90–91
Ruch naturalny ludności	Vital statistics 90–91
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i grup wieku w 2011 r.	International migration of population for permanent residence by sex and age groups in 2011 110–111
Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia w 2011 r.	Activity rate and employment rate in 2011 110–111
Struktura pracujących według sektorów własności i sekcji w 2011 r.	Structure of employed persons by ownership sectors and sections in 2011 110–111
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według sekcji	Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average wages and salaries in voivodship by sections 132–133

	Str. Page
Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia w 2011 r.	Registered unemployed persons and unemployment rate in 2011 132–133
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i czasu pozostawania bez pracy w 2011 r.	Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2011 132–133
Dynamika sieci rozdzielczej wodociągowej i kanalizacyjnej w 2011 r.	Indices of the distribution network of water-line systems and sewerage systems in 2011 166–167
Zużycie wody i gazu z sieci w gospodarstwach domowych	Consumption of water and gas from line system in households 166–167
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2011 r.	Dwellings fitted with installations in 2011 166–167
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania w 2011 r.	Structure of dwellings completed in 2011 166–167
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw	Dwellings completed per 1000 marriages contracted 166–167
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2011/12	Education by educational level in the 2011/12 school year 184–185
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2011/12	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2011/12 school year 196–197
Absolwenci szkół wyższych według grup kierunków studiów w roku akademickim 2010/11	Graduates of higher education institutions by fields of education in 2010/11 school year 196–197
Dzieci w przedszkolach	Children in nursery schools 196–197
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2011 r.	Land use in agriculture holdings in 2011 244–255
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2010 r.	Structure of market agricultural output in 2010 .. 244–245
Struktura zasiewów w 2011 r.	Structure of sown area in 2011 244–245
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych	Livestock per 100 ha agricultural land 244–245
Zbiory i plony zbóż podstawowych w 2011 r.	Production and yields of basic cereals in 2011 .. 244–245
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	Institutional sectors and their relationships 324–325
Struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon według sektorów własności i sekcji w 2011 r.	Structure of entities of the national economy recorded in the Regon register by ownership sectors and sections in 2011 324–325
Struktura podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych i zlikwidowanych według sekcji w 2011 r.	Structure of newly registered and removed entities of the national economy by sections in 2011 324–325

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 26. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 26.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,.)	–	<i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	ml	= mililitr <i>millilitre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	l	= litr <i>litre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	poz.	= pozycja
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	pkt	= punkt

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	ust.	= ustęp
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	i in.	= i inni
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
h	= godzina <i>hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
d	= doba	np.	= na przykład
24h	= 24 hours	e.g.	= <i>for example</i>
r.	= rok	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
t/r	= ton rocznie	tn.	= to znaczy
t/y	= <i>tonnes per year</i>	i.e.	= <i>that is</i>
cd.	= ciąg dalszy	tz.	= tak zwany
cont.	= <i>continued</i>	ww.	= wyżej wymieniony
dok.	= dokończenie	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
cont.	= <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Lp.	= liczba porządkowa	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
No.	= <i>number</i>	ECE	= <i>Economic Commission for Europe</i>
Kk	= Kodeks karny	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
nr (Nr)	= numer	UN	= <i>United Nations</i>
No.	= <i>number</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**; tj. wszystkich podmiotów zlokalizowanych na terenie województwa, bez względu na formy organizacyjne i formy własności.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmiennych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administracji publicznej i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
 - **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**, i.e., all units located on the voivodship territory regardless of organizational and ownership forms.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004/NACE Rev. 1.1.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

Within PKD 2007/NACE Rev. 2 the item **“Industry”** was introduced as an additional grouping, including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
 - **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
 - **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a

(osób zagranicznych) oraz „własność mieszana” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane dla województwa, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenklatury of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685) z późniejszymi zmianami. Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich.

Podregiony (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

W przypadku, gdy dane statystyczne grupowane metodą przedsiębiorstw ujmują również informacje dotyczące części składowych podmiotów gospodarki narodowej (np. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych) utworzonych w celu prowadzenia działalności innej niż prowadzona w jednostce macierzystej, każdorazowo poinformowano o tym fakcie w poszczególnych działach Rocznika.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. *Data for voivodship, subregions, powiats and gminas correspond to levels 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS in force since 1 I 2008 was introduced by the decree of the Council of Ministers dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item. 1573) replacing the NTS in force until 31 XII 2007, pursuant to the decree of the Council of Ministers dated 13 VII 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685), with later amendments. The classification is to ensure the collection, elaboration and dissemination on the UE territory of comparable data for particular regional statistics of Member States.*

Subregions (level 3) group powiat-level units.

4. *Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the number of persons employed, and (unless otherwise indicated) include entities employing:*

- *up to 9 persons,*
- *from 10 to 49 persons,*
- *more than 49 persons.*

5. *Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the respective organizational status of units of the national economy.*

6. *Data according to PKD 2007/NACE Rev. 2 sections and divisions as well as according to administrative division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.*

In the enterprise (entity) method, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

When statistical data grouped by the enterprise method include information concerning component parts of entities of the national economy (e.g., auxiliary units of budgetary entities), established in order to conduct activity other than that which is conducted by the parent entity, this fact is indicated in the individual chapters of a Yearbook.

7. *The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO – 08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537) z późniejszymi zmianami, w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 3) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 4) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

9. Informację o **województwie** oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „**miasta**” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „**wieś**” – pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **cen bazowej**, zastępując stosowaną poprzednio kategorię ceny producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

8. Other than PKD 2007/NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO – 08) was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) with later amendments, replacing the classification valid until 30 VI 2010;
- 2) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 3) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 4) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

9. Information on **voivodship** as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term “**urban area**” is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a “**rural area**” is understood as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented, which replaced the producer's price category used previously.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatek akcyzowy (od wyrobów krajowych, importowanych i nabytych wewnątrzwspólnotowo), cła i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.;
- 3) produktu krajowego brutto – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

Uwaga. Za lata 2000–2009 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Z tego powodu w tablicach prezentujących strukturę procentową sumy udziałów mogą nieznacznie różnić się od 100.

Taxes on products comprise: VAT on goods and services (on domestic and imported products), excise tax (on domestic, imported and Intra-Community acquired goods), duties and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *gross domestic product – current prices from the year preceding the reference year.*

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

Note. Calculations for 2000–2009 use adjusted population data balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011; data for 2010 have been amended in relation to those published in the previous edition of the publication.

14. Data – unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the rounding of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item „total”. Because of this reason the sums in the tables may not equal 100.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB
I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY
– NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Trade; repair of motor vehicles

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Zakwaterowanie i gastronomia
Accommodation and catering

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Accommodation and food service activities

Obsługa rynku nieruchomości

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY
– NACE Rev. 2 (cont.)

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

*

*

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl> oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl> as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodologies and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII

Powierzchnia ogólna w km ²	312679	9412	3,0	Total area in km ²
Powiaty	314	11	3,5	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	1	1,5	Cities with powiat status
Gminy	2479	71	2,9	Gminas
Miasta	908	35	3,9	Towns
Miejscowości wiejskie	52744	1173	2,2	Rural localities
Sołectwa	40464	1032	2,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	57,5	2,5	4,3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1664,9	65,1	3,9	gases (exluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3143	69	2,2	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2261	43	1,9	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	24	2,9	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	123524,1	971,4	0,8	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^a w tys. t	9827,6	256,8	2,6	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^a in thous. t
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
na ochronę środowiska:				for environmental protection:
w milionach złotych	12158,2	315,3	2,6	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	6,7	x	in % of total investment outlays
na gospodarkę wodną:				for water management:
w milionach złotych	3136,2	106,2	3,4	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,3	2,3	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1159554	31355	2,7	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	301,0	308,7	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ..	68,7	73,5	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ ^a POPULATION ^a				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. ...	38538,4	1014,0	2,6	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23385,8	530,4	2,3	urban areas
wieś	15152,6	483,6	3,2	rural areas
w tym kobiety	19883,9	523,8	2,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogól- nej (stan w dniu 31 XII)	123	108	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym (stan w dniu 31 XII)	56	53	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,3	-1,0	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0.11	-2.22	x	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII) w tys.	13911,2	314,2	2,3	Employed persons ^b (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodze- nie brutto w zł	3403,51	3048,82	89,6	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1982,7	48,0	2,4	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,5	13,3	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	278300,4	6914,0	2,5	water-line distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej (łączy- nie z kolektorami)	117745,6	3320,0	2,8	sewerage distribution (including collectors)
gazowej	135121,3	2358,9	1,7	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	13495	.	x	dwellings: in thousands
na 1000 ludności ...	x	x	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	50685	.	x	rooms: in thousands
na 1000 ludności	x	x	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	.	.	x	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	x	x	x	per 1000 population in m ²

a Patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 84. b Według faktycznego miejsca pracy. c Na podstawie bilansów.

a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 84. b By actual workplace. c Based on balances.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)**MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)**

Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	131,0	1,7	1,3	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,4	1,7	x	<i>dwellings</i>
izby	14,8	8,5	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	364,1	222,3	x	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego**EDUCATION^a – as of beginning of the school year**

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2187,2	51,2	2,3	<i>primary</i>
gimnazjach	1210,0	30,0	2,5	<i>lower secondary</i>
specjalnych przysposabiających do pracy	10,4	0,3	2,7	<i>special job-training</i>
zasadniczych zawodowych	210,9	6,4	3,0	<i>basic vocational</i>
liceach ogólnokształcących ^c	608,5	12,6	2,1	<i>general secondary^c</i>
liceach profilowanych	26,6	0,6	2,1	<i>specialized secondary</i>
technikach ^d	532,1	14,2	2,7	<i>technical secondary^d</i>
artystycznych ogólnokształcących ^e	12,7	0,2	1,7	<i>general art.^e</i>
policealnych	330,6	6,7	2,0	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				<i>Children attending pre-primary education establishments^f:</i>
w tysiącach	1160,5	29,7	2,6	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ..	708	790	x	<i>per 1000 children aged 3–6</i>

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII**HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII**

Pracownicy medycyny ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze	80358	1779	2,2	<i>doctors</i>
dentyści	12797	295	2,3	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	186566	4775	2,6	<i>nurses^h</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	19151	502	2,6	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	855	24	2,8	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	180,6	4,4	2,4	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	11713	298	2,5	<i>Public pharmaciesⁱ</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 171. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c,d Łącznie z uczniami: c – uzupełniających liceów ogólnokształcących, d – techników uzupełniających. e Dające uprawnienia zawodowe. f W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. g Łącznie z osobami dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgnarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia; łącznie z osobami odbywającymi staż. h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. i Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 171. b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. c,d Including students: c – supplementary general secondary schools, d – supplementary technical schools. e Leading to professional certification. f In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. g Including persons for whom workplace is individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the primary work place is university, welfare, units of state or locale self-government administration and National Health Fund. h Including master nurses. i Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e. g., in hospitals and sanatoria.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8290	317	3,8	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	132534,2	4023,6	3,0	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	777	14	1,8	Museums and branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	24917,9	197,2	0,8	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	12	2,7	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	39616,3	615,9	1,6	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego za- kwaterowania w tys.:				Collective tourist accommodation es- tablishments in thous.:
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	606,2	8,2	1,4	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	21476,6	241,6	1,1	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej w tys. ha	14780,2	513,0	3,5	Agricultural lan ^a in good agricultural condition in thous. ha
pod zasiewami ^a	10576,0	462,7	4,4	sown area ^a
grunty ugorowane	468,4	6,5	1,4	fallow land
uprawy trwałe	390,4	0,9	0,2	permanent crops
w tym sady	362,1	0,4	0,1	of which orchards
łąki i pastwiska trwałe	3291,0	40,6	1,2	permanent meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^a w tys. ha:				Sown area ^a in thous. ha:
zboża ogółem	7803,0	329,4	4,2	total cereals
ziemniaki	393,0	8,9	2,3	potatoes
warzywa gruntowe	155,8	1,5	1,0	field vegetables
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża ogółem	26767,4	1845,0	6,9	total cereals
ziemniaki	9361,8	286,0	3,1	potatoes
warzywa gruntowe	4803,2	54,4	1,1	field vegetables
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża ogółem	34,3	56,0	163,3	total cereals
ziemniaki	230	302	131,3	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9143,6	249,5	2,7	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1137372,8	20726,6	1,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	29522	20409	x	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^b (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^b (current prices):
w milionach złotych	103228,2	1857,4	1,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2679	1829	x	per capita in zł

a Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodnów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Excluding permanent crops another than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). b Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ...	280401	8475	3,0	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,9	91,5	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	18125,5	519,6	2,9	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	3130,7	72,3	2,3	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe	8383	233	2,8	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Telephone main line ^b :
w tysiącach	6915,3	164,9	2,4	in thousands
w tym standardowe łącza główne	5861,1	147,5	2,5	of which standard main line
na 1000 ludności	179,4	162,7	x	per 1000 population
HANDEL – stan w dniu 31 XII TRADE – as of 31 XII				
Sklepy	344982	8479	2,5	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	112	120	x	Population per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^c:				Budgets of gminas^c:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	75830,7	2416,3	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2926	2706	92,5	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79686,9	2543,7	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3075	2848	92,6	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu:				Budgets of cities with powiat status:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	56859,8	552,8	1,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4509	4511	100,0	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	61510,5	578,7	0,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4877	4721	96,8	per capita in zł
Budżety powiatów:				Budgets of powiats:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	23551,6	743,4	3,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	909	833	91,6	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	24058,8	748,8	3,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	928	839	90,3	per capita in zł
Budżety województw:				Budgets of voivodships:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	15067,1	457,6	3,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	391	451	115,2	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	16338,6	484,3	3,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	424	477	112,4	per capita in zł

a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including vans. b Data concern operators of the public telecommunication network. c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	243346,2	4700,0	1,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	6316	4628	73,3	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	2701110,7	68609,1	2,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	70089	67665	96,5	per capita in zł

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5897	190	3,2	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1761	61	3,5	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	2195	68	3,1	included in direct privatization of which privatized
poddane likwidacji	1941	61	3,1	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1122	31	2,8	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3869897	97560	2,5	Entities of the national economy recorded in the REGON register ^b (as of 31 XII)
sektor publiczny	121871	4197	3,4	public sector
sektor prywatny	3748026	93363	2,5	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2010

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1416585	30380	2,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	37096	29498	79,5	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1247651	26757	2,1	in million zlotys
na 1 pracującego w zł	90193	85805	95,1	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw do- mowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	885184	20393	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	23180	19801	85,4	per capita in zł

a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. b Excluding persons tending private farms in agriculture.

U w a g a. Za lata 2000–2009 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; dane za 2010r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika.

N o t e. Calculations for 2000–2009 use adjusted population data balanced on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002. Since 2010 – the Population and Housing Census 2011; data for 2010 have been amended in relation of those Publisher in the previous edition of the publication.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
POWIERZCHNIA AREA							
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII) Area in km ² (as of 31 XII)	9412	9412	9412	9412	9412	9412	9412
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION							
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:							
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem) production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	32,4	31,7	36,4	38,0	35,2	34,1	35,2
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water-line system ^b	36,9	37,9	40,9	38,0	41,2	39,7	40,4
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ : Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :							
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności for needs of the national economy and population	15,4	13,3	11,8	12,5	11,4	11,7	11,6
do produkcji przemysłowej for industrial production	5,2	4,3	4,5	5,0	4,3	4,2	4,4
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	95,9	96,7	96,5	95,6	86,3	83,0	85,7
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³ Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	0,3	0,3	0,3	0,4	1,4	2,0	1,6
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	49,4	53,6	57,2	61,0	63,6	66,5	68,1
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:							
pyłowych particulates	0,8	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
gazowych (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)	6,1	5,1	5,5	6,7	6,5	7,0	6,9

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. d Na podstawie szacunków.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. d Estimated data.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)

ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)

Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>							
pyłowych <i>particulates</i>	99,2	99,5	99,6	99,8	99,9	99,9	99,9
gazowych (bez dwutlenku węgla) <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	63,4	64,5	62,2	67,0	64,8	71,2	69,5
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t <i>Waste (excluding municipal waste)^a generated (during the year) per 1 km² in t</i>	266,7	205,3	174,6	163,2	96,5	90,7	103,2
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b na 1 mieszkańca w kg <i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^b per capita in kg</i>	311	257	243	260	259	255	253
Nakłady na środki trwałe ^c (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – służące: <i>Outlays on fixed assets^c (current prices) – in % of total outlays – in:</i>							
ochronie środowiska <i>environmental protection</i>	5,4	6,2	7,6	11,2	7,0	7,0	6,7
gospodarce wodnej <i>water management</i>	4,4	3,1	1,4	1,9	1,1	1,5	2,3
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>							
w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	27,1	27,1	27,1	27,2	27,3	27,2	27,2
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	2351	2402	2439	2455	2493	2519	2527

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: <i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>							
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	30549	39083	34637	31788	28058	30575	31355
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	284,8	367,2	330,0	305,8	271,9	300,2	308,7
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	59,2	69,1	68,0	71,7	72,3	73,0	73,5

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 57. b Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe wywiezione. Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę klasyfikacji odpadów. c Do 2001 r. określane jako nakłady inwestycyjne.

a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 57. b Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. Since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in the classification of waste. c Until 2001 defined as investment outlays.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
LUDNOŚĆ ^{ab} POPULATION ^{ab}							
Ludność (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>	1070598	1061009	1047407	1037088	1031097	1017241	1013950
miasta <i>urban areas</i>	563579	557289	551238	544395	539521	532927	530395
wieś <i>rural areas</i>	507019	503720	496169	492693	491576	484314	483555
w tym kobiety <i>of which females</i>	550317	546170	540212	535860	532724	525440	523756
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	106	106	107	107	107	107	107
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of total area</i> (as of 31 XII)	114	113	111	110	110	108	108
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII): <i>Population of age (as of 31 XII):</i>							
produkcyjnym <i>working</i>	658071	666332	677421	678151	677867	666937	663371
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	154978	160038	164907	169658	175758	176047	180275
Małżeństwa na 1000 ludności <i>Marriages per 1000 population</i>	4,8	4,5	4,7	5,6	6,0	5,6	5,1
Rozwody na 1000 ludności <i>Divorces per 1000 population</i>	1,2	1,1	1,8	1,8	1,7	1,5	1,7
Urodzenia żywe na 1000 ludności <i>Live births per 1000 population</i>	8,7	7,9	8,1	8,2	9,0	9,0	8,6
Zgony ^c na 1000 ludności <i>Deaths^c per 1000 population</i>	8,7	8,7	9,0	9,3	9,4	9,7	9,6
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,0	-0,8	-0,9	-1,1	-0,4	-0,7	-1,0
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	6,0	5,3	4,9	4,4	5,0	5,2	3,8
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia: <i>Life expectancy at the moment of birth:</i>							
mężczyźni <i>males</i>	70,7	71,2	71,9	72,1	72,7	73,0	73,4
kobiety <i>females</i>	78,2	79,1	79,5	80,0	80,5	80,4	81,0
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for</i> <i>permanent residence per 1000 population</i>	-3,5	-4,3	-3,0	-3,9	-1,7	-1,8	-2,2

a, b Patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”: a – ust. 1 i 2 na str. 84, b – ust. 17 na str. 89 c Łącznie ze zgonami niemowląt.

a, b See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”: a – item 1 and 2 on page 84. b – item 17 on page 89. c Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
RYNEK PRACY LABOUR MARKET							
Pracujący ^{ab} ogółem (stan w dniu 31 XII): <i>Employed persons^{ab} total (as of 31 XII):</i>							
w tysiącach <i>in thousands</i>	372,0	294,6	294,3	312,8	310,2	311,0	314,2
w tym kobiety <i>of which females</i>	178,2	137,7	136,4	141,7	140,7	142,8	143,8
1999 = 100	94,7	75,0	74,9	79,6	79,0	x	x
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	347,4	277,6	280,9	301,6	300,8	305,7	309,9
z ogółem w %: <i>of total in %:</i>							
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, hunting and forestry</i>	x	x	17,2	16,1	15,8	16,3	16,1
przemysł i budownictwo <i>industry and construction</i>	x	x	30,3	31,5	31,5	31,2	31,8
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja <i>trade; rep air of motor vehicles^Δ; transport and storage, accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	x	x	22,5	22,6	22,2	21,8	21,6
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości <i>financial and insurance activities; real estate activities</i>	x	x	3,1	3,1	2,9	2,8	2,7
pozostałe usługi <i>non-market services</i>	x	x	26,9	26,7	27,6	27,9	27,8
pracujący w sektorze prywatnym <i>employed persons in private sector</i>	71,8	69,5	71,2	73,2	73,2	73,1	75,7
Przeciętne zatrudnienie ^c : <i>Average paid employment^c:</i>							
w przemyśle: <i>in industry:</i>							
w tysiącach <i>in thousands</i>	.	.	65,0	65,9	63,8	62,5	60,2
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	x	x	61,9	63,4	61,8	61,3	59,3
w budownictwie: <i>in construction:</i>							
w tysiącach <i>in thousands</i>	.	.	12,4	14,5	14,8	14,4	14,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	x	x	11,8	13,9	14,3	14,1	14,2

a Według faktycznego miejsca pracy i od 2004 r. według faktycznego rodzaju działalności. b Z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe: dla 2000 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2002–2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne. c Bez zatrudnionych za granicą.

a By actual workplace and since 2004 by actual kind of activity. b With the employed persons on private farms in agriculture – estimated data: for 2000 on the basis the results of the Agricultural Census 1996, for 2002–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010, data are not strictly comparable. c Excluding persons employed abroad.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)							
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII): <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>							
ogółem: w tysiącach <i>total: in thousands</i>	69,3	83,4	69,4	43,3	47,1	48,8	48,0
1999 = 100	116,5	140,3	116,7	72,9	79,2	82,0	80,8
z ogółem w %: <i>of total in %:</i>							
kobiety <i>females</i>	58,1	53,3	55,8	60,4	51,4	52,9	54,5
w wieku do 24 lat <i>up to age 24</i>	28,6	25,5	20,5	18,7	22,3	22,2	19,9
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok <i>out of work for longer than 1 year</i>	41,4	48,6	47,6	40,2	20,2	24,0	30,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate^a (as of 31 XII) in %</i>	15,7	21,6	18,7	11,9	12,9	13,6	13,3
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS							
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	1731,65	1910,22	2126,53	2423,56	2793,82	2946,59	3048,82
1999 = 100	111,7	123,2	137,2	156,3	180,2	190,1	196,6
w tym: przemysł <i>of which: industry</i>	.	.	2166,44	2541,78	2882,40	3041,07	3065,19
budownictwo <i>construction</i>	.	.	1622,54	1976,35	2186,41	2319,46	2425,92
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thous.:</i>	218,0	214,1	213,4	214,0	219,0	215,6	211,5
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>from non-agricultural social security system</i>	175,1	173,1	176,0	179,4	186,8	184,9	182,1
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	42,9	41,0	37,4	34,6	32,2	30,7	29,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł: <i>Average monthly gross retirement pay and pension^b in zł:</i>							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>from non-agricultural social security system</i>	835,93	978,45	1097,91	1220,34	1463,51	1560,14	1640,76
rolników indywidualnych ^c <i>farmers^c</i>	641,26	742,76	801,89	864,34	969,13	1017,25	1052,01

a Patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 117. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

a See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 117. b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension execute under international agreements. c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS							
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: Network (as of 31 XII) in km:							
wodociągowej rozdzielczej water-line distribution	6152,7	6305,9	6544,4	6626,6	6796,2	6809,6	6914,0
kanalizacyjnej rozdzielczej (łącznie z kolektorami) sewerage distribution (including collectors)	1154,3	1417,6	2014,4	2260,5	2874,5	3043,4	3320,0
gazowej gas-line	1098,7	1933,5	2068,8	2215,9	2273,2	2318,3	2358,9
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:							
wody z wodociągów: water from water-line systems:							
w hm ³ in hm ³	36,0	33,9	31,5	30,7	29,8	29,8	29,4
na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	33,6	31,9	30,1	29,6	28,9	29,2	29,0
energii elektrycznej ^a w miastach: electricity ^a in urban areas:							
w GW·h in GW·h	384,6	394,0	404,3	408,5	423,3	470,2	428,5
na 1 mieszkańca w kW·h per capita in kW·h	680,9	704,0	731,4	748,1	782,9	880,5	805,9
gazu z sieci ^b : gas from gas-line system ^b :							
w hm ³ in hm ³	64,9	64,4	68,1	64,4	65,1	76,7	72,0
na 1 odbiorcę w m ³ per consumer in m ³	428,4	430,2	443,9	416,6	420,4	494,6	471,8
Zasoby mieszkaniowe ^c (do 2001 r. – – zamieszkane; stan w dniu 31 XII): Dwellings stocks ^c (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):							
mieszkania: dwellings:							
w tysiącach in thousands	321,8	329,5	334,1	336,6	340,0	341,7	.
na 1000 ludności per 1000 population	300,6	310,6	319,0	324,5	329,7	336,0	.
izby na 1000 ludności rooms per 1000 population	1170,1	1252,0	1291,4	1316,1	1340,6	1367,1	.
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : usable floor space of dwellings in m ² :							
na 1000 ludności per 1000 population	21542,7	23604,4	24447,4	25003,4	25567,3	26116,8	.
przeciętna 1 mieszkania average per dwelling	71,7	76,0	76,6	77,0	77,5	77,7	.
Mieszkania oddane do użytkowania: Dwellings completed:							
mieszkania: dwellings:							
w tysiącach in thousands	1,1	1,3	1,2	1,4	1,8	2,1	1,7
na 1000 ludności per 1000 population	1,0	1,2	1,1	1,3	1,7	2,1	1,7

a Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b W jednostkach naturalnych według, których następuje rozliczenie z odbiorcami. c Na podstawie bilansów.

a Until 2004 excluding households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. b In natural units on the basis of which settlements with clients occur. c Based of balances.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)							
Mieszkania oddane do użytkowania: (dok.) Dwellings completed: (cont.)							
izby na 1000 ludności rooms per 1000 population	4,3	5,2	5,0	6,8	8,2	10,0	8,5
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : usable floor space of dwellings in m ² :							
na 1000 ludności per 1000 population	97,9	127,0	132,8	180,1	200,2	240,2	222,3
przeciętna 1 mieszkania average per dwelling	95,4	108,1	120,5	138,4	117,0	113,9	131,6
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE EDUCATION ^a							
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.: Pupils and students in schools ^b (as of begin- ning of the school year) in thous.:							
podstawowych primary	85,3	77,2	65,4	58,9	54,3	52,3	51,2
gimnazjach lower secondary	31,4	45,0	41,6	36,6	32,9	31,3	30,0
specjalnych przysposabiających do pracy special job-training	x	x	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
zasadniczych zawodowych ^c basic vocational ^c	16,9	8,2	7,7	7,9	7,7	7,1	6,4
liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	21,3	17,3	16,6 ^d	16,0 ^d	14,2 ^d	13,4 ^d	12,6 ^d
liceach profilowanych specialized secondary	x	3,1	6,6	3,5	1,2	0,7	0,6
technikach ^c technical secondary ^e	25,0	18,1	13,0 ^e	14,5 ^e	14,9	14,7	14,2
artystycznych ogólnokształcących ^f general art ^f	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
policealnych post-secondary	4,5	4,7	7,2	6,3	6,1	6,2	6,7
Absolwenci szkół ^{bg} w tys.: Graduates in schools ^{bg} in thous.:							
podstawowych primary	31,8 ^h	14,7	12,6	11,7	10,3	9,9	9,3
gimnazjów lower secondary	x	14,9	14,0	13,3	11,3	10,8	10,2
specjalnych przysposabiających do pracy special vocational-training	x	x	x	0,0	0,0	0,0	0,0

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie” ust. 1 i 2 na str. 171. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c W roku szkolnym 2000/01 dane dotyczą szkół ponadpodstawowych, w latach szkolnych 2002/03–2005/06 – szkół ponadpodstawowych i ponagimnazjalnych, od roku szkolnego 2006/07 – szkół ponadgimnazjalnych; w pozycji „technika” – w przypadku szkół ponadpodstawowych dane dotyczą średnich szkół zawodowych. d,e Łącznie z uczniami: d – uzupełniających liceów ogólnokształcących, e – techników uzupełniających. f Dające uprawnienia zawodowe. g Z poprzedniego roku szkolnego. h Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 171. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c In 2000/01 school year data concern upper secondary (post-primary) schools, in 2002/03–2005/06 school year – upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, since 2006/07 school year upper secondary schools; in the position “technical” – in case of upper secondary (post-primary) schools data concern vocational secondary schools. d,e Including students: d – supplementary general secondary schools, e – supplementary technical schools. f Leading to professional certification. g From the previous school year. h Data include graduates of 8th class and 6th class.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)							
Absolwenci szkół ^{bc} w tys.: (dok.) <i>Graduates in schools^{bc} in thous.: (cont.)</i>							
zasadniczych zawodowych ^d	5,5	5,0	2,4	2,3	2,5	2,7	2,7
<i>basic vocational^d</i>							
liceów ogólnokształcących ^e	4,1	4,9	5,6	4,8	5,2	5,0	4,5
<i>general secondary^e</i>							
liceów profilowanych	x	x	2,4	1,9	1,1	0,6	0,2
<i>specialized secondary</i>							
techników ^f	5,1	4,5	4,1	2,5	3,3	3,2	3,7
<i>technical secondary^f</i>							
artystycznych ogólnokształcących ^g	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
<i>general art^g</i>							
policealnych	2,0	1,5	2,2	2,2	2,0	2,0	1,9
<i>post-secondary</i>							
Studenci szkół wyższych ^h (stan w dniu 30 XI) w tys.	31,8	35,2	37,2	37,6	39,6	38,1	35,9
<i>Students of higher education institutions^h (as of 30 XI) in thous.</i>							
Absolwenci szkół wyższych ^{ch} w tys.	5,9 ⁱ	7,9	8,3	7,3	10,0	10,7	11,3
<i>Graduates of higher education institutions^{ch} in thous.</i>							
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na po- czątku roku szkolnego) w tys.	9,8	10,1	8,9	8,2	8,7	8,9	8,1
<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>							
Absolwenci szkół dla dorosłych ^c w tys.	2,6	2,6	3,0	2,1	2,0	2,5	2,6
<i>Graduates of schools for adults^c in thous.</i>							
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): <i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>							
miejsca w przedszkolach w tys.	32,0	29,5	28,0	26,6	26,9	28,2	28,9
<i>places in nursery schools in thous.</i>							
dzieci w tys.: <i>children in thous.:</i>							
w przedszkolach	27,1	24,8	23,6	23,3	25,0	25,7	26,6
<i>in nursery schools</i>							
w oddziałach przedszkolnych przy szko- łach podstawowych	1,5	2,1	2,5	2,5	2,7	2,8	3,1
<i>in pre-primary sections in primary schools</i>							
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat <i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6</i>	580	577	617	668	726	709	708

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 171. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Z poprzedniego roku szkolnego. d–f Dane dotyczą szkół: d – ponadpodstawowych, w roku szkolnym 2004/05 również ponadgimnazjalnych, od 2005/06 ponadgimnazjalnych, e – ponadpodstawowych do roku szkolnego 2004/05, od 2005/06 ponadgimnazjalnych, f – ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych do roku szkolnego 2005/06, a od roku szkolnego 2006/07 również ponadgimnazjalnych. g Dające uprawnienia zawodowe. h Łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. i Z roku kalendarzowego.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 171. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c From the previous school year. d–f Data concern: d – upper secondary (post-primary) schools, in 2004/05 school year also upper secondary schools, since 2005/06 upper secondary schools, e – upper secondary (post-primary) schools, until 2004/05 school year, since 2005/06 upper secondary schools, f – upper secondary (post-primary) vocational schools until 2005/06 school year and in 2006/07 also upper secondary schools. g Leading to professional certification. h Including sections, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. i The calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE							
Pracownicy medyczni ^a (stan w dniu 31 XII): <i>Medical personnel^a (as of 31 XII):</i>							
lekarze <i>doctors</i>	1773	1938	1633	1763	1873	1782	1779
lekarze dentyści <i>dentists</i>	157	251	298	335	362	293	295
pielęgniarki ^b <i>nurses^b</i>	4865	4643	4241	4491	5013	4803	4775
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności <i>Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	46,7	44,5	39,8	40,7	43,2	43,1	43,2
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności <i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	1441	1563	1565	1597	1646	1717	1984
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII) <i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	233	195	335	350	425	433	502
Apteki ogólnodostępne ^c (stan w dniu 31 XII) <i>Public pharmacies^c (as of 31 XII)</i>	192	215	263	276	273	279	298
Liczba ludności na 1 aptekę <i>Population per 1 pharmacy</i>	5576	4935	3983	3758	3777	3646	3403
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca: <i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>							
lekarskie <i>doctors</i>	4,8	5,1	5,7	6,0	6,2	6,1	6,0
stomatologiczne <i>dental</i>	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Dzieci przebywające w żłobkach ^d (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 <i>Children staying in nurseries^d (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	33,6	31,9	35,2	36,5	42,2	42,9	47,5
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM							
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) <i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	337	329	325	322	320	318	317
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. <i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	4025	3978	4010	4053	4039	4023	3968

a Od 2002 r. łącznie z osobami dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; od 2005 r. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia; łącznie z osobami odbywającymi staż. b łącznie z magistrami pielęgniarskimi. c Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. d łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Since 2002 including persons for whom workplace is individual medical practises and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses providing funded medical services, since 2005 excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund; including persons undergoing training. b Including master nurses. c Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoriums. d Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)							
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności <i>Public library borrowers per 1000 population</i>	178	171	162	154	154	152	161
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: <i>Public library loans in vol.:</i>							
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	3220	3180	3193	3082	3125	3070	3044
na 1 czytelnika <i>per borrower</i>	18,1	18,7	19,7	20,0	20,2	20,2	18,9
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności <i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	1,5	1,6	1,6	1,4	1,7	1,7	1,7
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności <i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	209	190	176	123	162	151	182
Muzea (stan w dniu 31 XII) <i>Museums (as of 31 XII)</i>	13	13	13	13	13	13	14
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności <i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	191	174	185	149	190	177	194
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) <i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	21	18	14	13	11	9	12
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności <i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	6,2	5,2	4,9	4,7	3,8	3,5	4,2
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Audience in fixed cinemas per 1000 popula- tion</i>	280	315	430	552	636	551	606
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: <i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 popula- tion:</i>							
radiowi <i>radio</i>	227	231	230	210	191	190	190
televizyjni <i>television</i>	223	227	225	205	186	185	184
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) <i>Collective tourist accommodation establish- ments (as of 31 VII)</i>	104	90	118	121	110	111	116
w tym hotele <i>of which hotels</i>	22	19	26	27	25	29	32
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności <i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	59,6	56,9	71,1	75,9	75,9	76,2	80,9
Korzystający z noclegów na 1000 ludności <i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	133	136	180	210	223	220	238

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY							
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha <i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>	574,7	564,0 ^b	540,1	546,8	551,9	518,8 ^b	536,2
w tym w dobrej kulturze rolnej w % <i>of which in good agricultural condition in %</i>	.	.	.	99,0	99,5	98,5	95,7
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha <i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>	473,3	452,1 ^b	458,9	468,7	475,7	454,8 ^{bc}	462,7
w tym w %: <i>of which in %:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszan- kami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	66,1	66,8	66,6	64,0	66,7	61,5	62,3
w tym: pszenica <i>of which: wheat</i>	34,9	35,0	33,2	30,4	33,4	32,7	34,3
żyto <i>rye</i>	5,5	4,0	3,3	3,3	4,0	2,8	3,2
ziemniaki <i>potatoes</i>	5,5	3,4	2,3	2,6	2,8	2,0	1,9
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	5,0	5,1	4,2	3,8	2,9	3,2	3,2
Zbiory w tys. t: <i>Crop production in thous. t:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszan- kami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	1197,9	1288,0	1411,7	1355,0	1494,1	1357,8	1463,6
w tym: pszenica <i>of which: wheat</i>	728,5	772,0	802,0	744,1	833,0	814,0	923,6
żyto <i>rye</i>	73,3	62,8	52,0	52,2	67,9	48,0	54,1
ziemniaki <i>potatoes</i>	572,0	350,2	227,9	273,3	284,7	228,2	286,0
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	1128,2	1002,0	896,8	1027,4	823,8	722,1	1013,0
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>							
zboża podstawowe (łącznie z mieszan- kami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	38,3	42,6	46,2	45,2	47,1	48,5	50,8
w tym: pszenica <i>of which: wheat</i>	44,1	48,8	52,7	52,2	52,4	54,8	58,1
żyto <i>rye</i>	28,0	34,9	33,8	33,8	36,1	37,7	36,4
ziemniaki <i>potatoes</i>	219	225	213	227	215	251	302
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	475	433	465	576	603	499	677

a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika.
b Dane Powszechnych Spisów Rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. c Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone).

a By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by the land user's. b Data of Agricultural Censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c Excluding permanent crops another than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers).

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.) MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (cd.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)							
Zwierzęta gospodarskie: Livestock:							
bydło (stan w czerwcu): cattle (as of June):							
w tysiącach sztuk in thousand heads	144,5	136,1 ^a	124,9	124,7	121,4	122,8 ^a	122,6
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt per 100 ha of agricultural land ^b in heads	25,2	24,3 ^a	22,6	22,3	21,6	23,7 ^a	22,9
trzoda chlewna (stan w końcu lipca): pigs (as of the end of July):							
w tysiącach sztuk in thousand heads	688,1	734,9 ^a	743,1	698,0	595,0	603,1 ^a	643,7
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt per 100 ha of agricultural land ^b in heads	119,9	131,2 ^a	134,2	125,1	106,0	116,3 ^a	120,0
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^b : Production per 1 ha of agricultural land ^b :							
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c in kg	184,9	171,6	182,9	201,3	180,6	235,9	248,4
mleka krowiego w l cows' milk in l	475	571	539	472	459	559	480
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b : Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :							
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkami zbożowymi) w kg basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	830	917	865	844	1137	1218	1091
ziemniaki w kg potatoes in kg	26	30	72	64	80	74	70
buraki cukrowe w kg sugar beets in kg	1966	1789	1518	1841	1467	1392	1386
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w kg animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg	88	95	120	144	143	192	214
mleko krowie w l cows' milk in l	268	340	465	371	398	420	409

a Dane Powszechnych Spisów Rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. b Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej.

a Data of Agricultural Censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. b Calculations are based on agricultural land according to the official residence of the land user excluding non-farm land. c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)							
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ab} w kg: <i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ab} in kg:</i>							
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) <i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	127,1	134,3*	141,8*	143,6*	186,6	181,6 ^c	222,3
wapniowych ^f <i>lime^f</i>	189,1	187,2*	202,7*	104,2*	99,6	102,8 ^c	99,5
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt <i>Agricultural tractors (as of June) per 100 ha of agricultural land^a in units</i>	7,7 ^g	7,4 ^{de}	7,6	7,8	8,4	7,5 ^e	–
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha <i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	252,9	253,4	254,9	255,8	256,3	256,4	256,5
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII): <i>Forest areas (as of 31 XII):</i>							
w tysiącach hektarów <i>in thousand hectare</i>	246,6	247,0	248,1	248,8	249,3	249,3	249,5
na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w % <i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	26,2	26,2	26,4	26,4	26,5	26,5	26,5
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ <i>Removals (timber) per 100 ha of forest areas in m³</i>	360,8	330,5	383,7	446,8	434,5	476,3	522,6
PRZEMYSŁ INDUSTRY							
Produkcja sprzedana przemysłu: <i>Sold production of industry:</i>							
w milionach złotych (ceny bieżące) <i>in million zlotys (current prices)</i>	.	.	17251,3	20505,3	20721,8	18673,6	20726,6
2005 = 100 (ceny stałe) <i>2005 = 100 (constant prices)</i>	x	x	x	117,8	109,4	98,9	109,0
na 1 zatrudnionego ^h w zł (ceny bieżące) <i>per employee^h in zł (current prices)</i>	x	x	265392	310941	325010	298968	344282
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące) <i>per capita in zł (current prices)</i>	x	x	16437	19727	20081	18334	20409

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b W roku gospodarczym. c, d, e Dane Powszechnego Spisu Rolnego: d – według stanu w dniu 20 V, e – dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. f Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. g Stan w dniu 31 XII. h Bez zatrudnionych za granicą.

a Calculations are based on agricultural land according to the official residence of the land user excluding non-farm land. b In farming year. c, d, e Data of the Agricultural Census: d – as of 20 V, e – for farms conducting agricultural activity. f Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. g As of 31 XII. h Excluding persons employed abroad.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

BUDOWNICTWO
CONSTRUCTION

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące): <i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	.	.	829,7	1225,9	1483,0	1751,3	1857,4
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	x	x	791	1179	1437	1719	1829
w tym sektor prywatny w % ogółem <i>of which private sector in % of total</i>	x	x	97,4	98,8	99,5	99,0	98,8

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS – as of 31 XII

Linie kolejowe eksploatowane normalnoto- rowe: <i>Railway lines operated – standard gauge:</i>							
w kilometrach <i>in kilometres</i>	896	876	851	851	869	868	867
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	9,5	9,3	9,0	9,0	9,2	9,2	9,2
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miej- skie i zamiejskie): <i>Hard surface public roads (urban and non- -urban):</i>							
w kilometrach <i>in kilometres</i>	8460	8257	8363	8396	8507	8615	8475
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	89,9	87,7	88,9	89,2	90,4	91,5	90,0
Samochody osobowe zarejestrowane: <i>Registered passenger cars:</i>							
w tysiącach sztuk <i>in thousand units</i>	287,1	317,3	374,1	429,6	472,0	493,4	519,6
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	268	299	357	414	458	485	512
Placówki pocztowe ^b : <i>Post offices^b:</i>							
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	298	272	264	266	254	248	233
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	2,8	2,6	2,5	2,6	2,5	2,4	2,3
Telefoniczne łącza główne ^c : <i>Telephone main line^c:</i>							
w tysiącach <i>in thousands</i>	264,4	266,0	279,1	245,9	203,5	190,3	164,9
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	244,1	250,7	266,4	237,1	197,4	187,1	162,7

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^a Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Until 2001 post offices and telecommunication service offices. ^c Data concern operators of the public telecommunication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
HANDEL TRADE							
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące): <i>Retail sales (current prices):</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	6618,4	7159,2	7701,1	8575,0	7574,0	8314,8	8984,1
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	6091	6726	7338	8250	7340	8163	8846
Sklepy ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Shops^a (as of 31 XII) in thous.</i>	10,7	10,9	8,9	8,6	8,4	8,7	8,5
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep <i>Population (as of 31 XII) per shop</i>	102	97	118	121	123	118	120
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE							
Budżety gmin^b: Budgets of gminas^b:							
Dochody: <i>Revenue:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1091,8	1227,9	1599,6	1889,4	2151,6	2364,9	2416,3
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1159	1314	1737	2071	2375	2640	2706
Wydatki: <i>Expenditure:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1127,0	1218,6	1567,9	1872,6	2313,0	2665,3	2543,7
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1197	1304	1703	2053	2553	2975	2848
Budżety miast na prawach powiatu: Budgets of cities with powiat status:							
Dochody: <i>Revenue:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	301,6	311,2	375,7	561,8	483,3	540,6	552,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	2305	2397	2921	4415	3836	4407	4511
Wydatki: <i>Expenditure:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	309,5	308,4	377,5	584,3	515,8	568,8	578,7
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	2365	2376	2934	4592	4094	4637	4721

^a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane od 2004 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust 9 na str. 280. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data since 2004 are not strictly comparable with data for previous years ; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 9 on page 280. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów:
Budgets of powiats:

Dochody:
Revenue:

w milionach złotych in million zlotys	443,7	445,4	480,3	556,7	667,9	726,3	743,4
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	471	477	522	610	737	811	833

Wydatki:

Expenditure:

w milionach złotych in million zlotys	441,0	450,9	487,9	547,4	714,3	748,0	748,8
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	468	483	530	600	788	835	839

Budżet województwa:
Budget of voivodship:

Dochody:
Revenue:

w milionach złotych in million zlotys	93,7	110,2	219,3	295,0	639,3	493,2	457,6
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	87	104	209	284	620	484	451

Wydatki:

Expenditure:

w milionach złotych in million zlotys	93,8	112,7	243,4	346,0	692,2	555,0	484,3
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	87	106	232	333	671	545	477

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a
INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):
Investment outlays (current prices):

w milionach złotych in million zlotys	2624,9	1992,8	2679,0	3722,7	4549,5	4675,3	4700,0
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	2447	1872	2553	3581	4409	4590	4628

Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:

Share in investment outlays (current prices) in %:

rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry, hunting and fishing	.	.	.	.	3,7	2,9	4,7
przemysł industry	.	.	.	.	44,0	45,6	46,1
budownictwo construction	.	.	.	.	2,8	3,6	3,3
handel, naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	.	.	.	.	10,3	8,4	9,2

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 306 i ust. 5 na str. 306.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 306 and item 5 on page 306.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)							
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %: (dok.) Share in investment outlays (current prices) in %: (cont.)							
transport i gospodarka magazynowa transport and storage	.	.	.	.	11,9	12,1	11,6
obsługa rynku nieruchomości ^Δ real estate activities ^Δ	.	.	.	.	9,2	8,6	8,7
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):							
w milionach złotych in million zlotys	43155,2	48294,7	51645,3	58052,4	62700,5	67939,0	68609,1
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	40309	45518	49308	55976	60810	66787	67665
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %: Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:							
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry, hunting and fishing	.	.	.	.	7,4	7,1	7,3
przemysł industry	.	.	.	.	40,9	41,0	38,8
budownictwo construction	.	.	.	.	1,5	1,7	1,9
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; rep air of motor vehicles ^Δ	.	.	.	.	4,8	4,8	4,7
działalność finansowa i ubezpieczeniowa financial and insurance activities	.	.	.	.	0,6	0,5	0,6
obsługa rynku nieruchomości ^Δ real estate activities ^Δ	.	.	.	.	15,4	14,8	15,2
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^b W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^u IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII							
Ogółem: w tysiącach Total: in thousands	76,9	85,0	90,6	94,9	95,5	99,1	97,6
na 1000 ludności per 1000 population	71,8	80,1	86,5	91,5	92,6	97,4	96,2
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej: Legal persons and organizational entities without legal personality:							
w tysiącach in thousands	18,3	20,6	22,7	23,9	24,7	25,3	25,8
1999 = 100 1999 = 100	113,3	127,3	140,4	148,1	131,6	156,9	159,9

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 306 i ust. 5 na str. 306. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 306 and item 5 on page 306. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2005	2007	2009	2010	2011
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII (dok.) ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII (cont.)							
Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie- mające osobowości prawnej (dok.): <i>Legal persons and organizational entities without legal personality (cont.):</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	0,04	0,03	0,01	0,01	0,004	0,003	0,002
spółdzielnie <i>co-operatives</i>	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
spółki handlowe <i>commercial companies</i>	3,1	3,9	4,5	4,8	5,1	5,4	5,6
w tym z udziałem kapitału zagranicz- nego <i>of which with foreign capital participa- tion</i>	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4
spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	6,9	6,3	6,3	6,4	6,3	6,4	6,4
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: <i>Natural persons conducting economic activity:</i>							
w tysiącach <i>in thousands</i>	58,6	64,4	67,9	71,0	70,8	73,8	71,7
1999 = 100 <i>per 1000 population</i>	104,0	114,3	120,6	126,1	125,7	131,0	127,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	54,7	60,7	64,8	68,5	68,6	72,5	70,7

RACHUNKI REGIONALNE REGIONAL ACCOUNTS

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): <i>Gross domestic product (current prices):</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	17284	.	22352	26478*	29730*	30380	x
rok poprzedni = 100 (ceny stałe) <i>previous year = 100 (constant prices)</i>	.	.	98,5	107,3*	99,7*	102,1	x
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	16115	.	21297	25473*	28811*	29498	x
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): <i>Gross value added (current prices):</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	15376	.	19693	23164*	26421*	26757	x
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	14336	.	18763	22285*	25603*	25981	x
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych: <i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>							
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	12095	.	14839	17151*	19726*	20393	x
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	11277	.	14139	16501*	19115*	19801	x
Realne dochody do dyspozycji brutto w sek- torze gospodarstw domowych ^b : <i>Gross real disposable income in the house- holds sector^b:</i>							
rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>	.	.	101,6	106,7*	103,0*	100,6	x

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 318.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 318.

DZIAŁ I GEOGRAFIA

CHAPTER I GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA W 2011 R.
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Namysłów	51°12'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Branice	49°58'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Paczków	16°55'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Rudniki	18°42'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°14'	135	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1°47'	126*	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Opolu – Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Source: data of the Marshal Office in Opole – Voivodship Centre of Geodesy and Cartography Documentation.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

AREA AND BORDERS IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	9412	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	760	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Czechami	208	27,4	<i>with Czech Republic</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
dolnośląskim	200	26,3	<i>dolnośląskie</i>
wielkopolskim	50	6,5	<i>wielkopolskie</i>
łódzkim	62	8,2	<i>łódzkie</i>
śląskim	240	31,6	<i>śląskie</i>

Źródło: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Source: data of Centre of Geodesy and Cartography Documentation.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI

ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt –			
– Biskupia Kopa	Glucholazy	890	<i>Highest point – Biskupia Kopa</i>
Najwyżej położona miejscowość –			
– Podlesie	Glucholazy	450	<i>Highest put locality – Podlesie</i>
Najniżej położona miejscowość –			
– Błota	Lubsza	130	<i>Lowest put locality – Błota</i>

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Opolu – Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Source: data of the Marshal Office in Opole – Voivodship Centre of Geodesy and Cartography Documentation.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Temperatury powietrza w °C Air temperatures in °C			Opady atmosferyczne w mm Atmospheric precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie ^a w h Insolation ^a in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
	średnie average	skrajne extreme					
		maksimum maximum	minimum minimum				
Stacja Hydrologiczno – 2000	10,5	35,5	–9,2	674,2	2,5	4,8	5,3
– Meteorologiczna 2005	9,0	35,6	–15,8	583,2	2,7	5,4	5,2
w Opolu 2010	8,2	35,6	–21,7	868,3	2,5	4,7	5,7
Hydrological and Meteorological in Opole 2011	9,7	33,1	–16,1	442,2	2,4	5,6	5,1

a Średnie dzienne. *b* Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

a Average of a day. *b* Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, branch in Wrocław.

TABL. 5. DANE METEOROLOGICZNE WEDŁUG MIESIĘCY
METEOROLOGICAL DATA BY MONTHS

OKRESY PERIODS	Temperatury powietrza ^a w °C <i>Air temperatures^a in °C</i>				Opady atmosferyczne w mm <i>Atmospheric precipitation in mm</i>				Usłonecznienie ^b w h <i>Insolation^b in h</i>			
	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011
I–XII	10,5	9,0	8,2	9,7	674,2	583,2	868,3	442,2	4,8	5,4	4,7	5,6
I	–1,0	1,0	–5,8	–0,1	31,1	47,5	43,3	27,5	1,5	1,7	1,1	0,8
II	3,5	–2,5	–0,7	–2,0	31,7	51,0	19,0	10,7	2,3	2,5	2,4	3,2
III	4,7	1,4	4,0	4,5	78,7	12,7	47,2	36,5	2,9	4,6	4,3	5,8
IV	12,3	9,7	9,1	11,1	21,0	28,0	48,8	24,1	6,9	7,2	6,9	6,2
V	15,6	14,0	12,4	14,4	47,1	75,3	233,9	41,9	9,4	8,9	3,3	10,0
VI	18,3	16,8	17,6	18,8	14,3	38,4	68,6	29,3	9,3	9,2	8,9	8,4
VII	16,8	19,6	20,9	17,9	239,3	101,2	135,5	142,2	3,8	7,8	8,2	5,9
VIII	19,2	17,4	19,0	19,5	36,5	52,1	66,9	48,5	8,7	7,3	7,4	8,6
IX	13,2	15,4	12,7	15,7	56,1	28,5	85,5	18,3	5,0	7,7	5,2	7,1
X	13,1	10,4	6,8	9,5	24,2	5,8	3,2	29,3	3,8	5,1	4,7	4,5
XI	8,0	3,3	6,7	4,0	59,1	41,2	73,4	0,0	2,5	2,2	2,1	4,4
XII	2,6	0,0	–4,6	2,8	35,1	101,5	43,0	33,9	1,9	0,8	1,2	1,6

a Wartości średnie. *b* Średnie dzienne.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

a Averages. *b* Average of a day.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, branch in Wrocław.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

2. Dane o gruntach zdegradowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdegradowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdegradowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the geodesic status and directions in voivodship land use is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previously was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266, with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów** oraz **jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarно-epidemiologiczne.

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

3. Information regarding **water withdrawal** concern:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation of water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces, etc).

4. Information concerning the **sanitary evaluation of waterworks** as well as **the quality of water** drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417 with later amendments); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities – supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirement) are distinguished.

5. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment with waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o ściekach oczyszczanych dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez ścieki oczyszczane mechanicznie rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub floatacji, przy użyciu krat, sił, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o komunalnych oczyszczalniach ścieków dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowiezione (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogene removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Data concerning **the population connected to waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of the population connected to urban and rural waste water treatment plants.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami).

Ustalona w ten sposób zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. – zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the then Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

Thus, the established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data and may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide) defined in the decree of the Council of Ministers regarding payments for use of the environment.

Data regarding **particulate and gas emissions** include organized and disorganized emission.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001 (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243 with later amendments), which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of

wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wy-

waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth

odrębienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska**, (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska**; **splat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

Z dniem 31.12.2010 r. zlikwidowany został Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanego funduszu stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: **payments for use of the natural environment** (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, land-filling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); **finest for violating environmental protection requirements**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for exclusion of agricultural land from production**, as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration.

As from 31.12.2010 the Agricultural Land Protection Fund has been cancelled. The means have become revenues of the appropriate local self-governments.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 /6/. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC AREA BY DIRECTION OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2012	SPECIFICATION
	w ha in ha		
POWIERZCHNIA OGÓLNA ^a	941187	941187	TOTAL AREA ^a
Użytki rolne	603216	602490	Agricultural land
Grunty orne	491663	491518	Arable land
Sady	3446	3397	Orchards
Łąki trwałe	68248	67885	Permanent meadows
Pastwiska trwałe	18282	18183	Permanent pastures
Grunty rolne zabudowane	13136	13037	Agricultural built-up areas
Grunty pod stawami	4081	4145	Under ponds areas
Grunty pod rowami	4360	4325	Under ditches areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	262047	262256	Forest land as well as woody and bushy land
Lasy	258246	258399	Forests
Grunty zadrzewione i zakrzewione	3801	3857	Woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi	12304	12662	Lands under surface waters
Płynącymi	11520	11627	Flowing
Stojącymi	784	1035	Standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane ...	56224	56539	Built-up and urbanized areas
Tereny: mieszkaniowe	9535	9753	Residential areas
przemysłowe	4819	4837	Industrial areas
inne zabudowane	3139	3249	Other built-up areas
zurbanizowane niezabudowane	2280	2311	Urbanized non-build-up areas
rekreacji i wypoczynku	3513	3485	Recreational and rest areas
Tereny komunikacyjne:			Transport areas:
drogi	26717	26774	roads
kolejowe	3791	3784	railway
inne	272	277	other
Użytki kopalne	2158	2069	Minerals
Użytki ekologiczne	402	429	Ecological areas
Nieużytki	4004	3993	Wasteland
Tereny różne	2990	2818	Miscellaneous land

a Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF OPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2011

As of 31 XII

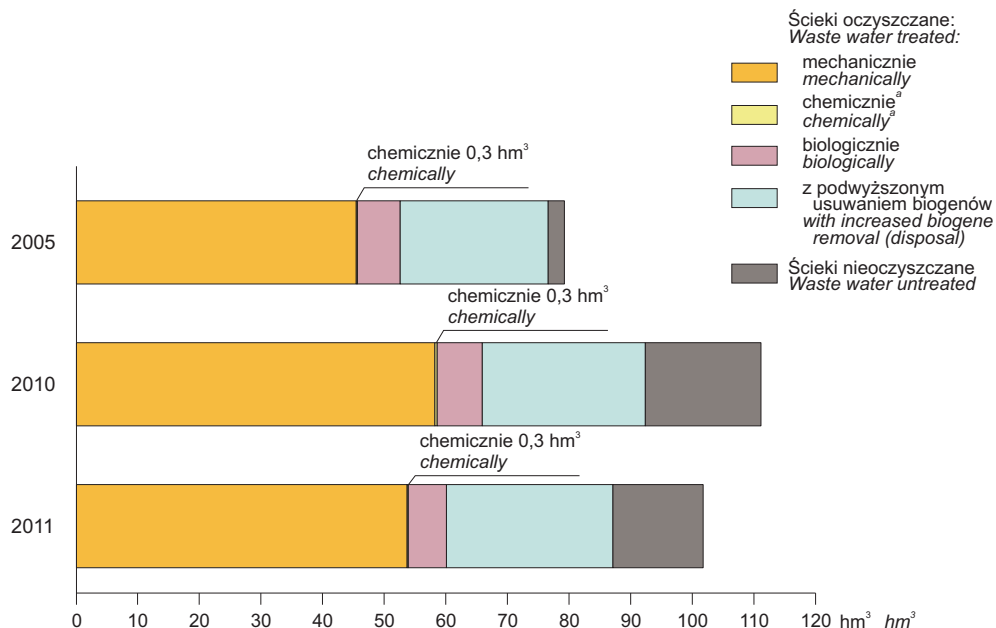

- – siedziba powiatu
settlement of powiat
- Granice:
Border:
- – powiatów
powiats
- – gmin
gminas
- – RP
Poland

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

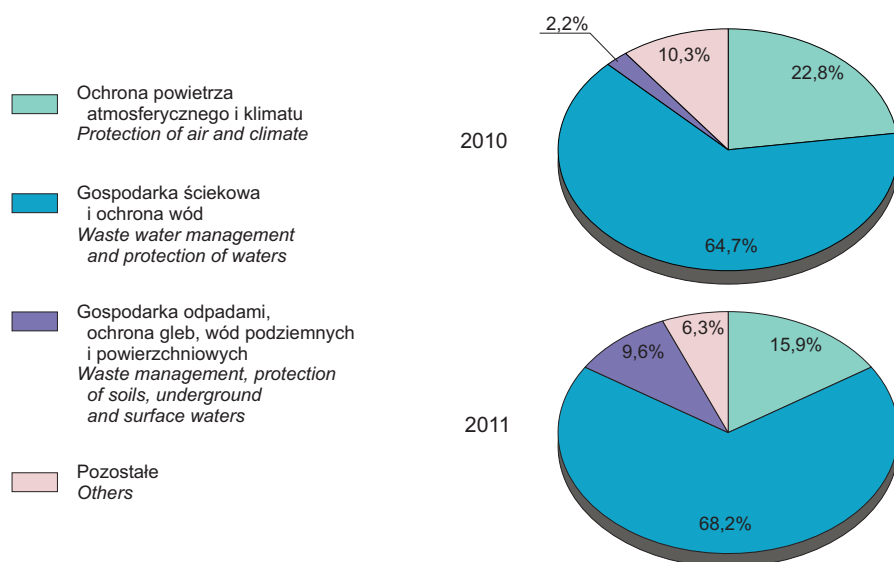
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.
a Concerns only to industrial waste water.

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA (ceny bieżące)

STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION (current prices)

TABL. 2 /7/. GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	64	64	36	57	GRAND TOTAL

WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW
BY TYPE OF LAND

Grunty rolne	49	38	25	36	Agricultural land
W tym użytki rolne	44	32	25	35	Of which agricultural land
Grunty leśne	15	26	11	21	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wyłączone:					designated for:
Na tereny komunikacyjne	5	8	–	1	Transport areas
Na tereny osiedlowe	6	16	9	12	Residential areas
Na tereny przemysłowe	1	4	–	5	Industrial areas
Pod użytki kopalne	15	30	18	28	Minerals
Pod zbiorniki wodne	–	–	–	–	Water reservoirs
Na inne cele	37	6	9	11	Other proposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 /8/. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI
I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE
I ZAGOSPODAROWANE

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3657	3281	3350	3115	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	3342	2956	2975	2737	devastated
zdegradowane	315	325	375	378	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	126	80	39	271	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	6	12	36	38	agricultural
leśne	55	34	3	233	forest
zagospodarowane	11	39	3	17	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 /9/. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	161,9	124,3	122,1	121,1	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	52,5	45,3	41,6	42,6	35,2	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	33,5	29,8	27,8	29,9	24,7	surface
podziemne	13,7	11,9	10,7	10,0	8,2	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	49,7	28,2	32,0	29,6	24,5	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,7	50,8	48,5	48,9	40,4	Exploitation of water-line system ^a
wody: powierzchniowe	6,7	4,8	3,8	4,2	3,5	waters: surface
podziemne	53,0	46,1	44,7	44,7	36,9	underground

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 /10/. **ŻUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	144,5	110,6	110,3	109,5	100,0	TOTAL
Przemysł	48,8	42,1	40,0	41,6	37,9	Industry
w tym na cele produkcyjne ..	46,3	39,7	38,0	39,6	36,2	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	49,8	28,2	32,0	29,6	27,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	46,0	40,3	38,3	38,4	35,0	Exploitation of water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and replenishing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 /11/. POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENÍ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i leśnych ^a w ha	1776	1339	1474	1532	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1730	1809	1838	1785	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	50551	29015	33065	30638	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	1117	1174	1095	1077	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,6	0,9	0,7	0,7	per 1 ha
do napelniania stawów rybnych	49434	27840	31970	29561	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	28,6	15,4	17,4	16,6	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including withdrawal of waste water for irrigation.

TABL. 7 /12/. JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2011 R.
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę Population ^a – in % of population using facilities – supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom meeting requirements	nieodpowiadającą wymaganiom non meeting requirements	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100	96,0	4,0	below 100
100 – 1000	92,2	7,8	100 – 1000
1001 – 10000	95,6	4,4	1001 – 10000
10001 – 100000	100,0	–	10001 – 100000
powyżej 100000	–	–	over 100000

a Na podstawie szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 /13/. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI***INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		w od-setkach in per-cent	
OGÓŁEM	75,1	82,0	114,0	104,4	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	42,5	54,3	84,0	74,4	71,3	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ..	3,0	2,6	2,6	2,4	2,3	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	32,6	27,7	30,0	30,0	28,7	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	72,0	79,4	111,4	101,9	97,7	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	69,0	76,7	92,4	87,3	83,7	treated
mechanicznie	33,2	45,5	58,4	53,8	51,5	mechanically
chemicznie ^b	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	chemically ^b
biologicznie	19,5	7,0	7,3	6,2	6,0	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	15,7	23,9	26,5	27,0	25,9	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	3,0	2,7	18,9	14,6	14,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,5	1,6	18,9	14,6	14,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1,5	1,1	–	–	x	discharged by sewerage system

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as constructions showed, and waste water. b Since 2003 concerns industrial waste water only.

TABL. 9 /14/. **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
OGÓŁEM	92	58	59	62	TOTAL
Odprowadzające ścieki ^b i bezpośrednio do wód lub do ziemi	64	40	36	33	Discharging waste water ^b directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	50	33	32	28	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ...	46	31	27	25	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	2	5	3	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	14	7	4	5	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	28	18	23	29	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych. b Wymagające oczyszczania.

a Excluding water supply and sewerage companies and plants. b Requiring treatment.

TABL. 10 /15/. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mecha- nical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Bio- logiczne <i>Biological</i>	Z pod- wyższo- nym usu- waniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	63	31	2	25	5	Number
	2005	44	20	3	16	5	
	2010	36	15	3	15	3	
	2011	28	10	3	12	3	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	938,0	831,5	0,2	75,1	31,2	Capacity in dam ³ /24h
	2005	907,9	828,5	1,9	16,0	61,5	
	2010	662,8	609,5	1,8	27,2	24,3	
	2011	656,3	607,7	1,8	22,6	24,3	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	52	4	—	34	14	Number
	2005	61	1	—	41	19	
	2010	71	3	—	45	23	
	2011	69	2	—	43	24	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	234,0	9,8	—	111,8	112,4	Capacity in dam ³ /24h
	2005	216,0	0,1	x	52,8	163,1	
	2010	240,1	0,2	x	46,1	193,8	
	2011	240,3	0,1	x	45,8	194,4	
Ludność korzystająca^b z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	49,4	2,6	—	23,0	23,8	Population using^b waste water treatment plants in % of total population
	2005	57,2	0,2	x	14,9	42,1	
	2010	66,5	0,3	x	12,3	53,2	
	2011	68,1	0,2	x	12,7	55,1	

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 55. b Na podstawie szacunków.

a On sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 55. b Estimated data.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	90	94	93	88	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
z liczby ogółem:					<i>of total number:</i>
wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	59	49	53	52	<i>particulates</i>
gazowych	9	3	5	6	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	24	36	37	38	<i>particulates</i>
gazów	25	38	37	39	<i>gases</i>
imisji	76	83	88	82	<i>imission</i>

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń:					Emission of pollutants:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowych	7,7	3,8	2,7	2,5	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	5,4	2,8	1,7	1,3	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,5	51,8	66,2	65,1	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	18,0	12,2	12,4	12,0	of which: sulphur dioxide
tlenki azotu	20,5	20,9	21,5	21,2	nitrogen oxides
tlenek węgla	17,4	17,3	27,6	29,2	carbon oxide
na 1 km ² powierzchni ogólnej w t:					per 1 km ² of total area in t:
pyłowych	0,8	0,4	0,3	0,3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,1	5,5	7,0	6,9	gases (excluding carbon dioxide)
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	997,3	997,6	2214,8	1929,1	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	99,7	85,1	163,5	148,2	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,2	99,6	99,9	99,9	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	63,4	62,2	71,2	69,5	gases (excluding carbon dioxide)

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi-cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
-----------------------------------	---------------------	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	----------------

URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT – as of 31 XII

OGÓŁEM	2000	285	28	283	44	124	66
TOTAL	2005	190	26	239	22	98	66
	2010	241	43	304	26	80	74
	2011	235	38	316	29	74	72
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	63	8	14	–	67	x
low	2005	28	3	11	–	52	x
	2010	103	22	19	–	39	x
	2011	101	22	29	4	39	x
średnia	2000	108	9	63	12	33	x
moderate	2005	58	14	28	–	24	x
	2010	58	11	32	–	22	x
	2011	60	6	35	–	22	x
wysoka	2000	114	11	206	32	24	x
high	2005	104	9	200	22	22	x
	2010	80	10	253	26	19	x
	2011	74	10	252	25	13	x

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkani- nowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	4162	398	3802	12854	9760	666
TOTAL	2005	3326	631	5289	8592	9801	488
	2010	4295	961	6454	8406	11974	321
	2011	4150	773	6994	8251	11916	7009
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	365	15	44	—	2041	x
low	2005	200	9	198	—	1761	x
	2010	977	225	148	—	854	x
	2011	983	229	352	10	837	x
średnia	2000	1660	170	1043	2498	440	x
moderate	2005	694	259	2157	—	269	x
	2010	1464	197	388	—	3259	x
	2011	1395	5	314	—	3256	x
wysoka	2000	2137	213	2715	10356	7279	x
high	2005	2432	363	2934	8592	7771	x
	2010	1854	539	5918	8406	7861	x
	2011	1772	539	6328	8241	7823	x

TABL. 13 /18/. **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	61	45	51*	57	Plants generated waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2510,1	1643,0	853,7	971,4	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi	2061,5	1487,5	680,3	805,4	recovered
unieszkodliwione	331,6	102,8	77,5	54,5	treated
w tym składowane ^b	312,0	96,4	61,1	54,2	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	117,0	52,7	95,9	111,5	temporarily stored
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi	82,1	90,5	79,7	82,9	recovered
unieszkodliwione	13,2	6,3	9,1	5,6	treated
w tym składowane ^b	12,4	5,9	7,2	5,6	of which landfilled ^b
magazynowane czasowo	4,7	3,2	11,2	11,5	temporarily stored
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) w tys. t	29593,7	23481,8	22130,5	22140,5	Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of the year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,9	218,7	157,4	0,5	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	222,3	234,1	217,6	217,6	non-reclaimed (end of the year)
zrekultywowane (w ciągu roku) ...	1,3	1,5	—	—	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 57. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 57. b On own plant grounds and other lands. c On own plant grounds.

TABL. 14 /19/. **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone (w ciągu roku) <i>Waste generated (during the year)</i>		Odpady dotych- czas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of the year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
	w tys. t <i>in thous. t</i>			
OGÓŁEM 2010 2011	853,7 971,4	680,3 805,4	22130,5 22140,5	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	118,0	44,6	18822,1	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	115,8	112,4	39,3	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	281,2	278,9	38,3	<i>Slag, furnace ash and particu- lates from boilers</i>
Osady z klarowania wody	51,5	28,2	277,9	<i>Sludges from water clarification</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste. b On own plant grounds.

TABL. 15 /20/. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH**
PRAWNIE CHRONIONA
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000	2005	2010	2011		
	w ha <i>in ha</i>				w % po- wierzchni ogólnej wo- jewództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>
OGÓŁEM TOTAL	255045,8	255463,0	256261,4	256263,4	27,2	2527
Rezerваты przyrody ^a <i>Nature reserves^a</i>	647,7	801,6	893,1	895,1	0,1	9
Parki krajobrazowe ^{ab} <i>Landscape parks^{ab}</i>	62895,7	62403,0	61689,0	61689,0	6,6	608
Obszary chronionego krajobrazu ^b .. <i>Protected landscape areas^b</i>	189805,7	189207,3	189628,3	189628,3	20,1	1870
Stanowiska dokumentacyjne <i>Documentation sites</i>	0,2	2,7	19,1	19,1	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe <i>Landscape –nature complexes</i>	1356,5	2583,5	3322,4	3322,4	0,4	33
Użytki ekologiczne <i>Ecological arable land</i>	340,0	464,9	709,5	709,5	0,1	7

a Bez otuliny. b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding buffer zones. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas.

TABL.16 /21/. **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^{ab} LANDSCAPE PARKS ^{ab}		Powierzchnia ^c Area ^c			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
			w ha in ha		
OGÓŁEM	2000	63036	45784	15088	896
TOTAL	2005	62591	45745	14784	896
	2010	62591	45745	14784	896
	2011	62591	45745	14784	896
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych ^{bc}					
Opolskie landscape parks ^{bc}					
Stobrawski		52637	41558	10001	790
Góra Świętej Anny		5051	1030	3553	46
Góry Opawskie		4903	3157	1230	60

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia parków w granicach województwa. c Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Area of parks on the area of voivodship. c Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 17 /22/. **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
			ogółem total	rezerwatów reserves		
				ścisłych ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
				w ha in ha		
OGÓŁEM	2000	30	648	6	642	TOTAL
	2005	35	802	6	796	
	2010	35	893	—	893	
	2011	35	895	—	895	
Faunistyczne		—	—	—	—	Fauna
Krajobrazowe		—	—	—	—	Landscape
Leśne		26	715	—	715	Forest
Torfowiskowe		2	75	—	75	Peat-bog
Florystyczne		3	86	—	86	Flora
Wodne		—	—	—	—	Water
Przyrody nieożywionej		2	12	—	12	Inanimate nature
Stepowe		2	7	—	7	Steppe
Ślonoroślowe		—	—	—	—	Halophyte

a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 18 /23/. **POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

MONUMENTS OF NATURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	384	568	641	647	T O T A L
Pojedyncze drzewa	273	452	536	542	Individual trees
Grupy drzew	80	85	70	70	Tree clusters
Głazy narzutowe	10	10	11	11	Erratic boulders
Aleje	19	20	22	22	Alleys
Pozostałe	2	1	2	2	Others

TABL. 19 /24/. **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE****RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono Administred	Wpłynęło Income	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	

FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

Opłaty^a	2000	46112	40621	Payments^a
	2005	.	31919	
	2010	.	63056	
	2011	.	60639	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód		.	11485	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu		.	30385	Protection of air and climate
Gospodarkę odpadami		.	18567	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	13422	509	Fines for not meeting environmental protection norms
	2005	588	159	
	2010	194	79	
	2011	5111	197	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		5009	108	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza		11	11	Permissible emissions of air pollutants

FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

O G Ó Ł E M – opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	3895	4812	T O T A L – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	5571	5795	
	2010	4215	4024	
	2011^b	3998	3922	
w tym:				of which:
Roczne		3616	3371	Annual
Jednorazowe należności		299	475	One-time payments

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. b Z dniem 31.12.2010 r. zlikwidowany został Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanego funduszu stały się dochodami budżetów odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Ź r ó d ł o: w zakresie wymierzonych kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska, w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b As from 31.12.2010 the Agricultural Land Protection Fund has been cancelled. The means have become revenues of the appropriate local self-governments.

S o u r c e: in regard to inflicted fines data of the Inspection of Environmental Protection, in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 20 /25/. **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	70954,3	81030,7	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	14639,7	18473,9	22,8	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	46567,1	60448,9	74,6	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	5496,6	1662,9	2,1	Waste management
Pozostałe	4250,9	445,0	0,5	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 21 /26/. **NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		

OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

OGÓŁEM	201744,6	202927,0	328613,5	315314,9	TOTAL
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	48145,5	36071,0	74913,8	50110,3	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	21631,8	11049,5	19616,1	37634,9	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	133638,8	142067,3	212735,1	214979,8	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	56573,3	16944,7	7679,6	13911,8	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	73568,9	102900,6	190511,8	197486,8	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	17996,4	17166,4	7241,5	30215,5	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	927,9	3847,5	4662,1	2768,2	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	–	2124,1	816,4	577,2	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów	7692,0	10806,7	1266,9	710,8	removal and treatment of waste
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdegradowanych	7238,7	46,5	300,2	2130,6	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej; do 2005 r. wydatki inwestycyjne. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy; until 2005 investment expenditures. b Industrial and municipal.

TABL. 21 /26/. NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	96,4	3,7	122,6	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	705,9	13293,9	805,0	Noise and vibration reduction
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
OGÓŁEM	150531,7	37990,3	67986,6	106203,7	TOTAL
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	21367,6	9966,2	17130,5	22665,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	3164,1	5515,5	3224,0	8545,1	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	51761,7	796,5	20064,5	25766,9	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	5107,7	19603,6	12385,0	38796,9	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	69130,6	2108,5	15182,6	10429,3	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 22 /27/. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/r:
pyłowych	137	658	725	70105	particulates
gazowych	8368	1036	15435	–	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	158,1	183,5	290,8	366,7	waste water
wody opadowe	12,9	6,7	28,5	9,8	precipitation water

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of waters (cont.)
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	9	2	4	4	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	7	2	3	4	of which municipal
mechaniczne	4	2	1	1	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	–	3	3	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4	–	–	–	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	33185	4600	201	246	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	32665	4600	173	246	of which municipal
mechanicznych	5200	2100	60	12	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	400	2500	141	234	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	27585	–	–	–	with increased biogene removal (disposal) ^a
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	4	–	1	–	facilities
przepustowość w m ³ /d	228	52	360	–	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Treatment systems of waste:
obiekty	1	–	–	–	facilities
wydajność w t/r	4	–	–	–	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	3	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	8,3	7,5	–	–	area in ha
wydajność w t/r	61000	65000	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	12310	61807	100000	–	Capacity of waste utilization systems ^c in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	10074	63	123	–	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	12233	5375	481	–	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	153,3	96,6	99,0	51,6	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:					Water reservoirs:
obiekty	3	–	–	1	facilities
pojemność w tys. m ³	0,4	–	–	1583,0	capacity in thous. m ³

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603 z późniejszymi zmianami) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującego do 30 VI 2010 r. rozporządzenia.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji:

- instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
- terenowe organy rządowej administracji (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe

CHAPTER III ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF- -GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998 with later amendments) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the classification of occupations and specialties for needs of labour market introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010.

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration:

- principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
- foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions and information and cultural centres abroad,
- territorial organs of government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional

inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
— urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
— urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

chambers of audit, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as school superintendent's offices).*

2) **Local self-government administration** comprises:

- a) *gminas and cities with powiat status:*
— *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
— *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, i.a. appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1/28/. **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty	11	11	11	11	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	1	1	1	1	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	71	71	71	71	<i>Gminas</i>
miejskie	3	3	3	3	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	31	32	32	32	<i>urban-rural</i>
wiejskie	37	36	36	36	<i>rural</i>
Miasta	34	35	35	35	<i>Towns</i>

TABL. 2/29/. **GMINY^a W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS^a IN 2011

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM	71	1	23	23	14	7	3
TOTAL							
Poniżej 5000	9	–	5	4	–	–	–
<i>Below</i>							
5000 – 7499	16	–	8	5	2	1	–
7500 – 9999	17	–	3	8	5	1	–
10000 – 14999	14	–	4	3	6	1	–
15000 – 19999	3	–	1	–	–	1	1
20000 – 39999	9	1	1	2	1	2	2
40000 – 99999	2	–	–	1	–	1	–
100000 i więcej	1	–	1	–	–	–	–
<i>and more</i>							

a W tym 1 gmina mająca status miasta na prawach powiatu.

a Of which 1 gmina is city with powiat status.

TABL. 3/30/. **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>				
		poniżej <i>below</i> 300,0 km ²	300,0– –499,9	500,0– –999,9	1000,0– –1499,9	1500,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM	12	1	1	8	1	1
TOTAL						
Poniżej 50000	2	–	–	2	–	–
<i>Below</i>						
50000 – 74999	4	–	1	3	–	–
75000 – 99999	3	–	–	3	–	–
100000 i więcej	3	1	–	–	1	1
<i>and more</i>						

TABL. 4/31/. **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina coun- cils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city councils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku woje- wódzkiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

OGÓŁEM	1120	25	221	30	TOTAL
W tym kobiety	301	10	41	6	Of which women

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

18 – 29 lat	54	5	4	–	18 – 29 years
30 – 39	172	8	30	2	30 – 39
40 – 59	705	9	137	24	40 – 59
60 lat i więcej	189	3	50	4	60 years and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	450	22	166	30	Tertiary
Policealne	37	–	5	–	Post-secondary
Średnie	413	3	45	–	Secondary
Zasadnicze zawodowe	199	–	5	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe ...	21	–	–	–	Lower secondary and primary

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
BY OCCUPATIONAL GROUPS

Przedstawiciele władz pu- blicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	115	13	119	22	Public government represen- tatives, senior officials and managers
Specjaliści	255	9	64	7	Professionals
Technicy i inny średni perso- nel	198	–	13	–	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	87	–	11	–	Clerks
Pracownicy usług i sprze- dawcy	112	1	2	1	Service and sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	172	–	8	–	Skilled agricultural and fish- ery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy	83	–	–	–	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy ma- szyn i urządzeń	35	–	1	–	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach pro- stych	11	–	1	–	Elementary occupations
Siły zbrojne	8	–	–	–	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^b	44	2	2	–	Others unclassified ^b

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. b Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b Unemployed, not working and studying.

TABL. 5/32/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT

OGÓŁEM	10841	10366	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	3422	3422	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	7395	6921	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	4653	4129	gminas and cities with powiat status
powiaty	1752	1769	powiats
województwo	990	1023	voivodship

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł

OGÓŁEM	3720,16	3946,73	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	4036,06	4096,07	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	3566,49	3866,84	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	3489,19	3935,22	gminas and cities with powiat status
powiaty	3297,13	3447,45	powiats
województwo	4410,00	4316,05	voivodship

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 2 na str. 142.

a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 2 on page 142.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, sądownictwa i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, the courts of law and the fire service.

2. Data concerning ascertained crimes as well as persons convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments) or other specific laws.

3. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanor prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanor, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the prosecutor's offices and on proceedings against juveniles in family courts.

4. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. Adult convicts are persons who at the time of committing crime were at least 17 years.

6. Fires are out-of-control burning processes in place not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

TABL. 1 /33/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	30549	34637	30575	31355	T O T A L
miasta	23947	25231	22797	22878	urban areas
wieś	6602	9406	7778	8477	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	964	803	763	791	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo – art. 148 Kk	23	13	17	10	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	486	353	360	426	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	417	390	340	316	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	807	6632	5105	5613	Against public safety and safety in transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^a	x	6004	4570	5091	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1064	1180	1006	1154	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		121	117	111	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie – art. 197 Kk	72	43	45	38	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	1557	841	1108	1055	Against the family and guardianship
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	623	556	419	468	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	93	77	231	187	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	604	553	1293	874	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk	108	86	136	138	Battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	119	114	138	119	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 /33/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (dok.)					Against the activities of state institutions and local self-government (cont.)
Znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	280	245	367	336	<i>Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code</i>
Przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a i 296b Kk ^a	88	103	652	306	<i>Corruption – Art. 228–231, 250a 296a and 296b Criminal Code</i>
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	243	603	786	782	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publicznemu	104	117	157	114	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumentów	1409	1054	560	2111	Against the reliability of documents
Przeciwko mieniu	21142	18781	15924	16039	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy – art. 278 Kk	6768	7442	5427	5850	<i>Property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	781	727	181	234	<i>of which automobile theft</i>
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	352	151	128	122	<i>Willful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	9407	5083	4038	3770	<i>Burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
Rozbój – art. 280 Kk		400	225	209	<i>Robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk	749	37	25	40	<i>Theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk }		49	88	91	<i>Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo – art. 286 i 287 Kk	1653	1046	822	2138	<i>Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	587	329	218	238	Against economic activity
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr. 70 poz. 473) z późniejszymi zmianami	1	72	27	17	<i>On Sobriety and Alcohol Education (uniform text Journal of Laws 2007 No. 70, item 473) with later amendments</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631) z późniejszymi zmianami	50	298	197	91	<i>On Copyright and Related Laws (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631) with later amendments</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) z późniejszymi zmianami	1018	1984	1711	1624	<i>On Counteracting Drug Addiction – laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765) z późniejszymi zmianami	54	22	16	16	Fiscal offences – Penal Fiscal Code (uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) with later amendments
W tym akcyza	41	6	4	3	<i>Of which excise</i>

^a Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code as well as selected other, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 2 /34/. **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ł E M	59,2	68,0	73,0	73,5	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	89,6	87,5	85,3	85,6	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	89,2	98,7	99,0	98,8	<i>Against public safety and safety in transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	94,5	95,1	96,5	95,7	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		90,9	89,8	90,1	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	99,9	99,9	100,0	100,0	<i>Against the family and guardianship</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	98,9	94,8	95,7	94,1	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	45,0	45,9	53,8	52,9	<i>Against property</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 79.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

a See general notes, item 4 on page 79.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 3 /35/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6669	14221	12327	T O T A L
mężczyźni	6258	13275	11513	<i>males</i>
kobiety	411	946	814	<i>females</i>
W tym rodzaje przestępstw:				Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	686	1219	1132	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	11	18	9	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu – art. 156–159 Kk	549	678	561	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156–159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	.	5624	4447	<i>Against safety of transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^a	.	5218	4199	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code^a</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	265	422	326	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	27	25	22	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1062	631	879	<i>Against the family and guardianship</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	426	384	350	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>

a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 3 /35/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2011	SPECIFICATION
W tym rodzaje przestępstw: (dok.)				Of which type of crime: (cont.)
Przeciwko mieniu	3223	4351	3544	Against property
w tym:				of which:
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	779	1409	1309	property theft – Art. 278 Criminal Code
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	1036	759	629	burglary – Art. 279 Criminal Code
rozbój – art. 280 Kk	158	209	118	robbery – Art. 280 Criminal Code

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 /36/. **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zdarzenia:					Events:
Pożary	3330	4675	3025	4785	Fires
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	68	90	67	65	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	463	593	628	645	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	99	132	109	143	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^a	761	1110	562	1138	in agriculture ^a
lasów	272	244	80	176	forests
Miejskowe zagrożenia	3821	4902	8862	5270	Local threats
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	583	848	4412	1488	natural catastrophes
awarie techniczne ^b	68	123	306	251	technical failures ^b
środki transportu ^c	894	1437	1374	1383	transport equipment ^c
infrastrukturę komunalną	22	35	57	70	municipal infrastructure
Wyjazdy do fałszywych alarmów	440	613	663	636	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:					Rescue personnel participating in rescue operations:
Pożary	27850	33132	24817	38240	Fires
Miejskowe zagrożenia	21709	24875	55830	32721	Local threats
Wypadki z ludźmi	805	1121	1666	1169	Casualties
ofiary śmiertelne	113	112	168	159	fatalities
w tym ratownicy	–	–	–	–	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	692	1009	1498	1719	injured and burn victims
w tym ratownicy	19	23	14	18	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	58	63	114	88	Of which during fires
ofiary śmiertelne	11	11	9	9	fatalities
w tym ratownicy	–	–	–	–	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	47	52	105	111	injured and burn victims
w tym ratownicy	10	12	6	11	of which rescue personnel

a, b Dotyczy głównie: a – budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, b – chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. c Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu.

a, b Primarily involve: a – livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, b – chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. c Transportation accidents: road, rail, air.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Service Headquarters in Opole.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury **ludności faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądu okręgowego – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- dla lat 2000–2009 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000–2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r., dla pozostałych lat – każdorazowy podział administracyjny),
- od 2010 r. – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) *the balances of the size and structure of the **population actually living** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:*
 - a) *changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,*
 - b) *the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 – above 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent those data have been collected on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;*
- 2) *the registers of the Ministry of Interior – on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);*
- 3) *documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths;*
- 4) *documentation of regional court – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.*

2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced on:

- *for 2000–2009 – the basis of results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000–2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment),*
- *since 2010 – the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010–2011 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).*

Data for 2010 have been amended in relation to those published in the previous edition of the Yearbook.

3. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. **Stan cywilny faktyczny** został określony wtórnie na podstawie stanu cywilnego prawnego oraz charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z reprezentantem gospodarstwa domowego oraz wzajemnych powiązań między osobami spisany.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler/panna,
- żonaty/zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner/partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec/wdowa,
- rozwiedziony/rozwiedziona,
- separowany/separowana – dotyczy osób:
 - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
 - o stanie cywilnym prawnym żonaty, zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

6. **Poziom wykształcenia** ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

W 2011 r. zastosowano następującą klasyfikację poziomów wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

7. Podziału ludności według **głównego źródła utrzymania** dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów – uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedza-

3. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. **Median age** of population is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half did not reach yet.

5. **De facto marital status** of persons has been defined as derivative, based on the legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. on the basis of information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,
- married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- cohabitant (partner) (living in the same household – irrespective of their legal marital status),
- widowed,
- divorced,
- separated – it is related to persons:
 - remaining in a legal separation and not creating relationships (cohabitations) with other persons,
 - legally married but not creating a marriage and not creating relationships (cohabitations) with other persons.

6. **Education level** of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the education system in force. The basis for recognizing education level was a certificate (diploma) obtained upon graduation of the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and more.

In 2011 the following classification of educational level has been used: higher, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, completed primary, incomplete primary and without school education.

7. Division of population according to the **main source of maintenance** was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes – obtained within one year

jącego moment spisu (tj. dla 2002 r. – 20 V, a dla 2011 r. – 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno nie wymienionych,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do **ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu** zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby, dla których posiadanie niezarobkowego źródła stanowi wyłączenie lub główne źródło utrzymania.

Do ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r., rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodziną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z własności** zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** w 2011 r. zaliczono osoby otrzymujące m.in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

(12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 – 20 V and for 2011 – 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people in the moment of the national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, includes persons, for whom the non-earned source of income constitutes an exclusive or main source of maintenance.

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, who receive: retirement pay including structural pension for farmers in 2011, pension (resulting from an inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not elsewhere specified in 2011 includes persons who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

8. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte w związku z koniecznością zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej

9. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie i inne jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski – nie jest cudzoziemcem.

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

10. Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna – jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy umożliwiono wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

11. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy usta-

8. Country of birth (place of birth) – in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the moment of Census, and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

9. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish and other additional citizenship – in Poland always is a person with Polish citizenship – not an alien.

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship, regardless of the fact of having or not the citizenship(s) of other country.

Stateless person is a person not having any citizenship(s) (a stateless person is counting as an alien).

10. Nationality – national or ethnic identity – is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community. In the census of 2011, for first time a solution has been adopted to define complex (multiple) national and ethnic identities.

11. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated

wy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilno-prawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rozdziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

12. Przez niemowlęta rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

24 VII 1998 (*Journal of Laws*, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Church or the Religious Association. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted only in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers at the age under of 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers at the age of 50 and over – to the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

12. Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

13. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

14. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

15. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

16. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, **odpływ** – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

17. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkalej.

13. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

14. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

15. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

16. The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, **outflow** – registration of departure from permanent residence.

17. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

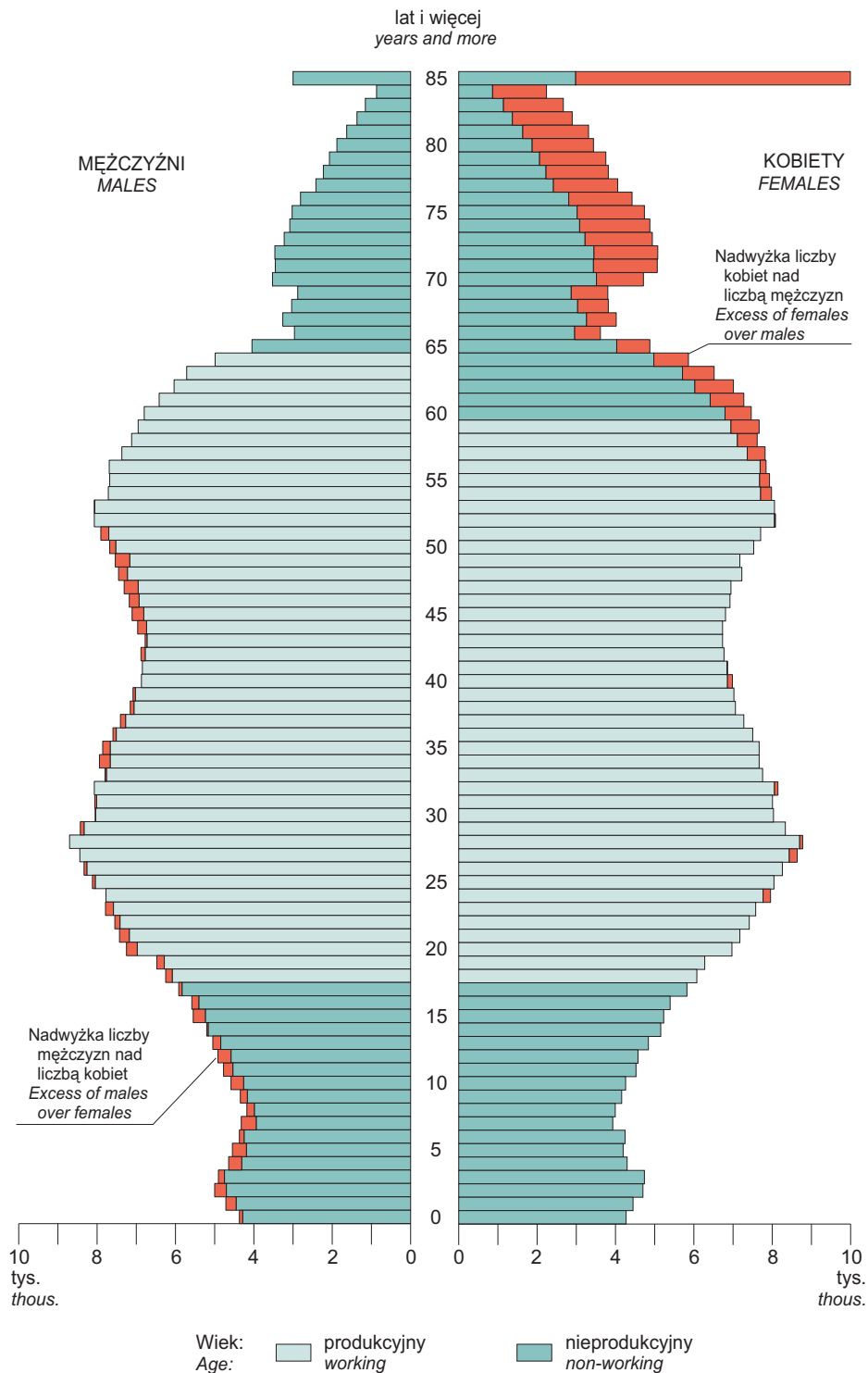
- to 2009 – registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2011

As of 31 XII

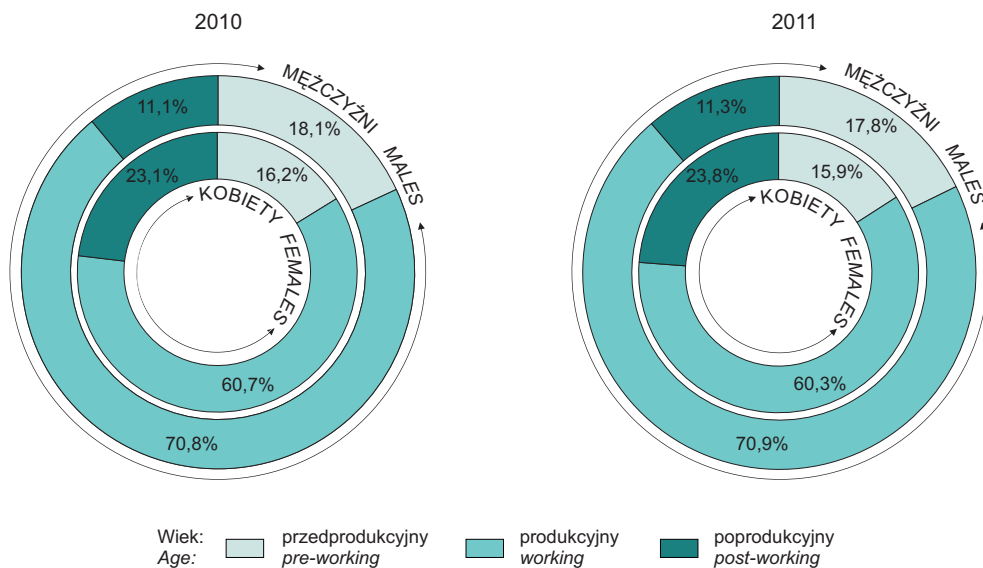

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I PŁCI

Stan w dniu 31 XII

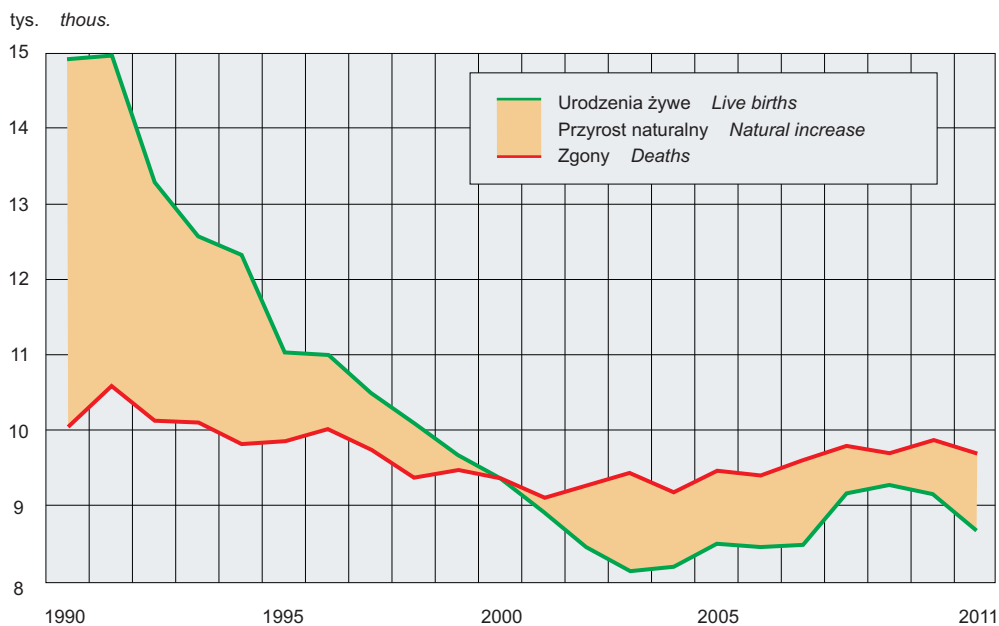
STRUCTURE OF POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUP AND SEX

As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS

TABL. 3 /39/. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1070598	1047407	1017241	1013950	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	257549	205079	174257	170304	Pre-working age
mężczyźni	131984	105049	89233	87191	<i>males</i>
kobiety	125565	100030	85024	83113	<i>females</i>
Miasta	129583	102217	86815	84655	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	66627	52580	44601	43479	<i>males</i>
kobiety	62956	49637	42214	41176	<i>females</i>
Wieś	127966	102862	87442	85649	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	65357	52469	44632	43712	<i>males</i>
kobiety	62609	50393	42810	41937	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	658071	677421	666937	663371	Working age
w tym w wieku mobilnym ...	437882	430509	410057	406635	<i>of which of mobility age</i>
mężczyźni	341831	347938	347950	347473	<i>males</i>
w tym w wieku mobilnym ...	221192	216798	206023	204351	<i>of which of mobility age</i>
kobiety	316240	329483	318987	315898	<i>females</i>
w tym w wieku mobilnym ...	216690	213711	204034	202284	<i>of which of mobility age</i>
Miasta	358470	365809	350934	347142	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	181220	184131	181098	179861	<i>males</i>
kobiety	177250	181678	169836	167281	<i>females</i>
Wieś	299601	311612	316003	316229	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	160611	163807	166852	167612	<i>males</i>
kobiety	138990	147805	149151	148617	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	154978	164907	176047	180275	Post-working age
mężczyźni	46466	54208	54618	55530	<i>males</i>
kobiety	108512	110699	121429	124745	<i>females</i>
Miasta	75526	83212	95178	98598	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	22384	26548	28398	29403	<i>males</i>
kobiety	53142	56664	66780	69195	<i>females</i>
Wieś	79452	81695	80869	81677	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	24082	27660	26220	26127	<i>males</i>
kobiety	55370	54035	54649	55550	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	63	55	53	53	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52	46	41	41	<i>Males</i>
Kobiety	74	64	65	66	<i>Females</i>

TABL. 4 /40/. **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	34	563579	52,6
TOTAL	2005	35	551238	52,6
	2010	35	532927	52,4
	2011	35	530395	52,3
Poniżej 2000		2	3643	0,4
<i>Below</i>				
2000 – 4999		8	24514	2,4
5000 – 9999		13	94215	9,3
10000 – 19999		6	91841	9,0
20000 – 49999		4	129769	12,8
50000 – 99999		1	63974	6,3
100000 i więcej		1	122439	12,1
<i>and more</i>				

TABL. 5 /41/. **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2000	68	507019	47,4
TOTAL	2005	68	496169	47,4
	2010	68	484314	47,6
	2011	68	483555	47,7
Poniżej 2000		–	–	–
<i>Below</i>				
2000 – 4999		15	60207	5,9
5000 – 6999		19	110779	10,9
7000 – 9999		25	206218	20,4
10000 i więcej		9	106351	10,5
<i>and more</i>				

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminas.TABL. 6 /42/. **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI (wiek środkowy ludności) WEDŁUG PŁCI****MEDIAN AGE POPULATION (median age of population) BY SEX**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	35,4	37,6	39,5	39,9	TOTAL
mężczyźni	33,9	36,0	38,0	38,4	males
kobiety	36,9	39,1	41,1	41,6	females
Miasta	35,9	38,1	40,2	40,6	Urban areas
mężczyźni	33,9	35,9	38,1	38,5	males
kobiety	37,8	40,2	42,4	42,9	females
Wieś	34,9	37,0	38,9	39,2	Rural areas
mężczyźni	33,9	36,1	37,9	38,3	males
kobiety	35,9	38,0	39,8	40,2	females

TABL. 7 /43/. **LUDNOŚĆ^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO****POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS**

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002	2011	2002	2011	DE FACTO MARITAL STATUS
	w liczbach bezwzględnych		w odsetkach		
O G Ó Ł E M	878,2	878,0	100,0	100,0	T O T A L
Mężczyźni	421,2	420,4	48,0	47,9	Males
Kawalerowie	133,6	133,6	15,2	15,2	Single
Żonaci	246,5	234,9	28,1	26,8	Married
Partnerzy	5,4	9,5	0,6	1,1	Cohabitant
Wdowcy	11,4	12,6	1,3	1,4	Widowed
Rozwiedzeni	10,2	14,6	1,2	1,7	Divorced
Separowani	3,4	1,8	0,4	0,2	Separated
Nieustalony	10,7	13,4	1,2	1,5	Unknown
Kobiety	456,9	457,6	52,0	52,1	Females
Panny	108,2	104,3	12,3	11,9	Single
Zamężne	249,2	236,4	28,4	26,9	Married
Partnerki	5,4	9,1	0,6	1,0	Cohabitant
Wdowy	63,6	68,5	7,2	7,8	Widowed
Rozwiedzione	15,4	21,7	1,8	2,5	Divorced
Separowane	4,3	2,5	0,5	0,3	Separated
Nieustalony	10,8	15,2	1,2	1,7	Unknown

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 8/44/. **LUDNOŚĆ^a W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA****POPULATION^a AGED 13 AND MORE BY EDUCATION LEVEL**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^b Total ^b	W tym wykształcenie Of which education level				
		wyższe higher	policealne ^c i średnie post secondary ^c and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne i podstawowe ukończone lower secondary and completed primary	podstawowe nieukoń- czone i bez wykształcenia szkolnego incompleted primary and without school education

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM	2002	911,3	73,0	252,7	237,6	270,3	28,6
TOTAL	2011	899,0	122,0	256,5	214,9	202,5	11,3

W % OGÓŁEM
IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	2002	100,0	8,0	27,7	26,1	29,7	3,1
TOTAL	2011	100,0	13,6	28,5	23,9	22,5	1,3
Mężczyźni		100,0	11,8	25,8	31,4	20,0	1,0
Males							
Kobiety		100,0	15,2	31,1	17,0	24,8	1,5
Females							
Miasta		100,0	18,3	33,6	19,7	18,5	1,0
Urban areas							
Mężczyźni		100,0	16,7	30,6	25,9	17,0	0,9
Males							
Kobiety		100,0	19,6	36,2	14,2	19,8	1,2
Females							

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.. b W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego poziomu wykształcenia. c Łącznie z kolegiami.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011. b The subsequent breakdown does not include an unknown educational level. c Including colleges.

TABL. 8/44/. **LUDNOŚĆ^a W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (dok.)**
POPULATION^a AGED 13 AND MORE BY EDUCATION LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^b Total ^b	W tym wykształcenie Of which education level				
		wyższe higher	policealne ^c i średnie post secondary ^c and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne i podstawowe ukończone lower secondary and completed primary	podstawowe nieukoń- czone i bez wykształcenia szkolnego incompleted primary and without school education
W % OGÓŁEM (dok.) IN % OF TOTAL (cont.)						
Wieś Rural areas	100,0	8,4	22,9	28,6	27,0	1,5
Mężczyźni Males	100,0	6,5	20,6	37,2	23,3	1,1
Kobiety Females	100,0	10,1	25,2	20,3	30,6	1,9

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r. b W dalszym podziale nie uwzględniono nieustalonego poziomu wykształcenia. c Łącznie z kolegiami.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011. b The subsequent breakdown does not include an unknown educational level. c Including colleges.

TABL. 9/45/. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA**
POPULATION^a BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2011				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
	w tys. in thous.	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	1065,0	1016,2	100,0	100,0	100,0	100,0
Posiadający własne źródło utrzy- mania Owners own source of mainte- nance^a	614,3	634,2	64,4	60,5	65,1	59,4
Dochody z pracy Incomes from work	335,6	366,7	42,6	30,0	37,2	34,9
najemnej hired	273,2	308,8	35,1	26,0	33,0	27,6
na rachunek własny ^c own-account workers ^c	62,4	57,9	7,6	4,0	4,2	7,3
Niezarobkowe źródło Non-earned sources	278,1	246,2	19,6	28,5	25,4	22,9
w tym: of which:						
emerytura retirement pay	156,2	189,7	14,4	22,7	19,6	17,6
renta pension	65,5	37,2	3,3	4,0	3,7	3,6
zasiłki i świadczenia benefits	23,9	19,3	2,0	1,8	2,0	1,7
Pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione Other sources of income not else- where specified	0,6	20,3	2,0	2,0	2,4	1,5

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r. b Łącznie z dochodami z własności. c Łącznie z dochodami z wynajmu.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011. b Data include incomes from own-
ing. c Data include incomes from rent.

TABL. 9/45/. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA (dok.)**
POPULATION^a BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2011				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
		w tys. in thous.	w odsetkach in percent			
Na utrzymaniu Maintained persons	394,4	290,8	26,8	30,3	27,0	30,5
O nieustalonym źródle utrzymania Source of maintenance unknown	56,3	91,2	8,8	9,2	7,9	10,1

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 10/46/. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA**
POPULATION^a BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM TOTAL	1065,0	517,0	548,0	1016,2	491,3	524,9
Urodzeni w Polsce Born in Poland	968,2	475,0	493,3	972,7	474,1	498,6
Urodzeni za granicą Born abroad	59,0	23,6	35,3	43,0	16,9	26,1
w tym: of which:						
Białoruś Belarus	2,1	0,8	1,3	1,7	0,7	1,0
Francja France	1,0	0,4	0,6	0,7	0,3	0,4
Irlandia Ireland	0,0	0,0	–	0,3	0,2	0,1
Kazachstan Kazakhstan	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Litwa Lithuania	1,2	0,5	0,8	0,9	0,4	0,5
Niemcy Germany	10,3	4,4	5,9	6,5	2,8	3,7
Republika Czeska Czech Republic	0,4	0,2	0,2	0,3	0,1	0,2
Rosja Russian Federation	2,0	0,7	1,3	2,2	0,8	1,4
Stany Zjednoczone United States	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1
Ukraina Ukraine	40,2	15,8	24,5	27,8	10,3	17,5
Wielka Brytania United Kingdom	0,0	0,0	0,0	0,8	0,5	0,3
Nieustalone miejsce urodzenia Place of birth unknown	37,8	18,5	19,4	0,5	0,2	0,3

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 11/47/. **LUDNOŚĆ^a Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG PŁCI I KRAJU OBYWATELSTWA**
POPULATION^a WITH NON-POLISH CITIZENSHIP BY SEX AND COUNTRY OF CITIZENSHIP

KRAJ OBYWATELSTWA NIEPOLSKIEGO COUNTRY OF NON-POLISH CITIZENSHIP	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM	3,2	1,5	1,7	1,6	0,8	0,8
TOTAL						
w tym: of which:						
Niemcy	2,6	1,2	1,3	0,6	0,3	0,3
Germany						
Ukraina	0,3	0,1	0,2	0,5	0,2	0,3
Ukraine						

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 12/48/. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA W 2011 R.**
Stan w dniu 31 III
POPULATION^a BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP IN 2011
As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Urodzeni w Polsce Born in Poland	Urodzeni za granicą Born abroad	Nieustalone miejsce urodzenia Place of birth unknown
	w tys. in thous			
OGÓŁEM	1016,2	972,7	43,0	0,5
TOTAL				
Obywatelstwo polskie	1014,4	972,2	41,9	0,4
Polish citizenship				
Obywatelstwo niepolskie	1,6	0,5	1,1	0,0
Non-polish citizenship				
Bezpaństwowcy	0,0	0,0	—	—
Stateless				
Obywatelstwo nieustalone	0,2	0,0	—	0,1
Citizenship unknown				

a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.
a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 13 /49/. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNYCH W 2011 R.**
Stan w dniu 31 III
POPULATION^a BY STRUCTURE OF NATIONAL-ETHNIC IDENTITY IN 2011
As of 31 III

IDENTYFIKACJA NARODOWO-ETNICZNA	W tys. In thous.	W odsetkach In percent	NATIONAL-ETHNIC IDENTITY
OGÓŁEM	1016	100,0	TOTAL
Wyłącznie polska	822	80,9	Polish only
Polska i niepoliska	60	5,9	Polish and non-Polish
Wyłącznie niepoliska	84	8,3	Non-Polish only
Nieustalona	50	4,9	Unknown

a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań.
a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 14 /50/. **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural in- crease
		ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	5162	3559	52	1257	9369	9378	56	-9
TOTAL	2005	4969	3169	203	1848	8496	9471	42	-975
	2010	5693	3591	41	1516	9163	9882	48	-719
	2011	5210	3193	45	1705	8686	9719	33	-1033
Miasta	2000	2810	1775	43	985	4530	4603	25	-73
Urban areas	2005	2682	1603	146	1362	4476	4756	24	-280
	2010	2947	1700	23	1047	4765	5046	29	-281
	2011	2628	1492	32	1149	4442	4835	19	-393
Wieś	2000	2352	1784	9	272	4839	4775	31	64
Rural areas	2005	2287	1566	57	486	4020	4715	18	-695
	2010	2746	1891	18	469	4398	4836	19	-438
	2011	2582	1701	13	556	4244	4884	14	-640
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2000	4,8	3,3	4,9	1,2	8,7	8,7	6,0	-0,0
TOTAL	2005	4,7	3,0	19,4	1,8	8,1	9,0	4,9	-0,9
	2010	5,6	3,5	4,0	1,5	9,0	9,7	5,2	-0,7
	2011	5,1	3,1	4,4	1,7	8,6	9,6	3,8	-1,0
Miasta	2000	5,0	3,1	7,6	1,7	8,0	8,1	5,5	-0,1
Urban areas	2005	4,9	2,9	26,5	2,5	8,1	8,6	5,4	-0,5
	2010	5,5	3,2	4,3	2,0	8,9	9,4	6,1	-0,5
	2011	4,9	2,8	6,0	2,2	8,4	9,1	4,3	-0,7
Wieś	2000	4,6	3,5	1,8	0,5	9,5	9,4	6,4	0,1
Rural areas	2005	4,6	3,1	11,5	1,0	8,1	9,5	4,5	-1,4
	2010	5,7	3,9	3,7	1,0	9,1	10,0	4,3	-0,9
	2011	5,3	3,5	2,7	1,1	8,8	10,1	3,3	-1,3

a Ze skutkami cywilnymi. b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b In case of: separations – per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 15 /51/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeń- stwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
			ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód ^b <i>by divorce^b</i>		
			w lic- bach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w lic- bach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM ...	2010	5693	5742	23,8	3050	1176	1516	6,3	-497
TOTAL	2011	5210	5832	24,4	3004	1123	1705	7,1	-1213
Miasta	2010	2947	3222	26,5	1560	615	1047	8,6	-791
Urban areas	2011	2628	3222	26,2	1509	564	1149	9,3	-1157
Wieś	2010	2746	2520	21,1	1490	561	469	3,9	294
Rural areas	2011	2582	2610	22,4	1495	559	556	4,8	-56

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono rozwodów orzeczonych z powództwa osób zamieszkałych za granicą.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons. b Data by urban and rural areas exclude divorces if the persons filling petition for a divorce live abroad.

TABL. 16 /52/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more

OGÓŁEM
GRAND TOTAL

OGÓŁEM	2010	5693	243	2067	2135	642	226	172	137	71
GRAND TOTAL	2011	5210	203	1856	1970	584	225	190	124	58
19 lat i mniej	2010	26	12	10	4	–	–	–	–	–
and less	2011	27	13	12	1	1	–	–	–	–
20 – 24	2010	1117	161	779	159	13	4	1	–	–
.....	2011	1019	136	727	140	12	2	2	–	–
25 – 29	2010	2584	62	1065	1303	133	18	3	–	–
.....	2011	2336	46	943	1200	128	14	5	–	–
30 – 34	2010	1048	7	171	509	306	46	9	–	–
.....	2011	992	7	145	506	276	45	13	–	–
35 – 39	2010	386	–	34	126	126	80	19	1	–
.....	2011	336	1	25	91	123	81	12	3	–
40 – 49	2010	273	1	5	32	55	65	86	27	2
.....	2011	244	–	3	27	42	67	90	15	–
50 – 59	2010	142	–	3	2	8	11	48	60	10
.....	2011	147	–	1	4	2	15	55	64	6
60 lat i więcej	2010	117	–	–	–	1	2	6	49	59
and more	2011	109	–	–	1	–	1	13	42	52

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM	2010	2947	76	888	1192	410	146	102	88	45
TOTAL	2011	2628	68	744	1077	379	147	93	84	36
19 lat i mniej	2009	11	5	5	1	–	–	–	–	–
and less	2010	12	5	5	1	1	–	–	–	–
20 – 24	2010	453	48	319	79	4	2	1	–	–
.....	2011	385	41	272	62	7	2	1	–	–
25 – 29	2010	1279	21	460	702	81	13	2	–	–
.....	2011	1138	15	380	639	91	10	3	–	–
30 – 34	2010	614	2	84	301	198	27	2	–	–
.....	2011	590	6	72	300	176	29	7	–	–
35 – 39	2010	240	–	16	83	82	49	10	–	–
.....	2011	210	1	12	57	76	55	7	2	–
40 – 49	2010	183	–	2	25	39	49	53	15	–
.....	2011	134	–	2	14	27	43	42	6	–
50 – 59	2010	89	–	2	1	6	5	30	37	8
.....	2011	91	–	1	3	1	8	27	45	6
60 lat i więcej	2010	78	–	–	–	–	1	4	36	37
and more	2011	68	–	–	1	–	–	6	31	30

TABL. 16 /52/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES (cont.)

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged								
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more	
WIEŚ RURAL AREAS										
RAZEM TOTAL	2010 2011	2746 2582	167 135	1179 1112	943 893	232 205	80 78	70 97	49 40	26 22
19 lat i mniej and less	2010 2011	15 15	7 8	5 7	3 –	– –	– –	– –	– –	– –
20 – 24	2010 2011	664 634	113 95	460 455	80 78	9 5	2 –	– 1	– –	– –
25 – 29	2010 2011	1305 1198	41 31	605 563	601 561	52 37	5 4	1 2	– –	– –
30 – 34	2010 2011	434 402	5 1	87 73	208 206	108 100	19 16	7 6	– –	– –
35 – 39	2010 2011	146 126	– –	18 13	43 34	44 47	31 26	9 5	1 1	– –
40 – 49	2010 2011	90 110	1 –	3 1	7 13	16 15	16 24	33 48	12 9	2 –
50 – 59	2010 2011	53 56	– –	1 –	1 1	2 1	6 7	18 28	23 19	2 –
60 lat i więcej and more	2010 2011	39 41	– –	– –	– –	1 –	1 1	2 7	13 11	22 22

TABL. 17 /53/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDE-GROOMS AND BRIDES

LATA YEARS POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
OGÓŁEM GRAND TOTAL				
OGÓŁEM 2010	5693	5075	109	509
GRAND TOTAL 2011	5210	4629	93	488
Kawalerowie 2010	5005	4770	28	207
Single 2011	4626	4375	19	232
Wdowcy 2010	77	14	33	30
Widowers 2011	79	13	36	30
Rozwiedzeni 2010	611	291	48	272
Divorced 2011	505	241	38	226
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM 2010	2947	2550	52	345
TOTAL 2011	2628	2268	50	310
Kawalerowie 2010	2488	2349	9	130
Single 2011	2241	2103	6	132
Wdowcy 2010	45	7	16	22
Widowers 2011	49	6	22	21
Rozwiedzeni 2010	414	194	27	193
Divorced 2011	338	159	22	157

TABL. 17 /53/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDE-GROOMS AND BRIDES (cont.)

LATA YEARS POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES		Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
			panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
WIEŚ RURAL AREAS					
RAZEM	2010	2746	2525	57	164
TOTAL	2011	2582	2361	43	178
Kawalerowie	2010	2517	2421	19	77
Single	2011	2385	2272	13	100
Wdowcy	2010	32	7	17	8
Widowers	2011	30	7	14	9
Rozwidzeni	2010	197	97	21	79
Divorced	2011	167	82	16	69

TABL. 18 /54/. **ZAWARTE MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY CHURCHES	2010			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM 2010	3591	1700	1891	3193	1492	1701
TOTAL 2011						
W tym Kościół Katolicki 2010	3578	1694	1884	3182	1485	1697
Of which Catholic Church 2011						

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 19 /55/. **ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE

LATA YEARS MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM GRAND TOTAL									
OGÓŁEM 2010	1516	4	119	262	297	246	346	203	39
GRAND TOTAL 2011	1705	3	139	309	329	287	391	198	49
19 lat i mniej 2010	—	—	—	—	—	—	—	—	—
and less 2011	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 – 24 2010	49	3	37	9	—	—	—	—	—
..... 2011	59	3	36	17	2	1	—	—	—
25 – 29 2010	188	—	63	107	13	3	2	—	—
..... 2011	228	—	76	129	19	4	—	—	—
30 – 34 2010	305	—	16	118	144	23	3	1	—
..... 2011	305	—	24	116	145	18	2	—	—
35 – 39 2010	272	1	1	22	111	118	17	2	—
..... 2011	320	—	3	34	127	132	23	1	—
40 – 49 2010	399	—	1	5	28	98	244	23	—
..... 2011	466	—	—	12	33	129	266	23	3
50 – 59 2010	244	—	1	1	1	4	76	153	8
..... 2011	270	—	—	1	3	3	98	154	11
60 lat i więcej 2010	59	—	—	—	—	—	4	24	31
and more 2011	57	—	—	—	—	—	2	20	35

TABL. 19 /55/. ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)

DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE (cont.)

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged							
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM 2010	1047	2	65	181	194	172	259	144	30
TOTAL 2011	1149	1	69	201	232	204	256	145	41
19 lat i mniej 2010 and less	–	–	–	–	–	–	–	–	–
..... 2011	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24 2010	35	1	25	9	–	–	–	–	–
..... 2011	32	1	18	11	1	1	–	–	–
25 – 29 2010	120	–	29	79	10	1	1	–	–
..... 2011	140	–	40	86	11	3	–	–	–
30 – 34 2010	198	–	8	77	93	17	3	–	–
..... 2011	194	–	9	71	98	15	1	–	–
35 – 39 2010	181	1	1	12	75	82	8	2	–
..... 2011	232	–	2	27	95	90	17	1	–
40 – 49 2010	289	–	1	3	15	70	185	15	–
..... 2011	311	–	–	6	24	93	170	15	3
50 – 59 2010	178	–	1	1	1	2	59	108	6
..... 2011	196	–	–	–	3	2	67	116	8
60 lat i więcej 2010 and more	46	–	–	–	–	–	3	19	24
..... 2011	44	–	–	–	–	–	1	13	30

WIEŚ
RURAL AREAS

RAZEM 2010	469	2	54	81	103	74	87	59	9
TOTAL 2011	556	2	70	108	97	83	135	53	8
19 lat i mniej 2010 and less	–	–	–	–	–	–	–	–	–
..... 2011	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24 2010	14	2	12	–	–	–	–	–	–
..... 2011	27	2	18	6	1	–	–	–	–
25 – 29 2010	68	–	34	28	3	2	1	–	–
..... 2011	88	–	36	43	8	1	–	–	–
30 – 34 2010	107	–	8	41	51	6	–	1	–
..... 2011	111	–	15	45	47	3	1	–	–
35 – 39 2010	91	–	–	10	36	36	9	–	–
..... 2011	88	–	1	7	32	42	6	–	–
40 – 49 2010	110	–	–	2	13	28	59	8	–
..... 2011	155	–	–	6	9	36	96	8	–
50 – 59 2010	66	–	–	–	–	2	17	45	2
..... 2011	74	–	–	1	–	1	31	38	3
60 lat i więcej 2010 and more	13	–	–	–	–	–	1	5	7
..... 2011	13	–	–	–	–	–	1	7	5

TABL. 20 /56/. **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL			
OGÓŁEM	1516	1705	GRAND TOTAL
rozwoody małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	598	683	Marriages without children
Z dziećmi	918	1022	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	568	637	1
2	286	300	2
3	57	67	3
4 i więcej	7	18	4 and more
MIASTA URBAN AREAS			
RAZEM	1047	1149	TOTAL
rozwoody małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	441	466	Marriages without children
Z dziećmi	606	683	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	391	439	1
2	179	195	2
3	32	41	3
4 i więcej	4	8	4 and more
WIEŚ RURAL AREAS			
RAZEM	469	556	TOTAL
rozwoody małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	157	217	Marriages without children
Z dziećmi	312	339	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	177	198	1
2	107	105	2
3	25	26	3
4 i więcej	3	10	4 and more
a Poniżej 18 lat. a Below age 18.			

TABL. 21 /57/. **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	9163	8686	4442	4244	Live births
Małżeńskie	7208	6764	3246	3518	Legitimate
chłopcy	3944	3412	1648	1764	males
dziewczęta	3264	3352	1598	1754	females
Pozamałżeńskie	1955	1922	1196	726	Illegitimate
chłopcy	1058	984	619	365	males
dziewczęta	897	938	577	361	females
Urodzenia martwe	32	36	19	17	Still births

TABL. 22 /58/. **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA
ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2010	9163	4664	3187	829	285	101	97
TOTAL	2011	8686	4342	3026	908	239	87	84
19 lat i mniej	2010	490	439	49	2	—	—	—
and less	2011	405	378	26	—	1	—	—
20 – 24	2010	1936	1362	487	66	15	6	—
.....	2011	1763	1273	402	78	9	1	—
25 – 29	2010	3359	1968	1104	209	52	15	11
.....	2011	3194	1821	1086	209	45	22	11
30 – 34	2010	2358	732	1151	320	103	28	24
.....	2011	2316	709	1144	343	77	23	20
35 – 39	2010	851	145	349	193	90	37	37
.....	2011	849	146	329	237	76	30	31
40 – 44	2010	164	17	47	39	25	15	21
.....	2011	149	15	38	38	30	9	19
45 lat i więcej	2010	5	1	—	—	—	—	4
and more	2011	10	—	1	3	1	2	3

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2010	100,0	50,9	34,8	9,0	3,1	1,1	1,1
TOTAL	2011	100,0	50,0	34,8	10,5	2,7	1,0	1,0
19 lat i mniej	2010	100,0	89,6	10,0	0,4	—	—	—
and less	2011	100,0	93,3	6,4	—	0,3	—	—
20 – 24	2010	100,0	70,3	25,2	3,4	0,8	0,3	—
.....	2011	100,0	72,2	22,8	4,4	0,5	0,1	—
25 – 29	2010	100,0	58,6	32,9	6,2	1,6	0,4	0,3
.....	2011	100,0	57,0	34,0	6,5	1,4	0,7	0,4
30 – 34	2010	100,0	31,0	48,8	13,6	4,4	1,2	1,0
.....	2011	100,0	30,6	49,4	14,8	3,3	1,0	0,9
35 – 39	2010	100,0	17,1	41,0	22,7	10,6	4,3	4,3
.....	2011	100,0	17,2	38,8	27,9	9,0	3,5	3,6
40 – 44	2010	100,0	10,4	28,7	23,8	15,2	9,1	12,8
.....	2011	100,0	10,1	25,5	25,5	20,1	6,0	12,8
45 lat i więcej	2010	100,0	20,0	—	—	—	—	80,0
and more	2011	100,0	—	10,0	30,0	10,0	20,0	30,0

TABL. 23 /59/. **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15 – 49 ^{ab}	32,7	30,4	35,4	34,0	33,7	34,2
15 – 19 ^a	17,2	13,7	15,5	13,6	14,6	12,7
20 – 24	71,1	49,7	49,5	46,6	40,2	53,4
25 – 29	81,4	74,6	79,1	75,4	72,0	79,3
30 – 34	42,3	48,3	59,9	58,4	59,4	57,2
35 – 39	18,2	18,0	23,8	23,3	26,1	20,4
40 – 44	4,1	4,9	4,8	4,4	4,7	4,1
45 – 49 ^o	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej	1,177	1,044	1,155	1,102	1,076	1,129
<i>Total fertility</i>						
Reprodukcji brutto	0,568	0,515	0,525	0,544	0,527	0,563
<i>Gross reproduction</i>						
Dynamiki demograficznej	0,999	0,897	0,927	0,894	0,919	0,869
<i>Demographic dynamics</i>						

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a,b Including births from mothers aged: a – under 15, b – 50 and more.

TABL. 24 /60/. **ZGONY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU ZMARŁYCH W 2011 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE GROUPS OF DECEASED IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z ogółem <i>Of total</i>					
				miasta <i>urban areas</i>			wieś <i>rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>Females</i>
O G Ó Ł E M T O T A L	9719	5073	4646	4835	2507	2328	4884	2566	2318
0 – 4 lata	39	24	15	23	13	10	16	11	5
5 – 9	2	–	2	1	–	1	1	–	1
10 – 14	3	3	–	1	1	–	2	2	–
15 – 19	35	27	8	17	14	3	18	13	5
20 – 24	52	46	6	25	21	4	27	25	2
25 – 29	50	37	13	25	16	9	25	21	4
30 – 34	46	34	12	25	17	8	21	17	4
35 – 39	84	55	29	40	26	14	44	29	15
40 – 44	127	97	30	62	48	14	65	49	16
45 – 49	250	176	74	115	79	36	135	97	38
50 – 54	495	342	153	263	176	87	232	166	66
55 – 59	726	524	202	391	273	118	335	251	84
60 – 64	829	564	265	452	284	168	377	280	97
65 – 69	721	488	233	419	279	140	302	209	93
70 – 74	1269	739	530	599	331	268	670	408	262
75 – 79	1523	776	747	736	360	376	787	416	371
80 – 84	1652	672	980	788	328	460	864	344	520
85 lat i więcej <i>and more</i>	1816	469	1347	853	241	612	963	228	735

TABL. 25 /61/. **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
DEATHS BY SELECTED CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a	2009	2010				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z ogółem of total	
					miasta urban areas	wieś rural areas
		na 100 tys. ludności		per 100 thous. population		
OGÓŁEM TOTAL	943,1	970,2	1047,8	897,7	944,9	998,1
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze Infectious and parasitic diseases	4,6	5,7	6,7	4,8	6,9	4,3
Nowotwory Neoplasms	241,6	241,1	281,9	202,9	252,2	228,9
w tym nowotwory złośliwe of which malignant neoplasms	235,2	229,0	269,4	191,2	240,6	216,1
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ	0,8	0,9	1,0	0,8	0,6	1,2
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu od- żywiania i przemiany metabolicznej Endocrine, nutritional and metabolic diseases	24,7	28,9	25,4	32,1	30,5	27,0
w tym cukrzyca of which diabetes mellitus	24,6	28,8	25,2	32,1	30,5	26,8
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów Diseases of the nervous system and sense organs	7,7	9,6	6,5	12,5	11,2	7,8
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	459,2	469,8	455,4	483,2	430,5	513,1
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa hypertensive disease	19,6	16,7	15,0	18,2	15,0	18,6
choroba niedokrwienna serca ischaemic heart disease	65,9	81,2	101,6	62,1	79,0	83,6
choroby naczyń mózgowych cerebrovascular diseases	70,1	63,5	58,1	68,6	55,1	72,9
miażdżycza atherosclerosis	167,3	162,2	132,0	190,4	149,4	176,3
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	39,2	34,4	41,2	27,9	33,7	35,1
Choroby układu trawiennego Diseases of the digestive system	33,7	37,6	51,4	24,7	40,4	34,5
Choroby układu moczowo-płciowego Diseases of the genitourinary system	12,6	15,4	15,0	15,8	15,2	15,7
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodo- wym Conditions originating in the perinatal period	1,0	1,7	1,8	1,5	1,7	1,7
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	3,1	2,7	2,8	2,5	2,8	2,5
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	62,1	72,8	78,6	67,5	71,2	74,7
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	52,3	49,0	79,2	20,7	47,4	50,8
w tym zamierzone samookaleczenie of which self inflicted injury	16,0	14,2	25,8	3,4	14,0	14,4

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 26 /62/. **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Z ogółem <i>Of total</i>	
				miasta urban areas	wieś rural areas
				na 1000 urodzeń żywych <i>per 1000 live births</i>	
OGÓŁEM TOTAL	3,8	4,8	2,8	4,3	3,3
0 dni days	1,6	2,3	0,9	1,8	1,4
1 – 6 days	0,5	0,7	0,2	0,7	0,2
7 – 29 dni days	0,8	0,5	1,2	0,9	0,7
1 miesiąc month	0,5	0,7	0,2	0,5	0,5
2 months	–	–	–	–	–
3 – 11 miesięcy months	0,5	0,7	0,2	0,5	0,5

TABL. 27 /63/. **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a	2009	2010		
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
		na 1000 urodzeń żywych <i>per 1000 live births</i>		
OGÓŁEM TOTAL	5,0	5,2	6,1	4,3
w tym: <i>of which:</i>				
Choroby zakaźne i pasożytnicze <i>Infectious and parasitic diseases</i>	0,1	0,2	0,2	0,2
w tym posocznica <i>of which septicaemia</i>	0,1	0,2	0,2	0,2
Choroby układu krążenia <i>Diseases of the circulatory system</i>	–	0,2	0,4	–
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	0,3	0,2	0,4	–
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	1,1	1,9	1,9	1,8
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	2,8	2,4	2,5	2,3
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	0,2	–	–	–
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	0,3	0,2	0,4	–

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 28 /64/. **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	176	163	186	141	112	TOTAL
w tym dokonane	154	111	94	68	61	of which committed
Miasta	104	102	122	83	65	Urban areas
Wieś	72	61	64	58	47	Rural areas
Wiek samobójców^b:						Age of suicidal persons^b:
14 lat i mniej	4	3	4	3	1	14 and less
15 – 19	20	16	21	8	5	15 – 19
20 – 29	28	35	48	32	24	20 – 29
30 – 49	68	46	61	50	43	30 – 49
50 – 69	47	50	40	35	29	50 – 69
70 lat i więcej	9	13	12	13	10	70 and more

^a Usiłowane i dokonane. ^b Dane w 2000 r. prezentuje się według następujących grup wieku: 14 lat i mniej, 15–20, 21–30, 31–50, 51–70, 71 lat i więcej.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Attempted and committed. ^b Data in 2000 are presented by following age groups: 14 years and less, 15–20, 21–30, 31–50, 51–70, 71 years and more.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 29 /65/. **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2000	70,7	56,5	42,2	28,3	16,7
TOTAL	2005	71,9	57,6	43,2	29,3	17,6
	2010	73,0	58,4	44,1	30,1	18,1
	2011	73,4	58,8	44,5	30,4	18,5
Miasta		73,9	59,3	45,0	30,9	19,0
Urban areas						
Wieś		72,7	58,2	43,9	29,9	18,0
Rural areas						
KOBIETY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	78,2	63,7	49,0	34,5	21,2
TOTAL	2005	79,5	65,0	50,2	35,8	22,5
	2010	80,4	66,0	51,1	36,5	23,1
	2011	81,0	66,3	51,5	37,0	23,5
Miasta		80,9	66,3	51,5	37,0	23,6
Urban areas						
Wieś		81,0	66,2	51,4	36,9	23,4
Rural areas						

TABL. 30 /66/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
*INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
 PERMANENT RESIDENCE*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2010	11154	5752	4676	726	12947	5584	5515	1848	-1793
TOTAL 2011	10936	5689	4523	724	13194	5427	5449	2318	-2258
Miasta 2010	5096	2129	2640	327	6850	2690	3417	743	-1754
Urban areas 2011	4985	2046	2562	377	7124	2586	3515	1023	-2139
Wieś 2010	6058	3623	2036	399	6097	2894	2098	1105	-39
Rural areas 2011	5951	3643	1961	347	6070	2841	1934	1295	-119

NA 1000 LUDNOŚCI
 PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM 2010	10,9	5,6	4,6	0,7	12,7	5,5	5,4	1,8	-1,8
TOTAL 2011	10,8	5,6	4,5	0,7	13,0	5,3	5,4	2,3	-2,2
Miasta 2010	9,5	4,0	4,9	0,6	12,8	5,0	6,4	1,4	-3,3
Urban areas 2011	9,4	3,8	4,8	0,7	13,4	4,9	6,6	1,9	-4,0
Wieś 2010	12,5	7,5	4,2	0,8	12,6	6,0	4,3	2,3	-0,1
Rural areas 2011	12,3	7,5	4,1	0,7	12,6	5,9	4,0	2,7	-0,3

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 31 /67/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
*INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
 BY DIRECTION*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM 2010	10428	7551	2877	11099	7551	3548
TOTAL 2011	10212	7531	2681	10876	7531	3345
Miasta 2010	4769	3164	1605	6107	3800	2307
Urban areas 2011	4608	3114	1494	6101	3917	2184
Wieś 2010	5659	4387	1272	4992	3751	1241
Rural areas 2011	5604	4417	1187	4775	3614	1161

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 31 /67/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM	2010	10,2	7,4	2,8	10,9	7,4	3,5
TOTAL	2011	10,1	7,4	2,6	10,7	7,4	3,3
Miasta	2010	8,9	5,9	3,0	11,4	7,1	4,3
Urban areas	2011	8,7	5,9	2,8	11,5	7,4	4,1
Wieś	2010	11,7	9,1	2,6	10,3	7,7	2,6
Rural areas	2011	11,6	9,1	2,5	9,9	7,5	2,4

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 32 /68/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	10428	4911	5517	11099	5220	5879	-671	-309	-362
TOTAL	2011	10212	4690	5522	10876	5021	5855	-664	-331	-333
0 – 4 lata		993	505	488	1066	539	527	-73	-34	-39
5 – 9		655	330	325	657	342	315	-2	-12	10
10 – 14		465	226	239	462	221	241	3	5	-2
15 – 19		472	211	261	482	223	259	-10	-12	2
20 – 24		1120	344	776	1195	369	826	-75	-25	-50
25 – 29		1947	821	1126	2281	957	1324	-334	-136	-198
30 – 34		1309	632	677	1448	728	720	-139	-96	-43
35 – 39		838	464	374	906	492	414	-68	-28	-40
40 – 44		547	283	264	556	291	265	-9	-8	-1
45 – 49		403	225	178	385	213	172	18	12	6
50 – 54		375	197	178	353	187	166	22	10	12
55 – 59		326	152	174	311	146	165	15	6	9
60 – 64		253	126	127	263	123	140	-10	3	-13
65 lat i więcej		509	174	335	511	190	321	-2	-16	14
and more										

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 33 /69/. **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Imigranci^a Immigrants^a	726	507	219	724	481	243
Poniżej 20 lat Below age 20	88	49	39	129	69	60
20 – 24	90	77	13	75	56	19
25 – 29	179	142	37	145	122	23
30 – 44	197	146	51	195	133	62
45 – 59	116	59	57	101	64	37
60 lat i więcej and more	56	34	22	79	37	42
Emigranci^b Emigrants^b	1848	894	954	2318	1080	1238
Poniżej 20 lat Below age 20	290	178	112	330	205	125
20 – 24	177	90	87	184	91	93
25 – 29	211	73	138	263	89	174
30 – 44	517	233	284	700	297	403
45 – 59	430	231	199	576	288	288
60 lat i więcej and more	223	89	134	265	110	155

a Zameldowani. b Wymeldowani.

a Registered. b Deregistered.

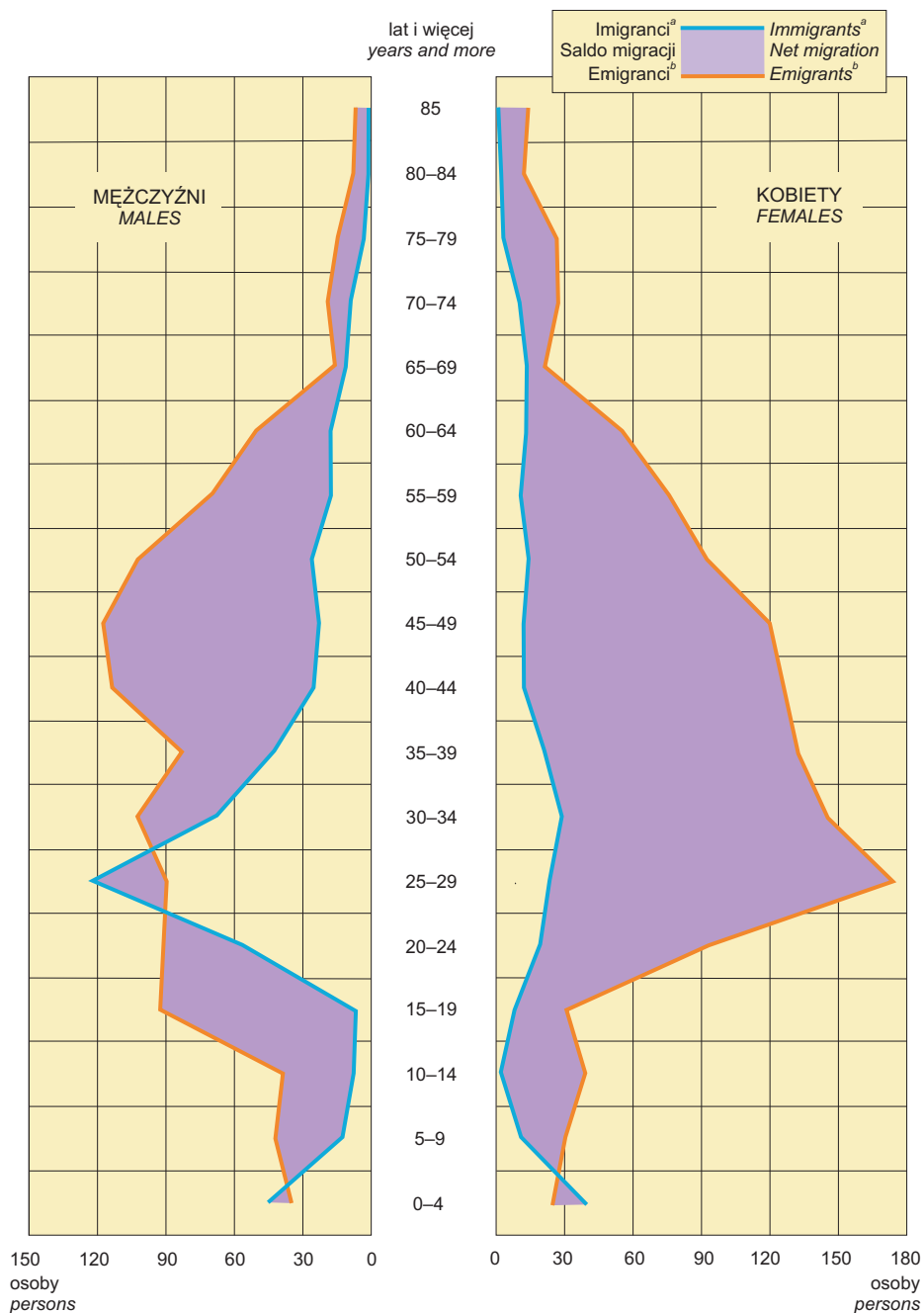
TABL. 34 /70/. **NIKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011
End of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	848000 ^c	836	398
Starokatolicki Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	55	1	1
Protestanckie i tradycje protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	185	1	5
Kościół Zielonoświątkowy	1158	23	13
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	13	3	1
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	26	7	2
Nowoapostolski Kościół w Polsce	32	–	1
Kościół Chrystusowy	32	–	–
Kościół Ewangelicznych Chrześcjan	43	2	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	50	–	–
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^d	100	–	–
Inne Others			
Związek Wyznania Świadków Jehowy ^e	3158	–	48

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji opolskiej. c Ochrzczeni. d, e Dane dotyczą: d – 2008 r. e – 2010 r.

a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centers. b Data concern diocese of Opole. c Baptised. d, e Data concern: d – 2008 e – 2010.

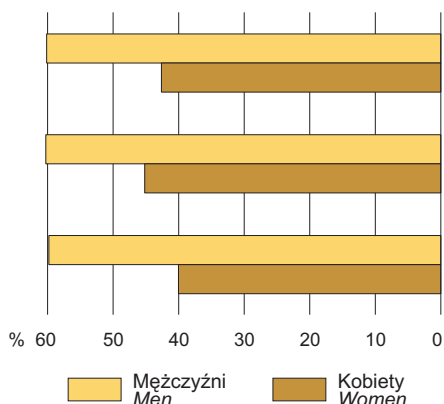
MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU W 2011 R.
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND
AGE GROUPS IN 2011

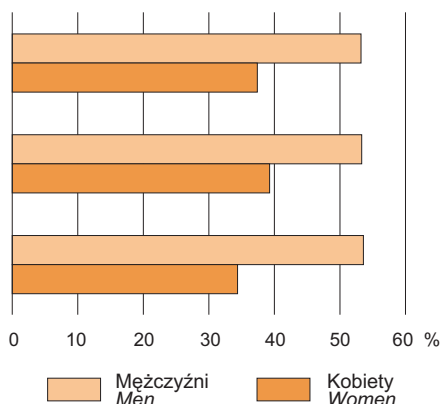
a Zameldowani. *b* Wymeldowani.
a Registered. *b* Deregistered.

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA^a W 2011 R.
ACTIVITY RATE AND EMPLOYMENT RATE^a IN 2011

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ
ACTIVITY RATE

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA
EMPLOYMENT RATE

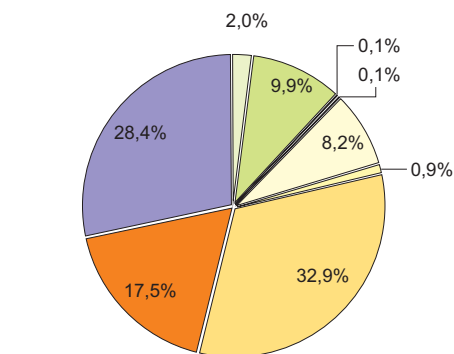
^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
^a Data of the National Population and Housing Census 2011.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI W 2011 R.

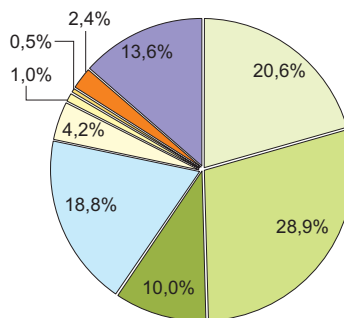
Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS IN 2011
 As of 31 XII

SEKTOR PUBLICZNY
PUBLIC SECTOR

SEKTOR PRYWATNY
PRIVATE SECTOR

- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
Agriculture, forestry, hunting and fishing
- Przemysł
Industry
- Budownictwo
Construction
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Trade; repair of motor vehicles
- Transport i gospodarka magazynowa
Transport and storage

- Obsługa rynku nieruchomości
Real estate activities
- Edukacja
Education
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
Human health and social work activities
- Pozostałe sekcje
Other

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

^a According to actual workplace and kind of activity; excluding employed persons in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 IV do 30 VI 2011 r. według stanu w dniu 31 III 2011 r. Podstawę prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 III 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. z 26 III 2010 r. Nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 VII 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE L 218 z dnia 13 VIII 2008 r.).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski, bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu według NSP 2011 nie byli zaliczani do osób pracujących.

2) **za bezrobotne** uznaje się osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the Population and Housing Census 2011 carried out in the period between 1 IV and 30 VI 2011 according to the state on 31 III 2011. The legal bases for the Population and Housing Census 2011 constituted the Act of 4 III 2010 on Population and Housing Census in 2011 (Journal of Laws of 26 III 2010 No. 47, item 277) with its executive legislative provisions and the Regulation (EC) of the European Parliament and Council No. 763/2008 of 9 VII 2008 on the censuses of population and housing (Official Journal of the European Union L 218 of 13 VIII 2008).

The Census 2011 included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and the inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
- formally had a job, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, according to the Census 2011, contributing family members who did not perform work during the reference week were not counted among the employed;

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfil three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a 2-week period following the reference week.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002–2009 – patrz ust. 5 na str. 113,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The employment rate is calculated as the share of the employed (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The unemployment rate calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions in 2002–2009 – see item 5 on page 113,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions,
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII wyszacowano:

- dla 2000 r. przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- dla lat 2002–2009 – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 przeprowadzonych w maju 2002 r.;
- od 2010 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi wyłącznie lub głównie na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII estimated:

- for 2000 on the basis of the results of the Agricultural Census conducted in June 1996;
- for 2002–2009 – on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 conducted in May 2002;
- since 2010 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002–2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing exclusively or mainly for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture since 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane o pracujących nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 23.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki (przedsiębiorstwa).

12. Dane w tabl. 4–9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi) osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu nie-

2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commission (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data regarding employment do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

11. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables – by seat of management of unit (enterprise).

12. Data in tables 4–9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

13. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to

zdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze (do 2009 r. na urlopy bezpłatne) i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2009 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2009 r. bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

14. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

15. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

16. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami), w miejsce ustawy z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care leave (until 2009 unpaid vacations) and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leave and until 2009 unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leave and until 2009 unpaid vacations) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII the previous year.

Persons taking child-care leave include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the decree of the Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 16 XII 2003 concerning detailed conditions of granting a child-care leave (Journal of Laws No. 230, item 2291).

14. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees.

15. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,
- the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

16. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding registered unemployed persons include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415 with later amendments) instead of the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments) are classified as unemployed.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych) zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

An unemployed person is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 schools in the evening, weekend and extra curriculum education system), looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled, among others, the following conditions:

- 1) is aged 18 or more;*
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);*
- 3) did not acquire the right to retirement pay, or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social pension, family pension of the amount exceeding half of minimal remuneration for work or after termination of employment any other kind of paid work, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation allowance, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha*
- 5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 6) is not entered in the registers rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 7) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 8) does not receive a monthly income of the amount exceeding a half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interests or other income generated from money gathered on bank accounts;*
- 9) does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 10) does not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- 11) does not receive training allowance after the termination of employment.*

Liczba bezrobotnych nie obejmuje osób odbywających m.in.: szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i pracę społecznie użyteczną.

2. Długotrwale bezrobotni są to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2002–2009 – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz dla lat 2010–2011 – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane za lata 2010–2011 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – Dz. U. Nr 120, poz. 1252); do 31 VII 2004 r. finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpiecze-

Registered unemployment has not include persons who: undergoing traineeships, an internship, person undergoing occupational preparation of adults and social utility works.

2. The long-term unemployed are unemployed persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for the years 2002–2009 – Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002 and for the years 2010–2011 – on the basis of the Agricultural Census 2010. Data for 2010–2011 are not strictly comparable to those for previous years.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal 2008 of Laws No. 69, item 415, with later amendments). Pre-retirement benefits and allowances since 1 VII 2004 are financed from state budget (on the basis on the Law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits – Journal of Laws No. 120, item 1252); until 31 VII 2004 were financed from the Labour Fund means.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the per-

nia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła (w kraju lub w Parlamencie Europejskim) lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem stypendium przez absolwenta;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 8) wykonywania przez osobę duchowną czynno-

son injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employer, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament (in the country or in the European Parliament) or senate, who receive salaries;
- 4) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 5) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these cooperatives;
- 6) performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 7) performance of ordinary activities connected with conducting nonagricultural economic activities or cooperation at conducting them;
- 8) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;

ści religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;

- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek):

- 1) będących odchyleniem od stanu normalnego;
- 2) powodujących uraz

oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnią arytmetyczną 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów

- 9) *serving supplementary forms of military service;*

- 10) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in healthrelated problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and lifethreatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident):

- 1) *beeing deviation from normal state;*
- 2) *causing injury*

as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

6. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the reference year and from the reference year.

7. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply, water supply; sewerage waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publish-*

- samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy – do 2005 r. zaliczane do zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
 - 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 20 podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

ing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities), administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights – until 2005 included in threats related to work environment, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*
- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 20 are given according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No 105, item 869).

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 / 71/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU^a W 2011 R.**

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Popula- tion	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Econo- mically inactive persons	Nieusta- lony status na rynku pracy Un- known status on the labour market	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej Activity rate	Wskaź- nik zatrud- nienia Employ- ment rate	Stopa bezro- bia Unem- p- loy- ment rate
		ogółem total	pracu- jący employ- ed	bezro- botni unem- ployed ^b					
			w tys.	in thous.				w %	in %
OGÓŁEM	878,0	404,5	351,9	52,5	383,1	90,5	51,4	44,7	13,0
TOTAL									
miasta	462,9	222,2	193,2	29,0	199,1	41,6	52,7	45,8	13,1
urban areas									
wieś	415,1	182,3	158,8	23,5	184,0	48,8	49,8	43,3	12,9
rural areas									
w tym w wieku produk- cyjnym ^c	666,1	397,2	344,8	52,3	188,5	80,4	67,8	58,9	13,2
of which of working age ^c									
15 – 24 lata	138,3	47,0	34,3	12,7	81,5	9,8	36,6	26,7	27,1
25 – 34	163,9	109,0	95,4	13,6	27,9	27,1	79,6	69,7	12,5
35 – 44	141,7	97,6	88,1	9,5	22,3	21,7	81,4	73,4	9,8
45 – 54	152,9	101,4	90,1	11,3	34,0	17,4	74,9	66,5	11,2
55 – 64	136,8	45,8	40,6	5,3	83,8	7,2	35,4	31,3	11,5
65 lat i więcej	144,4	3,5	3,5	0,1	133,7	7,2	2,6	2,5	1,8
and more									
Mężczyźni	420,4	227,9	200,2	27,7	149,8	42,7	60,3	53,0	12,1
Men									
w tym w wieku produk- cyjnym ^c	347,9	225,0	197,4	27,6	84,0	38,9	72,8	63,9	12,3
of which of working age ^c									
15 – 24 lata	70,0	27,5	20,6	6,9	38,4	4,1	41,8	31,3	25,1
25 – 34	82,0	60,7	53,8	6,9	9,3	12,0	86,7	76,8	11,4
35 – 44	71,2	52,9	48,6	4,3	8,0	10,2	86,9	79,8	8,2
45 – 54	77,2	54,0	48,2	5,8	13,6	9,6	79,9	71,3	10,8
55 – 64	65,2	30,4	26,8	3,6	31,0	3,9	49,6	43,6	12,0
65 lat i więcej	54,8	2,3	2,3	0,0	49,6	2,9	4,4	4,4	1,7
and more									
Kobiety	457,6	176,6	151,7	24,9	233,3	47,8	43,1	37,0	14,1
Women									
w tym w wieku produk- cyjnym ^c	318,2	172,1	147,4	24,7	104,6	41,5	62,2	53,3	14,4
of which of working age ^c									
15 – 24 lata	68,3	19,5	13,7	5,8	43,1	5,7	31,2	21,9	29,9
25 – 34	81,9	48,3	41,6	6,7	18,6	15,1	72,2	62,2	13,8
35 – 44	70,5	44,7	39,5	5,2	14,3	11,5	75,7	66,9	11,7
45 – 54	75,7	47,4	41,9	5,5	20,4	7,8	69,9	61,8	11,6
55 – 64	71,6	15,4	13,8	1,6	52,8	3,3	22,6	20,2	10,5
65 lat i więcej	89,6	1,2	1,2	0,0	84,1	4,3	1,4	1,4	1,8
and more									

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań. ^b Osoby w wieku 15–74 lata. ^c Mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat.

^a Data of the National Population and Housing Census. ^b Persons aged 15–74. ^c Men aged 18–64, women aged 18–59.

TABL. 2 /72/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a W 2011 R.****ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL^a IN 2011**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Econo- mically inactive persons</i>	Nieusta- lony status na rynku pracy <i>Un- known status on the labour market</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik zatrud- nienia <i>Employ- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploid- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>employ- ed</i>	bezro- botni ^b <i>unem- ployed^b</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	878,0	404,5	351,9	52,5	383,1	90,5	51,4	44,7	13,0
wykształcenie: <i>education:</i>									
Wyższe <i>Tertiary</i>	122,0	93,0	87,3	5,8	29,0	0,0	76,3	71,6	6,2
Policealne i średnie zawo- dowe <i>Post-secondary and voca- tional secondary</i>	164,2	103,5	91,9	11,6	60,7	0,0	63,0	56,0	11,2
Średnie ogólnokształcące . <i>General vocational</i>	92,3	45,3	38,1	7,2	47,0	0,0	49,1	41,3	15,9
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	214,9	131,0	112,1	19,0	83,8	0,0	61,0	52,2	14,5
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^c <i>Lower secondary and com- pleted primary</i>	193,9	31,5	22,5	9,0	162,3	0,0	16,3	11,6	28,6
Nieustalony poziom wy- kształcenia <i>Unknown education level</i>	90,8	0,1	0,0	0,0	0,3	90,4	20,7	11,9	42,7
Mężczyźni Men	420,4	227,9	200,2	27,7	149,8	42,7	60,3	53,0	12,1
wykształcenie: <i>education:</i>									
Wyższe <i>Tertiary</i>	50,9	39,6	37,3	2,3	11,3	0,0	77,8	73,4	5,7
Policealne i średnie zawo- dowe <i>Post-secondary and voca- tional secondary</i>	77,9	55,8	50,6	5,2	22,1	0,0	71,6	64,9	9,4
Średnie ogólnokształcące . <i>General vocational</i>	33,1	19,4	16,7	2,7	13,6	0,0	58,8	50,6	14,0

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań. b Osoby w wieku 15–74 lata. c Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

a Data of the National Population and Housing Census. b Persons aged 15–74. c Including persons without school education.

TABL. 2 /72/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a W 2011 R. (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL^a IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Econo- mically inactive persons</i>	Nieusta- lony status na rynku pracy <i>Un- known status on the labour market</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik zatrud- nienia <i>Employ- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploid- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>employ- ed</i>	bezro- botni ^b <i>unem- ployed^b</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>				w % <i>in %</i>			
Mężczyźni (dok.) Men (cont.)									
wykształcenie: <i>education:</i>									
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	135,2	92,9	81,2	11,8	42,2	0,0	68,8	60,1	12,7
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^c <i>Lower secondary and com- pleted primary^c</i>	80,5	20,1	14,4	5,7	60,4	0,0	24,9	17,9	28,2
Nieustalony poziom wy- kształcenia <i>Unknown education level</i>	42,8	0,0	0,0	0,0	0,1	42,6	24,8	15,1	39,0
Kobiety Women	457,6	176,6	151,7	24,9	233,3	47,8	43,1	37,0	14,1
wykształcenie: <i>education:</i>									
Wyższe <i>Tertiary</i>	71,1	53,4	49,9	3,5	17,7	0,0	75,2	70,2	6,5
Policealne i średnie zawo- dowe <i>Post-secondary and voca- tional secondary</i>	86,2	47,6	41,3	6,4	38,6	–	55,3	47,9	13,3
Średnie ogólnokształcące . <i>General vocational</i>	59,3	25,9	21,4	4,5	33,4	0,0	43,7	36,1	17,3
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	79,7	38,1	30,9	7,2	41,6	0,0	47,8	38,8	18,9
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^c <i>Lower secondary and com- pleted primary^c</i>	113,4	11,4	8,1	3,3	101,9	0,0	10,1	7,1	29,2
Nieustalony poziom wy- kształcenia <i>Unknown education level</i>	48,0	0,0	0,0	0,0	0,2	47,8	17,3	9,1	47,3

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań. ^b Osoby w wieku 15–74 lata. ^c Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the National Population and Housing Census. ^b Persons aged 15–74. ^c Including persons without school education.

Pracujący Employment

TABL. 3 /73/. **PRACUJĄCY^a W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		Z ogółem kobiety Of total women
		publiczny public	prywatny private	
OGÓŁEM TOTAL	314242	76343	237899	143831
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50551	1544	49007	22926
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>				
Przemysł	76237	7565	68672	22234
<i>Industry</i>				
w tym przetwórstwo przemysłowe	66935	2139	64796	20340
<i>of which manufacturing</i>				
Budownictwo	23830	71	23759	1845
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	44783	39	44744	24458
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	16198	6294	9904	3989
<i>Transport and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4744	260	4484	3072
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5469	991	4478	3952
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3048	718	2330	1584
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8322	808	7514	4143
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8322	165	8157	3401
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16689	16684	5	10205
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	26390	25121	1269	20871
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19084	13347	5737	15493
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3694	2597	1097	2274
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				

a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.
a By actual workplace kind of activity, see general notes.

TABL. 4 /74/. **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM 2005	172120	168018	18	189	1899
TOTAL 2010	175967	172199	6	218	1992
..... 2011	172320	168657	2	202	1909
sektor publiczny public sector	67703	67703	–	–	–
sektor prywatny private sector	104617	100954	2	202	1909
w tym:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	5184	3576	–	–	58
Przemysł Industry	57705	57097	2	–	606
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	52243	51648	2	–	593
Budownictwo Construction	12290	11968	–	–	322
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	15271	14749	–	–	522
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	6422	6305	–	–	117
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1685	1604	–	–	81
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2924	2703	–	202	19
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2235	2222	–	–	13
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2700	2664	–	–	36
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	4822	4793	–	–	29
Edukacja Education	25536	25527	–	–	9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	15606	15529	–	–	77
Pozostała działalność usługowa Other service activities	257	241	–	–	16

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 114; według siedziby zarządu jednostki.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 114; by seat of management of unit.

TABL. 5 /75/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
OGÓŁEM TOTAL	163165	166416	162055
sektor publiczny <i>public sector</i>	75264	73183	66727
sektor prywatny <i>private sector</i>	87901	93233	95328
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	4342	3541	3411
Przemysł <i>Industry</i>	60401	57997	55723
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	53478	51385	50307
Budownictwo <i>Construction</i>	6769	9507	9307
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	13586	15108	14459
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	6842	6718	6280
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1439	1630	1531
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1008	448	458
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3306	2645	2672
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2020	1897	2044
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2038	2426	2533
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	4499	4361	4212
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	14206	16429	15946
Edukacja <i>Education</i>	26000	25420	25133
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	14071	15265	15322
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2277	2751	2816
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	361	274	209

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 114.

U w a g a. W latach 2010–2011 r. dane mogą nie sumować się ze względu na wprowadzone zmiany w opracowaniu badania.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 12 on page 114.

N o t e. In 2010 and 2011 data may not be able to be added up due to of changes introduced in a study of a research.

TABL. 6 /76/. PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYEES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	154858	72396	13160	8167
TOTAL	2010	158964	74028	13235	8392
	2011	155552	72766	13105	8201
sektor publiczny		60379	40671	7324	5025
public sector					
sektor prywatny		95173	32095	5781	3176
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		3225	706	351	118
Agriculture, hunting and forestry					
Przemysł		55028	16774	2069	872
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		49838	15701	1810	756
of which manufacturing					
Budownictwo		11578	747	390	151
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		13559	6512	1190	862
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		5969	906	336	123
Transport and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1372	941	232	145
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		425	165	90	47
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2549	2131	154	115
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1950	1021	272	117
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2424	1163	240	175
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3920	1422	873	391
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne		15319	9477	734	449
Public administration and defence; compulsory so- cial security					
Edukacja		21168	17023	4359	3222
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		14475	12164	1054	808
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		2379	1474	729	582
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		212	140	32	24
Other service activities					

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 113 i ust. 12 na str. 114; według siedziby zarządu jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 3 on page 113 and item 12 on page 114; by seat of management of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 /77/. **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z ogółem		Of total		Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychowa- wczych i bezpłat- nych ^b persons returning from child- -care leaves and unpaid leaves	
OGÓŁEM 2005	36030	12918	4719	17776	861	22,8
TOTAL 2010	31729	10751	3728	24795	649	19,6
..... 2011	34024	11037	4331	25551	594	21,7
sektor publiczny public sector	5904	3597	795	4454	232	9,3
sektor prywatny private sector	28120	7440	3536	21097	362	30,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	512	171	46	425	2	15,4
Przemysł Industry	13179	3548	1928	9607	204	24,2
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	12630	3437	1866	9235	196	25,7
Budownictwo Construction	5353	175	420	4402	4	49,7
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	3507	1477	428	2281	70	25,6
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	1816	234	169	1480	7	30,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	366	278	60	272	26	13,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	296	152	32	241	10	14,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2521	784	228	2049	17	64,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compul- sory social security	2104	1214	319	1609	91	12,8
Edukacja Education	1301	1010	175	985	65	5,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1507	1220	234	1139	68	10,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	343	189	63	225	7	14,5

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2010 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 114; według siedziby zarządu jednostki. ^b W latach 2010–2011 r. bez powracających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees (as well as since 2010 seasonal and temporary paid employees), excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 114; by seat of management of unit. ^b In 2010 and 2011 excluding persons returning from unpaid leave.

TABL. 8 /78/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z ogółem Of total					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dis- solution of an employ- ment contract by		przenie- sieni na emeryturę, rentę z ty- tułu nie- zdolności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to re- habilitation	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych i bezpłat- nych taking child-care and unpaid leaves	
			zakład pracy employer	pracownika employee			
OGÓŁEM 2005	34795	12733	6001	5259	2165	1283	21,8
TOTAL 2010	31207	10462	4775	3087	1131	794	19,2
..... 2011	31413	10038	4766	3112	1435	678	20,0
sektor publiczny public sector	6406	3519	971	311	762	220	10,1
sektor prywatny private sector	25007	6519	3795	2801	673	458	26,6
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry	583	182	55	131	66	2	17,6
Przemysł Industry	11441	3051	1811	1373	467	292	20,8
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	10830	2930	1705	1341	382	288	21,8
Budownictwo Construction	4449	115	594	368	69	7	41,3
Handel; naprawa pojazdów sam- ochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicle ^Δ	3310	1307	629	426	43	82	24,1
Transport i gospodarka magazy- nowa Transport and storage	1774	185	460	186	88	9	29,6
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa Financial and insurance activities	357	275	82	73	25	17	13,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	323	156	31	29	43	6	16,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2463	659	196	126	24	16	62,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2400	1289	141	85	305	91	14,7
Edukacja Education	1517	1032	294	84	159	52	6,8
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna Human health and social work ac- tivities	1427	1093	262	86	109	70	9,4

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2010 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 114; według siedziby zarządu jednostki. ^b W latach 2010–2011 r. bez korzystających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees as well as since 2010 seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 114; by seat of management of unit. ^b In 2010 and 2011 excluding persons returning from unpaid leave.

TABL. 9 /79/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem – absolwenci szkół Of total – school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- ondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych za- wodowych basic vo- cational
OGÓŁEM	2005	4189	1959	1281	1324	591	993
TOTAL	2010	2953	1387	1042	782	367	762
	2011	3211	1293	1033	778	394	1006
sektor publiczny		675	464	466	102	61	46
public sector							
sektor prywatny		2536	829	567	676	333	960
private sector							
Roľnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		31	8	8	8	1	14
Przemysł		1582	466	288	412	186	696
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		1536	457	273	401	182	680
of which manufacturing							
Budownictwo		265	23	68	68	48	81
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		286	137	83	75	43	85
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		89	16	21	34	5	29
Transport and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		72	34	4	14	13	41
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		17	10	15	1	1	–
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		40	28	26	8	6	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		28	17	7	14	6	1
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		36	19	14	13	3	6
Professional, scientific and technical activi- ties							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		77	32	22	28	12	15
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>		295	186	191	51	42	11
Edukacja		115	99	109	1	2	3
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		217	184	158	40	9	10
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		47	22	19	10	17	1
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		14	12	–	1	–	13
Other service activities							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2010 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 114; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees as well as since 2010 seasonal and temporary paid employees, excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 114; by seat of management of unit.

TABL. 10/80/. **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs				
	wolne ^a vacancies ^a			nowo utworzone newly created jobs	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which newly created jobs	z ogółem w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total num- ber in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM 2010	1775	521	1118	14069	8250
TOTAL 2011	1236	345	1021	13851	8578
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	10	–	7	138	74
Przemysł <i>Industry</i>	554	208	513	4362	3234
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	540	208	501	4090	3068
Budownictwo <i>Construction</i>	181	46	89	3350	1736
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	144	1	144	1596	920
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	57	–	57	572	372
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	4	–	4	516	111
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	24	22	4	91	17
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	14	2	14	243	110
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	8	4	8	80	40
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	14	1	1	312	78
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	32	30	2	386	237
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	115	25	113	794	792
Edukacja <i>Education</i>	12	–	12	617	521
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	42	1	42	407	247
Działalność związana z kulturą, rozrywką i re- kreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	9	5	9	185	79
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	16	–	2	202	10

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 /81/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	69311	69396	48775	48029	Registered unemployed persons
mężczyźni	29065	30671	22974	21856	men
kobiety	40246	38725	25801	26173	women
Oferty pracy	98	310	1057	744	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	707	224	46	65	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	21,0	19,2	18,4	16,8	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,5	2,5	3,4	3,5	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	19,5	13,4	14,2	15,8	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,4	47,6	24,0	30,5	Out of work for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a ...	15,7	18,7	13,6	13,3	Registered unemployment rate ^a

a Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 117.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

a See general notes item 3 on page 117.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 12 /82/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS

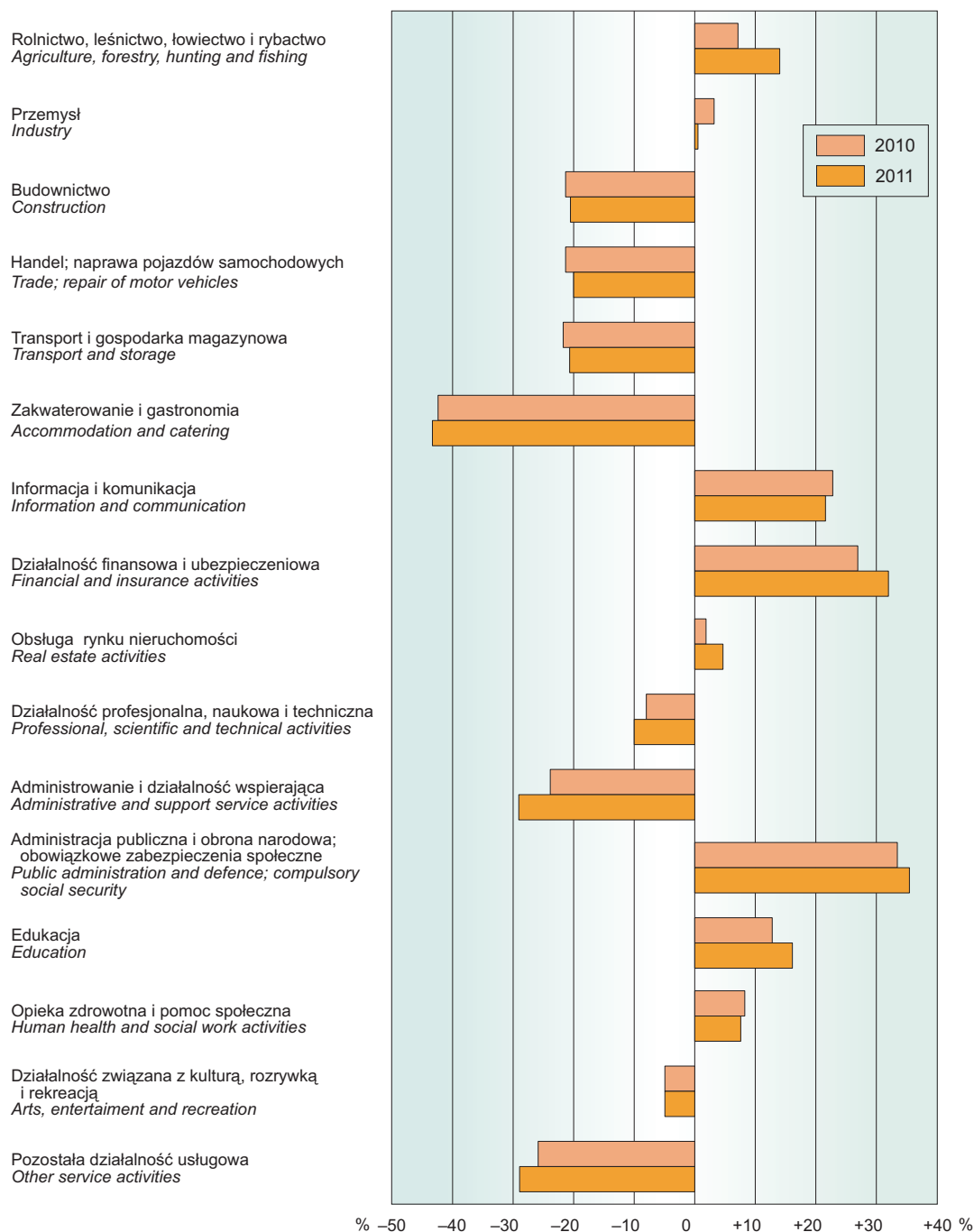
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	69678	77016	91694	72201	Total of newly registered unemployed persons
z ogółem:					of total:
Kobiety	32212	36637	43916	35290	Women
Dotychczas niepracujący	17643	20260	20407	14106	Previously not employed
Nie posiadający prawa do zasiłku	45220	60011	75995	58179	Not-entitled to benefit
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5935	1275	2526	2263	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	59843	82173	90048	72947	Total of persons removed from unemployment rolls
z ogółem:					of total:
Kobiety	27609	38876	42350	34918	Women
Z tytułu podjęcia pracy	29441	36053	34767	32198	Received jobs
Nie potwierdzili gotowości do pracy	20346	27941	24794	20721	The lack of confirmation of the readiness to take a job
Nabyli prawa emerytalne lub rentowe ...	559	599	285	633	Acquirement the right to old-age or disability pension

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG SEKCJI

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES FROM THE AVERAGE
WAGES AND SALARIES IN VOIVODSHIP BY SECTIONS

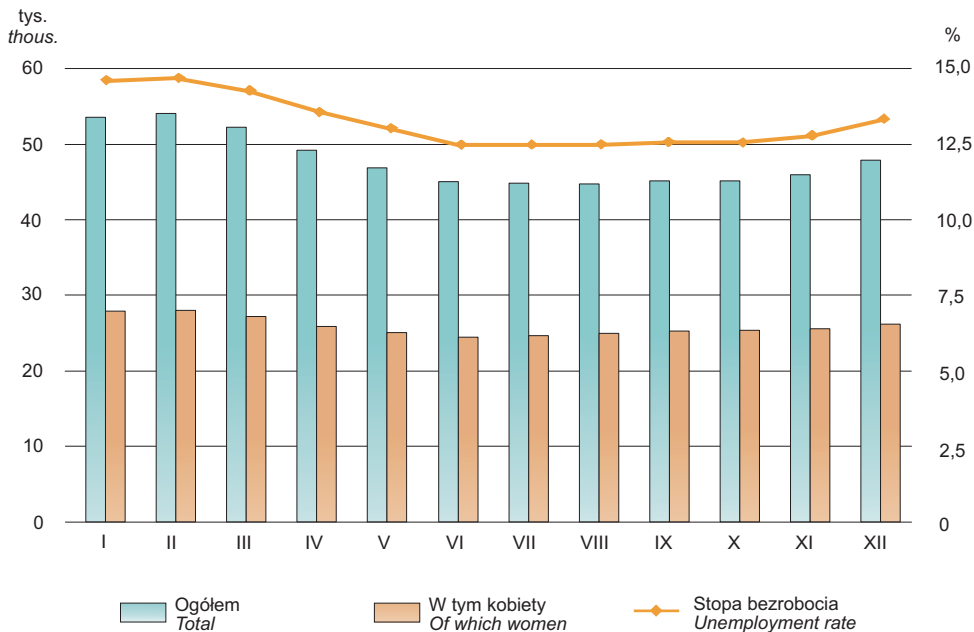

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I STOPA BEZROBOCIA W 2011 R.

Stan w końcu miesiąca

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND UNEMPLOYMENT RATE IN 2011

As of the end of month

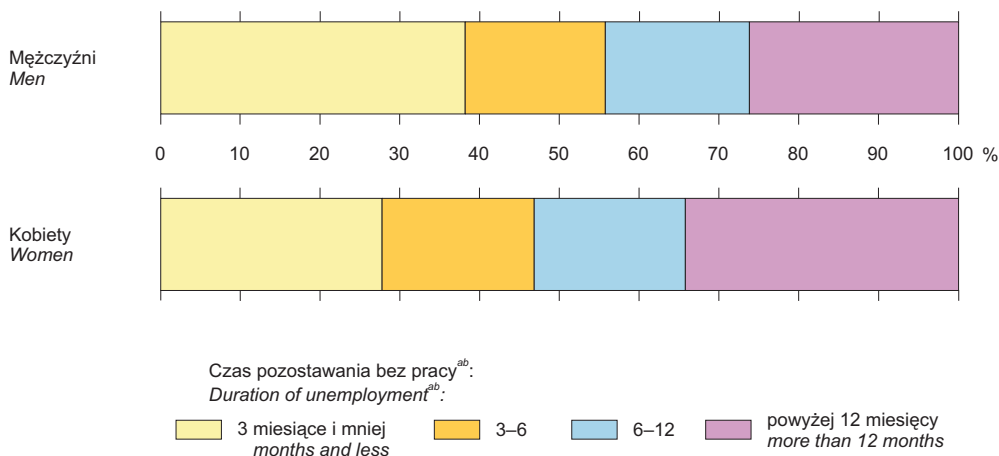

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SEX AND DURATION OF UNEMPLOYMENT IN 2011

As of 31 XII

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in interval 3-6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to full 6 months were included.

TABL. 13 /83/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	69311	40246	69396	38725	48775	25801	48029	26173
TOTAL								
Według wieku: By age:								
24 lata i mniej	19797	11084	14256	7944	10828	6226	9581	5690
and less								
25 – 34	18039	11869	18237	11440	13071	7891	13242	8304
35 – 44	17055	10323	14868	8937	8457	4817	8558	5045
45 – 54	12773	6581	17689	9226	10544	5256	10113	5187
55 lat i więcej	1647	389	4346	1178	5875	1611	6535	1947
and more								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	1741	1114	3366	2144	4383	2921	5043	3438
Tertiary								
Policealne oraz średnie zawodowe	13977	9800	14121	9440	9704	6076	9775	6249
Post-secondary as well as vocational secondary								
Średnie ogólnokształcące	4848	3919	4598	3480	4950	3417	4736	3327
General secondary								
Zasadnicze zawodowe	25762	13138	22720	11340	14318	6401	13825	6406
Basic vocational								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	22983 ^a	12275 ^a	24591	12321	15420	6986	14650	6753
Lower secondary, primary and incom- plete primary								
Według czasu pozostawania bez pracy^{bc}: By duration of unemployment^{bc}:								
3 miesiące i mniej	16693	6902	16889	7533	18841	8566	15629	7276
3 months and less								
3 – 6	10021	5636	9736	5260	9726	5426	8854	5009
6 – 12	13912	7402	9716	5135	8504	4664	8894	4953
12 – 24	14567	8978	10230	5633	7552	4416	8756	5200
Powyżej 24 miesięcy	14118	11328	22825	15164	4152	2729	5896	3735
More than 24 months								
Według stażu pracy^c: By work seniority^c:								
Bez stażu pracy	14569	9268	13305	8616	8969	5586	8056	5139
No work seniority								
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej	8318	5147	7569	4688	6780	4082	6663	4089
and less								
1 – 5	14615	8373	14412	7868	11025	6042	11202	6434
5 – 10	9486	5597	9703	5521	6093	3327	6254	3502
10 – 20	13183	8037	12782	7389	7482	3783	7395	3816
20 – 30	8373	3778	9818	4340	6216	2441	6091	2538
powyżej 30 lat	767	46	1807	303	2210	540	2368	655
more than 30 years								

a Bez wykształcenia gimnazjalnego. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

Z r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

a Excluding lower secondary education. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed for 3 months and 1 day to full 6 months were included.

S o u r c e: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 14 /84/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	
OGÓŁEM^a	44781	23355	44128	23766	TOTAL^a
z ogółem:					<i>of total:</i>
Długotrwale bezrobotni	21608	12506	23492	13697	<i>Long-term unemployed</i>
Powyżej 50 roku życia	11815	4474	12374	4866	<i>Aged 50 and more</i>
Bez kwalifikacji zawodowych	13979	7721	16219	9063	<i>Without occupational qualifications</i>
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	4452	3927	4770	4186	<i>Bringing up single-handed at least one child aged 18 and less</i>
Niepełnosprawni	2472	1172	2657	1266	<i>Disabled persons</i>

^a W podziale na kategorie bezrobotnych 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.^a In terms of the categories of the unemployed persons, one person may be included more than once.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 15 /85/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU****REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2162	1217	492	315	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	1100	595	259	170	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	1864	3067	4504	1000	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	679	1327	1803	442	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie	2337	3246	6788	2505	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	1065	1395	2762	894	<i>of which women</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 16 /86/. **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	194,0	134,3	253,7	137,2	100,0	TOTAL
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	83,5	73,0	74,0	68,3	49,7	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	2,0	3,8	10,2	4,0	2,9	<i>Training</i>
Prace interwencyjne	2,2	3,1	2,4	2,3	1,7	<i>Intervention works</i>
Roboty publiczne	2,4	10,3	21,8	5,4	3,9	<i>Public works</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	.	8,5	39,0	10,0	7,3	<i>Funds to undertake an economic activity</i>
Stypendia za okres stażu	.	14,7	54,3	24,7	18,0	<i>Scholarship for a internship</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 117.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

^a See general notes item 4 on page 117.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 17 /87/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in accidents				Z ogółem – w wy- padkach ciężkich Of total – in serious accidents
			śmiertel- nych fatal	powodujących niezdolność do pracy ^b resulting in an inability to work ^b			
				1–3 dni 1–3 days	4–20	21 dni i więcej 21 days and more	
OGÓŁEM	2005	2418	15	12	778	1499	28
TOTAL	2010	2396	10	33	918	1243	23
	2011	2464	11	50	884	1311	22
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry		80	2	–	34	44	1
Przemysł		1066	2	17	368	609	12
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		967	2	16	343	538	11
of which manufacturing							
Budownictwo		316	6	9	113	177	3
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		282	1	5	119	133	–
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		185	–	4	60	80	2
Transport and storage							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		27	–	–	10	13	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		17	–	–	7	9	1
Real estate activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties		42	–	–	17	22	3
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne		96	–	5	34	46	–
Public administration and defence; com- pulsory social security							
Edukacja		136	–	5	47	68	–
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		135	–	4	41	71	–
Human health and social work activities							
NA 1000 PRACUJĄCYCH	2005	9,66	0,06	0,05	3,11	5,99	0,11
(wskaźnik wypadkowości)	2010	9,44	0,04	0,13	3,62	4,90	0,09
PER 1000 EMPLOYED PERSONS	2011	9,18	0,04	0,19	3,29	4,88	0,08
(accident rate)							

a Zgłoszone w danym roku. b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

a Registered in a given year. b Without persons injured in fatal accidents.

TABL. 18 /88/. **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- cho- dowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transport and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and so- cial work activities
			razem total	w tym przet- wórstwo przemys- łowe of which manu- facturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
EVENTS CAUSING INJURY

OGÓŁEM	2005	2418	106	1098	986	285	220	142	137
TOTAL	2010	2396	101	986	879	264	298	161	145
	2011	2464	80	1066	967	316	282	185	135
w tym:									
of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatura, niebezpiecznymi substancjami i preparatami che- micznymi		69	1	38	36	3	9	3	4
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous sub- stances and chemicals									
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt		571	22	216	195	64	65	46	46
a stationary object									
obiekt w ruchu		621	15	286	256	106	71	33	16
object in motion									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		399	14	206	201	64	49	14	12
Contact with sharp, pointed, rough coarse material agent									
Uwięzienie, zmiżdżenie		159	2	111	99	11	13	10	2
Trapped, crushed									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne Physical or mental stress		275	11	97	82	26	41	27	22
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		72	5	7	1	4	3	32	9
Aggression human or animal									

a Zgłoszone w danym roku; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 119.

a Registered in a given year, see general notes, item 5 on page 119.

TABL. 18 /88/. **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agricul- ture, hunting and forestry	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- cho- dowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka maga- zynowa transport and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and so- cial work activities	
			razem total	w tym przet- wórstwo przemys- łowe of which manu- facturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW ^b CAUSES OF ACCIDENTS ^b									
OGÓŁEM 2005	5058	214	2547	2305	550	497	226	255	
TOTAL 2010	5273	191	2394	2149	604	701	293	311	
2011	5511	165	2583	2372	714	651	316	306	
Niewłaściwy stan czynnika mate- rialnego Inappropriate condition of material agents	506	13	250	228	57	52	37	20	
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy work	403	11	231	204	65	40	14	14	
stanowiska pracy work post	334	9	165	156	48	40	14	23	
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym Absence or inappropriate use of material agents	481	12	284	263	47	57	20	19	
Nieużywanie sprzętu ochronnego Not using protective equipment	91	2	49	45	15	12	6	3	
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika Inappropriate wilful employee ac- tion	457	10	269	246	52	54	14	19	
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^c Inappropriate mental-physical con- dition of employee ^c	94	–	37	32	6	13	9	11	
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika Incorrect employee action	2749	100	1159	1080	385	350	170	157	
Inna przyczyna Other cause	396	8	139	118	39	33	32	40	

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 5, na str. 119. ^c Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedy-
spozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year ^b See general notes, item 5 on page 119. ^c Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental in-
disposition, alcohol abuse.

TABL. 19 /89/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	555	348	252	258	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	2	–	3	2	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	266	161	115	127	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	30	26	24	17	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	28	7	9	9	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	99	61	40	38	persons caught and hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	35	27	19	17	persons hit, crushed or bitten by animals
inne wydarzenia	97	66	45	50	other events

TABL. 20 /90/. **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2010	2011	DISEASES
O G Ó Ł E M	43	11	T O T A L
w tym:			of which:
Pylice płuc	2	2	Pneumoconiosis
Astma oskrzelowa	1	1	Bronchial asthma
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	5	1	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	2	2	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	2	2	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	–	1	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	2	–	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	24	1	Infectious and parasitic diseases or their sequel

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 /91/. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy ^b work environment ^b		z uciążliwością pracy ^c strenuous conditions ^c		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
	ogółem grand to- tal	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM 2005	143,9	125,2	74,6	59,5	57,4	54,8	12,0	11,0
TOTAL 2010	154,9	108,2	73,8	58,8	67,2	38,2	13,9	11,2
..... 2011	146,6	102,2	71,6	59,3	61,4	31,9	13,6	11,1
sektor publiczny public sector	136,6	126,5	42,8	40,5	90,5	83,6	3,3	2,4
sektor prywatny private sector	149,2	95,9	79,1	64,2	53,9	18,4	16,3	13,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two Agriculture, forestry and fishing	92,6	76,2	37,1	32,0	36,4	33,0	19,1	11,2
Przemysł Industry	178,5	108,4	88,0	70,6	72,5	21,8	18,0	15,9
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	184,0	105,4	91,4	72,3	75,1	17,8	17,6	15,3
Budownictwo Construction	221,7	187,1	186,1	166,6	16,9	14,1	18,6	6,5
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	29,8	26,6	13,8	11,2	6,3	6,3	9,7	9,1
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	197,4	173,3	9,7	5,0	185,3	166,1	2,3	2,2
Informacja i komunikacja Information and communication	18,6	18,6	18,6	18,6	–	–	–	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	28,6	28,6	19,0	19,0	9,5	9,5	–	–
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service ac- tivities	26,7	15,0	20,0	15,0	6,7	–	–	–
Edukacja Education	181,5	179,7	–	–	179,7	177,8	1,8	1,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	36,1	34,4	31,4	29,8	4,2	4,2	0,5	0,5

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^{b,c} Od 2010 r.: ^b – bez niedostatecznego oświetlenia stanowisk pracy, ^c – łącznie z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons. ^{b,c} Since 2010: ^b – excluding threats caused by insufficient lighting of work place, ^c – including threats caused by insufficient lighting of work place.

TABL. 22 /92/. **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Upraw- nienia wynikające z pracy w szcze- gólnych warunkach lub w szcze- gólnym charakte- rze <i>Entitle- ments arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2005	12660	40248	4909	12996	565	1460	9581
TOTAL	2010	11315	34760	955	9294	511	2076	233
	2011	13093	37173	3163	7943	766	1545	392
sektor publiczny		2089	4562	124	3105	420	1361	42
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		11004	32611	3039	4838	346	184	350
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		661	1322	10	283	4	2	1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		9169	26944	2928	5077	326	301	312
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe ...		6974	23890	2766	2816	319	143	286
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		1839	3486	33	221	8	—	17
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		539	2227	179	211	4	—	12
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		819	1835	13	1933	147	1225	36
<i>Transport and storage</i>								
Informacja i komunikacja		—	—	—	51	—	—	—
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		11	11	—	11	—	—	—
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		14	45	—	—	—	—	—
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		31	2	—	156	—	—	—
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		10	1301	—	—	277	17	14
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 /93/. ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym z tytułu wypadków przy pracy Of which occupational accidents compensations	Ogółem Total	W tym z tytułu wypadków przy pracy Of which occupational accidents compensations
		liczba wypłaconych świadczeń number of paid benefits		w złotych na 1 świadczenie in zł per benefit	
OGÓŁEM	2005	467	452	2390	2252
TOTAL	2010	297	288	3919	3652
	2011	310	293	2933	2801
sektor publiczny		60	56	2215	1930
public sector					
sektor prywatny		250	237	3105	3006
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		10	9	1990	2033
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		188	182	2741	2491
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		157	153	2771	2506
of which manufacturing					
Budownictwo		49	41	3169	3568
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		18	18	3044	3044
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		21	20	5176	5275
Transport and storage					
Informacja i komunikacja		2	2	1600	1600
Information and communication					
Edukacja		2	1	8700	4500
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		20	20	1730	1730
Human health and social work activities					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 1 i 3 nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 1 and 3 do not include wages and salaries of employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa, a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatan ci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution – from the source of the Social Insurance Fund and the state budget.

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget and also from the source of the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously..

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries i.e., the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Service and Penitentiary Staff functionaries;
- 9) farmers;
- 10) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. **Retirement pay and pension benefits** (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;

- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 / 94/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ I SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY WAGES AND SALARIES COMPONENTS
AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jednostek sfery budże- towej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
		w tys. zł		in thous. zł			
OGÓŁEM	2005	4575283,8	4361777,0	3933,0	84521,6	121971,8	3080,4
TOTAL	2010	6600451,5	6240634,0	2265,2	126399,7	227464,6	3688,0
	2011	6681138,2	6303443,4	1314,3	129035,5	244147,6	3197,4
sektor publiczny		3010755,6	2769840,7	957,0	129035,5	110688,1	234,3
public sector							
sektor prywatny		3670382,6	3533602,7	357,3	—	133459,5	2963,1
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		160345,1	150311,8	85,1	—	9866,0	82,2
Agriculture, forestry, hunting and fishing							
Przemysł		2215100,6	2160575,4	1064,8	1537,0	50605,5	1317,9
Industry							
w tym przetwórstwo przemy- słowe		1964850,0	1918800,9	787,1	—	44000,8	1261,2
of which manufacturing							
Budownictwo		417500,3	408246,8	—	—	8723,5	530,0
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		507006,0	489421,6	116,2	—	16818,9	649,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka maga- zynowa		198066,7	190696,7	48,2	476,1	6668,8	176,9
Transport and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		35602,4	33457,2	—	499,8	1462,0	183,4
Information and communica- tion		27265,6	20684,0	—	—	6581,6	—

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 142. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1 on page 142. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 1 /94/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ I SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY WAGES AND SALARIES COMPONENTS AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyż- ce bilanso- wej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczniów Apprentices
	w tys. zł		in thous. zł			
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa Financial and insurance activi- ties	142090,4	137311,1	–	–	4779,3	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	86122,0	80352,5	–	1108,0	4500,3	161,2
Działalność profesjonalna, na- ukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	97011,0	91386,7	–	1340,7	4279,7	3,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	138725,1	115920,4	–	327,3	22473,0	4,4
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .. Public administration and de- fence; compulsory social se- curity	814623,8	740588,5	–	50362,1	23673,2	–
Edukacja Education	1095227,0	978463,6	–	62469,0	54294,4	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	628582,1	602920,3	–	9408,6	16243,9	9,3
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recre- ation	112770,0	98299,5	–	1476,5	12994,0	–
Pozostała działalność usługo- wa Other service activities	5100,1	4807,3	–	30,4	183,5	78,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 142. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę na-
kładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the
number of employees, see general notes, item 1 on page 142. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; ex-
cluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 /95/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI**AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	
	w zł	in zł	2010=100	
OGÓŁEM	2126,53	2946,59	3048,82	103,5
TOTAL				
sektor publiczny	2516,47	3606,25	3670,74	101,8
public sector				
sektor prywatny	1873,04	2551,92	2716,32	106,4
private sector				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2149,92	3157,96	3473,91	110,0
Agriculture, forestry, hunting and fishing				
Przemysł	2166,44	3041,07	3065,19	100,8
Industry				
w tym przetwórstwo przemysłowe	2076,54	2921,30	3000,35	102,7
of which manufacturing				
Budownictwo	1622,54	2319,46	2425,92	104,6
Construction				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1652,82	2320,38	2440,63	105,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ				
Transport i gospodarka magazynowa	1985,43	2308,37	2418,37	104,8
Transport and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1183,84	1700,22	1727,16	101,6
Accommodation and catering ^Δ				
Informacja i komunikacja	3333,25	3620,52	3710,10	102,5
Information and communication				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3219,68	3743,63	4027,64	107,6
Financial and insurance activities				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2245,18	3001,92	3194,29	106,4
Real estate activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2065,09	2710,74	2744,23	101,2
Professional, scientific and technical activities				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1468,48	2246,60	2165,74	96,4
Administrative and support service activities				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2892,34	3934,71	4131,76	105,0
Public administration and defence; compulsory social security				
Edukacja	2413,62	3326,80	3543,68	106,5
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1946,79	3191,67	3281,21	102,8
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ...	2072,59	2801,90	2900,21	103,5
Arts, entertainment and recreation				
Pozostała działalność usługowa	1866,57	2186,33	2168,47	99,2
Other service activities				

a Patrz uwagi ogólne ust. 2 na str. 142.

a See general notes, item 2 on page 142.

TABL. 3 /96/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
	w zł in zł		
OGÓŁEM TOTAL	2249,89	3137,29	3249,58
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry, hunting and fishing</i>	2226,54	3314,63	3675,32
Przemysł <i>Industry</i>	2229,93	3133,71	3157,34
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2140,15	3012,87	3093,76
Budownictwo <i>Construction</i>	1774,41	2674,20	2790,37
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1936,60	2654,66	2821,41
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transport and storage</i>	2141,10	2483,80	2597,06
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1274,54	1798,19	1848,30
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3863,12	4416,13	4275,76
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3432,43	4050,94	4281,69
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2284,23	3099,80	3320,19
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2245,31	3118,72	3061,95
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1439,46	2257,77	2167,27
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2892,71	3935,28	4132,45
Edukacja <i>Education</i>	2420,10	3335,95	3559,57
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1972,31	3249,61	3330,83
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2064,24	2856,39	2971,33
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1560,30	2054,65	1928,91

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne, ust. 1, 2 na str. 142.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1, 2 on page 142.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 4 /97/. **EMERYCI I RENCIŚCI^a***RETIREEES AND PENSIONERS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	217972	213404	215577	211464	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	175074	175970	184857	182080	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	98800	109630	132451	130450	Retirement pay
Renty z tytułu niezdolności do pracy	45027	33763	19329	18463	Pensions resulting from an inability to work
Renty rodzinne	31247	32577	33077	33167	Family pensions
Rolnicy indywidualni	42898	37434	30720	29384	Farmers
W tym pobierający emerytury	28839	33175	26882	25615	Of which receiving retirement pay

a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 /98/. **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a***GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M					
G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	2086,3	2678,6	3835,8	3955,9	Benefits in mln zł

a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements.

TABL. 5 /98/. **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a (dok.)**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	1756,2	2318,4	3460,8	3585,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	835,93	1097,91	1560,14	1640,76	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	1071,7	1546,3	2602,1	2698,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	903,96	1175,39	1637,13	1723,79	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	389,9	372,2	296,3	295,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	721,53	918,59	1277,29	1332,68	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	294,6	399,9	562,5	591,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	785,71	1023,03	1417,10	1485,68	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł	330,1	360,2	375,0	370,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	641,26	801,89	1017,25	1052,01	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	224,0	326,6	336,6	331,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	647,32	820,35	1043,32	1079,18	Average monthly retirement pay in zł

a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2004 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych są przeważające strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania, pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenie gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population data since 2004 obtained from the household budget survey have been weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej;
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie;
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę**, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
- 3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne, dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
- 4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpiecze-

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed persons** include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, out-work, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); until 2004 members of agricultural production co-operatives were included in this group of employed persons;
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work;
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;
- 2) persons **receiving retirement pay or a pension**, the main source of maintenance for which is the retirement pay or pension;
- 3) persons **maintained from non-earned sources** other than retirement pay and pensions, for whom the main source of maintenance is: social security benefits, other social benefits, income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);
- 4) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chap-

nia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 136) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady), niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy – po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;
- 6) dochód z pozostałych świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne (do 30 IV 2004 r. – tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o po-

ter „Wages and salaries”, item 3 on page 136) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);
- 4) income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate (i.e. revenues minus investments) not connected with the conducted economic activity;
- 5) income from social security benefits, which includes retirement pay, pensions, benefits (of which sick benefit – after termination of employment), rehabilitation benefits and one-off accident compensations, as well as since 2005, early retirement pay for farmers;
- 6) income from other social benefits, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 – family, nursing and child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Wel-

mocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych (w tym dary).

- 7) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

fare, scholarships and assistance from non-commercial institutions (of which gifts);

- 7) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the *Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS)*.

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 /99/. **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1559	990	966	997	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,03	2,97	2,90	2,94	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
Pracujących	1,06	1,00	1,16	1,23	Employed
Pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych oraz świadczenia pozostałe ^a	0,81	0,89	0,85	0,80	Receiving social security benefits as well as other social ^a
w tym emeryturę lub rentę	x	0,68	0,73	0,68	of which retirement pay and pension
Pozostających na utrzymaniu	1,11	1,00	0,84	0,84	Dependents

a Do 2008 r. pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a Until 2008 receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 /100/. **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Dochód rozporządzalny	613,68	796,30	1115,73	1181,90	Available income
w tym:					of which:
Z pracy najemnej	286,67	357,32	610,04	684,41	From hired work
Z pracy na własny rachunek	55,97	54,12	72,03 ^a	84,16 ^b	From self-employment
Ze świadczeń z ubezpieczeń społecz- nych oraz świadczeń pozostałych ^c	186,50	291,66	351,70	341,79	From social security benefits as well as other social ^c
Dochód do dyspozycji	589,46	750,03	1058,03	1123,99	Disposable income

a – b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 17,75%, b – 18,28%, c Do 2008 r. dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a – b Relative error of estimates more than 10% and is: a – 17,75%, b – 18,28%, c Until 2008 available from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 /101/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
O G Ó Ł E M	582,09	777,61	1021,90	1048,57	T O T A L
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	557,87	731,34	964,20	990,66	Of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	175,92	203,46	249,56	256,79	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18,60	23,24	36,15	34,80	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	32,10	34,43	51,56	46,55	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	108,93	137,28	175,83	189,11	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	31,87	41,52	50,46	50,68	Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
Zdrowie	23,31	40,57	43,90	49,14	Health
Transport	55,18	82,05	109,18	92,76	Transport
Łączność	21,20	39,38	40,40	39,24	Communication
Rekreacja i kultura	41,07	50,05	86,16	87,23	Recreation and culture
Edukacja	8,72	7,73	12,71 ^b	10,97 ^c	Education
Restauracje i hotele	13,39	14,59	22,31 ^d	21,39 ^e	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	25,35	40,93	57,86	63,79	Miscellaneous goods and services

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b – e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 21,55%, c – 24,37%, d – 12,36%, e – 16,06%.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. b – e Relative error of estimates more than 10% and is: b – 21,55%, c – 24,37%, d – 12,36%, e – 16,06%.

TABL. 4 /102/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,88	8,43	6,91	6,71	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,50	5,87	4,71	4,59	of which bread
Mięso w kg	4,83	5,36	5,57	5,47	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,38	0,40	0,40	0,37	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	5,62	5,19	4,12	4,11	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko ^b	4,97	4,43	3,15	3,21	of which milk ^b

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 /102/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sery w kg	0,74	0,83	0,93	0,92	Cheese in kg
Jaja w szt.	14,19	17,20	13,18	13,04	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,63	1,70	1,41	1,39	Oils and fats in kg
Owoce w kg	3,78	4,71	3,59	3,45	Fruit in kg
Warzywa w kg	13,80	13,76	10,28	10,93	Vegetables in kg
Cukier w kg	1,62	1,36	1,09	1,00	Sugar in kg

TABL. 5 /103/. **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % ogółu badanych gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Chłodziarka	98,8	98,5	98,3	99,2	Refrigerator
Zamrażarka	54,2	34,9	32,8	29,7	Freezer
Automat pralniczy	82,2	86,5	93,0	94,5	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	2,7	7,2	23,2	28,1	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	x	43,5	58,2	62,2	Microwave oven
Samochód osobowy	51,0	49,5	61,7	64,8	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	6,9	12,3	9,2	Compact disc player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	37,5	45,6	39,1	35,3	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	99,0	98,7	98,8	98,9	Television set
Odtwarzacz DVD	x	25,4	54,7	52,7	DVD recorder
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,5	43,3	23,1	15,1	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	x	x	18,9	19,5	Home theater system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	58,1	58,3	75,2	78,5	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	14,0	36,4	62,3	66,9	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	19,3	57,3	63,4	of which with access to the Internet
Drukarka	x	24,9	40,9	43,8	Printer
Telefon komórkowy	x	63,3	86,0	87,9	Mobile phone

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **połączenia gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Źródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as transmission network (main that is connections delivering water to the distribution network and since 2003 – gas).

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system – with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in case of sewerage – sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

Dane o liczbie odbiorców gazu podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej dotyczą gospodarstw domowych; od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (drog), po których kursują autobusy.

*Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.*

Data regarding the number of consumers using gas from gas-line including consumers using collective gas-meter.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity concern households; since 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (including consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

The length of routes is the length of the sections of streets (roads), over which buses travel.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku, gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zielone o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zielone osiedlowe występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

10. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

3. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

4. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2011 mieszkania sklasyfikowano według następujących **form własności**:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces. The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e., realized by natural persons, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis), utilizing credit granted by the Bank Gospodarstwa Krajowego;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

3. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

4. In the Population and Housing Census 2011 dwellings were classified according to the following forms of ownership:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential prem-

mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);

- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
 - 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
 - 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
 - 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.
- Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;
- 6) **towarzystw budownictwa społecznego**;
 - 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze nie sprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

5. Informacje o **budownictwie spółdzielni mieszkaniowych** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodinnym budownictwem spółdzielczym.

ise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);

- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
 - can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;
- 6) **public building society**;
- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

5 Information regarding **housing cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single-family cooperative construction.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 /104/. **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć w km:					Network in km:
Wodociągowa: rozdzielcza	6152,7	6544,4	6809,6	6914,0	Water-line: distribution
przesyłowa (magistralna)	784,2	1033,8	968,4	947,6	transmission (main)
Kanalizacyjna ^a	1154,3	2014,4	3043,4	3320,0	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych:					Connections leading to residential buildings:
Wodociągowe	141334	152240	156623	158458	Water-line system
miasta	41769	44206	45601	46481	urban areas
wieś	99565	108034	111022	111977	rural areas
Kanalizacyjne	29993	49043	73675	79982	Sewerage system
miasta	23967	31166	38002	39928	urban areas
wieś	6026	17877	35673	40054	rural areas
Zdroje uliczne	34	18	9	17	Street outlets
Miasta	9	9	6	13	Urban areas
Wieś	25	9	3	4	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	36,0	31,5	29,8	29,4	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	24,5	19,8	18,0	17,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	43,1	35,9	33,7	33,3	per capita in m ³
Wieś w hm ³	11,5	11,7	11,8	11,7	Rural areas in hm ³

^a Sieć rozdzielcza i kolektory.

^a Distribution network and collectors.

TABL. 2 /105/. **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	397,4	397,6	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	224,8	225,5	Urban areas
Wieś	172,6	172,1	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):			Consumption (during the year):
W GW·h	928,5	849,2	In GW·h
miasta	470,2	428,5	urban areas
wieś	458,3	420,7	rural areas
W kW·h:			In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca	880,5	805,9	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	2091,6	1900,6	per consumer ^b
wieś – na 1 odbiorcę ^b	2655,0	2444,0	rural areas – per consumer ^b

^a Łącznie z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Including private farms in agriculture. ^b The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 /106/. **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	2318,3	2358,9	Gas-line system in km
miasta	1431,2	1425,4	urban areas
wieś	887,0	933,5	rural areas
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieskalnych	38865	39574	Connections leading to residential and non-residential buildings
miasta	35547	36062	urban areas
wieś	3318	3512	rural areas
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	155,1	152,7	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
miasta	150,5	147,9	urban areas
wieś	4,6	4,8	rural areas
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	76,7	72,0	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
miasta:			urban areas:
w hm ³	72,1	67,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	135,0	127,3	per capita in m ³
wieś w hm ³	4,6	4,4	rural areas in hm ³

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective a gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 /107/. **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 XII

HOUSE-HEATING

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	754,4	701,9	Heating network in km
miasta	655,0	616,8	urban areas
wieś	99,4	85,1	rural areas
w tym przesyłowa	508,4	459,9	of which transmission
Kotłownie	619	616	Boiler-houses
miasta	482	459	urban areas
wieś	137	157	rural areas
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w GJ	5003765	3574017	Sale of heating energy (during the year) in GJ
miasta	4603992	3367517	urban areas
wieś	399773	206500	rural areas
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dm ³	43050	41151	Cubature of buildings with central heating in dm ³
miasta	39200	39243	urban areas
wieś	3849	1908	rural areas
w tym budynków mieszkalnych	25198	25016	of which residential buildings
miasta	24143	23868	urban areas
wieś	1055	1148	rural areas

TABL. 5 /108/. **LUДНОŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ***POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Ludność w tys. – korzystająca ^a z: <i>Population in thous. – using^a:</i>						
wodociągu <i>water-line system</i>	961,4	519,4	442,0	958,5	516,9	441,6
kanalizacji <i>sewerage system</i>	602,6	465,5	137,1	616,8	465,0	151,8
gazu <i>gas-line system</i>	423,5	407,9	15,6	422,2	405,9	16,3
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca ^a z: <i>Population – in % of total population – using^a:</i>						
wodociągu <i>water-line system</i>	94,5	97,5	91,3	94,5	97,5	91,3
kanalizacji <i>sewerage system</i>	59,2	87,3	28,3	60,8	87,7	31,4
gazu <i>gas-line system</i>	41,6	76,5	3,2	41,6	76,5	3,4

*a Dane szacunkowe.**a Estimated data.*TABL. 6 /109/. **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

*URBAN TRANSPORT^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	3	4	3	3	<i>Towns served by urban transport companies</i>
Ludność w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	247	244	233	232	<i>Population in urban areas serviced by urban transport companies in thous.</i>
Sieć komunikacyjna:					<i>Transport network:</i>
linie w km	641	936	579	588	<i>lines in km</i>
w tym na wsi	109	468	177	194	<i>of which rural areas</i>
Tabor autobusowy	209	201	183	175	<i>Fleet buses</i>

*a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.**a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.*

TABL. 7 /110/. **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households		
Odpady komunalne zebrane ^b w t	260126,4	256770,7	202986,0	Municipal waste collected ^b in t
zmieszane	241862,1	235950,4	184044,4	mixed
miasta	160512,8	152557,9	112774,0	urban areas
wieś	81349,3	83392,5	71270,4	rural areas
wyselekcjonowane	18264,3	20820,3	18941,6	selected
papier i tektura	3404,9	4264,2	3582,2	paper and cardboard
szkło	5755,2	7717,9	7408,6	glass
tworzywa sztuczne	4154,5	4457,6	4237,9	plastic
metale	288,4	78,2	63,4	metals
inne	4661,3	4302,4	3649,5	other
Nieczystości ciekłe ^c odebrane w dam ³	528,5	492,7	308,1	Liquid waste ^c removed in dam ³

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 160. b Dane szacunkowe. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 160. b Estimated data. c Collected temporarily in septic tanks.

TABL. 8 /111/. **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	ogółem total			miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):						Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	49	40	26	25	6	number
powierzchnia w ha	253,1	190,2	150,6	147,5	54,1	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha:						Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	2,5	–	2,8	–	–	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	–	–	0,6	–	–	exploitation completed

TABL. 9 /112/. **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

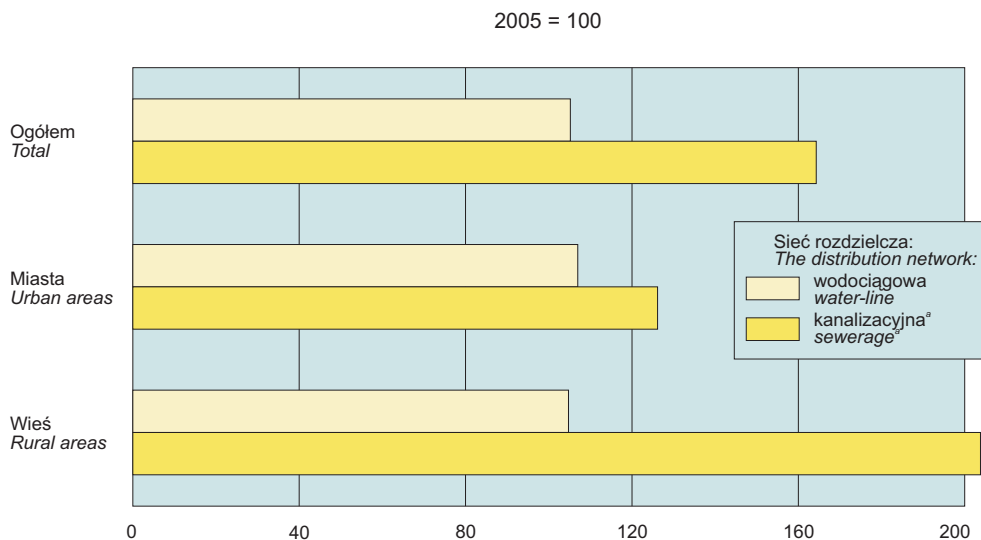
WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM:				TOTAL:
w hektarach	1364,2	1899,0	1482,4	in hectare
w % powierzchni miast	1,8	2,5	1,9	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	24,7	35,6	27,9	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:				Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	631,6	693,9	697,2	strolling-recreational parks
zieleńce	161,1	189,6	190,5	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	571,5	1015,5	594,7	Estate green belts in ha

DYNAMIKA SIECI ROZDZIELCZEJ WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

INDICES OF THE DISTRIBUTION NETWORK OF WATER-LINE SYSTEMS AND SEWERAGE^a SYSTEMS
IN 2011

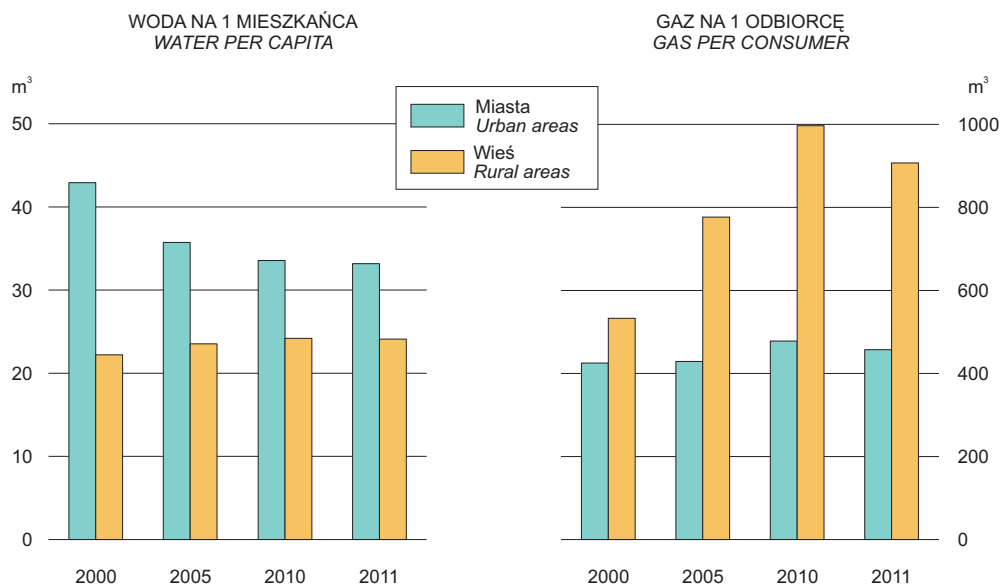
As of 31 XII

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

ZUŻYCIE WODY I GAZU^a Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CONSUMPTION OF WATER AND GAS^a FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS

a W jednostkach naturalnych według, których następuje rozliczenie z odbiorcami.

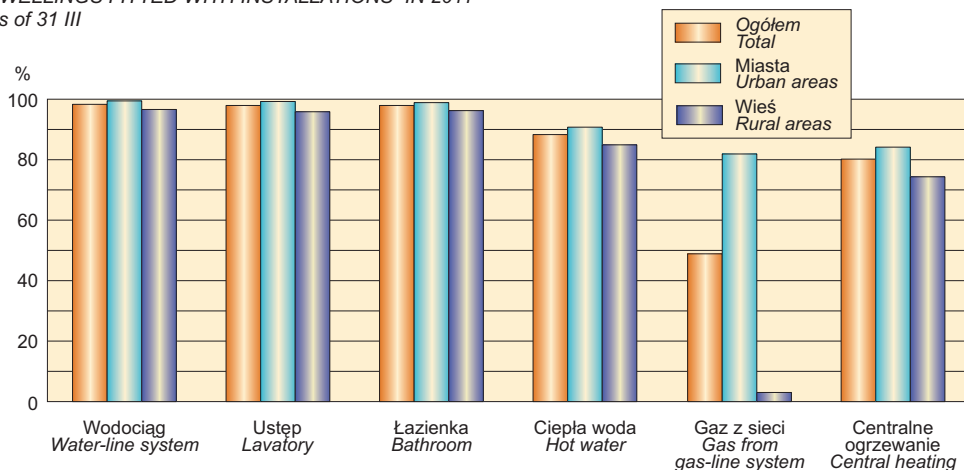
a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 III

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a IN 2011

As of 31 III

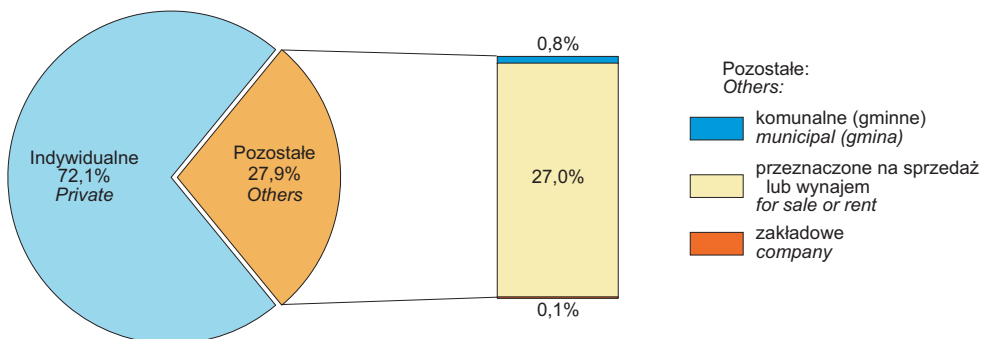

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

a Data of the National Population and Housing Census 2011.

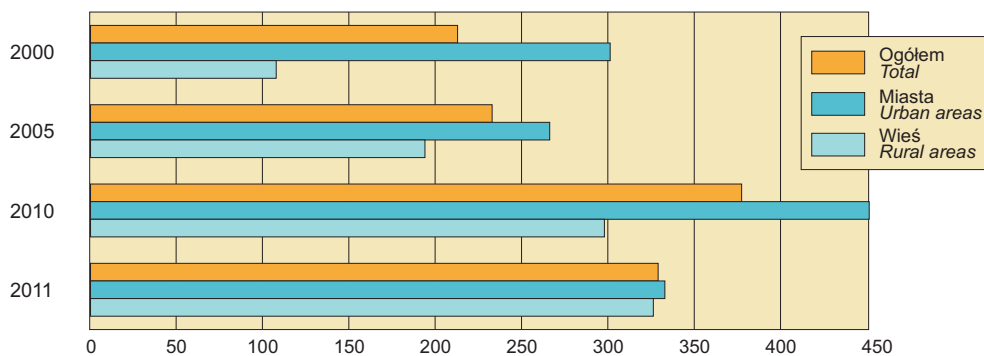
STRUKTURA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W 2011 R.

STRUCTURE OF DWELLINGS COMPLETED IN 2011

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW

DWELLINGS COMPLETED PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

Mieszkania

Dwellings

TABL. 10 /113/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	1100	1157	2149	1715	Dwellings
miasta	846	713	1330	874	urban areas
wieś	254	444	819	841	rural areas
Spółdzielcze	56	28	9	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	54	255	70	15	Municipal (gmina)
Zakładowe	31	3	1	1	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	327	–	676	463	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	55	19	59	–	Public building society
Indywidualne	577	852	1334	1236	Private
miasta	328	416	564	455	urban areas
wieś	249	436	770	781	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mał- żeństw	213	233	377	329	Dwellings per 1000 marriages con- tracted
Miasta	301	266	451	333	Urban areas
Wieś	108	194	298	326	Rural areas
Izby	4573	5272	10153	8587	Rooms
miasta	3144	2743	5516	3886	urban areas
wieś	1429	2529	4637	4701	rural areas
Spółdzielcze	178	48	27	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	103	394	102	29	Municipal (gmina)
Zakładowe	116	13	5	5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	939	–	2298	1638	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	176	43	203	–	Public building society
Indywidualne	3061	4774	7518	6915	Private
miasta	1656	2271	3025	2435	urban areas
wieś	1405	2503	4493	4480	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	104968	139387	244701	225716	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	70049	74439	122297	95500	urban areas
wieś	34919	64948	122404	130216	rural areas
Spółdzielcze	2942	1061	398	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	1644	10362	2249	681	Municipal (gmina)
Zakładowe	1997	280	134	106	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	18860	–	38640	31242	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	3161	889	2565	–	Public building society
Indywidualne	76364	126795	200715	193687	Private
miasta	42022	62477	81388	67889	urban areas
wieś	34342	64318	119327	125798	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	95,4	120,5	113,9	131,6	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	82,8	104,4	92,0	109,3	urban areas
wieś	137,5	146,3	149,5	154,8	rural areas
Spółdzielcze	52,5	37,9	44,2	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	30,4	40,6	32,1	45,4	Municipal (gmina)
Zakładowe	64,4	93,3	134,0	106,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	57,7	–	57,2	67,5	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	57,5	46,8	43,5	–	Public building society
Indywidualne	132,3	148,8	150,5	156,7	Private
miasta	128,1	150,2	144,3	149,2	urban areas
wieś	137,9	147,5	155,0	161,1	rural areas

TABL. 11 /114/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings						W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				4 i więcej and more	
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more		
OGÓŁEM	2000	1100	577	1,2	3,1	7,6	88,0	523	5,5	28,9	39,6	26,0	
TOTAL	2005	1157	852	0,2	1,7	5,4	92,7	305	51,1	36,4	11,5	1,0	
	2010	2149	1334	0,1	2,0	7,4	90,6	815	5,8	16,7	41,7	35,8	
	2011	1715	1236	0,7	2,3	4,5	92,6	479	1,5	16,3	38,4	43,8	
Miasta	2000	846	328	2,1	4,3	9,1	84,5	518	5,6	29,2	39,4	25,9	
Urban areas	2005	713	416	0,5	2,9	7,4	89,2	297	52,5	36,4	10,8	0,3	
	2010	1330	564	0,2	4,1	12,8	83,0	766	5,9	15,8	41,4	37,0	
	2011	874	455	2,0	4,6	6,8	86,6	419	–	18,1	38,4	43,4	
Wieś	2000	254	249	–	1,6	5,6	92,8	5	–	–	60,0	40,0	
Rural areas	2005	444	436	–	0,5	3,4	96,1	8	–	37,5	37,5	25,0	
	2010	819	770	–	0,5	3,4	96,1	49	4,1	30,6	46,9	18,4	
	2011	841	781	–	0,9	3,1	96,0	60	11,7	3,3	38,3	46,7	

Uwaga do tablic 12–16

Dane za 2002 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika i analogicznie jak dane za 2011 r. dotyczą mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych, łącznie z wykorzystywanymi do prowadzenia działalności gospodarczej oraz o nieustalonym przeznaczeniu.

Note to tables 12–16

Data for 2002 have been changed in relation to the data published in previous editions of the Yearbook and analogously to the data for 2011 concern inhabited and uninhabited dwellings, including those used for conducting economic activity and without established purpose.

TABL. 12 /115/. **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
DWELLING STOCKS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. Dwellings in thous.	332,8	190,5	142,3	344,2	199,9	144,3
Przeciętna: Average:						
liczba izb w mieszkaniu number of rooms in a dwelling	4,0	3,6	4,6	4,1	3,6	4,5
powierzchnia użytkowa w m ² : useful floor area in m ² :						
1 mieszkania per dwelling	75,8	63,5	92,3	78,2	64,6	88,6
1 izby per room	18,9	17,8	20,0	17,7	17,8	20,1

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 13 /116/. **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^{ab}**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY USEFUL FLOOR AREA^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o powierzchni użytkowej – w % ogółu: with useful floor area – in % of total:						
Do 39 m ² Below	12,3	17,9	4,8	12,2	17,9	4,2
Od 40 do 79 and more	51,8	62,1	38,1	51,3	62,0	36,3
80 m ² i powyżej and more	35,9	20,0	57,2	36,5	20,2	59,5

a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej. b Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

a Data do not include dwellings with unknown useful floor area. b Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 14 /117/. **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^{ab}**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
mieszkania o liczbie izb – w % ogółu: dwellings with specified number of rooms – in % of total:						
1 and more	2,5	4,0	0,6	2,5	3,8	0,5
2 and more	9,6	12,8	5,1	9,1	12,6	4,3
3 and more	29,7	35,7	21,7	29,0	35,5	19,9
4 and more	28,1	30,0	25,5	27,7	29,8	24,6
5 i więcej and more	30,1	17,5	47,1	31,7	18,3	50,7

a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej liczbie izb. b Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

a Data do not include dwellings with unknown number of rooms. b Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 15 /118/. **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE^a**
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań			in % of total dwellings		
Mieszkania wyposażone w: Dwellings fitted with:						
wodociąg water-line system	97,2	99,1	94,6	98,6	99,8	96,9
ustęp spłukiwany lavatory rinsed off	89,3	94,9	81,9	98,2	99,6	96,2

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 15 /118/. **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE^a (dok.)**
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań			in % of total dwellings		
Mieszkania wyposażone w (dok.): Dwellings fitted with (cont.):						
łazienkę bathroom	89,2	92,8	84,4	98,2	99,3	96,5
ciepłą wodę hot water	86,7	90,7	81,3	88,6	91,0	85,3
gaz z sieci gas from gas-line system	45,6	77,8	2,4	49,1	82,1	3,0
centralne ogrzewanie central heating	77,9	83,0	71,0	80,4	84,5	74,6

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 16 /119/. **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a W 2011 R.**
Stan w dniu 31 III
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011
As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0
stanowiące własność: with ownership of:			
Spółdzielni mieszkaniowych: Housing cooperatives:			
własnościowe ^b member owned ^b	10,6	17,7	0,8
lokatorskie tenant's dwellings	2,3	3,8	0,2
Gmin (komunalne) Gminas (municipal)	7,5	11,4	2,2
Zakładów pracy Companies	1,1	1,2	1,0
Skarbu państwa State treasury	0,3	0,3	0,3
Osób fizycznych Natural persons	74,1	61,0	92,1
Towarzystw budownictwa społecznego Public building societies	0,4	0,7	0,0
Pozostałych podmiotów Other entities	0,1	0,1	0,0
Nieustalonych podmiotów Not set entities	3,6	3,8	3,4

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. b Zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego.

a Data of the National Population and Housing Census 2011. b Occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise.

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572) z późniejszymi zmianami oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 3-letnie zasadnicze (zawodowe), 4-letnie licea ogólnokształcące i 4–5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne) ujmują się w szkołach ponadgimnazjalnych (odpowiednio: zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach).

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572) with later amendments and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is compulsory, and which replaced 8-year primary schools,
- since 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.

Moreover, upper secondary (post-primary) schools operating until the end of the education cycle (for graduates from 8-year primary schools) and their sections in the structure of upper secondary schools, i.e. 3-year basic (vocational) schools, 4-year general secondary schools and 4–5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools as well as vocational and general-technical secondary schools) belong to upper secondary schools (respectively: basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools).

3. Data presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

4. Data include schools and establishments managed by central (governmental) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as

i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku akademickiego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku akademickiego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami. Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 2) **gimnazja**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05);
- 6) licea profilowane (od roku szkolnego 2002/03);
- 7) technika (do roku szkolnego 2005/06 z liceami zawodowymi i technicznymi);
- 8) technika uzupełniające na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05);
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych;
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy (od roku szkolnego 2004/05).

7. Szkoły policealne – kształtujące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;

applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (governmental) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public school or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education public and non-public (until 2004/05 academic year – state and non-state) since 2005/06 academic year operate on the basis of the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments. Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
 - d) special schools;
- 2) **lower secondary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) lower secondary branch schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
 - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school,
 - d) special schools;
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools;
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school (since 2004/05 school year);
- 6) specialized secondary schools (since 2002/03 school year);
- 7) technical secondary schools (until 2005/06 school year including vocational and general-technical secondary schools);
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school (since 2004/05 school year);
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools), until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools;
- 10) special job-training schools (since 2004/05 school year).

7. Post-secondary schools – educating in day, evening and weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;

- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata); (bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych kształcące w systemie 3-letnim (od roku szkolnego 2005/06).

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów stacjonarnych (dziennych do roku akademickiego 2005/06) i niestacjonarnych (wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych do roku 2005/06).

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i z kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

9. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05);
- 6) licea profilowane dla dorosłych (od roku szkolnego 2002/03);
- 7) technika dla dorosłych, ujmujące w przypadku szkół ponadpodstawowych – średnie szkoły zawodowe (technika i licea zawodowe oraz do roku 2000/01 – średnie studium zawodowe);
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej (od roku szkolnego 2004/05).

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są

- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive the title of licentiate); (excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- 3) colleges of social work in 3-year system (since 2005/06 school year).

8. Tertiary education realize education in system of full-time (day studies until 2005/06 academic year) and part-time programmes (evening, weekend and extramural studies until 2005/06 academic year).

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Schools for adults educating in weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form – include:

- 1) primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 2) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational schools (since 2004/05 school year);
- 6) specialized secondary schools for adults (since 2002/03 school year);
- 7) technical secondary schools for adults, in case of upper secondary (post-primary) schools including vocational secondary schools (technical secondary and vocational secondary schools and until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies);
- 8) supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school (since 2004/05 school year).

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are

oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

14. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej, z tym że w przypadku wyższych szkół zawodowych do roku akademickiego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta.

Dane o nauczycielach do roku akademickiego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku akademickiego 2001/02 dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

15. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz. U. Nr 7, poz.38).

16. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;

established) as well as in special educational centres or health care institutions.

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

12. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

13. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

14. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff, the positions of assistant professor and tutor until 2005/2006 academic year did not occur in higher vocational schools.

Data regarding teachers until 2000/01 academic year concern full-time employees and since the 2001/02 academic year concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

15. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age of 3 years until beginning education in a primary school, secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools and since 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points according to a decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 (Journal of Laws No. 7, item 38).

16. Classrooms do not include classrooms in special schools.

17. Data regarding:

- 1) pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;

2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2011/12 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2010 – 30 IX 2011); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

18. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku akademickiego 2004/05 – w szkołach wyższych.

19. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień młodzieży oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

21. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

2) *tertiary education* are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2011/12 academic year, graduates from 1 X 2010 – 30 IX 2011 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.

18. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 academic year – tertiary education.

19. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

20. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, inter-school sports centres and other public and non-public establishments.

21. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since 2007/08 school year (in the case of graduates – since 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 /120/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	504	422	404	403	Primary
Gimnazja	154	161	169	175	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy ...	x	7	18	18	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	65	48	47	49	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	53	55	52	50	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	6	2	2	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	48	10	9	Specialized secondary
Technika	202	68	53	53	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	1	–	–	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	2	2	2	2	General art ^a
Policealne	71	104	64	63	Post-secondary
Wyższe	3	6	6	6	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:					Schools for adults:
Gimnazja	6	7	9	8	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	7	7	7	6	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	23	42	31	35	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ..	x	25	42	47	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	13	9	10	Specialized secondary
Technika	63	31	4	4	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	18	17	14	Supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	4734	4245	4659	4593	Primary
Gimnazja	1365	1824	2042	2095	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	435	251	323	327	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	828	881 ^b	1015 ^b	1013 ^b	General secondary
Licea profilowane	x	252	127	116	Specialized secondary
Technika	1010	900 ^c	906 ^c	881 ^c	Technical secondary
Policealne	184	156	124	117	Post secondary
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^d	11465	9109	7121	6856	Pre-primary education ^d
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	85346	65390	52298	51190	Primary
Gimnazja	31386	41645	31323	29950	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy ...	x	59	245	275	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	16906	7702	7080	6426	Basic vocational

a Dające uprawnienia zawodowe. b, c Łącznie z: b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

a Leading to professional certification. b, c Including: b – supplementary general secondary schools, c – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. d Concern children aged 6 attending pre-primary sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 /120/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
Licea ogólnokształcące	21336	16364	13268	12541	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	219	98	103	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	6623	700	562	Specialized secondary
Technika	25044	12958	14664	14188	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	41	–	–	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	191	265	240	215	General art ^a
Policealne	4495	7247	6228	6651	Post-secondary
Wyższe	31835	37187	38301	36138	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:					Schools for adults:
Gimnazja	383	770	849	661	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	643	351	287	258	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	2910	3028	2845	2837	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1139	3009	3033	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	1396	891	563	Specialized secondary
Technika	5826	1407	195	120	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	768	821	625	Supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
Podstawowe	14969	12034	9302	.	Primary
Gimnazja	x	13937	10171	.	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	x	46	.	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	5412	2564	2650	.	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	4512	5316	4438	.	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	65	41	.	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	2292	247	.	Specialized secondary
Technika	4931	2531	3691	.	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	x	–	.	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	26	49	48	.	General art ^a
Policealne	1701	2484	1925	.	Post-secondary
Wyższe	5852	7982	11297	.	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:					Schools for adults:
Gimnazja	x	214	236	.	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	264	138	46	.	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	1201	1091	602	.	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	275	1108	.	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	236	307	.	Specialized secondary
Technika	1406	892	66	.	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	x	207	.	Supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej – z wyjątkiem szkół wyższych.

^a Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education – with the exception of the higher education institutions.

TABL. 2 / 121/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły podstawowe	504	422	404	403	Primary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	497	393	363	355	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	4	26	38	45	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	1	Religious organizations
Pozostałe	2	2	2	2	Others
Gimnazja	154	161	169	175	Lower secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	149	154	158	161	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	4	8	11	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	3	3	2	2	Religious organizations
Pozostałe	—	—	1	1	Others
Zasadnicze szkoły zawodowe	65	55^a	65^a	67^a	Basic vocational schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	63	51	59	61	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	4	5	5	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	—	—	1	1	Religious organizations
Licea ogólnokształcące	53	61^b	54^b	52^b	General secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	45	55	47	47	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	5	4	6	4	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	2	2	1	1	Religious organizations
Pozostałe	1	—	—	—	Others
Licea profilowane	x	48	10	9	Specialized secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	46	10	9	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	x	2	—	—	Social organizations and associations
Technika^c	204	71	55	55	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	—	—	2	2	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	197	68	50	50	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	5	3	3	3	Social organizations and associations
Pozostałe	2	—	—	—	Others
Szkoły policealne	71	104	64	63	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	—	2	2	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	18	41	23	21	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	18	18	8	7	Social organizations and associations
Pozostałe	33	45	31	33	Others
Szkoły wyższe	3	6	6	6	Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	4	4	4	Central (governmental) administration entities
Pozostałe	1	2	2	2	Others
Szkoły dla dorosłych	99	143	119	124	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	6	7	5	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ...	56	74	37	38	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	19	19	21	19	Social organizations and associations
Pozostałe	18	44	54	62	Others

a–c Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe; w roku szkolnym 2005/06 z technikami uzupełniającymi.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification; in 2005/06 school year supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 /121/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Szkoły podstawowe	85346	65390	52298	51190	Primary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	84959	63786	50229	48862	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	278	1401	1807	2047	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	7	4	7	6	Religious organizations
Pozostałe	102	199	255	275	Others
Gimnazja	31386	41645	31323	29950	Lower secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	31196	41220	30779	29338	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	50	308	389	449	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	140	117	123	131	Religious organizations
Pozostałe	–	–	32	32	Others
Zasadnicze szkoły zawodowe	16906	7761^a	7325^a	6701^a	Basic vocational schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	16364	7277	6998	641	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	542	484	319	252	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	–	–	8	8	Religious organizations
Licea ogólnokształcące	21336	16583^b	13366^b	12644^b	General secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	20881	16282	13073	12372	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	344	180	183	155	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	93	121	110	117	Religious organizations
Pozostałe	18	–	–	–	Others
Licea profilowane	x	6623	700	562	Specialized secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	6558	700	562	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	65	–	–	Social organizations and associations
Technika^c	25235	13264	14904	14403	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	–	–	363	346	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	24705	12943	14100	13660	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	449	321	441	397	Social organizations and associations
Pozostałe	81	–	–	–	Others
Szkoły policealne	4495	7247	6228	6651	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	162	–	83	77	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	1770	3249	1661	1377	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1184	1064	400	255	Social organizations and associations
Pozostałe	1379	2934	4084	4942	Others
Szkoły wyższe	31835	37187	38301	36138	Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	24964	31512	32369	30859	Central (governmental) administration entities
Pozostałe	6871	5675	5932	5279	Others
Szkoły dla dorosłych	9762	8859	8897	8097	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	410	415	438	245	Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ...	6216	4768	2578	2296	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1887	1196	874	628	Social organizations and associations
Pozostałe	1249	2480	5007	4928	Others

a–c Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe; w roku szkolnym 2005/06 z technikami uzupełniającymi.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification; in 2005/06 school year supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 /121/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły podstawowe	14969	12034	9302		Primary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	14910	11806	8895		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	48	204	364		Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	5	3	5		Religious organizations
Pozostałe	6	21	38		Others
Gimnazja	x	13937	10171		Lower secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	13802	10019		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	99	103		Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	x	36	40		Religious organizations
Pozostałe	x	—	9		Others
Zasadnicze szkoły zawodowe	5412	2564	2696^a		Basic vocational schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	5271	2462	2607		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	141	102	89		Social organizations and associations
Licea ogólnokształcące	4512	5381^b	4479^b		General secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	4448	5292	4396		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	64	49	50		Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	—	40	33		Religious organizations
Pozostałe	—	—	—		Others
Licea profilowane	x	2292	247		Specialized secondary schools
Jednostki samorządu terytorialnego ..	x	2268	247		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	24	—		Social organizations and associations
Technika^c	4957	2580	3739		Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	—	—	85		Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	4888	2549	3528		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	59	31	126		Social organizations and associations
Pozostałe	10	—	—		Others
Szkoły policealne	1701	2484	1925		Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	49	—	38		Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	600	1084	575		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	434	332	170		Social organizations and associations
Pozostałe	618	1068	1142		Others
Szkoły wyższe	5852	7982	11297		Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4563	6740	9174		Central (governmental) administration entities
Pozostałe	1289	1242	2123		Others
Szkoły dla dorosłych	2871	2846	2572		Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	149	158	78		Central (governmental) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego ..	2027	1512	669		Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	465	393	281		Social organizations and associations
Pozostałe	230	783	1544		Others

a–c łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej – z wyjątkiem szkół wyższych.

a–c Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools, c – general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education – with the exception of the higher education institutions.

TABL. 3 /122/. **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEAŁNYCH**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach secondary schools		technikach ^b technical secondary ^b	policealnych ^c post-secondary ^c
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas			ogólnokształcących ^a general ^a	profilowanych specialized		

NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION

Angielski	2010/11	108744	93,5	94,9	91,7	90,8	41,0	98,6	100,0	98,1	2,2
English	2011/12	106031	94,6	95,6	93,1	93,3	40,5	98,8	100,0	97,2	4,1
Francuski	2010/11	2545	–	–	–	2,0	0,8	10,7	–	2,9	–
French	2011/12	2429	–	–	–	2,3	0,4	10,9	–	2,4	–
Niemiecki	2010/11	51090	7,7	4,7	11,5	60,2	50,0	75,4	99,3	93,3	–
German	2011/12	52836	7,6	5,2	10,8	77,1	51,7	71,1	100,0	90,3	–
Rosyjski	2010/11	1003	–	–	–	0,2	4,7	3,0	–	1,5	–
Russian	2011/12	936	–	–	–	0,4	4,3	3,1	–	1,0	–
Inne	2010/11	622	–	–	–	–	–	1,1	–	3,0	4,0
Others	2011/12	838	–	–	–	0,2	–	3,7	–	2,2	–

NAUCZANIE DODATKOWE^d
ADDITIONAL EDUCATION^d

Angielski	2010/11	3536	3,5	2,6	4,5	5,1	0,4	0,5	–	0,2	0,8
English	2011/12	2637	2,9	2,3	3,7	3,6	–	0,6	–	–	–
Francuski	2010/11	1076	1,2	1,7	0,4	1,0	–	1,3	–	–	–
French	2011/12	1059	1,2	1,8	0,4	0,9	–	1,3	–	–	–
Niemiecki	2010/11	11486	11,8	11,3	12,3	15,6	–	3,3	–	–	0,8
German	2011/12	10901	11,3	11,0	11,5	14,9	–	5,4	–	–	–
Inne	2010/11	932	0,1	0,2	–	0,7	–	5,0	–	–	–
Others	2011/12	1089	0,3	0,6	–	0,8	–	5,3	–	–	–

a–b łącznie ze szkołami: a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, b – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Bez kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych. d Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły oraz w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w zakresie języka angielskiego w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a–b Including: a – supplementary general secondary schools, b – general art schools leading to professional certification. c Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. d Conducted during the hours which are at the disposal of headpersons and also within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 /123/. UCZĄCY SIĘ OBOWIĄZKOWO JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOLACH DLA DOROSŁYCH
STUDENTS STUDYING OBLIGATORY FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total school students					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach secondary schools		technikach ^b technical secondary ^b	policealnych post-secondary
				ogólnokształcących ^a general ^a	profilowanych specialized		
Angielski 2010/11	7889	64,9	66,2	74,2	57,7	50,8	31,6
English 2011/12	7278	62,0	66,3	71,2	63,1	58,7	28,6
Niemiecki 2010/11	2445	22,7	23,3	19,7	13,8	50,7	7,0
German 2011/12	2315	29,0	25,2	22,7	23,3	42,6	4,6
Rosyjski 2010/11	1054	12,4	–	7,1	50,2	8,8	–
Russian 2011/12	773	8,9	–	7,5	40,1	6,7	–

a, b Łącznie ze szkołami: a – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, b – technikami uzupełniającymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: a – supplementary general secondary schools, b – supplementary technical secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 /124/. KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci Graduates		
Szkoły podstawowe	1582	1605	379	299	Primary schools
w tym specjalne	607	601	177	143	of which special
Gimnazja	1271	1237	406	358	Lower secondary schools
w tym specjalne	718	695	240	202	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	245	275	48	46	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	441	413	138	156	Basic vocational schools
w tym specjalne	421	368	135	156	of which special
Licea ogólnokształcące	91	117	11	27	General secondary schools
w tym specjalne	41	49	–	15	of which special
Licea profilowane	18	14	8	7	Specialized secondary schools
Technika ^b	29	41	1	4	Technical secondary schools ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 173. b Łącznie z uczniami szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 10 on page 173. b Including students of general art schools leading to professional certification students.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 /125/. **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE ORAZ MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII^a**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES
AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^b					
SPECIAL EDUCATION CENTRES ^b					
Ośrodki	9	9	9	9	Centres
Miejsca	860	648	514	525	Places
Wychowankowie	603	463	331	328	Residents
w tym z upośledzeniem umysłowym	594	458	325	317	of which mentally disabled
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE					
YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	2	2	3	4	Centres
Miejsca	111	106	155	179	Places
Wychowankowie	95	95	130	145	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII					
YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Ośrodki	–	–	1	1	Centres
Miejsca	–	–	30	30	Places
Wychowankowie	–	–	30	40	Residents

a W latach 2000 i 2005 – stan w dniu 31 X, w latach 2010 i 2011 – stan w dniu 30 IX. b W latach 2000 i 2005 łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In years 2000 and 2005 as of 31 X, in years 2010 and 2011 as of 30 IX. b In years 2000 and 2005 including special education centres.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 /126/. **INTERNATY I BURS Y SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01 ^a	2005/06 ^a	2010/11 ^b	2011/12 ^b	SPECIFICATION
Internaty i bursy	30	23	20	22	Boarding-schools and dormitories
Miejsca	3321	2176	1561	1746	Beds
Korzystający	2282	1496	1042	1082	Boarders
Na 100 miejsc	68,7	68,8	66,8	62,0	Per 100 beds

a, b Stan: a – w listopadzie, b – we wrześniu.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b As of: a – November, b – September.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 /127/. **SZKÓŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKÓŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH					
ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	14	16	19	19	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	14	16	19	19	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2104	2275	1740	1693	Pupils
w tym kobiety	1307	1412	1086	1024	of which females
Absolwenci	211	345	208	.	Graduates
w tym kobiety	119	206	146	.	of which females

TABL. 8 /127/. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	4	4	4	4	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów arty- stycznych	2	2	2	2	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	466	576	526	514	Pupils
w tym kobiety	310	403	352	332	of which females
Absolwenci	53	95	74	.	Graduates
w tym kobiety	36	67	58	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 /128/. **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
**PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS**

L A T A Y E A R S SZKOŁY SCHOOLS		Szkoły po- siadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which pos- sess per- sonal com- puters in % of a given group of schools	Pracowni- e kompute- rowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
				ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and youth		
					razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with the Internet access	
						razem total	w tym sze- roko- pas- mowego of which broadband connection
Podstawowe	2010/11	97,0	428	8247	6221	5719	3246
Primary	2011/12	96,8	422	8328	6237	5819	3279
Gimnazja	2010/11	83,4	187	4180	2913	2842	2132
Lower secondary	2011/12	83,4	187	4318	2933	2814	2046
Zasadnicze zawodowe ^b	2010/11	38,5	41	911	733	718	542
Basic vocational ^b	2011/12	37,3	43	947	774	766	585
Licea ogólnokształcące ^c	2010/11	77,8	77	2023	1603	1576	1315
General secondary ^c	2011/12	78,8	76	2093	1586	1574	1310
Licea profilowane	2010/11	30,0	6	120	106	106	106
Specialized secondary	2011/12	33,3	7	122	106	106	106
Technika ^d	2010/11	76,4	117	2886	2272	2229	1810
Technical secondary ^d	2011/12	72,7	112	2895	2202	2120	1799
Policealne	2010/11	34,4	17	447	353	346	190
Post-secondary	2011/12	30,2	15	384	311	304	126

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. b–d Łącznie ze szkołami:
b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, d – artystycznymi ogólnokształcącymi
dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. b–d Including: b – special job-training schools,
c – supplementary general secondary schools, d – general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 /129/. **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pla- cówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informa- tycznych compu- ting	tech- nicznych techni- cal	przed- miotowy- ch subjects	artysty- cznych arts	sporto- wych sports	tury- styczno- krajowo- znaw- czych tourism and sight- -seeing	innych others
OGÓŁEM 2010	9	17293	168	12	450	2889	12142	48	1584
TOTAL 2011	20	18649	61	12	1048	5312	11760	24	432
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	5	5511	61	12	120	4828	48	24	418
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	2	318	–	–	24	294	–	–	–
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sport centres	2	11712	–	–	–	–	11712	–	–
Pozostałe placówki Other institutions	11	1108	–	–	904	190	–	–	14

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 /130/. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	480	399	381	379	Schools
w tym filialne	35	17	12	13	of which branch
Pomieszczenia szkolne	4734	4245	4659	4593	Classrooms
Oddziały	4111	3360	3032	2975	Sections
Uczniowie	83820	64444	51691	50589	Pupils
w tym kobiety	40613	31645	25127	24568	of which females
w tym I klasa	12360	9655	8121	8448	of which 1st grade
w tym szkół filialnych	1234	624	394	359	of which branch schools
Absolwenci	14725	11838	9159	.	Graduates
w tym kobiety	7050	5837	4460	.	of which females
w tym szkół filialnych	119	24	64	.	of which branch schools
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	175	162	136	133	school
1 pomieszczenie szkolne	18	15	11	11	classroom
1 oddział	20	19	17	17	section
MIASTA URBAN AREAS					
Szkoły	133	106	106	107	Schools
w tym filialne	1	–	–	–	of which branch
Pomieszczenia szkolne	1933	1784	1982	1948	Classrooms
Oddziały	1923	1541	1359	1355	Sections
Uczniowie	45878	35353	28901	28846	Pupils
w tym kobiety	22212	17257	14126	14048	of which females
w tym I klasa	6610	5273	4630	5024	of which 1st grade
w tym szkół filialnych	23	–	–	–	of which branch schools
Absolwenci	8220	6520	5063	.	Graduates
w tym kobiety	3953	3239	3470	.	of which females
w tym szkół filialnych	–	–	–	.	of which branch schools

TABL. 11 /130/. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)***PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (dok.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
MIASTA (dok.) URBAN AREAS (cont.)					
Liczba uczniów na:					<i>Number of pupils per:</i>
1 szkołę	345	334	273	270	<i>school</i>
1 pomieszczenie szkolne	24	20	15	15	<i>classroom</i>
1 oddział	24	23	21	21	<i>section</i>
WIEŚ RURAL AREAS					
Szkoły	347	293	275	272	<i>Schools</i>
w tym filialne	34	17	12	13	<i>of which branch</i>
Pomieszczenia szkolne	2801	2461	2677	2645	<i>Classrooms</i>
Oddziały	2188	1819	1673	1620	<i>Sections</i>
Uczniowie	37942	29091	22790	21743	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	18401	14388	11001	10520	<i>of which females</i>
w tym I klasa	5750	4382	3491	3424	<i>of which 1st grade</i>
w tym szkół filialnych	1211	624	394	359	<i>of which branch schools</i>
Absolwenci	6505	5318	4096	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	3097	2598	1990	.	<i>of which females</i>
w tym szkół filialnych	119	24	64	.	<i>of which branch schools</i>
Liczba uczniów na:					<i>Number of pupils per:</i>
1 szkołę	109	99	83	80	<i>school</i>
1 pomieszczenie szkolne	14	12	9	8	<i>classroom</i>
1 oddział	17	16	14	13	<i>section</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 /131/. **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)***LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH**(excluding special schools)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Gimnazja	132	139	146	150	<i>Lower secondary</i>
Pomieszczenia szkolne	1351	1820	2029	2087	<i>Classrooms</i>
Oddziały	1220	1640	1368	1310	<i>Sections</i>
Uczniowie	30548	40758	30605	29255	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	14973	19811	14969	14262	<i>of which females</i>
w tym I klasa	15284	12877	10137	9546	<i>of which 1st grade</i>
Absolwenci	x	13645	9969	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	x	6762	4961	.	<i>of which females</i>
Liczba uczniów na:					<i>Number of pupils per:</i>
1 szkołę	231	293	210	195	<i>school</i>
1 pomieszczenie szkolne	23	22	15	14	<i>classroom</i>
1 oddział	25	25	22	22	<i>section</i>
MIASTA URBAN AREAS					
Gimnazja	69	76	78	81	<i>Lower secondary</i>
Pomieszczenia szkolne	917	1265	1357	1417	<i>Classrooms</i>
Oddziały	849	1136	913	876	<i>Sections</i>
Uczniowie	21921	29061	21552	20590	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	10777	14117	10533	10089	<i>of which females</i>
w tym I klasa	10963	9177	7152	6758	<i>of which 1st grade</i>

TABL. 12 /131/. GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
MIASTA (dok.) URBAN AREAS (cont.)					
Absolwenci	x	9744	7042	.	Graduates
w tym kobiety	x	4790	3497	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	318	382	276	254	school
1 pomieszczenie szkolne	24	23	16	15	classroom
1 oddział	26	26	24	24	section
WIEŚ RURAL AREAS					
Gimnazja	63	63	68	69	Lower secondary
Pomieszczenia szkolne	434	555	672	670	Classrooms
Oddziały	371	504	455	434	Sections
Uczniowie	8627	11697	9053	8665	Pupils
w tym kobiety	4196	5694	4436	4173	of which females
w tym I klasa	4321	3700	2985	2788	of which 1st grade
Absolwenci	x	3901	2927	.	Graduates
w tym kobiety	x	1972	1464	.	of which females
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	137	186	133	126	school
1 pomieszczenie szkolne	20	21	13	13	classroom
1 oddział	23	23	20	20	section

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 /132/. ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	35	34	1	36	34	2
Schools						
Oddziały	269	261	8	238	229	9
Sections						
Uczniowie	6616	6442	174	6059	5873	186
Students						
w tym kobiety	2059	2012	47	1929	1883	46
of which females						
w tym I klasa	2553	2486	67	2407	2318	89
of which 1st grade						
Absolwenci	2480	2411	69	.	.	.
Graduates						
w tym kobiety	821	797	24	.	.	.
of which females						

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 /133/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	6616	6059	2533	2480	T O T A L
Artystyczne	22	18	6	9	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	968	855	500	459	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	2513	2223	916	885	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	755	709	295	252	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1046	962	396	414	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	10	12	3	2	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	1302	1280	417	459	Personal services

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 /134/. **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	53	51	2	51	49	2
Schools						
Oddziały	502	489	13	473	459	14
Sections						
Uczniowie	13325	13082	243	12595	12320	275
Students						
w tym kobiety	8543	8384	159	8101	7919	182
of which females						
w tym I klasa	4400	4317	83	3973	3880	93
of which 1st grade						
Absolwenci	4464	4409	55	.	.	.
Graduates						
w tym kobiety	2915	2882	33	.	.	.
of which females						

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including supplementary general secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 /135/. **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	10	10	9	9	Schools
Schools					
Oddziały	27	27	21	21	Sections
Sections					
Uczniowie	700	700	562	562	Students
Students					
w tym kobiety	521	521	416	416	of which females
of which females					
w tym I klasa	162	162	150	150	of which 1st grade
of which 1st grade					
Absolwenci	247	247	.	.	Graduates
Graduates					
w tym kobiety	197	197	.	.	of which females
of which females					

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 /136/. **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	55	48	7	55	48	7
Oddziały Sections	621	580	41	604	566	38
Uczniowie Students	14904	14102	802	14403	13683	720
w tym kobiety of which females	6231	5913	318	6120	5840	280
w tym I klasa of which 1st grade	4017	3853	164	3813	3666	147
Absolwenci Graduates	3739	3545	194	.	.	.
w tym kobiety of which females	1563	1480	83	.	.	.

a Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 /137/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2010/11	2011/12	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	14904	14403	3739	TOTAL
Artystyczne	268	272	48	Art
Spoleczne	1948	1757	526	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1589	1723	263	Business and administration
Fizyczne	40	70	–	Physical sciences
Informatyczne	2146	2129	573	Computing
Inżynieryjno-techniczne	3034	2845	766	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	219	224	41	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1756	1616	480	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	927	786	306	Architecture and building
Weterynaryjne	85	82	18	Veterinary
Usług dla ludności	2716	2758	675	Personal services
Usług transportowych	107	105	14	Transport services
Ochrony środowiska	69	36	29	Environmental protection

a Łącznie z uczniami i absolwentami szkół artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe. b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including students and graduates of general art schools leading to professional certification students. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 /138/. **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Szkoły	71	104	64	63	Schools
Oddziały	225	342	292	292	Sections
Uczniowie	4495	7247	6228	6651	Students
w tym kobiety	3208	4064	4252	4786	of which females
Absolwenci	1701	2484	1925	.	Graduates
w tym kobiety	1270	1663	1414	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 /139/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates	
O G Ó Ł E M	6228	6651	1925	T O T A L
Pedagogiczne	439	361	102	Education science and teacher training
Artystyczne	–	20	–	Arts
Spoleczne	234	176	71	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1552	1828	295	Business and administration
Informatyczne	510	392	120	Computing
Inżynierjno-techniczne	52	60	15	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	55	89	37	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	325	255	114	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	32	99	9	Veterinary
Medyczne	929	1047	399	Health
Opieki społecznej	245	180	153	Social services
Usług dla ludności	760	938	330	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	928	1035	209	Security services
Pozostałe	167	171	71	Other

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 /140/. **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absol- wenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	3	1172	31835	5852	T O T A L
2005/06	6	1586	37187	7982	
2010/11	6	1656	38301	11297	
2011/12	6	1649	36138	.	
Uniwersytety	1	771	15214	4672	Universities
Wyższe szkoły techniczne	1	521	10664	2811	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1	95	4972	1926	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe	3	262	5288	1888	Higher vocational schools

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2010/11.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b According to type of school – for 2010/11 academic year.

TABL. 22 /141/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS,
TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjo- narne ^b full-time pro- grammes ^b	niestacjo- narne ^c part-time pro- grammes ^c	razem total	formy studiów study forms	
					stacjo- narne ^b full-time pro- grammes ^b	niestacjo- narne ^c part-time pro- grammes ^c
O G Ó Ł E M 2000/01	31835	12488	19347 ^d	18470	7057	11413 ^d
T O T A L 2005/06	37187	20131	17056	20639	10950	9689
2010/11	38301	21512	16789	23628	13026	10602
2011/12	36138	21630	14508	22180	13201	8979
UNIwersytety	15214	10476	4738	11344	7628	3716
UNIVERSITIES						
Pedagogiczne	3934	2018	1916	3531	1775	1756
Education science and teacher training						
Artystyczne	32	32	–	18	18	–
Arts						
Humanistyczne ^e	2431	2093	338	1675	1434	241
Humanities ^e						
Społeczne	3418	2382	1036	2525	1726	799
Social and behavioural science						
Dziennikarstwa i informacji	287	233	54	197	166	31
Journalism and information						

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). b,c W roku akademickim 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: b – dziennych, c – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. d Łącznie ze studentami studiów eksternistycznych – 12 w tym 5 kobiet. e Łącznie z teologią.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). b,c In 2000/01 and 2005/06 academic year data concern: b – day study form, c – evening, weekend and extramural study form. d Including students attending extramural studies – 12 of which 5 females. e Including theology.

TABL. 22 /141/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (cd.)***STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)*

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes	razem total	stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes
UNIwersytety (dok.) UNIVERSITIES (cont.)						
Ekonomiczne i administracyjne	1560	1137	423	1059	755	304
<i>Business and administration</i>						
Prawne	1237	727	510	769	469	300
<i>Law</i>						
Biologiczne ^b	487	411	76	365	312	53
<i>Life science^b</i>						
Fizyczne ^c	275	275	–	218	218	–
<i>Physical science^c</i>						
Matematyczne i statystyczne	200	200	–	155	155	–
<i>Mathematics and statistics</i>						
Informatyczne	307	209	98	38	26	12
<i>Computing</i>						
Inżynieryjno-techniczne	601	438	163	488	347	141
<i>Engineering and engineering trades</i>						
Opieki społecznej	175	115	60	154	102	52
<i>Social services</i>						
Ochrony środowiska	158	140	18	81	78	3
<i>Environmental protection</i>						
Ochrony i bezpieczeństwa	112	66	46	71	47	24
<i>Security services</i>						
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE	10664	7441	3223	3903	2993	910
TECHNICAL UNIVERSITIES						
Pedagogiczne	836	545	291	246	165	81
<i>Education science and teacher training</i>						
Społeczne	687	579	108	453	373	80
<i>Social and behavioural science</i>						
Ekonomiczne i administracyjne	1475	1109	366	843	668	175
<i>Business and administration</i>						
Informatyczne	941	682	259	59	47	12
<i>Computing</i>						
Inżynieryjno-techniczne	1694	1068	626	106	97	9
<i>Engineering and engineering trades</i>						
Produkcji i przetwórstwa	1092	760	332	414	342	72
<i>Manufacturing and processing</i>						
Architektury i budownictwa	1645	1163	482	479	405	74
<i>Architecture and building</i>						
Medyczne	925	510	415	642	369	273
<i>Health</i>						

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). b,c Między innymi: b – biologia, botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia, c – astronomia, fizyka, chemia, geologia.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). b,c Among others: b – biology, botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology, c – astronomy, physics, chemistry, geology.

TABL. 22 /141/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes	razem total	formy studiów study forms	
					stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE (dok.) TECHNICAL UNIVERSITIES (cont.)						
Usług dla ludności Personal services	845	676	169	453	355	98
Ochrony środowiska Environmental protection	447	272	175	171	135	36
Ochrony i bezpieczeństwa Security services	77	77	–	37	37	–
WYŻSZE SZKOŁY EKONOMICZNE ACADEMIES OF ECONOMICS	4972	261	4711	3255	156	3099
Pedagogiczne Education science and teacher training	2094	81	2013	1606	69	1537
Społeczne Social and behavioural science	364	–	364	231	–	231
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	2502	180	2322	1407	87	1320
Opieki społecznej Social services	12	–	12	11	–	11
WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS	5288	3452	1836	3678	2424	1254
Pedagogiczne Education science and teacher training	307	–	307	217	–	217
Artystyczne Arts	72	72	–	31	31	–
Humanistyczne Humanities	347	301	46	238	203	35
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	348	251	97	270	189	81
Informatyczne Computing	202	169	33	14	14	–
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	309	177	132	60	42	18
Architektury i budownictwa Architecture and building	446	323	123	259	207	52
Medyczne Health	2230	1290	940	1760	1023	737
Usług dla ludności Personal services	645	556	89	644	555	89
Ochrony i bezpieczeństwa Security services	382	313	69	185	160	25

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

TABL. 23 /142/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW****GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION**

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a		Ogółem <i>Grand total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		Z ogółem – kobiety <i>Of grand total – females</i>		
			stacjo- narne ^b <i>full-time pro- grammes^b</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time pro- grammes^c</i>	razem <i>total</i>	formy studiów <i>study forms</i>	
						stacjo- narne ^b <i>full-time pro- grammes^b</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time pro- grammes^c</i>
OGÓŁEM	2000/01	5852	2079	3773 ^d	3756	1234	2522 ^d
TOTAL	2005/06	7982	3614	4368	5042	2103	2939
	2010/11	11297	5546	5751	7753	3645	4108
UNIwersytety		4672	2680	1992	3651	2065	1586
UNIVERSITIES							
Pedagogiczne		1441	575	866	1303	506	797
<i>Education science and teacher training</i>							
Humanistyczne ^e		903	641	262	659	462	197
<i>Humanities^e</i>							
Spoleczne		1026	601	425	774	449	325
<i>Social and behavioural science</i>							
Ekonomiczne i administracyjne		341	198	143	256	149	107
<i>Business and administration</i>							
Prawne		151	78	73	90	52	38
<i>Law</i>							
Biologiczne ^f		200	143	57	152	115	37
<i>Life science^f</i>							
Fizyczne ^g		95	95	–	79	79	–
<i>Physical science^g</i>							
Matematyczne i statystyczne		90	90	–	73	73	–
<i>Mathematics and statistics</i>							
Informatyczne		90	28	62	9	4	5
<i>Computing</i>							
Inżynieryjno-techniczne		186	112	74	150	89	61
<i>Engineering and engineering trades</i>							
Opieki społecznej		47	31	16	45	30	15
<i>Social services</i>							
Ochrony środowiska		102	88	14	61	57	4
<i>Environmental protection</i>							
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE		2811	1837	974	1258	822	436
TECHNICAL UNIVERSITIES							
Pedagogiczne		463	265	198	139	79	60
<i>Education science and teacher training</i>							
Spoleczne		211	178	33	146	121	25
<i>Social and behavioural science</i>							
Ekonomiczne i administracyjne		461	344	117	308	234	74
<i>Business and administration</i>							
Informatyczne		184	140	44	10	8	2
<i>Computing</i>							
Inżynieryjno-techniczne		218	131	87	10	5	5
<i>Engineering and engineering trades</i>							

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). b, c W roku akademickim 2000/01 dane dotyczą studiów: b – dziennych, c – wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych. d Łącznie z absolwentami studiów eksternistycznych – 9 w tym 1 kobieta. e Łącznie z teologią. f, g Między innymi: f – biologia, botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia, g – astronomia, fizyka, chemia, geologia.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). b, c In 2000/01 academic year data concern: b – day study form, c – evening, weekend and extramural study form. d Including graduates attending extramural studies – 9 of which 1 female. e Including theology. f, g Among others: f – biology, botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology, g – astronomy, physics, chemistry, geology.

TABL. 23 /142/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (dok.)**

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Formy studiów Study forms		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjo- narne full-time pro- grammes	niestacjo- narne part-time pro- grammes	razem total	formy studiów study forms	
					stacjo- narne full-time pro- grammes	niestacjo- narne part-time pro- grammes
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE (dok.) TECHNICAL UNIVERSITIES (cont.)						
Produkcji i przetwórstwa	189	137	52	69	55	14
<i>Manufacturing and processing</i>						
Architektury i budownictwa	190	145	45	39	29	10
<i>Architecture and building</i>						
Medyczne	438	183	255	316	133	183
<i>Health</i>						
Usług dla ludności	320	229	91	168	119	49
<i>Personal services</i>						
Ochrony środowiska	137	85	52	53	39	14
<i>Environmental protection</i>						
WYŻSZE SZKOŁY EKONOMICZNE ACADEMIES OF ECONOMICS	1926	97	1829	1357	73	1284
Pedagogiczne	726	42	684	584	37	547
<i>Education science and teacher training</i>						
Społeczne	284	–	284	184	–	184
<i>Social and behavioural science</i>						
Ekonomiczne i administracyjne	916	55	861	589	36	553
<i>Business and administration</i>						
WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS	1888	932	956	1487	685	802
Pedagogiczne	197	–	197	145	–	145
<i>Education science and teacher training</i>						
Artystyczne	13	13	–	5	5	–
<i>Arts</i>						
Humanistyczne	156	124	32	108	81	27
<i>Humanities</i>						
Ekonomiczne i administracyjne	85	55	30	66	38	28
<i>Business and administration</i>						
Informatyczne	52	40	12	4	4	–
<i>Computing</i>						
Produkcji i przetwórstwa	67	45	22	12	6	6
<i>Manufacturing and processing</i>						
Architektury i budownictwa	94	67	27	55	44	11
<i>Architecture and building</i>						
Medyczne	1023	410	613	892	330	562
<i>Health</i>						
Usługi dla ludności	201	178	23	200	177	23
<i>Personal services</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97).^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

TABL. 24 /143/. **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM	2000/01 15 2005/06 40 2010/11 188 2011/12 275	4 27 81 128	1 11 11 .	1 6 7 .	TOTAL
formy studiów:					<i>study forms:</i>
stacjonarne ^c	223	105	6	4	<i>full-time programmes^c</i>
niestacjonarne ^c	52	23	5	3	<i>part-time programmes^c</i>
W tym uniwersytet	118	66	8	6	<i>Of which university</i>

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2010/11. c Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 173.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study forms and type of school – for 2010/11 academic year. c See general notes, item 8 on page 173.

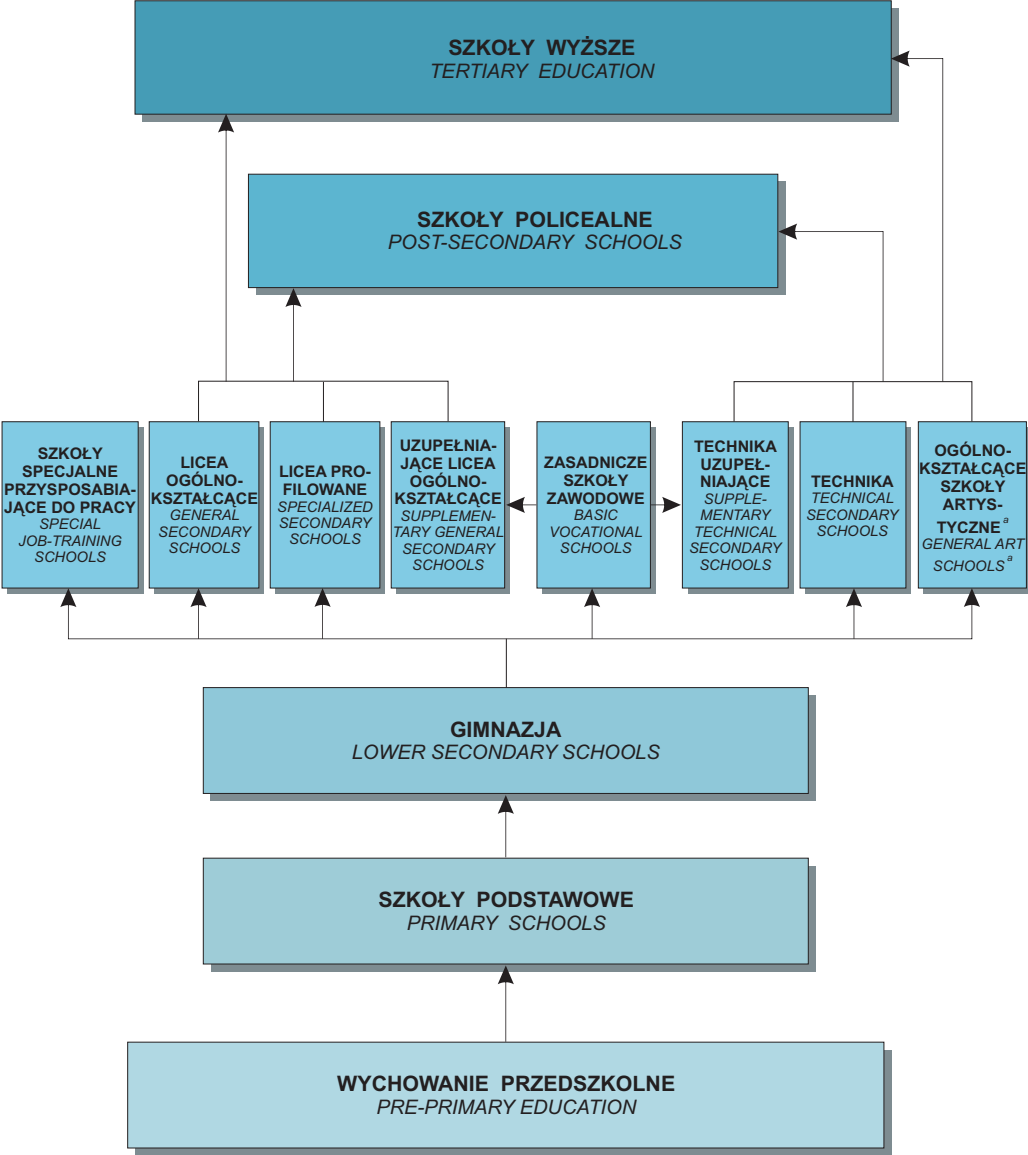
TABL. 25 /144/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of November

SZKOŁY	2010/11	2011/12				SCHOOLS
		ogółem ^b total ^b	w tym stypendia of which scholarships		otrzymu- jący stypendia w % ogółu studentów scholar- ship recipients in % of total students	
			o charak- terze socjalnym social	rektora dla naj- lepszich studentów granted by the vice – chancellor to the best students		
OGÓŁEM	9311	7254	4352	2707	20,2	TOTAL
Uniwersytety	3853	3057	1969	1155	20,3	Universities
Wyższe szkoły techniczne ...	2455	1973	1400	645	18,6	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne	1244	916	381	535	18,7	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe ...	1759	1308	602	372	24,8	Higher vocational schools

a Bez cudzoziemców. b W podziale według stypendiów 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

a Excluding foreigners. b The division by foreign scholarships one person may indicate more than once.

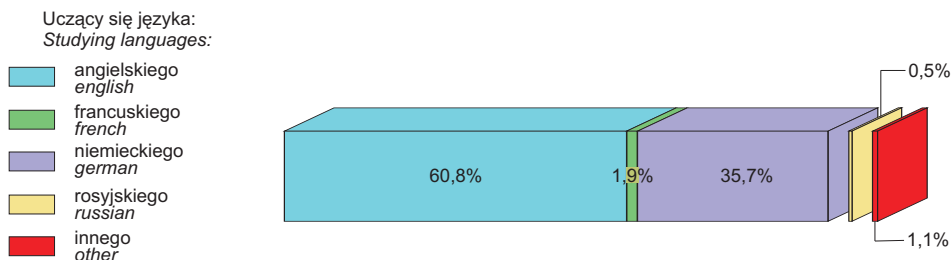
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2011/12
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2011/12 SCHOOL YEAR

*a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.*

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2011/12

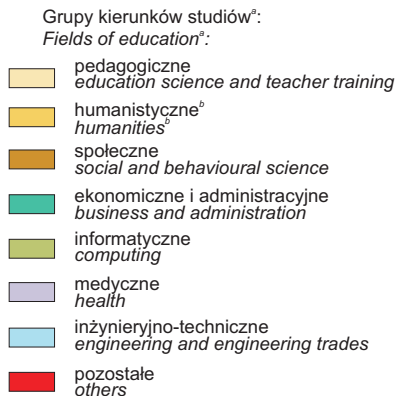
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2011/12 SCHOOL YEAR

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

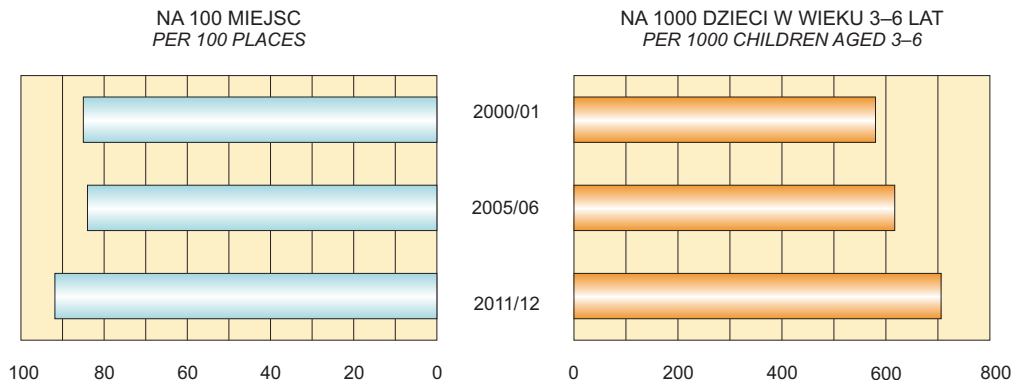
ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW W ROKU AKADEMICKIM 2010/11

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY FIELDS OF EDUCATION
IN 2010/11 SCHOOL YEAR

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). b Łącznie z teologią.
a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). b Including theology.

DZIECI W PRZEDSZKOLACH CHILDREN IN NURSERY SCHOOLS

Źródło: W roku szkolnym 2011/12 dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: In 2011/12 schools years data of the Ministry of National Education.

TABL. 26 /145/. **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w listopadzie
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	9 ^a	13	11	11	Dormitories
Miejsca	3066 ^a	3738	3450	3476	Beds
Studenci korzystający	3219 ^a	3378	3139	3280	Students
w % ogółu studentów	25,8 ^a	9,1	8,2	9,1	in % of total students
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	1	1	1	2	Canteens
Miejsca konsumenckie	85	85	85	185	Seating

^a Dotyczy studentów studiów dziennych.

^a Concerns students attending classes in the day study system.

TABL. 27 /146/. **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja	2000/01	6	16	383	57	x	x
Lower secondary schools	2005/06	7	29	770	130	214	39
	2010/11	9	33	849	162	236	51
	2011/12	8	32	661	141	.	.
Licea ogólnokształcące ^{ab}	2000/01	23	102	2910	1459	1201	584
General secondary schools ^{ab}	2005/06	67	180	4167	1814	1366	640
	2010/11	73	210	5854	2730	1710	947
	2011/12	82	230	5870	2851	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe ^{ab}	2000/01	7	30	643	100	264	31
Basic vocational schools ^{ab}	2005/06	7	18	351	48	138	17
	2010/11	7	19	287	44	46	7
	2011/12	6	17	258	45	.	.
Licea profilowane	2000/01	x	x	x	x	x	x
Specialized secondary schools	2005/06	13	48	1396	593	236	115
	2010/11	9	49	891	367	307	148
	2011/12	10	43	563	253	.	.
Technika ^{ab}	2000/01	63	203	5826	1815	1406	443
Technical secondary schools ^{ab}	2005/06	49	94	2175	656	892	303
	2010/11	21	54	1016	152	273	40
	2011/12	18	47	745	85	.	.

^a W roku szkolnym 2000/01 tylko szkoły ponadpodstawowe. ^b Od roku szkolnego 2005/06 szkoły ponadgimnazjalne łącznie z ponadpodstawowymi a w przypadku techników dane dotyczą ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych; łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2000/01 school year only upper secondary (post-primary) schools. ^b From 2005/06 school year upper secondary schools including upper secondary (post-primary), in the case of the technical secondary schools data concern upper secondary (post-primary) vocational schools, including appropriately: supplementary general secondary schools, and technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 28 /147/. **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11 ^a	2011/12 ^a	SPECIFICATION
Placówki	623	474	454	457	Establishments
miasta	172	160	167	172	urban areas
wieś	451	314	287	285	rural areas
Przedszkola	539	364	346	353	Nursery schools
w tym specjalne	2	3	4	4	of which special
miasta	164	150	154	159	urban areas
wieś	375	214	192	194	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	84	110	108	104	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	31960	28017	28151	28947	Places in nursery schools
w tym specjalnych	32	59	48	41	of which special
Miasta	16317	16287	17256	17751	Urban areas
Wieś	15643	11730	10895	11196	Rural areas
Dzieci	28584	26085	28573	29718	Children
miasta	15627	14950	17243	17721	urban areas
wieś	12957	11135	11330	11997	rural areas
w tym w wieku 6 lat	11465	9109	7121	6856	of which aged 6
Przedszkola	27091	23633	25726	26643	Nursery schools
w tym specjalne	23	46	36	36	of which special
miasta	15370	14673	16855	17257	urban areas
wieś	11721	8960	8871	9386	rural areas
w tym w wieku 6 lat	10486	8003	6155	5935	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1493	2452	2847	3075	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	979	1106	966	921	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3 – 6 lat	611	682	788	790	3 – 6
3 – 5	492	594	766	789	3 – 5
6 lat	941	927	859	793	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3 – 6 lat	580	617	709	708	3 – 6
6 lat	861	815	742	687	6
1 przedszkole	50	65	74	75	Nursery school
100 miejsc	85	84	91	92	100 places

a łącznie z punktami przedszkolnymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including pre-primary points.

Source: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89), z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej.

Dane i analizy zawarte w publikacji uwzględniają strukturę opieki zdrowotnej obowiązującą przed wejściem w życie ustawy o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 (tekst jednolity Dz. U. Nr 112, poz. 654);

- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1217), z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 136, poz. 857), z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027) z późniejszymi zmianami, z mocą obowiązującą od dnia 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia — NFZ. Ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. wprowadzona została w miejsce ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 I 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia z dniem 1 IV 2003 r. zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepi-

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (uniform text, Journal of Laws 2007 No. 14, item 89), with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established.

The data and analysis contained in this publication take account the structure of health care force before the entry into force of the Law on Medical activities, dated 15 IV 2011 (uniform text, Journal of Laws 2011, No. 112, item 654);

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text, Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217), with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and midwives;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws 2008 No. 136, item 857), with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices, are created**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027 with later amendments), with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund — NFZ. The Law dated 27 VIII 2004 replace the Law on Common Insurance in the National Health Fund, dated 23 I 2003. The National Health Fund as of 1 IV 2003 replaced the health funds, working since 1 I 1999.

3. Data regarding **medical personnel** include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this

sami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną – również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne).

5. Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również praktyki lekarzy i lekarzy dentystów, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** od 2008 r. obejmują miejsca (łóżka i inkubatory) dla noworodków.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 6) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 170, poz. 1797), z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne.

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410 z późniejszymi zmianami, w miejsce ustawy z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr 113, poz. 1207 z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki systemu (m.in. zespoły ratownictwa medycznego i szpitalne oddziały ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego w miejscu zdarzenia.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271) z późniejszymi zmianami.

work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, dentists, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent).

5. Consultations within the scope of out-patient health-care are provided also by medical and dental practices providing health services financed by the public funds (contracts with the National Health Fund). Since 2009 out-patient consultations do not include medical certificating activity of occupational medicine doctors. Consultations provided within the scope of out-patient health-care include as well medical consultations provided in the admission rooms of general hospitals.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** since 2008 include places (beds and incubators) for newborns.

7. In general hospitals (table 6), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 170, item 1797), with later amendments. Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxilla-facial and cardio-surgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** – communicable diseases wards.

8. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitation of person who do not require hospitalization as well as provide them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, in place of law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207, with later amendments include units reported to the rescue system (among others emergency medical services, hospital emergency wards, admission rooms) and health-care services rendered by emergency medical services in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. The activity of public pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271) with later amendments.

Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub techniką farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podaje się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), z późniejszymi zmianami.

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- 2) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- 3) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- 4) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,
- 5) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
 - opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,

Data concerning **public pharmacies** do not include pharmacies in in-patient health care facilities (e.g., in hospitals) which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of infectious diseases is given in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems obligatory since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362), with later amendments.

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental – including emotional, social and religious – needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- 1) **intervention** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,
- 2) **family** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- 3) **socialization** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,
- 4) **multi-functional** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,
- 5) **daily assistance** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,

- specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 VI 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887) z późniejszymi zmianami, rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem – może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- 2) zawodowa wielodzietna niespokrewniona z dzieckiem – umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześć dzieci,
- 3) zawodowa specjalistyczna niespokrewniona z dzieckiem – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji,
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego – umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), z późniejszymi zmianami.

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się do 30 IV 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414) z późniejszymi zmianami, od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362) z późniejszymi zmianami, według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.: zasiłek stały, okresowy oraz celowy. Pomoc niepieniężna dotyczy m.in.: usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

- specialized – implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

According to the Law on family support and foster care system of 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2011 No. 149, item 887), with later amendments, foster family may be:

- 1) either related or not related to the child – placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings),
- 2) professional family with many children, not related to the child – placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children,
- 3) professional specialized family not related to the child – placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing,
- 4) professional emergency foster family not related to the child – placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the living situation of the child.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362), with later amendments.

15. Data concerning social assistance benefits are presented until 30 IV 2004 in accordance with the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (the uniform text Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments), since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362) with later amendments, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others, permanent, temporary and appropriated benefits. Non-monetary assistance involves, among others, care and specialized care as well as arranging funerals.

Permanent benefit paid in respect of age or complete inability to work.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 /148/. **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Lekarze	1773	1633	1782	1779	Doctors
w tym kobiety	871	809	912	920	of which women
Lekarze dentyści	157	298	293	295	Dentists
w tym kobiety	119	218	215	215	of which women
Farmaceuci	372	493	505	569	Pharmacists
w tym kobiety	324	398	405	442	of which women
Pielęgniarki	4865	4241	4803	4775	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa ..	84	73	164	175	of which master of nursing
Położne	426	420	481	478	Midwives

a Od 2005 r. łącznie z osobami dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych. Bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

a Since 2005 including persons for whom workplace is individual medical practises and nurses registered at Chambers of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services. Excluding persons for whom the primary work place is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 /149/. **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym ze specjalizacją II stopnia of which with grade II specialization				
OGÓŁEM	1535	1435	1483	1477	817	1013	983	966	TOTAL
w tym specjaliści w za- kresie:									of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	80	74	85	84	34	54	61	57	Anesthesiology and inten- sive therapy
Chirurgii ^b	220	224	207	217	121	176	171	171	Surgery ^b
Chorób płuc	37	32	29	31	27	27	25	27	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	289	248	247	237	121	142	127	111	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	36	24	29	24	15	14	15	13	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	14	21	30	30	14	20	17	20	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	21	95	133	133	21	95	111	106	Family medicine
Neurologii ^{cd}	57	51	56	61	25	38	38	39	Neurology ^{cd}
Okulistyki	61	44	59	55	24	30	34	32	Ophthalmology
Otolaryngologii ^c	57	50	51	48	25	33	35	33	Otolaryngology ^c
Pediatrici	201	145	144	132	77	61	64	67	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	132	141	118	114	85	107	88	83	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	50	45	55	59	24	35	34	34	Psychiatry ^c
Radiologii i diagnostyki ob- razowej ^e	52	37	30	30	25	25	16	20	Radiology and figurative diagnostics ^e

a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia oraz od 2005 r. posiadający tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny. Patrz notka a do tabl. 1 na str. 203. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz od 2005 r. chirurgii naczyniowej i urologii. c łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d, e Również: d – neuropatologii, e – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Doctors who obtained specialists grade I and II qualifications as well as since 2005 – with specialists title in proper medicine domains. See footnote a to table. 1 on page 203. b General paediatrics and thoracic surgery, orthopaedic and traumatological surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic and oral and maxilla-facial surgery, cardiosurgery as well as since 2005 vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d, e Also: d – neuropathology, e – oncological radiotherapy and children's radiology.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 3 /150/. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
OUT-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej^a (stan w dniu 31 XII)	233	335	433	502	Health care institutions^a (as of 31 XII)
Miasta	127	229	308	355	Urban areas
Wieś	106	106	125	147	Rural areas
Praktyki lekarskie^b (stan w dniu 31 XII)	153	380	303	299	Medical practices^b (as of 31 XII)
Miasta	122	284	215	225	Urban areas
Wieś	31	96	88	74	Rural areas
Porady udzielone^c w tys.	5591,4	6495,5	6717,4	6706,3	Consultations provided^c in thous.
Lekarskie	5101,8	5987,8	6172,3	6100,2	Doctors
w tym specjalistyczne	1398,5	1995,6	2104,0	2034,8	of which specialized
Stomatologiczne	489,6	507,7	545,1	606,1	Stomatological

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 200. b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia lub organem, który utworzył zakład opieki zdrowotnej; do 2005 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. – tylko w miastach). c łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes, item 4 on page 200. b Data concern entities that have signed contracts with National Health Fund or with authority that created the health care facility; until 2005 including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 – only in urban areas). c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 /151/. **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST-AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	41*	52	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	25	32	basic
specjalistyczne	16	20	specialist
Szpitalne oddziały ratunkowe ^b	5	5	Hospital emergency wards ^b
Izby przyjęć ^c	3	3	Admission-rooms ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d (w ciągu roku):			Calls to the occurrence places ^d (during the year):
w tysiącach	65,8	62,7	in thousands
na 1000 ludności	64,6	61,7	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^e w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):			Persons who received health care benefits ^e in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	66,3	63,7	in thousands
na 1000 ludności	65,0	62,7	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 200. b Oddział szpitalny będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, zarejestrowany w systemie ratownictwa medycznego. c Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. d Bez wyjazdów do zachorowań. e Bez osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w nagłych wypadkach w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a See general notes, item 9 on page 200. b Hospital ward that is organization call of hospital in accordance with the Law of Health Care Facilities, hospital ward registered in the system of emergency medical services. c Organization cell of hospitals applied to cooperate with emergency. d Excluding calls to the diseases. e Excluding persons who received health care benefits in emergency accidents in out-patient mode (in admission-room or in hospital emergency ward).

TABL. 5 /152/. **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII FACILITIES – as of 31 XII					
Szpital ogólny	27	25	24	24	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	20	16	17	17	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	–	Nursing homes
Hospicja	–	3	4	4	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	–	–	–	–	sanatoria
szpitale	–	–	–	–	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII					
Szpital ogólny	5005	4165	4387	4381	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	937	666	719	711	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	–	Nursing homes
Hospicja	–	48	53	54	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	–	–	–	–	sanatoria
szpitale	–	–	–	–	hospitals
LECZENIE IN-PATIENTS					
Szpital ogólny	154562	164278	174637	201170	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1693	1511	1689	1420	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	–	Nursing homes
Hospicja	–	699	670	558	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	–	–	–	–	sanatoria
szpitale	–	–	–	–	hospitals

TABL. 6 /153/. **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	27	25	24	24	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	26	19	17	17	Public
Niepubliczne	1	6	7	7	Non-public

TABL. 6 /153/. **SZPITALA OGÓLNE (dok.)**
GENERAL HOSPITALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	5005	4165	4387	4381	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	4998	3837	3733	3714	<i>in: public hospitals</i>
niepublicznych	7	328	654	667	<i>non-public hospitals</i>
na 10 tys. ludności	46,7	39,8	43,1	43,2	<i>per 10 thous. population</i>
w tym na oddziałach ^a :					<i>of which in specified wards^a:</i>
Chorób wewnętrznych	1255	879	870	884	<i>Internal diseases</i>
w tym kardiologicznych ^b	96	132	125	126	<i>of which cardiological^b</i>
Chirurgicznych	1331	1112	1064	1063	<i>Surgical</i>
Pediatrycznych	453	304	343	351	<i>Paediatric</i>
Ginekologiczno-położniczych	539	469	474	459	<i>Gynaecological-obstetric</i>
Onkologicznych	67	119	115	108	<i>Oncological</i>
Intensywnej terapii	59	60	66	66	<i>Intensive therapy</i>
Zakaźnych	79	54	55	55	<i>Communicable</i>
Gruźlicy i chorób płuc	285	238	285	185	<i>Tubercular and pulmonary</i>
Dermatologicznych	71	45	45	45	<i>Dermatology</i>
Neurologicznych	76	94	73	71	<i>Neurological</i>
Psychiatrycznych	84	89	105	105	<i>Psychiatric</i>
Ruch chorych:					Patients:
Leczeni ^c	154562	164278	174637	201170	<i>In-patients^c</i>
w szpitalach: publicznych	153507	146270	144538	170662	<i>in: public hospitals</i>
niepublicznych	1055	18008	30099	30508	<i>non-public hospitals</i>
w tym na oddziałach ^{ad} :					<i>of which in specified wards^{ad}:</i>
chorób wewnętrznych	43677	44252	43367	39600	<i>internal diseases</i>
w tym kardiologicznych ^b	3680	7730	9930	6718	<i>of which cardiological^b</i>
chirurgicznych	40820	47446	45458	43188	<i>surgical</i>
pediatrycznych	13705	11817	13180	13514	<i>paediatric</i>
ginekologiczno-położniczych	22742	24541	25484	24449	<i>gynaecological-obstetric</i>
onkologicznych	1622	2956	4294	8126	<i>oncological</i>
intensywnej terapii	1848	1875	3266	1975	<i>intensive therapy</i>
zakaźnych	2344	1964	2176	2532	<i>communicable</i>
gruźlicy i chorób płuc	6723	6399	8010	6823	<i>tubercular and pulmonary</i>
dermatologicznych	1808	1003	1071	980	<i>dermatology</i>
neurologicznych	1990	3382	3027	2538	<i>neurological</i>
psychiatrycznych	1178	1095	1091	905	<i>psychiatric</i>
Wypisani	147943	157956	168319	195046	<i>Discharges</i>
Zmarli	3935	4059	4314	4141	<i>Deaths</i>
Leczeni na: 10 tys. ludności	1441	1565	1717	1984	<i>In-patients per: 10 thous. population</i>
1 łóżko	30,9	39,4	39,8	45,9	<i>bed</i>
Przeciętny pobyt chorego w dniach ..	8,9	6,9	6,2	5,2	<i>Average patient stay in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	272,7	269,0	246,3	240,5	<i>Average bed use in days</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust.7 na str. 200. b Od 2005 r. łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a See general notes, item 7 on page 200. b Since 2005 including intensive cardiological care wards. c Excluding inter-ward patient transfers. d Including inter-ward patient transfers.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 7 /154/. **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	192	263	279	298	Pharmacies
w tym prywatne	192	263	279	298	of which private
w tym na wsi	47	51	51	54	of which in rural areas
Punkty apteczne	1	27	38	40	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	1	27	38	40	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	5547	3612	3209	3000	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	10563	6361	5442	5144	of which in rural areas
1 aptekę	5576	3983	3646	3403	pharmacy
w tym na wsi	10788	9729	9496	8955	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	321	461	474	537	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 200.

a See general notes, item 10 on page 200.

TABL. 8 /155/. **KRWIODAWSTWO****BLOOD DONATION**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	4	4	4	4	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	8019	11898	14785	15050	Blood donors
w tym honorowi	8017	11898	14785	15050	of which honorary blood donors
Pobrana krew pełna (liczba donacji) ^a	18110 ^b	21168 ^b	27181	30487	Whole blood taken (number of collected donations) ^a
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	23549 ^d	21613 ^d	29203	30403	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

a Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. b Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, od 2010 r. dane Narodowego Centrum Krwi.

a Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. b Blood taken in units of whole blood. c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

S o u r c e: until 2009 data of Haematology and Transfusiology Institute, since 2010 data of the National Blood Centre.

TABL. 9 /156/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA****INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS**

CHOROBY DISEASES	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Krztusiec	19	77	8	24	1,8	7,3	0,8	2,4
Whooping cough								
Wirusowe zapalenie wątroby	82	83	209	176	7,6	7,9	20,5	17,3
Viral hepatitis								
w tym typ B	59	49	122	114	5,5	4,7	12,0	11,2
of which type B								
Różyczka	1139	160	428	89	106,2	15,2	42,0	8,8
Rubella								

TABL. 9 /156/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY DISEASES	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
AIDS ^a	5	2	6	6	0,5	0,2	0,6	0,6
AIDS ^a								
Salmonellozy	559	297	154	136	52,1	28,3	15,1	13,4
Salmonella infections								
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	9	38	4	7	0,8	3,6	0,4	0,7
Other bacterial foodborne intoxications								
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	192	225	740	844	94,3	135,5	385,4	458,5
Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^b								
Szkarlatyna (płonica)	373	270	417	526	34,8	25,7	40,9	51,8
Scarlet fever								
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	67	29	27	31	6,2	2,8	2,7	3,1
Bacterial meningitis and/or encephalitis								
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	14	31	84	79	1,3	3,0	8,2	7,8
Viral meningitis								
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne) Mumps	1364	2211	94	92	127,2	210,7	9,2	9,1
Toksoplazmoza	3	7	—	—	0,3	0,7	x	x
Toxoplasmosis								
Tasiemczyce	18	13	—	—	1,7	1,2	x	x
Cestode infestations								
Świerzb	251	215	—	—	23,4	20,5	x	x
Scabies								
Grypa ^c	31418	25045	26370	31135	2929,3	2386,3	2589,0	3065,7
Influenza ^c								
Szczepieni przeciw wściekliznie	41	136	110	114	3,8	13,0	10,8	11,2
Rabies vaccinations								

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzanymi zachorowań.

Źródło: dane Państwowego Zakładu Higieny oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc i Instytutu Wenerologii Akademii Medycznej w Warszawie.

a Preliminary data because of specific features to the disease. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Hygiene and the Institute of Tuberculosis and Pulmonary Diseases and the Institute of Venereology, Medical University of Warsaw.

TABL. 10/157/. **ŻŁOBKI**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Żłobki	20	13	12	17	Nurseries
Oddziały żłobkowe	5	10	11	9	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^a	1303	944	1202	1341	Places in nurseries ^a
Dzieci przebywające w żłobkach ^{ab}	2293	1715	1976	2047	Children staying in nurseries ^{ab}
Miejsca w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	88,5	72,6	80,6	94,4	Places in nurseries ^a per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3	33,6	35,2	42,9	47,5	Children staying in nurseries ^a per 1000 children up to age 3

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi. b W ciągu roku.
a Including nursery wards. b During the year.

TABL. 11 /158/. **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie ^b residents ^b		wolontariusze (w ciągu roku) volunteers (during the year)		

PLACÓWKI CAŁODOBOWE
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

OGÓŁEM	17	18	521	518	61	50	TOTAL
placówki:							centres:
Interwencyjne	–	1	–	11	–	6	Intervention
Rodzinne	1	1	3	2	–	–	Family
Socjalizacyjne	11	11	340	314	60	42	Socialization
Wielofunkcyjne	5	5	178	191	1	2	Multi-functional

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO
DAY-SUPPORT CENTRES

OGÓŁEM	122	104	4055	3209	209	144	TOTAL
w tym pracujące minimum 5 dni w tygodniu i 20 godzin tygodniowo	45	38	1889	1655	160	93	of which working mini- mum 5 days and 20 hours a week
Opiekuńcze	97	82	3092	2310	151	105	Care
Specjalistyczne	25	22	963	899	58	39	Specialized

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 201. b W placówkach wsparcia dziennego w ciągu roku.

a See general notes, item 12 on page 201. b In the day-support centres (during the year).

TABL. 12 /159/. **RODZINY ZASTĘPCZE**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1228	1044	1057	1088	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	.	878	850	884	Related to the child
Niespokrewnione z dzieckiem	.	157	180	173	Not related to the child
Zawodowe niespokrewnione z dziec- kiem	.	9	27	31	Professional not related to the child
Dzieci w rodzinach zastępczych^b	1491	1559	1662	1726	Children in foster families^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	103	106	168	183	of which issued disability confirma- tion
Spokrewnionych z dzieckiem	.	1251	1230	1267	Related to the child
Niespokrewnionych z dzieckiem	.	278	327	327	Not related to the child
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem	.	30	105	132	Professional not related to the child
Dzieci usamodzielnione (w ciągu roku)	116	13	34	29	Children who gained independence (during the year)

a Stan w końcu roku. b Łącznie z dziećmi nie będącymi pod nadzorem sądów.

a As end of year. b Including children not under court supervision.

TABL. 13 /160/. **STACJONARNA POMOC SPOŁECZNA**

Stan w dniu 31 XII

*STATIONARY SOCIAL WELFARE**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	27	45	49	48	Homes and facilities (excluding subbranches)
Miejsca^a:					Places^a:
w liczbach bezwzględnych	2487	3676	3538	3760	<i>in absolute number</i>
na 10 tys. ludności	23,2	35,1	34,8	37,1	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy^a ogółem	2475	3533	3711	3784	Total residents^a
w tym umieszczeni w ciągu roku	318	789	748	1062	<i>of which placed within during the year</i>
w tym w domach i zakładach dla:					<i>in homes and facilities for:</i>
Osób w podeszłym wieku ^b	496	593	1027	995	<i>Aged persons^b</i>
Przewlekłe somatycznie chorych	337	554	531	437	<i>Chronically ill with somatic disorders</i>
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^c	1059	546	405	606	<i>Adults mentally retarded^c</i>
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^c		512	313	257	<i>Children and young mentally retarded^c</i>
Przewlekłe psychicznie chorych	538	677	662	759	<i>Chronically mentally ill</i>
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	–	204	157	164	<i>Mothers with dependent children and pregnant women</i>
Bezdomnych	–	447	518	451	<i>Homeless</i>
Mieszkańcy^a na 10 tys. ludności ..	23,1	33,7	36,5	37,3	Residents^a per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	218	76	323	196	Persons awaiting a place

a Łącznie z filiami. b, c W 2000 r. określone dla osób: b – starszych, c – umysłowo upośledzonych.

a Including subbranches. b In 2000 defined for: b – elderly, c – mentally disabled.

TABL. 14 /161/. **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a***SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	korzystający beneficiaries		udzielone świadczenia w mln zł benefits granted in mln zł		
O G Ó Ł E M	59708^b	59083^b	91,9	92,8	T O T A L
Pomoc pieniężna	40859	41129	70,2	71,2	Monetary assistance
w tym zasiłek:					<i>of which benefit:</i>
Stały	3634	3723	12,5	13,1	<i>Permanent</i>
Okresowy	12479	12176	21,4	21,5	<i>Temporary</i>
Celowy	22288	22733	19,3	19,3	<i>Appropriated</i>
Pomoc niepieniężna	18849	17954	21,7	21,6	Non-monetary assistance
w tym:					<i>of which:</i>
Schronienie	214	239	0,8	0,8	<i>Shelter</i>
Posiłek	15854	15016	9,5	9,6	<i>Meal</i>
Ubranie	30	23	0,0	0,0	<i>Clothing</i>
Sprawienie pogrzebu	101	74	0,2	0,2	<i>Burial</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 202; dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 15 on page 202; the data concern the assistance organized by governmental and local self-government administration. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute **the collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital).

6. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers.

The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO) – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce) oraz obiekty w trakcie kategoryzacji,
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) a ponadto ośrodki kolonijne i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o obiektach i miejscach noclegowych turystyki wykazano według stanu w dniu 31 VII. Dane o miejscach noclegowych dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. W kategorii ćwiczących jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

2. W kategorii trenerów i instruktorów sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns) as well as other hotel facilities during categorization,
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities and other facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and holiday youth centres as well as health establishments.

3. Data on facilities and the number of beds for tourists are presented as of 31 VII. Data on number of beds concern whole year's and seasonal places. Facilities and places in temporarily inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Foreign tourists using collective tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack-bars, etc.

Sport

1. In the category of persons practising sports, one person may be indicated more than once, depending upon the number of disciplines practised. Depending on their age, persons practising sports are categorized either as juniors or as seniors; various age groups are applied for individual disciplines.

2. In the category of coaches and sports instructors one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura Culture

TABL. 1 /162/. **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L					
Biblioteki	337	325	318	317	<i>Libraries</i>
Punkty biblioteczne	9	13	18	14	<i>Library service points</i>
Księgozbiór w tys. wol.	4309,6	4200,2	4091,9	4023,6	<i>Collection in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a (w ciągu roku) w tys.	190,9	170,1	155,2	163,4	<i>Borrowers^a (during the year) in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} (w ciągu roku):					<i>Loans^{ab} (during the year):</i>
w tys. woluminów	3454,0	3351,2	3127,0	3091,0	<i>in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,1	19,7	20,2	18,9	<i>per borrower in vol.</i>
w tym WIEŚ of which RURAL AREAS					
Biblioteki	249	245	241	242	<i>Libraries</i>
Punkty biblioteczne	4	9	14	10	<i>Library service points</i>
Księgozbiór w tys. wol.	2200,4	2108,7	2002,0	1980,6	<i>Collection in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a (w ciągu roku) w tys.	58,7	54,4	50,2	48,9	<i>Borrowers^a (during the year) in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} (w ciągu roku):					<i>Loans^{ab} (during the year):</i>
w tys. woluminów	1142,2	989,9	885,1	859,6	<i>in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,5	18,2	17,6	17,6	<i>per borrower in vol.</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 /163/. **MUZEA***MUSEUMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>			
					własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	
O G Ó Ł E M 2000	13	100,1	54	52	205,4	98,5	T O T A L
2005	13	115,2	54	76	194,0	83,3	
2010	13	93,1	60	81	180,4	67,3	
2011	14	97,1	59	80	197,2	69,2	
w tym :							<i>of which:</i>
Etnograficzne	1	8,9	7	4	55,4	17,8	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	2	14,7	4	13	37,0	13,4	<i>Historical</i>
Martyrologiczne	1	9,0	16	5	8,9	5,0	<i>Martyrological</i>
Techniki	1	2,4	—	—	6,5	3,3	<i>Technical</i>
Interdyscyplinarne	3	43,0	10	38	60,8	16,5	<i>Interdisciplinary</i>
Regionalne	5	16,1	22	20	28,6	13,2	<i>Regional</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 /164/. **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2000	3	1579	966	206,7	TOTAL
	2005	3	1726	881	184,3	
	2010	3	1755	918	154,1	
	2011	3	1755	951	184,5	
Teatry		2	1140	601	75,0	<i>Theatres</i>
dramatyczne		1	837	254	40,8	<i>dramatic</i>
lalkowe		1	303	347	34,2	<i>puppet</i>
Filharmonie		1	615	350	109,5	<i>Philharmonic halls</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.

a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 4 /165/. **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2011			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta urban <i>areas</i>	wieś rural <i>areas</i>	
Instytucje	232	213	47	166	<i>Institutions</i>
domy kultury	46	41	11	30	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	40	47	26	21	<i>cultural centres</i>
kluby	7	5	3	2	<i>clubs</i>
światlice	139	120	7	113	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	161	194	116	78	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	10496	8376	4026	4350	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1210,2	1087,8	807,1	280,7	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy zorganizowane przez jed- nostkę (w ciągu roku)	245	129	64	65	<i>Courses organized by entity (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	3321	2627	1429	1198	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	1869	1548	779	769	<i>of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	577	533	327	206	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycz- nych	9265	8219	5081	3138	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	5342	4868	2785	2083	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	297	440	213	227	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	6405	9510	4590	4920	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	2424	3406	1533	1873	<i>of which children and youth^a</i>

a W wieku poniżej 15 lat.

a Below the age of 15.

TABL. 5 /166/. **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	21	14	9	12	Cinemas (as of 31 XII)
W tym miasta	21	14	9	12	Of which urban areas
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	21	19	14	17	Screens (as of 31 XII)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	6607	5118	3566	4241	Seats (as of 31 XII)
Seanse:					Screenings:
W liczbach bezwzględnych	8513	16528	14190	15873	In absolute numbers
Na 1 kino	405	1181	1577	1323	Per cinema
Widzowie:					Audience:
W liczbach bezwzględnych	299799	450794	560744	615923	In absolute numbers
Na 1 kino	14276	32200	62305	51327	Per cinema
Na 1 seans	35	27	40	39	Per screening

TABL. 6 /167/. **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	243,1	241,2	193,2	192,3	227	230	190	190	Radio subscribers
Miasta	142,3	140,8	114,2	113,7	253	255	214	214	Urban areas
Wieś	100,8	100,4	79,0	78,6	199	202	163	163	Rural areas
Abonenci telewizyjni	239,0	235,6	188,0	187,0	223	225	185	184	Television subscribers
Miasta	139,7	136,8	110,4	109,8	248	248	207	207	Urban areas
Wieś	99,3	98,8	77,6	77,2	196	199	160	160	Rural areas

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 7 /168/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OBIEKTY – stan w dniu 31 VII FACILITIES – as of 31 VII					
O G Ó Ł E M	104	118	111	116	T O T A L
w tym całoroczne	58	88	88	93	of which open all year
Obiekty hotelowe	28	46	59	64	Hotels and similar facilities
hotele	22	26	29	32	hotels
motele	4	3	1	2	motels
pensjonaty	2	4	4	4	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	.	13	25	26	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	76	72	52	52	Other facilities
domy wycieczkowe	1	2	2	2	excursion hostels
schroniska	1	1	1	1	shelters
schroniska młodzieżowe	8	–	1	1	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	11	7	7	school youth hostels
kempingi	7	5	4	4	camping sites

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities.

Tabl. 7 /168/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OBIEKTY – stan w dniu 31 VII (dok.) FACILITIES – as of 31 VII (cont.)					
Pozostałe obiekty (dok.)					Other facilities (cont.)
ośrodki wczasowe	17	9	8	8	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10	11	10	8	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	13	4	4	5	complexes of tourist cottages
pola biwakowe	–	–	1	1	tent camp sites
inne obiekty	19 ^a	29 ^a	14	15	miscellaneous facilities
MIEJSCA NOCLEGOWE – stan w dniu 31 VII NUMBER OF BEDS – as of 31 VII					
OGÓŁEM	6391	7459	7765	8213	TOTAL
w tym całoroczne	2951	4717	5187	5696	of which open all year
Obiekty hotelowe	1475	2121	2845	2923	Hotels and similar facilities
hotele	1264	1375	1564	1657	hotels
motele	167	132	25	40	motels
pensjonaty	44	121	103	103	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^b	–	493	1153	1123	other hotel facilities ^b
Pozostałe obiekty	4916	5338	4920	5290	Other facilities
domy wycieczkowe	36	479	474	474	excursion hostels
schroniska	48	55	50	50	shelters
schroniska młodzieżowe	304	–	25	25	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	498	358	358	school youth hostels
kempingi	1398	1556	1458	842	camping sites
ośrodki wczasowe	788	672	582	620	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	789	835	948	853	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	900	327	369	429	complexes of tourist cottages ^c
pola biwakowe	–	–	42	658	tent camp sites
inne obiekty	653 ^a	916 ^a	614	981	miscellaneous facilities
KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW TOURISTS ACCOMMODATED					
OGÓŁEM	142422	189099	224531	241554	TOTAL
w tym turyści zagraniczni	30978	33043	31155	32346	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	89888	111449	142577	142277	Hotels and similar facilities
hotele	83207	84159	96762	99477	hotels
motele	5573	3888	4500	2208	motels
pensjonaty	1108	3148	3094	2673	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^b	–	20254	38221	37919	other hotel facilities ^b
Pozostałe obiekty	52534	77650	81954	99277	Other facilities
domy wycieczkowe	737	10520	13255	13638	excursion hostels
schroniska	1007	293	900	826	shelters
schroniska młodzieżowe	6496	–	110	60	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	9597	14531	15071	school youth hostels
kempingi	6023	5261	7414	5289	camping sites
ośrodki wczasowe	9841	5771	6425	5062	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	12777	22585	20851	21259	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	5534	4840	4838	5184	complexes of tourist cottages ^c
pola biwakowe	–	–	2162	6855	tent camp sites
inne obiekty	10119 ^a	18783 ^a	11468	26033	miscellaneous facilities

a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego. b W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments. b In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. c including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

TABL. 7 /168/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
UDZIELONE NOCLEGI NIGHTS SPENT (overnight stay)					
O G Ó Ł E M	374653	497556	552041	568663	T O T A L
w tym turystom zagranicznym	63860	72884	71472	79949	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	162514	219472	277371	286179	Hotels and similar facilities
hotele	144460	145745	158978	171493	hotels
motele	13177	8198	6181	2538	motels
pensjonaty	4877	11938	13707	8643	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	.	53591	98505	103505	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	212139	278084	274670	282484	Other facilities
domy wycieczkowe	2853	52699	61003	58225	excursion hostels
schroniska	1187	363	1273	1080	shelters
schroniska młodzieżowe	16652	–	192	101	youth hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	–	38422	32996	34698	school youth hostels
kempingi	31809	17710	17708	13599	camping sites
ośrodki wczasowe	44881	25784	23543	21613	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	42844	76231	57748	68756	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^b	41581	18021	17169	17388	complexes of tourist cottages ^b
pola biwakowe	–	–	4031	14478	tent camp sites
inne obiekty	30332 ^c	48854 ^c	59007	52546	miscellaneous facilities

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. c Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages. c Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishments.

TABL. 8 /169/. **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH**
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restau- racje Restau- rants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastrono- miczne Food stands	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2000 117	33	37	22	25	T O T A L
	2005 172	45	57	26	44	
	2010 131	46	40	26	19	
	2011 136	58	47	22	9	
Obiekty hotelowe	85	47	30	4	4	Hotels and similar facilities
hotele	49	30	19	–	–	hotels
motele	2	1	1	–	–	motels
pensjonaty	5	1	1	1	2	boarding houses
inne obiekty hotelowe	29	15	9	3	2	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	51	11	17	18	5	Other facilities
domy wycieczkowe	3	1	–	1	1	excursion hostels
schroniska	2	1	1	–	–	shelters
szkolne schroniska mło- dzieżowe	4	–	–	4	–	school youth hostels
kempingi	3	1	1	–	1	camping sites
ośrodki wczasowe	8	–	4	4	–	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wy- poczynkowe	12	–	5	7	–	training-recreational cen- tres
pola biwakowe	1	–	–	–	1	tent camp sites
zespoły domków tury- stycznych	6	3	2	–	1	complexes of tourist cottages
inne obiekty	12	5	4	2	1	miscellaneous facilities

TABL. 9 /170/. **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW TOURISTS ACCOMMODATED					
OGÓŁEM	30978	33043	31155	32346	TOTAL
Obiekty hotelowe	27568	29798	28968	28623	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	26400	26804	24421	23804	<i>hotels</i>
motele	1026	953	304	—	<i>motels</i>
pensjonaty	142	89	53	92	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	.	1952	4190	4727	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	3410	3245	2187	3723	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	84	80	10	6	<i>excursion hostels</i>
szkolne schroniska młodzieżowe ...	169 ^b	476	643	1121	<i>school youth hostels</i>
kempingi	446	706	447	423	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	394	89	113	61	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	495	309	104	177	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	357	337	183	174	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
pola biwakowe	—	—	87	263	<i>tent camp sites</i>
inne obiekty	1465	1248	600	1498	<i>miscellaneous facilities</i>
UDZIELONE NOCLEGI NIGHTS SPENT (overnight stay)					
OGÓŁEM	63860	72884	71472	79949	TOTAL
Obiekty hotelowe	51129	62841	65225	67768	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	47236	54123	50786	52428	<i>hotels</i>
motele	3502	2822	349	—	<i>motels</i>
pensjonaty	391	342	340	341	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	.	5554	13750	14999	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	12731	10043	6247	12181	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	217	115	126	47	<i>excursion hostels</i>
szkolne schroniska młodzieżowe ...	668 ^b	1960	1365	2243	<i>school youth hostels</i>
kempingi	2074	1647	1322	1112	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	1616	558	643	364	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1735	1249	213	1584	<i>training-recreational centres</i>
zespoły domków turystycznych ^c	1648	1156	397	512	<i>complexes of tourist cottages^c</i>
pola biwakowe	—	—	189	562	<i>tent camp sites</i>
inne obiekty	4773	3358	1992	5757	<i>miscellaneous facilities</i>

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Schroniska młodzieżowe. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

Sport

Sport

TABL. 10 /171/. **KLUBY SPORTOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

SPORTS CLUBS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2008	2010	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	133	178	176	257	Organizational entities
Członkowie	10387	12003	11299	14412	Members
Ćwiczący ^b	8752	12416	11030	15492	Persons practicing sports ^b
mężczyźni	7304	10498	9335	13387	males
kobiety	1448	1918	1695	2105	females
w tym juniorzy i juniorki	5765	7750	6287	8701	of which juniors
Sekcje sportowe	221	286	288	372	Sports sections
Trenerzy ^c	115	129	146	226	Coaches ^c
Instruktorzy sportowi ^c	235	314	304	403	Sports instructors ^c

a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. b, c Patrz uwagi ogólne: b – ust. 1 na str. 212, c – ust. 2 na str. 212.

a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religions Sports Clubs. b, c See general notes: b – item 1 on page 212, c – item 2 on page 212.

TABL. 11 /172/. **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2010

As of 31 XII

DZIEDZINY ^b I DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący ^c Persons practising sports ^c			Trenerzy ^d Coaches ^d	Instruktorzy sportowi ^d Sports instructors ^d	SPORTS FIELDS ^b AND DISCIPLINES
		ogółem total	z ogółem kobiety females	of total juniorzy i juniorki juniors			
OGÓŁEM	372	15492	2105	8701	226	403	TOTAL
w tym:							of which:
Alpinizm	2	41	8	3	–	3	Climbing
Badminton	4	116	51	98	4	7	Badminton
Bilard	2	27	4	2	–	1	Billiards
Brydż sportowy	5	46	6	–	–	2	Bridge
Jeździectwo ^d	12	209	160	107	5	31	Equestrian sports ^d
Judo	2	148	46	119	3	3	Judo
Karate ^d	15	1171	284	930	4	35	Karate ^d
Kolarstwo ^d	4	79	14	11	–	2	Cycling ^d
Koszykówka	10	409	131	295	18	6	Basketball
Lekkoatletyka	13	425	148	311	11	18	Athletics
Łucznictwo	1	22	4	18	–	2	Archery
Piłka nożna ^d	198	9438	154	5070	127	183	Football ^d
Piłka ręczna	6	437	136	382	13	11	Handball
Piłka siatkowa ^d	17	526	264	367	14	15	Volleyball ^d
Pływanie	7	202	82	110	9	6	Swimming
Podnoszenie ciężarów	1	16	1	4	2	1	Weight lifting
Strzelectwo sportowe ^d	4	166	41	44	1	8	Sport shooting ^d
Szachy	6	183	46	58	1	8	Chess
Tenis stołowy	7	136	61	62	1	6	Table tennis
Tenis ziemny	5	170	11	28	1	4	Tennis
Zapasy styl wolny	3	157	4	151	1	7	Free style wrestling
Żeglarsstwo	5	97	30	24	–	11	Sailing

a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych. b Podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 X 2003 r. (Dz. U. Nr 193, poz. 1888). c, d Patrz uwagi ogólne: c – ust. 1 na str. 212, d – ust. 2 na str. 212. e Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

a Excluding Students Sports Clubs UKS and Religions Sports Clubs. b According by the decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 29 X 2003 (Journal of Law No. 193, item 1888). c, d See general notes: c – item 1 on page 212, d – item 2 on page 212. e A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

DZIAŁ XIII NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe, stosowane** i włączone w 2011 r. **badania przemysłowe** oraz **prace rozwojowe**.

2. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** – państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

CHAPTER XIII SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. Research and development activity (research and experimental development work – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research**, **applied research** and **industrial research** included in 2011 and **experimental development**.

2. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

- 1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) *scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 IV 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 619),*
 - b) *research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 IV 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 VII 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),*
 - c) *other units classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’;*
- 2) **auxiliary scientific units** – libraries, archives, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** – state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych (tabl. 1) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. **Nakłady wewnętrzne** – ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki, wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

Nakłady zewnętrzne – ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane (tabl. 6) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie – **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw – patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. **Intramural expenditures** – including the value of research and development works of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures of on fixed assets linked to R&D.

External expenditures – including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but – pursuant to the regulations in force – not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section (table 6) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications – **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises – **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights – patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. Automatyczna wymiana danych:

- **wewnątrz przedsiębiorstwa** polega na działaniach wspomagających różne funkcje przedsiębiorstwa, tj. korzystanie z jednego systemu informatycznego, łączenie urządzeń między systemami informatycznymi, korzystanie ze wspólnej bazy danych lub hurtowni danych dostępnych dla systemów informatycznych oraz elektroniczna wymiana informacji automatycznie przetwarzanych wewnątrz przedsiębiorstwa,
- **na zewnątrz przedsiębiorstwa** — polega na wysyłaniu i/lub otrzymywaniu wiadomości (np. faktur, deklaracji podatkowych) poprzez sieci komputerowe w formacie umożliwiającym ich automatyczne przetwarzanie, np. EDI, ODETTE, XML, z wyłączeniem ręcznego wprowadzania wiadomości przesyłanych drogą elektroniczną.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment). In 2010 the survey covered 15,5 thous. enterprises (i.e. 18,5% of total enterprises).

3. Automatic data exchange:

- **inside enterprises** — activities supporting different functions of the enterprise i.e. using one single software application, data linking between the software applications, using a common database or data warehouse accessed by the software applications and electronic exchange of information that can be processed within the enterprise,
- **outside the enterprise** — sending and/or receiving of messages (e.g. invoices, tax declarations) via any computer network in format which allows their automatic processing e.g. EDI, ODETTE, XML, excluding individual electronic messages being typed manually.

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 /173/. **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ^a**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM JEDNOSTKI (stan w dniu 31 XII)	18	25	45	TOTAL UNITS (as of 31 XII)
Zatrudnieni ogółem ^b	962	950	974	Total personnel ^b
pracownicy naukowo-badawczy	790	762	753	researchers
technicy i pracownicy równorzędni ...	111	112	143	technicians and equivalent staff
pozostały personel	61	76	78	other supporting staff
W tym podmioty gospodarcze	13	17	37	Of which economic entities
Razem zatrudnieni ^b	36	61	99	Total personnel ^b
w tym pracownicy naukowo-badawczy	29	44	45	of which researchers

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 220. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

a See general notes, item 2 on page 220. b In full-time equivalents.

TABL. 2 /174/. **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1516	1514	1608	TOTAL
z wykształceniem:				education:
Wyższym:				Higher:
z tytułem naukowym profesora	123	126	121	with title of professor
ze stopniem naukowym:				with scientific degree of:
doktora habilitowanego	182	208	225	habilitated doctor ^a (HD)
doktora	602	673	664	doctor (PhD)
z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata	454	406	467	with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)
Pozostałym	155	101	131	Others
W tym podmioty gospodarcze^b	74	91	173	Of which economic entities^b

b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 220.

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. b See general notes, item 2 on page 220.

TABL. 3 /175/. **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	28,0	38,5	84,2	T O T A L in mln zł
Bieżące	23,9	31,0	33,2	Current
w tym osobowe	10,1	14,9	17,3	of which labour costs
Inwestycyjne na środki trwałe	4,1	7,5	50,9	Capital
w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu	4,1	7,1	21,1	of which instruments and equipment
W tym podmioty gospodarcze^b	3,6	6,9	50,0	Of which economic entities^b

a Wewnętrzne bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 220.

a Internal excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 2 on page 220.

TABL. 4 /176/. **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	23,9	31,0	33,2	T O T A L in mln zł
Badania:				Research:
podstawowe	7,0	#	8,8	basic
stosowane ^b	7,4	#	14,2	applied ^b
Prace rozwojowe	9,6	14,9	10,3	Experimental development
W tym podmioty gospodarcze^c	3,1	6,6	9,7	Of which economic entities^c

a Wewnętrzne bez amortyzacji środków trwałych. b W 2011 r. łącznie z badaniami przemysłowymi. c Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 220.

a Internal excluding depreciation of fixed asset. b In 2011 including industrial research. c See general notes, item 2 on page 220.

TABL. 5 /177/. **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % degree of consumption in %			
OGÓŁEM	82,8	82,8	60,6	TOTAL
W tym podmioty gospodarcze ^a	#	#	43.4	Of which economic entities ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 220.

a See general notes, item 2 on page 220.

TABL. 6 /178/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym nakłady Of which expenditures							
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) on the acquisition of external knowledge (of disembodied technology and know-how)	inwestycyjne capital		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products		
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c on the acquisition of instruments and equipment ^c				
					razem total			w tym z importu of which import	
w tys. zł in thous. zł									
OGÓŁEM	2005	275034	9896	525	52121	185128	37590	417	1055
TOTAL	2010	240626	10172	1427	13658	208250	51038	1205	536
	2011	191249	60630	500	23399	98190	54055	497	442
W tym przetwórstwo przemysłowe		189788	60560	484	23161	97447	54055	497	439
Of which manufacturing									
w tym: of which:									
Produkcja artykułów spożywczych		47131	3770	16	9110	32805	18122	117	29
Manufacture of food products									
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		9070	3328	—	755	4585	642	—	22
Manufacture of chemicals and chemical products									
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		12722	—	—	—	11588	6403	—	—
Manufacture of rubber and plastic products									
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych		23119	365	—	6745	12787	7847	6	2
Manufacture of other non-metallic mineral products									
Produkcja wyrobów z metali ^A		51677	46166	—	2941	2365	—	—	—
Manufacture of metal products ^A									
Produkcja maszyn i urządzeń ^A		9915	1279	468	468	7211	5999	—	119
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.									
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^A		2723	227	—	690	1739	200	—	—
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers									

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne. c Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons. b Internal and external expenditures. c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 7 /179/. ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
		automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
		w szt. in units					
OGÓŁEM	2005	228	261	63	94	71	667
TOTAL	2010	190	345	135	189	137	683
	2011	177	360	180	225	145	480
sektor publiczny		9	26	1	16	11	82
public sector							
sektor prywatny		168	334	179	209	134	399
private sector							
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe		169	341	180	225	145	400
Manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych		19	51	–	6	5	34
Manufacture of food products							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		1	8	8	–	–	2
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru		1	–	–	–	–	4
Manufacture of paper and paper products							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		25	21	2	–	–	34
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		21	71	8	34	28	64
Manufacture of rubber and plastic products							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych		23	69	22	6	1	79
Manufacture of other non-metallic mineral products							
Produkcja metali		2	71	24	23	2	32
Manufacture of basic metal							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Computers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 /179/. ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt. in units					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym: of which:						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	21	10	45	28	17	25
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	10	6	21	10	10	66
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2	9	24	—	—	6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	10	2	14	101	68	14
Produkcja mebli Manufacture of furniture	—	—	12	—	—	26
Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas steam and air condi- tioning supply	4	5	—	—	—	53
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas steam and air conditioning supply	4	5	—	—	—	53
Dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste ma- nagement and remediation activities	4	14	—	—	—	28
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	—	12	—	—	—	21

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Computers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 /180/. **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYŚLE^a****NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products</i>				SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	produkty nowe lub istotnie ulepszone <i>new or significantly improved products</i>		z liczby ogółem – – eksport <i>of total number – – export</i>	
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>		
w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM 2005 ^b	1198373	655864	542509	377643	TOTAL
2010 ^c	1213509	851050	362459	258498	
2011^d	1257784	807295	450489	411231	
Przetwórstwo przemysłowe	1257784	807295	450489	411231	Manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	166624	133274	33350	71974	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	381645	236632	145013	135553	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	38210	–	38210	31529	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	93019	20742	72278	19931	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja mebli	97492	77439	20053	5229	<i>Manufacture of furniture</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b–d Dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach: b – 2003–2005, c – 2008–2010, d – 2009–2011.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b–d Concerns products introduced into the market during: b – 2003–2005, c – 2008–2010, d – 2009–2011.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 9 /181/. PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Przedsiębiorstwa posiadające:				Enterprises having:
Dostęp do Internetu	88,8	98,5	91,1	Internet access
Połączenie z Internetem przez:				Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	39,1	64,7	73,7	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN	.	49,6	30,2	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem ISDN
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS)	12,1	16,4	17,0	wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)
Własna strona internetowa	45,5	64,3	59,0	Own website

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W technologii DSL (xDSL, np. ADSL, SDSL) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczna – PLC).

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC).

TABL. 10 /182/. PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery	98,5	94,8	Enterprises using computers
Automatyczna wymiana danych ^b :			Automated data exchange ^b :
wewnątrz przedsiębiorstwa	30,4	28,4	inside the enterprise
na zewnątrz przedsiębiorstwa	47,2	60,8	outside the enterprise

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 222.

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on page 222.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania prowadzonego w zakresie cen:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych przeznaczonych na cele produkcyjne i inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są:

- notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen (209 rejonów na terenie całego kraju w 2011 r.),
- cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części,
- notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet.

Ceny roczne obliczane są jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach. Wyjątek stanowią ceny niektórych owoców i warzyw, obliczane jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

2. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych** opracowano na podstawie obserwacji cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1400 w 2011 r.).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono, przyjmując jako system wag roczną strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskaną z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego wg Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych 11 targowic

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information on **retail prices** is the result of the survey conducted within the scope of prices concerning:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services being intended for production and investment purposes, mainly related to agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following:

- quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions (209 regions throughout the country in 2011),
- price lists, regulations and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part,
- price quotations of goods and services purchased via the Internet.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected fruit and vegetables which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months of the year.

2. The **price indices of consumer goods and services** have been compiled on the basis of price observation of representatives of consumer goods and services (about 1400 in 2011).

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying as the system of weights the annual structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the one under the survey, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose, adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected 11 market-places.

skach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 /183/. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
OGÓŁEM	102,2	102,8	104,4	TOTAL
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	102,6	106,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,4	105,9	103,9	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	93,1	95,3	98,6	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,8	103,2	105,0	Dwelling
Zdrowie	103,2	103,0	104,8	Health
Transport	105,1	106,6	107,0	Transport
Rekreacja i kultura	99,9	101,0	100,5	Recreation and culture
Edukacja	103,3	102,2	102,4	Education

TABL. 2 /184/. **PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE^a WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
AVERAGE RETAIL PRICES^a OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż – za 1 kg	2,22	2,55	3,92	3,62	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,23	1,53	2,14	2,35	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	3,16	4,22	3,35	3,88	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	1,53	1,52	1,83	2,24	Wheat flour „Poznańska” – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	9,80	16,21	17,77	20,36	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,93	13,12	12,73	13,74	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,68	5,56	6,05	7,05	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	17,99	19,91	24,17	26,09	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	10,17	10,92	14,21	14,16	Sausage „Toruńska” – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	12,84	13,12	19,25	20,11	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,78	11,70	13,50	16,73	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,74	8,83	10,13	10,98	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,14	2,48	2,74	2,76	Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,19	1,24	.	.	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg	9,52	9,76	12,57	12,85	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,61	16,38	17,79	18,99	Ripening „Gouda” cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt.	0,32	0,32	0,42	0,41	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,91	3,18	3,55	3,84	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,05	4,51	5,91	6,93	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	3,79	4,73	5,51	4,82	Oranges – per kg
Jabłka ^{bc} – za 1 kg	2,86	2,10	2,68	3,48	Apples ^{bc} – per kg
Buraki ^b – za 1 kg	1,25	1,31	1,78	1,84	Beetroots ^b – per kg
Marchew ^b – za 1 kg	1,36	1,60	2,01	2,16	Carrots ^b – per kg
Ziemniaki ^b – za 1 kg	0,73	0,71	1,39	1,33	Potatoes ^b – per kg

^a Patrz uwagi ogólne. ust. 1 na str. 230. ^b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^c W 2000 r. – droższe.

^a See general notes, item 1 on page 230. ^b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^c In 2000 – more expensive.

TABL. 2 /184/. **PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE^a WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
AVERAGE RETAIL PRICES^a OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,96	3,06	2,53	3,83	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” – za 250 g	7,13	4,56	5,42	6,45	Natural coffee “Tchibo Family Classic”, ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	2,06	2,34	2,91	3,00	Tea “Madras” – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% – za 0,5 l	.	18,85	18,67	19,73	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka” 40% – per 0,5 l
Papierosy „Mars” – za 20 szt.	4,10	5,18	9,42	10,31	Cigarettes “Mars” – per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl	413,42	408,20	512,70	538,90	Men’s suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	121,18	151,10	151,66	161,34	Men’s low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	109,62	128,80	130,25	137,82	Women’s low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	21,21	26,76	31,76	33,28	Resoling men’s shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	1,35	2,09	2,84	2,98	Cold water by municipal water-system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) – za 1 kWh	0,29	0,40	0,59	0,62	Electricity for households (all-day tariff) – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych – za 1 m ³	0,90	1,49	2,51	2,66	Natural net-gas, high-methanated for households – per m ³
Węgiel kamienny – za 1 t	354,08	434,41	677,80	738,53	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	9,40	12,02	16,83	17,95	Hot water – per m ³
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l ^d	1877	1442	1219	1065	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^d
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1427	1286	1143	1041	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	374,88	311,55	360,90	326,38	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	169,84	164,32	206,38	215,26	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa – za 1 l	3,12	4,01	4,62	5,15	Unleaded 95 octane motor petrol – per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,38	1,82	2,10	2,15	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,05	13,12	16,32	16,64	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,98	13,32	15,50	15,71	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	50,49	57,69	67,40	68,61	Women’s cold wave
Ciągnik „Ursus 3724” ^e	36399	61846	82373	.	Tractor “Ursus 3724” ^e
Kosiarka ciągnikowa rotacyjna	3109	5711	6232	6653	Tractor rotary mower
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	13,70	23,72	31,18	43,23	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Badanie kliniczne krowy	14,27	18,09	24,99	30,01	Cow’s clinical examination

^a Patrz uwagi ogólne. ust. 1 na str. 230. ^b W latach 2000 i 2005 – „Tchibo Family”. ^c Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^d W 2000 r. – poj. ok. 280 l., w 2005 r. – ok. 320 l. ^e W latach 2000, 2005 “Ursus 2812”, w 2010 „Ursus 3512”.

^a See general notes, item 1 on page 230. ^b In 2000 and 2005 – “Tchibo Family”. ^c Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. ^d In 2000 – capacity about 280 l, in 2005 – capacity about 320 l. ^e In 2000, 2005 - “Ursus 2812”, in 2010 “Ursus 3512”.

TABL. 3 /185/. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds – per dt:
pszenicy	50,22	35,71	60,50	80,34	wheat
żyta	36,38	27,08	40,23	71,99	rye
jęczmienia	50,18	40,01	50,68	77,76	barley
owsa i mieszanek zbożowych	37,93	31,76	34,01	56,21	oats and cereal mixed
pszenżyta	45,68	29,38	53,05	63,54	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	24,93	43,84	53,09	43,87	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	33,48	44,89	52,23	46,31	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,83	17,83	11,61	14,08	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	84,04	75,37	130,43	186,66	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	509,56	204,68	572,34	587,47	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	1244,81	835,02	1094,40	974,86	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	2,91	4,00	4,59	5,52	cattle (excluding calves)
cielęta	3,46	6,82	8,58	6,98	calves
trzoda chlewna	3,75	3,76	3,85	4,57	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,80	1,02	1,06	1,21	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt. ..	0,17	0,24	.	0,09	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 4 /186/. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Ziemiopłody – za 1 dt:					Crops – per dt:
Ziarno zbóż: pszenicy	53,71	56,42	77,24	104,51	Cereal grain of: wheat
żyta	39,17	47,78	66,67	86,20	rye
jęczmienia	44,62	.	46,67	83,34	barley
owsa	38,38	26,67	.	70,00	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	47,00	60,66	113,73	124,34	Potatoes (excluding edible early kinds)
Siano łąkowe	19,59	.	.	.	Hay meadow
Słoma zbóż ozimych	10,18	.	.	.	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:					Livestock – per head:
Krowa dojna	1574,28	.	.	.	Dairy cow
Jałówka 1-rocza	910,82	.	.	.	One-year heifer
Prosię na chów	80,27	128,78	.	.	Piglet
Koń roboczy	2811,32	.	.	.	Farm horse
Żrebię 1-roczne	1499,74	.	.	.	One-year colt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
Bydło (bez cieląt) ^b	2,08	.	.	.	Cattle (excluding calves) ^b
Cielęta	4,65	.	.	.	Calves
Trzoda chlewna	3,58	.	.	.	Pigs

a Od 2005 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany źródła informacji; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 230. b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a Since 2005 data are not comparable with data for previous years due to a change in the source of information; see general notes, item 4 on page 230. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

4. Dane o **powierzchni użytków rolnych** ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1 The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

4. Data regarding the total **area of agricultural land** and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data from 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees

drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów orných obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o **produkcji, płoach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanek strączkowych).

and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

The average national current prices for the year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the surveyed year.

6. Data regarding the **production, yields and procurement** of cereals, pulses and oilseeds plants concern grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. konieczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

7. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu; w 2010 r. – stan w dniu 30 VI na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego

11. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2010/11 oznacza okres od 1 VII 2010 r. do 30 VI 2011 r.).

12. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

7. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

9. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June; in 2010 – as of 30 VI on the basis of Agricultural Census.

11. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2010/11 farming year covers the period from 1 VII 2010 to 30 VI 2011).

12. **Data of labour input in agricultural holdings** include persons performing any work on a farm in the period between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,
- 2) on farms of legal persons: permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, as well as other persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that

(roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

13. Do **pracujących** w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie w swoim/rodzinnym gospodarstwie rolnym. Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

14. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy i pracujących w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

15. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.

13. The **employed** on private farms in agriculture include persons employed exclusively or mainly on their/family agricultural farm. Data regarding employed persons on private farms in agriculture are not strictly comparable to the data for the previous years.

14. Data for 2010 in terms of labour input and employed persons in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.

15. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of the Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production co-operatives,
 - d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves

lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) – do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane dotyczące pozyskania drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1–20 years), with plantings at less than 0,5 (full plantings at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. The data regarding wood removal in the stock system were presented according to the classification by quality and dimension, defined by the Polish Standards.

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 /187/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	574,7	540,1	518,8	536,2	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	400,8	380,8	373,4	387,2	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	58,5	59,4	56,7	56,5	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	61,2	44,0	59,7	58,5	of which private farms
ziemniaków	5,5	2,3	2,0	1,9	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	7,4	2,0	2,0	1,9	of which private farms
rzepaku i rzepiku	9,5	12,0	19,3	18,8	rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	5,6	6,1	16,4	17,4	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	39,5	47,6	49,6	52,5	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	36,0	43,8	49,3	49,1	of which private farms
ziemniaków	219	213	251	302	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	209	207	252	277	of which private farms
rzepaku i rzepiku	28,2	25,0	24,3	29,1	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	24,7	21,5	24,9	28,8	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach du- żych ^{bc} (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych	38,8	38,8	37,2	37,0	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads ^{bc} (as of June) per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	43,5	46,8	42,2	43,8	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	41,6	42,8	39,3	42,7	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	42,1	42,1	37,8	42,0	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	8,9	9,4	9,6	8,2	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	8,5	9,3	9,5	8,0	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeli- czeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rol- nych w kg	184,9	182,9	235,9	248,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg

a Według granic administracyjnych, w 2010 i 2011 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 10 na str. 249; trzoda chlewna – stan w końcu lipca. d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej.

a By administrative borders, in 2010 and 2011 by the official residence of land user. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 10 on page 249; pigs – as of the end of July. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

TABL. 1 /187/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	475	539	559	480	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	483	526	539	426	of which private farms
na 1 krowę	4414	5772	6109	5165	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4136	5415	5671	4338	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{ab} na 1 ha użytków rolnych w kg	127,0	141,8	181,6	222,3	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{ab} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	92,7	102,6	166,3	200,3	of which private farms

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Concerns respectively the: 1999/2000, 2004/05, 2009/10, and 2010/11 farming years.

TABL. 2 /188/. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2000	573893	401228	TOTAL
	2005	553859	378406	
	2010 ^b	518752	373386	
	2011	536217	387169	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej .		513029	385387	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		462692	340340	Sown area
Grunty ugorowane		6545	5786	Fallow land
Uprawy trwałe		898	893	Permanent crops
w tym sady		386	381	of which orchards
Ogrody przydomowe		2317	2224	Kitchen gardens
Łąki trwałe		36584	33483	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		3992	2661	Permanent pastures
Użytki rolne pozostałe		23188	1782	Other agricultural land

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a By the official residence of land user. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 /189/. DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna ...	101,2	101,3	100,8	101,7	99,5	104,0	104,1	104,3	Gross output
Roślinna	106,4	94,3	98,8	91,8	102,2	95,1	100,7	90,9	Crop
Zwierzęca	93,9	114,3	105,4	117,8	95,8	118,6	111,1	123,8	Animal
Produkcja końcowa	106,4	95,9	95,8	93,4	104,6	102,2	97,7	79,7	Final output
Roślinna	122,3	82,5	89,4	98,4	114,8	86,6	88,2	81,6	Crop
Zwierzęca	93,5	113,6	105,7	89,7	96,6	118,9	111,1	78,6	Animal
Produkcja towarowa	105,0	101,9	110,4	118,2	109,4	106,3	113,5	99,5	Market output
Roślinna	109,2	96,1	118,9	101,8	107,6	98,7	124,7	78,1	Crop
Zwierzęca	100,6	108,7	99,6	138,5	111,1	113,6	101,4	121,5	Animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 pkt 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 25.

TABL. 4 /190/. STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				

PRODUKCJA GLOBALNA
GROSS OUTPUT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	62,0	60,8	67,2	55,9	Crop output
Zboża	30,9	34,0	37,8	28,8	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe	24,6	27,1	31,7	22,9	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	17,7	17,3	19,8	15,7	<i>of which: wheat</i>
żyto	1,2	0,9	1,4	0,6	<i>rye</i>
jęczmień	4,3	6,5	7,7	4,6	<i>barley</i>
Ziemniaki	6,2	2,7	2,8	2,6	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	11,0	12,8	14,7	12,3	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	6,3	7,4	3,0	3,2	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	1,9	2,4	3,0	2,0	<i>Vegetables</i>
Owoce	2,1	0,8	1,3	1,0	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe	1,9	1,3	1,6	1,4	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe	8,0	6,8	6,0	7,8	<i>Others</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 pkt 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 25.

TABL. 4 /190/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach		in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	38,0	39,2	32,8	44,1	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	23,1	22,1	18,0	26,3	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,6	2,0	2,0	2,8	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,2	0,1	calves
trzoda chlewna	14,5	14,4	9,9	15,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	5,6	5,5	5,9	7,9	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,8	0,9	0,0	0,8	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	10,0	11,9	10,4	12,0	Cows' milk
Jaja kurze	6,1	2,8	3,2	3,7	Hen eggs
Obornik	1,3	1,3	0,9	0,9	Manure
Pozostałe	0,3	0,2	0,3	0,4	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	53,1	51,2	60,1	47,5	Crop output
Zboża	32,0	27,9	34,5	27,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	28,4	25,1	31,0	23,3	of which basic cereals
w tym: pszenica	23,1	18,1	22,5	18,3	of which: wheat
żyto	1,4	0,9	1,3	0,4	rye
jęczmień	3,7	6,0	6,9	2,7	barley
Ziemniaki	0,5	1,1	0,9	1,0	Potatoes
Przemysłowe	16,5	18,0	19,6	14,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	9,4	10,1	4,0	4,3	of which sugar beets
Warzywa	1,6	2,6	3,1	2,1	Vegetables
Owoce	1,8	0,8	1,3	1,1	Fruit
Pozostałe	0,7	0,8	0,7	0,9	Others
Produkcja zwierzęca	46,9	48,8	39,9	52,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	27,3	29,4	22,8	33,1	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,7	2,8	2,6	3,4	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,2	0,1	calves
trzoda chlewna	15,4	18,9	12,5	19,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,8	7,6	7,5	10,1	poultry
Mleko krowie	10,7	16,0	13,5	15,2	Cows' milk
Jaja kurze	8,7	3,2	3,2	3,7	Hen eggs
Pozostałe	0,2	0,2	0,4	0,5	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 /191/. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010 ^a	2011		CROPS
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
w ha in ha						
OGÓŁEM	473298	458863	454787	462692	340340	TOTAL
Zboża	345158	346231	323393	329428	250150	Cereals
zboża podstawowe	276919	272654	257753	261623	198954	basic cereals
pszenica	165065	152264	148619	158833	112859	wheat
żyto	26167	15368	12735	14870	13666	rye
jęczmień	61433	70202	62410	61757	48472	barley
owies	7654	7644	8085	6948	6349	oats
pszenżyto	16600	27176	25904	19216	17608	triticale
mieszanki zbożowe	35732	32901	22095	26444	26385	cereal mixed
gryka i proso	47	147	1293	899	837	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno	32460	40530	42253	40463	23974	maize for grain
Strączkowe	1821	2164	1645	2479	1913	Pulses
konsumpcyjne	612	583	565	1180	711	consumer
pastewne ^b	1209	1581	1080	1299	1202	feed ^b
Ziemniaki	26066	10705	8856	8852	6518	Potatoes
Przemysłowe	68802	75719	103635	102885	69852	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	23775	19269	14482	14965	10034	sugar beets
oleiste	44985	56092	89028	87800	59777	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	44960	55079	87638	87054	59265	of which rape and turnip rape
Pastewne	23638	18210	14835	15871	9389	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4518	768	264	303	301	root plants
kukurydza na paszę	10588	12081	10446	11106	7464	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^c	7813	5834	2423	3177	2518	Other crops ^c
w tym warzywa gruntowe	3388	2620	954	1500	1353	of which ground vegeta- bles

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

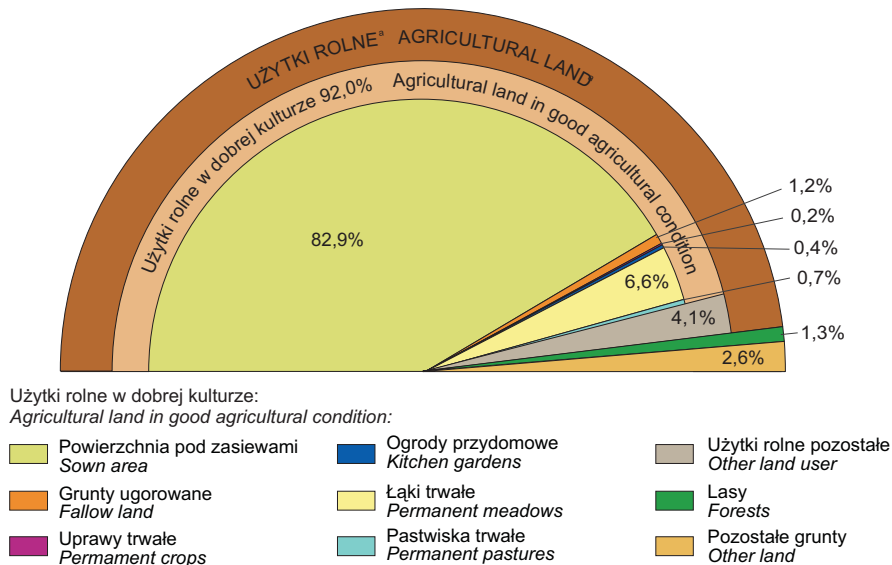
a Data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2011 R.

Stan w czerwcu

LAND USE IN AGRICULTURE HOLDINGS^a IN 2011

As of June

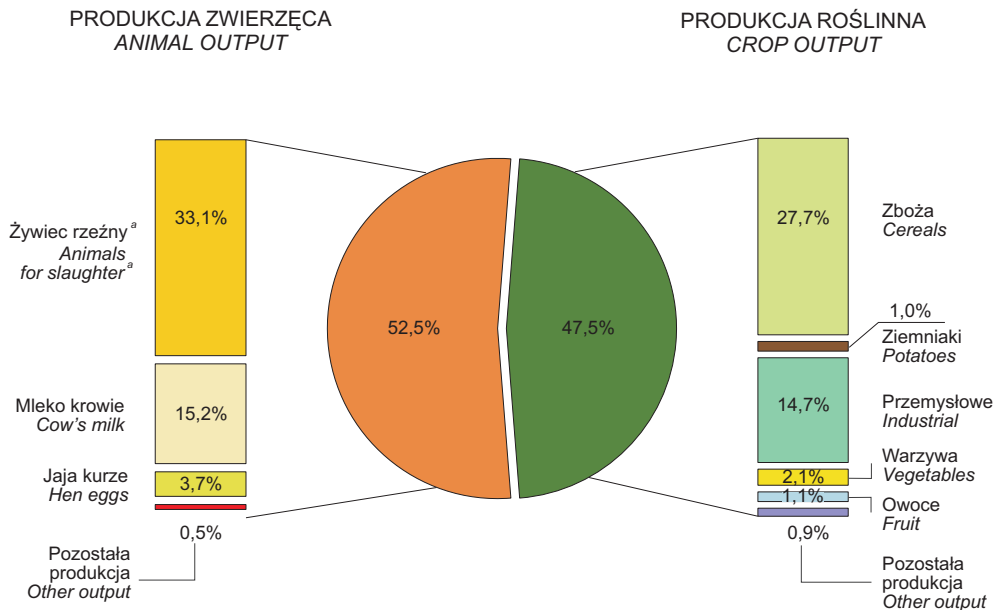

^a Według siedziby użytkownika.

^a By the official residence of land user.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2010 R.

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2010

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

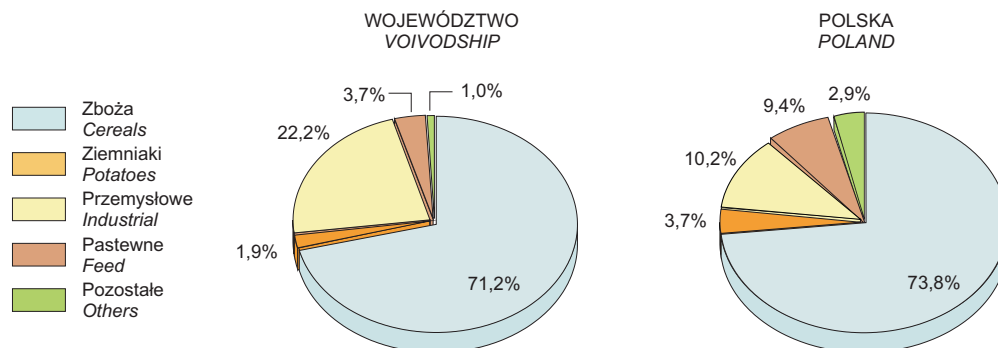
^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

STRUKTURA ZASIEWÓW W 2011 R.

Stan w czerwcu

STRUCTURE OF SOWN AREA IN 2011

As of June

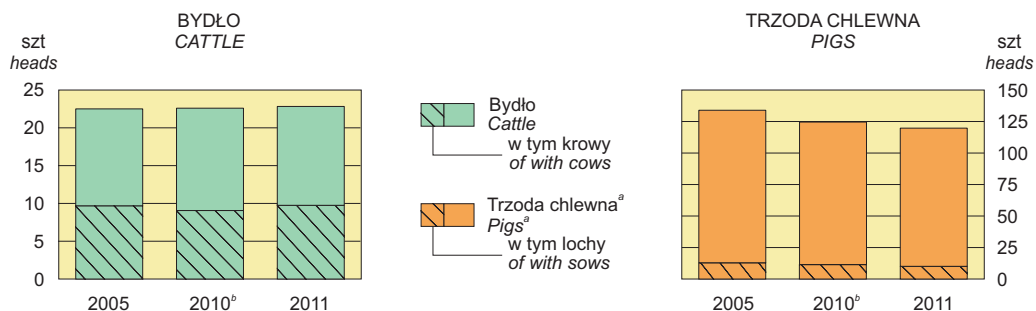

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w czerwcu

LIVESTOCK PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND

As of June

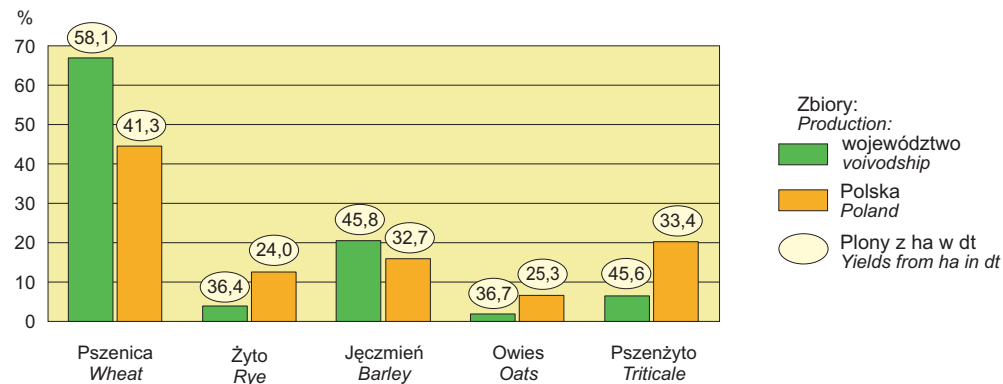

a Stan w końcu lipca. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a As of the end of July. b Data of the Agricultural Census.

ZBIORY I PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH W 2011 R.

PRODUCTION AND YIELDS OF BASIC CEREALS IN 2011

TABL. 6 /192/. **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	1402446	1681415	1644765	1844983	1302587	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1092736	1296742	1278730	1373721	976205	basic cereals
pszenica	728549	802005	813994	923550	605527	wheat
żyto	73253	51988	48037	54114	49744	rye
jęczmień	213922	302416	274423	282905	216506	barley
owies	21431	26907	26586	25532	23618	oats
pszenżyto	55581	113427	115690	87620	80810	triticale
mieszkanki zbożowe	105145	114985	79109	89901	89785	cereal mixed
Ziemniaki	572032	227881	228162	285985	196878	Potatoes
Buraki cukrowe	1128240	896769	722118	1012962	667906	Sugar beets
Rzepak i rzepik	126650	137859	213241	253276	170637	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	290103	205454	225894	257291	248965	Meadow hay

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	40,6	48,6	50,9	56,0	52,1	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	39,5	47,6	49,6	52,5	49,1	basic cereals
pszenica	44,1	52,7	54,8	58,1	53,7	wheat
żyto	28,0	33,8	37,7	36,4	36,4	rye
jęczmień	34,8	43,1	44,0	45,8	44,7	barley
owies	28,0	35,2	32,9	36,7	37,2	oats
pszenżyto	33,5	41,7	44,7	45,6	45,9	triticale
mieszkanki zbożowe	29,4	34,9	35,8	34,0	34,0	cereal mixed
Ziemniaki	219	213	251	302	277	Potatoes
Buraki cukrowe	475	465	499	677	666	Sugar beets
Rzepak i rzepik	28,2	25,0	24,3	29,1	28,8	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	44,5	40,4	56,4	70,3	74,4	Meadow hay

TABL. 7 /193/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005	2010	2011		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu
 AREA^a in ha – as of June

OGÓŁEM	3388	2620	1377	2378	2229	TOTAL
Kapusta	148	350	122	139	139	Cabbages
Kalafiory	61	99	19	29	29	Cauliflowers
Cebula	454	345	381	568	483	Onions
Marchew	459	448	137	256	255	Carrots
Buraki	228	239	78	189	177	Beetroots
Ogórki	347	354	134	338	338	Cucumbers
Pomidory	347	222	71	181	181	Tomatoes
Pozostałe ^b	1344	563	434	677	626	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	50446	52182	37422	54434	51546	TOTAL
Kapusta	6640	11640	5809	3775	3771	Cabbages
Kalafiory	1220	1582	522	543	542	Cauliflowers
Cebula	8953	5694	11299	18322	16338	Onions
Marchew	12263	10984	5327	6532	6520	Carrots
Buraki	4588	5476	2882	6688	6131	Beetroots
Ogórki	5899	5516	3028	6034	6032	Cucumbers
Pomidory	6593	3504	1623	2836	2836	Tomatoes
Pozostałe ^b	4291	7785	6932	9704	9375	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	449	332	477	271	271	Cabbages
Kalafiory	200	160	270	185	185	Cauliflowers
Cebula	197	165	296	322	338	Onions
Marchew	267	245	388	255	256	Carrots
Buraki	201	229	368	354	346	Beetroots
Ogórki	170	156	226	179	179	Cucumbers
Pomidory	190	158	227	156	157	Tomatoes
Pozostałe ^b	32	138	160	143	150	Others ^b

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
 a In 2010 data of the Agricultural Census. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 8 /194/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu
 AREA^a in ha – as of June

OGÓŁEM	3900	1381	1195	804	799	TOTAL
Jabłonie	1591	587	634	364	361	Apples
Grusze	468	132	140	117	117	Pears
Śliwy	761	181	110	75	74	Plums
Wiśnie	625	220	124	53	53	Cherries
Czereśnie	342	140	111	76	76	Sweet cherries
Pozostałe ^b	114	121	76	119	119	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	24605	9058	10666	3360	3358	TOTAL
Jabłka	14022	5047	7430	1653	1652	Apples
Gruszki	3903	836	1005	596	596	Pears
Śliwki	3145	966	686	395	395	Plums
Wiśnie	2444	1247	649	171	171	Cherries
Czereśnie	942	596	611	377	377	Sweet cherries
Pozostałe ^b	149	365	286	167	167	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	88	86	117	45	46	Apples
Gruszki	83	63	72	51	51	Pears
Śliwki	41	53	63	53	53	Plums
Wiśnie	39	57	52	32	32	Cherries
Czereśnie	28	43	55	50	50	Sweet cherries
Pozostałe ^b	13	30	37	14	14	Others ^b

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
 a In 2010 data of the Agricultural Census. b Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 9 /195/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH***AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT*

OWOCE	2000	2005	2010	2011		FRUIT
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha – stan w czerwcu*AREA^a in ha – as of June*

OGÓŁEM	842	863	543	645	644	TOTAL
Truskawki	519	487	219	479	479	<i>Strawberries</i>
Maliny ^b	35	60	57	34	34	<i>Raspberries^b</i>
Porzeczki	205	187	144	48	48	<i>Currants</i>
Agrest	79	52	29	17	17	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^c	4	77	94	67	66	<i>Others^c</i>

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

OGÓŁEM	3432	3198	2985	2923	2921	TOTAL
Truskawki	1838	1572	1112	1938	1937	<i>Strawberries</i>
Maliny ^b	88	105	129	79	79	<i>Raspberries^b</i>
Porzeczki	1063	1086	1130	312	312	<i>Currants</i>
Agrest	371	246	201	122	122	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^c	72	189	413	471	471	<i>Others^c</i>

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki	35	32	51	40	40	<i>Strawberries</i>
Maliny ^b	25	18	23	23	23	<i>Raspberries^b</i>
Porzeczki	52	58	78	65	65	<i>Currants</i>
Agrest	47	47	71	74	74	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^c	180	25	44	70	71	<i>Others^c</i>

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Including thornless blackberry. c Chokeberry, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 10 /196/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000	144530	106976	Cattle
	2005	124910	91122	
	2010 ^a	122784	90499	
	2011	122550	95911	
w tym krowy	2000	60055	45048	of which cows
	2005	53459	38388	
	2010 ^a	48282	34200	
	2011	52322	40296	
Trzoda chlewna ^b	2000	688075	567302	Pigs ^b
	2005	743056	674115	
	2010 ^a	603112	542690	
	2011	643702	595358	
w tym lochy	2000	60903	48180	of which sows
	2005	70148	62506	
	2010 ^a	57627	51667	
	2011	52642	47823	
Owce	2000	3357	2714	Sheep
	2005	1927	1868	
	2010 ^a	3094	3053	
	2011	2349	2325	
w tym maciorki	2000	2222	1827	of which ewes
	2005	1250	1219	
	2010 ^a	1876	1858	
	2011	1521	1505	
Konie ^c	2000	3845	3600	Horses ^c
	2005	3310	2950	
	2010 ^a	4162	3529	
	2011	3845	3430	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2010 ^a	193104	157576	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2011	198628	169649	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 10 /196/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło	2000	25,2	27,0	Cattle
	2005	22,6	24,1	
	2010 ^a	23,7	24,2	
	2011	22,9	24,8	
w tym krowy	2000	10,5	11,4	of which cows
	2005	9,7	10,1	
	2010 ^a	9,3	9,2	
	2011	9,8	10,4	
Trzoda chlewna ^b	2000	119,9	143,4	Pigs ^b
	2005	134,2	178,1	
	2010 ^a	116,3	145,3	
	2011	120,0	153,8	
w tym lochy	2000	10,6	12,2	of which sows
	2005	12,7	16,5	
	2010 ^a	11,1	13,8	
	2011	9,8	12,4	
Owce	2000	0,6	0,7	Sheep
	2005	0,3	0,5	
	2010 ^a	0,6	0,8	
	2011	0,4	0,6	
w tym maciorki	2000	0,4	0,5	of which ewes
	2005	0,2	0,3	
	2010 ^a	0,4	0,5	
	2011	0,3	0,4	
Konie ^c	2000	0,7	0,9	Horses ^c
	2005	0,6	0,8	
	2010 ^a	0,8	0,9	
	2011	0,7	0,9	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2010 ^a	37,2	42,2	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2011	37,0	43,8	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 /197/. **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b		2011		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt	4610,5	4256,1	3999,9	3573,2	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	979,4	725,0	828,2	579,3	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	62,2	37,2	40,5	40,5	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	68,7	49,7	22,1	10,4	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^c w tys. szt	209,8	208,5	24,8	21,3	<i>Ducks^c in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	888,8	1139,9	745,9	922,9	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	188,8	194,2	154,5	149,6	<i>of which laying hens</i>

a W wieku powyżej 2 tygodni. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Łącznie z drobiem pozostałym.

a Aged more than 2 weeks old. b Data of the Agricultural Census. c Including other poultry.

TABL. 12 /198/. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	43,4	27,1	28,2	22,1	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	10,7	5,0	3,1	9,4	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	760,3	708,7	723,8	795,4	<i>Pigs</i>
Owce	2,5	1,4	0,7	5,2	<i>Sheep</i>
Konie	0,1	0,0	0,0	0,1	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	18,3	13,5	15,7	11,8	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	1,0	0,4	0,2	0,7	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	86,0	79,4	87,6	96,3	<i>Pigs</i>
Owce	0,1	0,1	0,0	0,1	<i>Sheep</i>
Konie	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>Horses</i>
Drób	32,7	37,8	55,8	63,4	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,2	0,1	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 13 /199/. **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w prze- liczeniu na mięso (łącznie z tłusz- czami i podrobami)	106,1	101,3	122,4	133,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	101,0	96,5	116,5	127,1	meat and fats
wołowe	9,5	7,0	8,2	6,0	beef
cielęce	0,6	0,2	0,1	0,4	veal
wieprzowe	67,1	62,0	68,3	75,1	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,1	mutton
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	22,9	26,5	39,1	44,3	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	0,8	0,8	1,2	goat and rabbit ^b
podroby	5,2	4,7	5,8	6,1	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM	184,9	182,9	235,9	248,4	TOTAL

a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. b Including game.

TABL. 14 /200/. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	272,6	298,7	290,2	257,2	164,8	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	47,5	53,9	55,9	48,0	42,6	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4414	5772	6109	5165	4338	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt	400,0	218,4	238,9	181,3	115,4	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt	226	185	251	192	159	Average annual number of eggs per laying hen in units

TABL. 15 /201/. **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	249	249	249	249	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	187	187	187	187	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	132	132	132	132	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1	1	1	1	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	62	62	62	62	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	15	15	15	15	<i>of which: drained</i>
nawadniane	5	4	4	4	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użyt- ków rolnych	43,4	44,9	48,0	46,4	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 16 /202/. **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a 2005 2009 2010 ^b	43377 42080 47319 38721	41373 39963 46683 36491
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a 2005 2009 2010 ^b	12,9 13,2 11,9 13,4	9,5 9,5 8,7 10,2

a Stan w dniu 31 XII. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

a As of 31 XII. b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 17 /203/. **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ
WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
**CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	

W TONACH

IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne^b	72903	78510	94215	119232	77548	Mineral or chemical ferti- lizers^b
Azotowe	39708	41734	51746	69197	44328	Nitrogenous
Fosforowe	12271	14124	19570	22485	16205	Phosphatic
Potasowe	20924	22652	22899	27549	17015	Potassic
Nawozy wapniowe^c	108515	112270	53334	53341	25885	Lime fertilizers^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated

TABL. 17 /203/. **UŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK (dok.)**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne^b	127,1	141,8	181,6	222,3	200,3	Mineral or chemical fertilizers^b
Azotowe	69,2	75,4	99,8	129,0	114,5	Nitrogenous
Fosforowe	21,4	25,5	37,7	41,9	41,9	Phosphatic
Potasowe	36,5	40,9	44,1	51,4	43,9	Potassic
Nawozy wapniowe^c	189,1	202,7	102,8	99,5	66,9	Lime fertilizers^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL.18 /204/. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	894,0	1069,5	1578,2	2110,8	1464,2	TOTAL
Produkty: roślinne	503,8	477,2	834,4	1161,2	695,5	Products: crop
zwierzęce	390,2	592,3	743,8	949,6	768,8	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	1558	1931	3042	3936	3782	TOTAL
Produkty: roślinne	878	862	1608	2166	1796	Products: crop
zwierzęce	680	1069	1434	1770	1986	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 19 /205/. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych of which from private farms	
Zboża w t	580220	577576	821672	850011	521608	Cereals in t
w tym zboża podstawowe ..	476453	479256	631658	584817	356678	of which basic cereals
pszenica	416347	385296	520628	498035	308540	wheat
żyto	19683	16230	13513	5855	4158	rye
jęczmień	35450	69069	77389	72607	37225	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	725	1872	1071	521	392	oats and cereal mixed
pszenżyto	4248	6789	19057	7799	6363	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	575954	577560	821537	848470	521497	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawo- we	472187	479240	631541	583311	356567	of which basic cereals
pszenica	412589	385286	520599	497374	308468	wheat
żyto	19651	16230	13513	5785	4158	rye
jęczmień	35055	69063	77301	72124	37186	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	674	1872	1071	521	392	oats and cereal mixed
pszenżyto	4218	6789	19057	7507	6363	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	4	—	—	1	—	Consumer pulses ^a in t
Ziemniaki w t	15118	39797	38241	37321	9175	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	1128239	840572	722118	743359	398303	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	128531	137858	183632	213452	131633	Rape and turnip rape in t
Warzywa w t	2812	1500	3698	1961	1738	Vegetables in t
Owoce w t	1075	37	889	536	535	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	70462	91229	136938	156754	144107	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	8504	8482	11295	10135	8204	cattle (excluding calves)
cielęta	76	29	28	30	13	calves
trzoda chlewna	32657	48579	73832	85973	77931	pigs
owce	44	26	10	122	122	sheep
konie	22	5	5	15	15	horses
drób	29159	34108	51768	60479	57822	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	50415	66238	99760	114619	105498	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	153773	257739	217842	219094	131503	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	114995	10122	—	913	913	Consumer hen eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 /206/. **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych of which from private farms	
w tys. zł in thous. zł						
Zboża	276987,5	203430,3	479414,8	631464,5	383207,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	236705,4	172191,0	370198,1	466324,6	277956,6	of which basic cereals
pszenica	209489,8	137572,3	315024,8	400236,2	242928,2	wheat
żyto	7163,2	4395,6	5436,3	4232,0	2962,5	rye
jęczmień	17819,5	27634,2	39262,9	56517,1	27778,6	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	286,0	594,6	364,2	292,8	216,7	oats and cereal mixed
pszenżyto	1947,0	1994,5	10110,0	5046,5	4070,6	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	274396,8	203422,3	479191,5	629468,2	383107,6	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawo- we	234114,7	172183,0	370070,5	464894,6	277856,4	of which basic cereals
pszenica	207194,4	137568,4	314983,9	399582,1	242861,0	wheat
żyto	7148,1	4395,6	5436,3	4164,7	2962,5	rye
jęczmień	17589,8	27630,1	39176,2	56084,9	27745,7	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	255,7	594,6	364,2	292,8	216,7	oats and cereal mixed
pszenżyto	1926,7	1994,5	10110,0	4770,1	4070,6	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	15,5	—	—	1,1	—	Consumer pulses ^b
Ziemniaki	3768,2	17447,6	20302,8	16373,6	3108,6	Potatoes
Buraki cukrowe	110900,0	149893,8	83864,6	104661,0	56081,1	Sugar beets
Rzepak i rzepik	108014,7	103900,3	239752,6	398425,6	243666,5	Rape and turnip rape
Warzywa	1127,4	740,5	2338,8	1637,4	1290,9	Vegetables
Owoce	1147,8	54,6	2084,1	1647,9	1645,8	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	233787,0	311880,8	500151,4	672398,9	613173,8	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	24718,5	33926,5	51875,5	55957,0	45338,4	cattle (excluding calves)
cielęta	263,2	197,9	240,3	209,3	90,6	calves
trzoda chlewna	122521,1	182548,0	284335,3	392714,1	353987,4	pigs
owce	247,9	178,1	75,2	921,7	920,7	sheep
konie	98,0	32,5	19,8	86,7	86,7	horses
drób	85938,3	94997,8	163605,3	222510,2	212750,1	poultry
Mleko krowie	123772,1	263866,8	231740,9	265816,4	151994,5	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	20053,9	2384,4	—	83,8	83,8	Consumer hen eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

TABL. 21 /207/. **NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem Of grand total						
			w gospodarstwach indywidualnych on private farms in agriculture			w gospodarstwach osób prawnych on farms of legal persons			
			razem total	w tym of which		razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b		
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b		stali permanent	dorywczy temporary	
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work unit (AWU)									

W TYSIĄCACH
IN THOUSAND

OGÓŁEM	43,1	16,2	38,4	37,5	0,5	0,2	4,7	2,9	0,2
TOTAL									

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL									
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:									
Do 1,00 ha Up to 1,00 ha	9,7	12,1	10,8	10,8	8,9	5,7	0,9	1,5	0,1
1,01 – 1,99	7,7	9,4	8,6	8,7	5,0	6,8	0,2	0,3	0,0
2,00 – 4,99	15,5	17,7	17,0	17,2	4,6	12,8	4,0	6,5	0,0
5,00 – 9,99	17,1	18,6	19,2	19,5	5,4	5,7	0,0	0,0	0,0
10,00 – 14,99	10,9	11,4	12,2	12,4	3,2	8,3	0,0	0,0	0,0
15,00 – 19,99	7,4	7,5	8,2	8,4	0,4	3,1	0,2	0,3	0,8
20,00 – 49,99	14,9	15,0	16,6	16,7	8,1	14,1	1,1	1,7	1,5
50,00 ha i więcej and more	16,9	8,3	7,4	6,4	64,5	43,6	93,6	89,7	97,5

a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 237; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 12 on page 237; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 22 /208/ **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.**
EMPLOYED PERSONS EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem Of grand total			
			w gospodarstwach indywidualnych on private farms in agriculture			w gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^b stali
			razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	on farms of legal persons – permanent paid employees ^b

W TYSIACACH
IN THOUSAND

OGÓŁEM TOTAL	47,2	22,2	44,2	43,5^d	0,7	3,0
---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------------------	------------	------------

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha Up to 1,00 ha	14,8	17,5	15,8	15,8	12,5	1,5
1,01 – 1,99	9,5	11,1	10,1	10,2	6,8	0,5
2,00 – 4,99	17,1	18,5	17,8	18,0	5,6	7,0
5,00 – 9,99	16,5	17,2	17,7	17,9	6,3	0,1
10,00 – 14,99	10,1	9,7	10,8	10,9	2,9	0,1
15,00 – 19,99	6,6	6,0	7,0	7,1	0,7	0,3
20,00 – 49,99	13,8	12,6	14,6	14,7	8,5	1,7
50,00 ha i więcej and more	11,6	7,3	6,3	5,5	56,7	88,8

a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.
b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 84,8% osób, a głównie – 15,2%

a On the basis of the Agricultural Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. d Of which 84,8% persons were exclusively employed on private farms, while 15,2% ewere mainly employed.

Leśnictwo
Forestry

TABL. 23 /209/. POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	252876	254859	256427	256469	T O T A L in ha
Lasy	246564	248053	249337	249511	Forests
Publiczne	236086	237110	237826	237831	Public
w tym zalesione	233396	234586	235038	234817	<i>of which wooded</i>
własność Skarbu Państwa	234586	235646	236339	236334	<i>owned by the State Treasury</i>
w tym zalesione	231952	233143	233584	233354	<i>of which wooded</i>
w tym:					<i>of which:</i>
w zarządzie Lasów Państwowych ...	229199	230756	231865	232001	<i>managed by State Forests</i>
w tym zalesione	226596	228278	229115	229026	<i>of which wooded</i>
własność gmin ^a	1499	1465	1487	1498	<i>gmina owned^a</i>
w tym zalesione	1444	1443	1453	1464	<i>of which wooded</i>
Prywatne	10478	10943	11511	11680	Private
w tym zalesione	10348	10809	11374	11565	<i>of which wooded</i>
Grunty związane z gospodarką leśną	6312	6807	7090	6958	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	26,2	26,4	26,5	26,5	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDO- WEJ WOJEWÓDZTWA w %	27,2	27,4	27,2	27,2	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24 /210/. ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE

RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem grand total	w tym lasy publiczne of which public forests		
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
w ha in ha							
Powierzchnia produkcyj- na szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	124	99	85	76	76	76	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia	2469	1832	1802	1932	1862	1855	Renewals and afforestations
odnowienia sztuczne ...	2046	1601	1517	1806	1739	1734	artificial renewals
zrębów ^a	1873	1509	1480	1629	1626	1620	felling sites ^a
halizn i plazowin	173	92	37	83	81	81	blanks and irregularly stocked open stands
odnowienia naturalne	162	113	154	127	123	121	natural renewals
zalesienia ^b	261	118	131	94	33	33	afforestations ^b

a Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. b Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego.

a Including renewals protected by tree stands. *b* Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan.

TABL. 24 /210/. **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE (dok.)**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem grand total	w tym lasy publiczne of which public forests		
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
w ha in ha							
Poprawki i uzupełnienia ^a	710	305	243	237	234	229	Corrections and supple- ments ^a
Pielęgnowanie ^b	15640	12338	10315	11667	11518	11455	Tending ^b
w tym:							of which:
upraw	12296	8827	7490	8181	8041	7978	crops
młodników	3186	3475	2822	3473	3473	3473	greenwoods
wprowadzanie podszy- tów	142	1	—	4	4	4	introduction of under- growth ^c
Melioracje	2120	1717	1893	2634	2634	2634	Drainage

a Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. b Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. c Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinings. b Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. c Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 25 /211/. **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem grand total	w tym lasy publiczne of which public forests		
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
O G Ó Ł E M w dam ³	922,1	987,3	1227,6	1379,4	1356,5	1352,9	T O T A L in dam ³
Grubizna	889,6	951,7	1187,7	1304,1	1281,2	1277,6	Timber
Grubizna iglasta	700,1	752,5	979,4	1053,2	1034,0	1030,6	Coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe ogólne- go przeznaczenia	349,6	297,8	420,6	404,5	392,7	390,6	large-size general pur- pose wood
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	269,3	375,5	486,0	565,8	561,4	560,6	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	189,5	199,3	208,3	250,9	247,2	246,9	Non-coniferous
w tym drewno:							of which:
wielkowymiarowe ogólne- go przeznaczenia	69,8	64,2	54,4	61,2	59,6	59,5	large-size general pur- pose wood
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	84,3	84,3	104,1	130,8	129,8	129,8	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe ...	32,5	35,5	40,0	75,3	75,3	75,3	Slash
Do przerobu przemysłowego	4,6	2,8	0,1	0,8	0,8	0,8	Slash for industrial uses
Opałowe	28,1	32,7	39,9	74,5	74,5	74,5	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	360,8	383,7	476,3	522,6	538,7	540,6	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień.

a Excluding logging (large timber) from plantings.

TABL. 26 /212/. **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on private land	
Powierzchnia produkcyjna szkólek zadrzewieniowych (stan w dniu 31 XII) w ha	2	—	—	—	—	Production area of nurseries (as of 31 XII) in ha
Sadzenie w tys. szt. drzew	105	35	56	59	6	Plantings in thous. units of: trees
krzewów	41	20	30	25	5	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w dam ³	10,9	15,0	23,3	22,1	12,1	Removals (timber) ^a in dam ³
grubizna iglasta	0,3	1,0	2,2	2,5	1,8	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	0,2	0,5	1,1	1,3	1,0	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	10,6	14,0	21,0	19,6	10,4	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	3,5	4,6	7,8	9,2	3,6	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 27 /212/. **POŻARY LASÓW**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba pożarów	272	244	100	203	Number of fires
w tym według przyczyn:					of which by causes:
podpalenie	133	138	57	105	arson
nieostrożność: nieletnich	5	2	–	5	carelessness: juveniles
dorosłych	45	45	12	26	adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	113	145	35	55	Area of forest burned in ha
w tym według przyczyn:					of which by causes:
podpalenie	51	88	24	37	arson
nieostrożność: nieletnich	1	1	–	1	carelessness: juveniles
dorosłych	33	32	3	2	adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0.42	0.59	0.35	0.27	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

S o u r c e: data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

TABL. 27 /204/. ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on priva- te land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkótek zadrzewieniowych (stan w dniu 31 XII) w ha	2	—	—	—	—	<i>Production area of nurseries (as of 31 XII) in ha</i>
Sadzenie w tys. szt: drzew	105	35	106	56	5	<i>Plantings in thous. units of: trees</i>
krzewów	41	20	24	30	3	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w dam ³	10,9	15,0	21,2	23,3	10,3	<i>Removals (timber)^a in dam³</i>
grubizna iglasta	0,3	1,0	1,8	2,2	1,5	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	0,2	0,5	0,9	1,1	0,8	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	10,6	14,0	19,4	21,0	8,8	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	3,5	4,6	5,0	7,8	3,1	<i>of which large-size general purpose wood</i>

a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

a Estimated data; excluded from data on total removals (timber) from forests.

TABL. 28 /205/. **POŻARY LASÓW**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba pożarów	272	244	205	100	Number of fires
w tym według przyczyn:					of which by causes:
podpalenie	133	138	100	57	arson
nieostrożność: nieletnich	5	2	4	—	carelessness: juveniles
dorosłych	45	45	30	12	adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	113	145	44	35	Area of forest burned in ha
w tym według przyczyn:					of which by causes:
podpalenie	51	88	19	24	arson
nieostrożność: nieletnich	1	1	1	—	carelessness: juveniles
dorosłych	33	32	2	3	adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0.42	0.59	0.21	0.35	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

S o u r c e: data of National Forests Information System of the Forest Research Institute.

DZIAŁ XVI PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1. uwzględniono także jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji).

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 23.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty);
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 24.

Jako **cenę stałą** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców

CHAPTER XVI INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In table 1 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections).

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold semi-finished products and parts of own production (regardless of whether or not payments due were received for them);
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 24.

As **constant prices** since 2006 were adopted 2005 constant prices (2005 average current prices).

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.:

własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wi-
klina, trzcina, glina, a także na wykończaniu,
uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów
lub ich części oraz świadczeniu innych usług zle-
conych przez nakładców.

**5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i prze-
ciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto**
dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrud-
nionych na podstawie stosunku pracy (umowa
o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór)
i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz
niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełno-
zatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności
podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie
z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do
sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według grup PKD 2007 opracowano
metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przed-
siębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika,
ust. 6 na str. 23.

3. Produkcja budowlano-montażowa doty-
czy działalności zrealizowanej na terenie kraju
i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwe-
stycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz
budownictwo tymczasowe na placach budów –
wykonane siłami własnymi systemem zleceni-
owym przez podmioty budowlane na rzecz obcych
zleceniodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej
według rodzajów obiektów budowlanych oraz po-
działu budynków oddanych do użytkowania we-
dług rodzajów budynków dokonano na podstawie
Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

**5. Dane o budynkach oddanych do użytko-
wania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo
wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków
nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko
w części dotyczącej rozbudowy).

**6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i prze-
ciętnym wynagrodzeniu miesięcznym brutto**
dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrud-
nionych na podstawie stosunku pracy (umowa
o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór)
i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz
niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w prze-
liczeniu na pełnozatrudnionych.

*straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining,
repairing and conserving products or their parts as
well as in the rendering of other services ordered
by the work provider.*

**5. Data regarding average employment and
average monthly gross wages and salaries**
concerns hired employees, i.e. persons employed
on the basis of a work agreement (labour contract,
appointment, promotion or selection) and includes
full-time and part-time paid employees in terms of
full-time employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activi-
ties of economic entities included, in accordance
with NACE Rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data according to NACE Rev. 2 groups were
compiled using **the enterprise method**. The defi-
nition of the enterprise method is presented in the
general notes to the Yearbook, item 6 on page 23.

3. Construction and assembly production
concerns activity realized domestically and in-
cludes construction works with an investment and
a restoration – conservation character as well as
temporary construction on construction sites reali-
zed by construction entities on the basis of the
contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly
production by type of construction as well as the
division of buildings completed by type of buildings
was made on the basis of the Polish Classification
of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all
investors) concern:

- within the scope of the number of buildings –
newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buil-
dings – newly built and expanded buildings
(only concerning the expanded portion).

**6. Data regarding average employment and
average monthly gross wages and salaries**
concerns hired employees, i.e., persons employed
on the basis of a work agreement (labour contract,
appointment, promotion or selection) and includes
full-time and part-time paid employees, within the
country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 /213/. **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	
			ogółem total	2010=100
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production (current prices) in mln zł</i>	17251,3	18673,6	20726,6	110,2 ^a
Pracujący ^b <i>Employed persons^b</i>	73115	74714	76237	102,0
Przeciętne zatrudnienie ^c <i>Average paid employment^c</i>	65003	62460	60203	96,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł ... <i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>	2166,44	3041,07	3065,19	100,8

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. c Bez zatrudnionych za granicą.
a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 /214/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł	in mln zł		2010=100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
OGÓŁEM TOTAL	16091,0	17194,2	19082,2	110,2	100,0
sector publiczny <i>public sector</i>	6197,1	4230,0	1036,4	x	5,4
sector prywatny <i>private sector</i>	9893,9	12964,2	18045,9	x	94,6
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	13944,4	14602,3	17991,9	118,4	94,3
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	2554,6	2469,0	2579,7	101,2	13,5
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	76,0	41,4	36,8	86,4	0,2
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	71,7	48,9	53,7	109,8	0,3
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^a <i>Processing of leather and related products</i>	62,1	80,4	74,0	90,8	0,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 /214/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł	in mln zł		2010=100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
w tym: of which:					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	200,4	425,5	595,3	131,3	3,1
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	253,9	252,1	330,0	124,8	1,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	83,9	131,2	150,4	115,4	0,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2240,4	2658,4	3282,5	103,7	17,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	419,1	571,0	809,3	128,6	4,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1323,4	2020,5	2796,8	131,4	14,7
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja metali	272,8	510,7	630,5	115,0	3,3
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	931,4	1573,2	1994,0	129,3	10,4
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	430,6	648,6	788,4	121,6	4,1
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	577,6	781,5	886,0	116,6	4,6
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i na- czep ^Δ	700,9	1298,6	1431,7	106,4	7,5
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja mebli	516,1	439,6	411,3	96,9	2,2
<i>Manufacture of furniture</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	330,0	314,7	670,8	212,2	3,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	248,4	408,4	423,6	99,8	2,2
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	138,0	200,1	207,7	98,8	1,1
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	81,3	162,6	148,1	91,2	0,8
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; mate- rials recovery</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 /215/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees					
		49 i mniej and less	50–249	250–499	500–999	1000 i więcej and more	
		w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2005	16091,0	1672,5	4818,0	1692,3	2302,3	5606,0
TOTAL	2010	17194,2	2177,5	5286,5	2562,8	3396,5	3770,8
	2011	19082,2	2341,1	6344,0	3431,4	4252,3	2713,5
sektor publiczny		1036,4	84,1	422,2	137,6	392,5	–
public sector							
sektor prywatny		18045,9	2257,0	5921,8	3293,8	3859,8	2713,5
private sector							
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe		17991,9	2152,0	5763,7	3316,1	4046,6	2713,5
Manufacturing							
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a		423,6	116,2	258,4	49,0	–	–
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /216/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W PRZEMYSŁE^a**
EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2010	2011
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł	
OGÓŁEM	57352	55150	3135,69	3156,74
TOTAL				
sektor publiczny	10655	5411	4245,62	3505,71
public sector				
sektor prywatny	46697	49739	2882,43	3118,78
private sector				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	51385	50307	3012,87	3093,76
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	7458	6802	2718,90	2900,74
Manufacture of food products				
Produkcja wyrobów tekstylnych	518	333	1905,76	1896,05
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	812	898	1656,28	1759,21
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	654	663	1686,39	1899,85
Processing of leather and related products				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2072	1978	2512,15	2720,22
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	938	1068	2636,54	2809,03
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ..	455	473	3754,23	4002,45
Printing and reproduction of recorded media				

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 /216/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W PRZEMYSŁE^a (dok.)**AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a IN (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2010	2011
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
w tym: of which:				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2770	2677	4517,39	4800,54
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1637	2233	2598,46	2803,30
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3565	3985	4179,09	4211,80
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja metali	2227	2157	2611,47	2869,40
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	6582	7267	3077,15	3096,51
Manufacture of metal products ^Δ				
Produkcja urządzeń elektrycznych	2780	3353	2987,38	3044,69
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3937	3331	3022,56	3325,62
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	5178	5409	2294,59	2370,81
Produkcja mebli	3608	3078	2114,91	2099,23
Manufacture of furniture				
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń Repair and installation of machinery and equipment	1947	2537	3828,54	4389,65
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2559	2720	3292,65	3374,60
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1428	1430	3359,54	3456,73
Water collection, treatment and supply				
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	810	832	3233,30	3201,54
Waste collection, treatment and disposal activities; materi- als recovery				

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 5 /217/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	1536,4	2892,8	2881,7	TOTAL
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powy- żej 9 osób	590,4	1492,7	1555,3	Entities employing more than 9 per- sons
Budowa budynków ^Δ	229,9	526,0	552,7	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	181,1	592,0	598,9	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	179,4	374,7	403,8	Specialised construction activities

a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

a Realized on the basis of the contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 6 /218/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze <i>Works with a character</i>		SPECIFICATION
		inwestycyjnym <i>investment</i>	remontowym <i>renovation (restoration)</i>	
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	590,4	328,4	262,0	TOTAL
..... 2010	1492,7	861,5	631,2	
2011	1555,3	923,1	632,2	
Budynki	685,1	473,3	211,9	Buildings
Budynki mieszkalne	152,3	89,3	63,0	<i>Residential buildings</i>
budynki: mieszkalne jednorodzinne ...	53,3	23,6	29,7	<i>buildings: one-dwelling</i>
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	79,4	60,2	19,2	<i>two- and more dwelling residences for communities</i>
zbiorowego zamieszkania ...	19,7	5,5	14,1	
Budynki niemieszkalne	532,8	383,9	148,9	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	23,9	19,2	4,8	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki: biurowe	26,1	19,9	6,2	<i>office buildings</i>
handlowo-usługowe	70,3	55,2	15,1	<i>wholesale and retail trade</i>
transportu i łączności	5,9	4,4	1,5	<i>traffic and communication</i>
przemysłowe i magazynowe	195,8	123,1	72,7	<i>industrial and warehouse</i>
obiekty kulturalne, edukacyjne, kultury fizycznej, opieki medycznej, szpitale	139,3	114,7	24,6	<i>public entertainment, education, institutional care buildings, hospital</i>
pozostałe	71,4	47,5	23,8	<i>other</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	870,2	449,8	420,4	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	521,2	220,9	300,3	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	402,9	132,1	270,8	<i>highways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	68,1	47,6	20,5	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	46,3	41,2	5,1	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	267,0	169,0	98,0	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	90,5	73,4	17,1	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	176,4	95,6	80,9	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	46,4	31,6	14,8	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	35,6	28,3	7,3	<i>Other civil engineering works</i>

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the opolskie voivodship, without subcontractors participation, entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 /219/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki^a	920	1211	1636	1679	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	466	783	1185	1208	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
miasta	488	566	651	609	urban areas
wieś	432	645	985	1070	rural areas
W tym budynki indywidualne ^b	800	1128	1473	1525	Of which private buildings ^b
miasta	409	508	543	505	urban areas
wieś	391	620	930	1020	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	448	779	1149	1146	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
niemieszkalne	352	349	323	379	non-residential
Kubatura^c w dam³	1128,5	1572,1	3229,1	2592,4	Cubic^c volume in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	469,9	609,9	1036,9	1011,1	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
miasta	752,0	945,6	1161,2	1243,0	urban areas
wieś	376,5	626,5	2067,9	1349,4	rural areas
W tym budynki indywidualne ^b	579,1	954,8	1308,5	1723,7	Of which private buildings ^b
miasta	317,9	443,7	492,4	621,7	urban areas
wieś	261,2	511,1	816,1	1102,0	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	350,3	582,1	871,2	865,0	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
niemieszkalne	228,8	372,7	433,2	858,6	non-residential

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 8 /220/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	468	783	1187	1208	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	466	783	1185	1208	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	437	767	1149	1178	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	2	–	2	–	Residences for communities

a Nowo wybudowane.

a Newly built.

TABL. 8 /220/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (cd.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
BUDYNKI^a (dok.) BUILDINGS^a (cont.)					
Budynki niemieszkalne	452	428	449	471	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	17	7	12	13	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	10	6	21	15	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	102	56	78	80	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	29	–	1	–	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	180	186	137	137	Garage buildings
Budynki przemysłowe	13	28	24	23	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	11	35	42	70	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	1	1	2	5	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	–	2	2	1	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	5	4	5	3	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	6	6	21	13	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	63	87	95	102	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	5	–	2	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA^b w dam³ CUBIC VOLUME^b in dam³					
Budynki mieszkalne	471,0	609,9	1050,6	1011,1	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	469,9	609,9	1036,9	1011,1	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	330,7	561,5	832,7	860,0	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	1,1	–	13,7	–	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	657,4	962,1	2178,5	1581,2	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,0	25,1	34,8	98,4	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	60,7	24,4	109,9	59,9	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	136,6	147,2	306,6	405,8	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	0,1	–	0,6	–	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	32,0	23,7	36,8	41,9	Garage buildings

a Nowo wybudowane. b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).
a Newly built. b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 8 /220/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^a in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne (dok.)					Non-residential buildings (cont.)
w tym:					of which:
Budynki przemysłowe	130,0	311,1	1152,7	234,7	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	128,7	139,2	237,8	302,1	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	8,1	1,2	23,4	120,5	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	1,6	6,7	3,9	38,0	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	1,7	50,8	27,6	30,9	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	47,4	136,9	105,1	78,7	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	78,2	85,2	130,8	168,5	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	13,0	7,8	–	0,7	Buildings used as places of worship and for religious activities

a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /221/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	6769	9507	9307	TOTAL
sektor publiczny	183	102	14	public sector
sektor prywatny	6586	9405	9293	private sector

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 10 /222/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł	in zł		
OGÓŁEM	1774,41	2674,20	2790,37	TOTAL
sektor publiczny	2099,68	2930,64	3776,19	public sector
sektor prywatny	1765,37	2671,42	2788,88	private sector

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115) z późniejszymi zmianami na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych do 2001 r. prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2002 r. przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004–2008 na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych),

CHAPTER XVII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 19, item 115) with later amendments, into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the state road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

District roads include roads other than those mentioned above, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Until 2001, information on registered **vehicles and tractors** has been presented according to the evidence conducted by voivodes, while since 2002 according to the evidence conducted by starosts and mayors and in 2004–2008 on the base of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices and district containing in "Pojazd"

ujętych w systemie „Pojazd”, natomiast od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów, prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

system, from 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior and Administration.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward in regard to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads, as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

3. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski, a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

3. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well, as until 2001 – telecommunication service offices.

4. Telephone main line includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, faxes, data.

Transport

Transport

TABL. 1 /223/. LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	896	851	868	867	T O T A L
Normalnotorowe	896	851	868	867	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	462	481	441	440	of which electrified
jednotorowe	411	413	432	426	single track
dwu i więcej torowe	485	438	436	441	double and more track
Wąskotorowe	—	—	—	—	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	9,5	9,0	9,2	9,2	Per 100 km ² of total area

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej, w 2000 r. – wyłącznie PKP.

a Data concern PKP network as well as other entities being administrators of railway infrastructure, while in 2000 concern PKP only.

TABL. 2 /224/. DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM	8460	8363	8615	8475	7751	TOTAL
Miejskie	1368	1425	1536	1583	1528	Urban
Zamiejskie	7092	6938	7079	6892	6223	Non-urban
Krajowe	767	800	779	778	778	National
Miejskie	156	172	151	150	150	Urban
Zamiejskie	611	628	628	628	628	Non-urban
Wojewódzkie	924	969	987	984	984	Regional
Miejskie	151	156	155	152	152	Urban
Zamiejskie	773	813	832	832	832	Non-urban
Powiatowe	3781	3763	3746	3719	3635	District
Miejskie	384	384	362	361	358	Urban
Zamiejskie	3397	3379	3384	3358	3277	Non-urban
Gminne	2988	2831	3103	2994	2354	Communal
Miejskie	677	713	868	920	868	Urban
Zamiejskie	2311	2118	2235	2074	1486	Non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 /225/. **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	417916	481516	630900	663947^b	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	287059	374087	493369	519597	Passenger cars
Autobusy	2066	2058	2322	2393	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	42441	53645	68402	72253	Lorries and road tractors ^c
Ciągniki balastowe i rolnicze	33372	33729	41194	42309	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	14281 ^d	15000	21400	22872	Motorcycles

a Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 272. b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. d Określone jako motocykle i skutery.

a See general notes item 3 on page 272. b Including road vehicles having temporary permission given at the end of the year. c Including vans. d Defined motorcycles and scooters.

TABL. 4 /226/. **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	830	781	458	436	National: number
długość w km	35102	35010	16208	14938	length in km
Dalekobieżne: liczba	15	23	6	3	Long distance: number
długość w km	5198	8037	1366	596	length in km
Regionalne: liczba	107	91	57	43	Regional: number
długość w km	7786	7243	3466	2617	length in km
Podmiejskie: liczba	648	655	388	386	Suburban: number
długość w km	21633	19581	11322	11688	length in km
Miejskie: liczba	60	12	7	4	Urban: number
długość w km	485	149	54	37	length in km
Międzynarodowe: liczba	9	20	20	20	International: number
długość w km	3660	23639	32062	32062	length in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concerns enterprises employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public services.

TABL. 5 /227/. **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					Domestic communications:
Przewozy ładunków w tys. t	3423,1	2197,5	2676,9	3026,6	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	83	175	225	247	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	32310,2	21655,7	11428,8	10900,3	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	27	29	33	27	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy ładunków w tys. t	342,1	1060,3	2181,1	2480,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	768	1098	1005	973	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób	186,7	449,3	689,8	765,0	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1229	978	1895	1903	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding transports by urban road fleet (of which by taxis).

TABL. 6 /228/. **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki	1632	1013	836	837	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	39,1	21,0	13,3	12,6	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2363	1442	1135	1101	Road traffic casualties
Śmiertelne	167	148	107	100	Fatalities
Ranni	2196	1294	1028	1001	Injured

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

Łączność

Communications

TABL. 7 /229/. **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
ELEMENTARY POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	298 ^b	264	248	233	Post offices (as of 31 XII)
miasta	101	80	83	87	urban areas
wieś	197	184	165	146	rural areas
Przesyłki listowe polecane nadane ^c w tys.	6245,7	6599,9	7815,9	7882,1	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	274,7	335,0	381,3	387,7	Parcels and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe ^c zrealizowane w tys.	2492,4	1896,3	1111,8	385,4	Postal transfers paid ^c in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys. ...	4483,7	4839,6	4543,2	3543,2	Payments to bank accounts in thous.

a Dane dotyczą operatora publicznego. b Łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

a The data concern to the public operator. b Including telecommunication service offices. c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 /230/. **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	264,4	279,1	190,3	164,9	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	220,0	213,8	145,0	122,8	of which private subscribers ^b
miasta	177,0	229,0	154,9	132,4	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	142,2	169,7	115,0	95,6	of which private subscribers ^b
wieś	87,4	50,1	35,4	32,5	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	77,8	44,1	30,0	27,2	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	261,4	256,9	172,0	147,5	of which standard main lines (wire telephone subscribes)
miasta	174,3	209,3	138,4	116,8	urban areas
wieś	87,1	47,6	33,6	30,7	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samo- inkasujące	2469	1975	1155	966	Public pay telephones
miasta	1675	1302	722	624	urban areas
wieś	794	673	433	342	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concern operators of public system. b Possessing telephones installed in private dwellings.

Źródło: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Source: data of the Office of Electronic Communications.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade activity or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev.2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor-cycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agriculture production (agricultural machinery tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages, as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale

(agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca

realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as

ca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów. Od 2006 r. badanie prowadzone jest w cyklu trzyletnim.

9. Informacje o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks. Since 2006 the survey is conducted every three years.

9. *Information regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been generalized on the basis of the results of sample a survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

10. Marketplaces *are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).*

Seasonal marketplaces *are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.*

TABL. 1 /231/. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)***RETAIL SALES (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w mln zł	7701,1	8314,8	8984,1	TOTAL: in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	7338	8163	8846	per capita in zł
W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a				Of which share of trade enterprises ^a
w %	10,5	17,1	18,1	in %

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 /232/. **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)***STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLIONS ZLOTYS**OGÓŁEM** | **2850,3** | **3708,1** | **4193,6** | **TOTAL**W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	61,6	61,9	55,3	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	21,0	21,6	16,8	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	3,4	3,3	2,4	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	37,2	37,0	36,1	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	38,4	38,1	44,7	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 /233/. **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)***WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLIONS ZLOTYS**OGÓŁEM** | **3884,6** | **6960,3** | **8051,3** | **TOTAL**W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	5,1	4,4	3,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	3,1	2,9	2,1	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	91,8	92,7	94,8	Non-foodstuffs goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 /234/. **SKLEPY I STACJE PALIW**

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sklepy	8913	8652	8479	Shops
Domy: towarowe	1	1	1	Department stores
handlowe	4	9	8	Trade stores
Supermarkety	82	155	169	Supermarkets
Hipermarkety	6	18	19	Hipermarkets
Sklepy: powszechne	239	209	211	General shops
wyspecjalizowane	441	705	739	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^a	8140	7555	7332	Other shops ^a
Stacje paliw	272	239	236	Petrol stations

a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 /235/. **GASTRONOMIA^a***CATERING^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	302	254	217	Catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	104	94	77	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	115709	160261	152522	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:				of which:
z produkcji gastronomicznej	61143	114106	110107	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	29145	26354	23148	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 /236/. **MAGAZYNY HANDLOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2009	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:					Secured warehouses:
liczba	543	546	509	512	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	279,2	257,1	244,2	387,3	storage space in thous. m ²

a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 /236/. **MAGAZYNY HANDLOWE^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2009	SPECIFICATION
Magazyny zadaszone:					<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	67	61	56	87	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	45,3	16,7	16,5	37,8	<i>storage space in thous. m²</i>
Place składowe:					<i>Storage sites:</i>
liczba	90	113	98	137	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ²	216,2	263,7	244,8	352,1	<i>storage space in thous. m²</i>
Silosi i zbiorniki:					<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	222	231	195	245	<i>number</i>
pojemność w dam ³	27,2	33,4	32,3	65,6	<i>capacity in dam³</i>

a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7/237/. **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	52	50	53	52	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	48	49	46	46	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	138,5	152,0	171,1	169,0	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	81,3	108,9	101,7	99,0	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	2330	2119	2350	2227	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2005	1634	1867	1718	<i>of which at marketplaces opened daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	15	17	415	411	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	5621,2	6526,5	5254,1	5309,9	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223), z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa) otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223), with later amendments.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, co-operative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights) assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs

o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów ;

- wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz do 2009 r. inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;

- *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as until 2009 other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- *the current part, i.e. the tax presented in the tax*

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego

declaration for a given reporting period,

- *the deferred part, i.e. a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespective of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.*

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the

oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o. o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych, – kapitał zakładowy
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa przez podmiot zagraniczny. Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba prawna z siedzibą za granicą,
- osoba fizyczna, mająca miejsce zamieszkania za granicą,
- niemająca osobowości prawnej spółka osób prawnych lub fizycznych, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

turnover year. Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,*
- *founders' capital – in state owned enterprises,*
- *participation fund – in co-operatives,*
- *owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.*

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity. A foreign entity includes:

- *a legal person with the head office located abroad,*
- *a natural person with a foreign place of residence,*
- *a company of legal or natural persons, without legal personality, established in accordance with regulations applicable in the foreign country.*

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 /238/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor	sector
				publiczny public	prywatny private
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	28179,6	37212,0	40847,8	1556,4	39291,4
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	19478,5	24100,3	26298,4	1389,8	24908,6
Net revenues from sale of products (goods and services)					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	7708,5	11698,4	13543,1	86,1	13457,0
Net revenues from sale of goods and materials					
Przychody finansowe	469,4	638,0	299,9	22,0	277,9
Financial revenues					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	26300,8	35334,7	38762,8	1473,3	37289,4
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)	18619,8	24342,0	26175,5	1360,9	24814,6
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	6556,7	9858,3	11555,9	79,0	11477,0
Value of goods and materials sold					
Koszty finansowe	670,1	756,5	628,4	15,9	612,5
Financial costs					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	1878,8	1877,3	2085,0	83,0	2002,0
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	90,7	15,9	7,9	5,2	2,7
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	1,9	13,5	3,5	2,3	1,2
Wynik finansowy brutto Gross financial result	1967,6	1879,8	2089,4	85,9	2003,5
Zysk brutto	2138,7	2137,7	2485,1	107,4	2377,7
Gross profit					
Strata brutto	171,1	258,0	395,7	21,5	374,2
Gross loss					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances on gross financial result	391,2	310,5	364,0	13,5	350,6
W tym podatek dochodowy ^a	371,8	310,5	364,0	13,5	350,6
Of which income tax ^a					
Wynik finansowy netto Net financial result	1576,5	1569,3	1725,4	72,4	1652,9
Zysk netto	1751,0	1824,5	2113,4	93,7	2019,7
Net profit					
Strata netto	174,5	255,2	388,1	21,3	366,8
Net loss					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 285.

a See general notes, item 9 on page 285.

TABL. 2 /239/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI****REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross finan- cial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	28179,6	26300,8	1967,6	391,2	1576,5
TOTAL	2010	37212,0	35334,7	1879,8	310,5	1569,3
	2011	40847,8	38762,8	2089,4	364,0	1725,4
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1030,4	809,8	221,9	0,5	221,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		20773,2	19536,6	1239,4	264,0	975,4
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		332,0	302,7	29,3	6,4	22,9
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		19601,2	18446,2	1155,2	248,0	907,2
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		421,8	386,3	35,5	4,9	30,6
<i>electricity, gas steam and air conditioning supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		418,2	401,4	19,4	4,8	14,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		2319,9	2196,7	123,2	22,1	101,1
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		10755,7	10409,5	346,3	48,1	298,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		2103,1	2003,8	99,5	16,4	83,1
<i>Transport and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		45,6	45,7	-0,1	0,1	-0,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		83,9	83,3	0,6	0,7	-0,1
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		447,1	428,5	18,6	2,9	15,7
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		434,6	419,5	15,2	3,3	11,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		205,9	205,2	0,7	0,6	0,0
<i>Human health and social work activities</i>						

TABL. 3 /240/. **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy Stocks			
			razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>	produkty gotowe <i>finished products</i>
w mln zł						
OGÓŁEM	2005	9964,5	2745,1	1055,0	272,0	730,3
TOTAL	2010	11027,9	3393,6	1085,0	478,6	628,6
	2011	12129,8	3885,7	1238,0	504,9	765,0
sektor publiczny		673,7	153,4	83,5	14,8	46,8
public sector						
sektor prywatny		11456,1	3732,2	1154,5	490,2	718,2
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		669,7	318,8	70,0	43,4	201,2
Przemysł		6807,0	2030,5	1074,5	290,0	464,3
Industry						
górnictwo i wydobywanie		106,7	21,4	6,2	0,1	13,7
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		6329,0	1956,9	1029,1	287,0	444,5
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		163,0	34,5	31,6	0,2	0,0
electricity, gas steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		208,3	17,7	7,6	2,8	6,1
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities						
Budownictwo		949,0	271,5	36,1	155,5	68,8
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		2650,9	1211,4	40,1	6,7	29,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		409,6	18,6	8,9	0,1	0,0
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		9,2	0,9	0,4	0,0	–
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		38,4	2,9	0,9	0,3	0,0
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		203,7	13,3	1,3	4,4	0,9
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		127,9	8,1	3,5	3,4	0,1
Professional, scientific and technical activi- ties						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		32,6	1,4	1,0	–	–
Human health and social work activities						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 286.

a See general notes, item 12 on page 286.

Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoter- minowe Short-term investments	Krótkotermi- nowe rozli- czenia międzyokre- sowe Short-term deferred expenditures	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		
towary goods	razem total				w tym z tytułu dos- taw i usług ^a of which from deliveries and services ^a	
in mln zł						
662,3	4109,4	3555,6	2963,9	146,0	2005	OGÓŁEM
1155,5	5397,0	4300,2	1950,4	286,9	2010	TOTAL
1318,1	5640,1	4805,9	2265,7	338,3	2011	
7,4	267,3	211,9	243,9	9,2		sektor publiczny public sector
1310,7	5372,9	4594,0	2021,9	329,2		sektor prywatny private sector
						w tym: of which:
4,1	250,5	118,7	96,2	4,2	... Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	
174,4	3244,4	2816,6	1366,7	165,4	Przemysł Industry	
1,2	56,6	52,8	19,9	8,8	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	
169,7	3047,9	2647,7	1175,5	148,7	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	
					wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą ^Δ electricity, gas steam and air conditioning supply	
2,6	73,4	64,8	52,2	2,9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami ^Δ i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	
0,9	66,4	51,3	119,2	5,0	Budownictwo Construction	
7,7	429,4	352,8	187,1	60,9	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	
1108,8	1185,7	1072,4	224,4	29,4	Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	
9,2	282,8	244,6	86,2	21,9	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	
0,5	3,6	1,1	4,4	0,3	Informacja i komunikacja Information and communication	
1,6	10,2	7,8	24,9	0,4	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	
6,6	55,1	45,5	128,2	7,1	Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activi- ties	
0,9	72,6	69,0	45,0	2,2	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	
0,4	22,6	19,9	8,0	0,6		

TABL. 4 /241/. **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przed- siębior- stwa ogółem <i>Total enter- prises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>			Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>		
		dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2005	1214	79,9	17,8	2,3	78,5	18,6	2,9
TOTAL 2010	1303	82,2	16,7	1,1	81,1	17,7	1,2
2011	1295	81,4	17,2	1,4	80,8	17,7	1,5
sektor publiczny <i>public sector</i>	85	75,3	23,5	1,2	76,4	22,4	1,2
sektor prywatny <i>private sector</i>	1210	81,8	16,8	1,4	81,0	17,4	1,6
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	131	96,2	3,8	x	96,2	3,8	x
Przemysł <i>Industry</i>	450	81,4	18,2	0,4	80,4	18,9	0,7
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	9	88,9	11,1	x	77,8	22,2	x
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	383	81,4	18,3	0,3	80,7	18,8	0,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas steam and air con- ditioning supply</i>	13	84,6	15,4	x	84,6	15,4	x
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	45	77,8	20,0	2,2	77,8	20,0	2,2
Budownictwo <i>Construction</i>	127	84,2	15,0	0,8	83,5	15,7	0,8
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	327	84,7	15,0	0,3	84,4	15,3	0,3
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	84	77,4	22,6	x	77,4	22,6	x
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	14	42,9	57,1	x	35,7	64,3	x
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	11	72,7	27,3	x	72,7	27,3	x
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	45	60,0	11,1	28,9	57,8	11,1	31,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	25	84,0	16,0	x	84,0	16,0	x
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	27	63,0	37,0	x	63,0	37,0	x

TABL. 5 /242/. **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
OGÓŁEM	2005	93,3	7,0	5,6	47,5	113,5	159,8
TOTAL	2010	95,0	5,1	4,2	25,8	97,2	145,8
	2011	94,9	5,1	4,2	28,1	97,9	150,3
sektor publiczny		94,7	5,5	4,7	69,2	144,9	191,0
public sector							
sektor prywatny		94,9	5,1	4,2	26,2	95,8	148,4
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		78,6	21,5	21,5	47,6	171,5	331,4
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		94,0	6,0	4,7	28,2	95,0	140,2
Industry							
górnictwo i wydobywanie		91,2	8,8	6,9	22,0	84,9	118,3
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		94,1	5,9	4,6	26,0	93,4	140,0
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		91,6	8,4	7,3	48,8	117,5	152,4
electricity, gas steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		96,0	4,6	3,5	87,8	136,7	153,4
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		94,7	5,3	4,4	32,0	105,4	162,3
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		96,8	3,2	2,8	11,7	73,8	138,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		95,3	4,7	4,0	32,9	140,7	156,2
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		100,2	-0,2	-0,5	74,8	135,3	155,4
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		99,3	0,7	-0,1	280,5	395,2	423,3
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		95,8	4,2	3,5	163,1	233,2	259,1
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		96,5	3,5	2,7	97,1	253,7	275,9
Professional, scientific and technical activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		99,7	0,3	0,0	39,2	149,8	159,3
Human health and social work activities							

TABL. 6 /243/. **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	11246,9	5091,5	3767,7	-720,5	1576,5
TOTAL	2010	13888,3	5685,9	4429,7	-36,9	1607,8
	2011	12991,8	5630,7	3713,8	-258,8	1778,9
sektor publiczny		1851,8	1448,5	268,9	-38,4	72,4
public sector						
sektor prywatny		11140,0	4182,1	3444,8	-220,4	1706,5
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1050,5	239,0	429,4	-12,4	221,5
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		8369,0	3851,8	2266,7	-300,4	1060,7
Industry						
górnictwo i wydobywanie		214,1	73,9	38,5	0,9	22,9
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		6730,6	2542,2	2164,6	-300,0	992,5
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		384,6	296,7	29,5	-1,2	30,6
electricity, gas steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1039,7	939,1	34,1	-0,2	14,7
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		493,0	91,2	240,0	35,1	101,1
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1458,4	505,9	415,7	39,7	285,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		344,3	186,6	74,1	3,2	63,9
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		31,4	38,9	4,2	-12,0	-0,2
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		60,1	12,6	21,7	-0,4	-0,1
Information and communication						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		884,1	589,0	155,9	-2,0	15,7
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		124,1	46,8	55,0	1,2	11,9
Professional, scientific and technical activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		38,4	20,4	12,7	-0,2	0,0
Human health and social work activities						

TABL. 7 /244/. **KAPITAŁ PODSTAWOWY PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate			
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	3659,7	149,4	252,5	456,4	1053,7
TOTAL 2010	4311,7	72,3	428,1	548,9	1323,0
..... 2011	4312,1	64,2	59,3	584,8	1198,3
sektor publiczny public sector	1416,7	51,6	53,6	0,7	–
sektor prywatny private sector	2895,4	12,6	5,6	584,1	1198,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	157,8	31,6	34,0	11,3	18,8
Przemysł Industry	3527,3	29,2	16,1	327,1	1006,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	72,8	1,4	–	8,3	1,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2228,9	27,8	14,1	308,3	993,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas steam and air conditioning supply	296,7	–	2,0	7,9	10,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	928,9	0,1	–	2,6	0,5
Budownictwo Construction	62,3	–	–	35,2	6,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	279,1	–	–	132,7	134,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	109,8	2,8	2,0	34,4	9,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	38,8	–	6,3	2,5	0,1
Informacja i komunikacja Information and communication	12,6	0,6	–	8,9	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	49,3	–	–	6,3	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	17,3	–	–	1,4	15,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	19,5	–	–	5,7	–

TABL. 8 /245/. **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		Ogółem Grand total	razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a liabilities from deli- veries and services ^a
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	10747,0	4386,7	3481,9	6360,3	1436,1	3148,0
TOTAL	2010	10409,0	2743,1	1741,7	7665,9	1739,8	4137,9
	2011	10918,0	2754,7	2313,6	8163,3	1770,4	4684,0
sektor publiczny		627,8	268,0	215,4	359,8	75,4	141,8
public sector							
sektor prywatny		10290,2	2486,6	2098,1	7803,5	1694,9	4542,2
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		449,1	240,1	187,5	209,0	53,4	81,7
Przemysł		6720,7	1817,7	1517,4	4903,0	1079,0	2723,0
Industry							
górnictwo i wydobywanie		109,0	13,5	12,8	95,5	41,8	30,3
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		6091,0	1530,6	1285,9	4560,4	964,9	2619,8
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		230,6	121,8	69,5	108,8	19,2	39,2
electricity, gas steam and air condition- ing supply							
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		290,2	151,9	149,2	138,3	53,1	33,7
water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities							
Budownictwo		686,4	90,8	68,9	595,6	124,1	277,4
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		2274,9	357,4	330,8	1917,4	458,2	1302,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		318,1	53,7	44,1	264,5	34,4	153,6
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		16,5	10,5	10,5	6,0	0,9	3,0
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		9,9	0,6	0,6	9,3	0,3	4,3
Information and communication							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		227,1	136,9	126,6	90,2	4,7	58,4
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		49,4	2,0	0,9	47,4	3,5	27,9
Professional, scientific and technical activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		47,9	27,1	9,8	20,8	3,2	10,5
Human health and social work activities							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 287.

a See general notes, item 14 on page 287.

DZIAŁ XX FINANSE PUBLICZNE

CHAPTER XX PUBLIC FINANCE

Uwagi ogólne

General notes

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa o finansach publicznych: dla lat 2000–2009 (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104), od 2010 r. (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240 i 1241), z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (teksty jednolite Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590–1592, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526) z późniejszymi zmianami.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące **dochodów i wydatków** budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining these processes is the Law on Public Finance: for years 2000–2009 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104), and since 2010 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240 and 1241), with later amendments. With respect to the financial management of local self-governments, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina, Powiat and Voivodship Self-government (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590–1592, with later amendments), and the Law on Incomes of Local Self-government Entities (Journal of Laws 2010 No. 80, item 526) with later amendments.

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. Revenue and expenditure of budgets of local self-government entities are determined in the budgetary act passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local self-governments are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the

zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2000–2011.

5. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku np. dochody z najmu i dzierżawy,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje;
- 3) dotacje §§ 200 i 620 – przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich;
- 4) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) wydatki bieżące, do których zalicza się m.in.:
 - a) dotacje, w tym dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
 - b) świadczenia na rzecz osób fizycznych,
 - c) wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym: wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, zakup materiałów i usług;
- 2) wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

detailed classification of budget revenue and expenditure, specified by the Minister of Finance in subsequent decrees adopted in the period of 2000–2011.

5. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fee,
 - c) revenue from property, e.g., revenues from renting and leasing,
 - d) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) from appropriated funds,
 - c) other allocations;
- 3) allocations of §§ 200 and 620 – transferred under programs financed with the European funds and other non-refundable foreign funds and the payment from the budget of the European funds;
- 4) general subsidy from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

6. Expenditure of local self-government entities budgets comprise:

- 1) current expenditure, such as:
 - a) allocations, of which allocations for organisational and legal units operating within local self-government entities budgets,
 - b) benefits for natural persons,
 - c) current expenditure of budgetary entities, of which: wages and salaries, contributions to compulsory social security and the Labour Fund, purchase of materials and services;
- 2) property expenditure including investment expenditure.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 /246/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiat</i>	Województwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	1930904,4	1091837,3	301635,7	443710,1	93721,3
TOTAL	2005	2674905,9	1599608,4	375712,6	480274,7	219310,2
	2010	4124964,8	2364888,0	540625,3	726258,4	493193,1
	2011	4170207,9	2416344,3	552827,7	743441,8	457594,1
Dochody własne		1876778,3	1187793,0	336608,3	221167,3	131209,7
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym		742321,9	394480,3	146790,0	107291,8	93759,7
<i>Share in income tax</i>						
od osób prawnych		113401,4	24322,5	10788,3	5079,6	73211,0
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		628920,4	370157,8	136001,7	102212,2	20548,8
<i>personal income tax</i>						
Podatek:						
<i>Tax:</i>						
od nieruchomości		481113,2	411885,1	69228,1	—	—
<i>on real estate</i>						
rolny		49218,2	48984,3	233,9	—	—
<i>agricultural</i>						
od środków transportowych		20799,6	15259,7	5539,9	—	—
<i>on means of transport</i>						
od czynności cywilnoprawnych		32039,1	24158,9	7880,2	—	—
<i>on civil law transactions</i>						
Oплата skarbową		11413,6	7737,8	3675,8	—	—
<i>Treasury fee</i>						
Dochody z majątku		172147,6	101235,4	53574,4	16281,3	1056,6
<i>Revenue from property</i>						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		78167,9	48018,8	22822,0	6969,2	357,9
<i>of which income from renting and lea- sing as well as agreements with a similar character</i>						
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych		47438,3	26628,9	1760,4	6884,0	12165,0
<i>Funds for additional financing own tasks from non-budgetary sources</i>						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 /246/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**

REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dotacje ogółem Total allocations	1007636,9	504550,5	73766,6	192704,4	236615,4
Dotacje celowe	631697,0	359552,7	48650,5	149186,7	74307,1
<i>Appropriated allocations</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
z budżetu państwa	577510,0	340386,2	44258,1	136315,5	56550,1
<i>from the state budget</i>					
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	403466,2	236484,2	34629,3	83682,7	48670,0
<i>for government administration tasks</i>					
własne	172104,9	103135,8	9239,5	51960,4	7769,3
<i>own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozu- mień z organami administracji rzą- dowej	1938,8	766,2	389,3	672,5	110,8
<i>realized on the basis of agreements with government administration bo- dies</i>					
otrzymane z funduszy celowych	14145,0	5840,3	360,9	1693,9	6250,0
<i>received from appropriated funds</i>					
pozostałe dotacje celowe	32860,3	10969,1	4031,5	9055,8	8803,9
<i>other appropriated allocations</i>					
Dotacje §§ 200 i 620 ^b	375939,9	144997,8	25116,1	43517,7	162308,4
<i>Allocations of §§ 200 and 620^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget	1285792,6	724000,8	142452,8	329570,1	89768,9
W tym oświatowa	971383,6	563141,6	131141,4	261086,3	16014,4
<i>Of which on educational tasks</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Patrz uwagi ogólne, ust.5 na str. 298.

U w a g a. W 2011 r. dane składowe nie sumują się na ogółem, ponieważ w skład dotacji celowych zostały zaliczone także dota-
cje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b See general notes, item 5 on page 298.

N o t e. In 2011 the data components do not add up to the total, also designated subsidies for financial assistance among local
government units' for financing their own tasks were clasifed as part of designated subsidies were classified.

TABL. 2 /247/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	1930904,4	1091837,3	301635,7	443710,1	93721,3
TOTAL	2005	2674905,9	1599608,4	375712,6	480274,7	219310,2
	2010	4124964,8	2364888,0	540625,3	726258,4	493193,1
	2011	4170207,9	2416344,3	552827,7	743441,8	457594,1
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo		108888,1	51974,8	154,4	1971,1	54787,9
Agriculture and hunting						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę		3742,2	3742,2	—	—	—
Electricity, gas and water supply						
Transport i łączność		210967,0	75361,7	9874,9	43214,3	82516,0
Transport and communication						
Gospodarka mieszkaniowa		176918,5	107834,8	52382,7	15808,4	892,6
Dwelling economy						
Działalność usługowa		18370,3	1514,0	4181,8	12241,6	432,9
Service activity						
Administracja publiczna		56687,9	23513,4	3490,7	23630,3	6053,5
Public administration						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa		63934,9	2754,1	12067,6	49042,0	71,1
Public safety and fire-fighting protection						
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających oso- bowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem		1403623,9	936641,0	257127,4	115509,0	94346,5
Tax revenues from legal persons, individuals and other entities without legal personality and expenses associated with their collection						
Różne rozliczenia		1347201,9	736870,9	143665,1	332298,1	134368,0
Different settlements						
Oświata i wychowanie		90856,4	59137,3	7200,7	21400,5	3117,9
Education						
Ochrona zdrowia		48213,5	11039,7	5388,2	31449,1	336,5
Health care						
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakre- sie polityki społecznej		404483,8	274202,4	32376,3	84931,3	12973,8
Social assistance and other tasks in sphere of social policy						
Edukacyjna opieka wychowawcza		12291,0	7392,9	580,6	4252,0	65,4
Educational care						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ...		74430,5	58864,4	6413,9	5566,1	3586,0
Municipal economy and environmental protection						
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		25791,3	21511,7	3593,3	287,4	398,9
Culture and national heritage						
Kultura fizyczna		45840,3	33479,2	11538,9	607,1	215,0
Physical education						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 /248/. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW***EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu <i>City with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Woje- wództwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	1971290,1	1126969,4	309493,4	441033,1	93794,2
TOTAL	2005	2676648,8	1567902,9	377495,8	487876,3	243373,8
	2010	4537030,1	2665258,9	568839,9	747976,4	554954,9
	2011	4355496,9	2543696,9	578653,0	748823,9	484323,1
Wydatki bieżące		3425832,0	2031218,5	470766,9	639083,0	284763,6
<i>Current expenditure</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Dotacje		335152,2	128820,7	44789,9	39118,7	122423,0
<i>Allocations</i>						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków spe- cjalnych i funduszy celowych		10789,1	10789,1	—	—	—
<i>of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and appropriated funds</i>						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		354793,5	304002,6	23979,7	24284,1	2527,1
<i>Benefits for natural persons</i>						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		2658648,4	1558102,3	386010,7	567347,9	147187,4
<i>Current expenditure of budgetary entities</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
wynagrodzenia		1475083,3	852341,6	205038,9	347090,1	70612,7
<i>wages and salaries</i>						
składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy		239947,5	145288,5	32551,9	50896,4	11210,7
<i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>						
zakup materiałów i usług		721565,9	433344,6	111330,3	120693,6	56197,3
<i>purchase of materials and services</i>						
Wydatki majątkowe		929664,9	512478,3	107886,1	109740,9	199559,5
<i>Property expenditure</i>						
W tym inwestycyjne ^b		892060,1	476273,5	107886,1	108340,9	199559,5
<i>Of which investment expenditure^b</i>						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 /249/. WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW

EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu City with powiat status	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	1971290,1	1126969,4	309493,4	441033,1	93794,2
TOTAL	2005	2676648,8	1567902,9	377495,8	487876,3	243373,8
	2010	4537030,1	2665258,9	568839,9	747976,4	554954,9
	2011	4355496,9	2543696,9	578653,0	748823,9	484323,1
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo		139775,6	80635,4	490,2	2061,2	56588,8
Agriculture and hunting						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę		5655,2	5172,4	–	–	482,8
Electricity, gas and water supply						
Transport i łączność		548243,8	204620,6	71637,4	102809,2	169176,6
Transport and communication						
Gospodarka mieszkaniowa		141052,3	107192,8	28583,6	4980,9	295,1
Dwelling economy						
Działalność usługowa		32492,6	8340,3	13872,8	8941,8	1337,6
Service activity						
Administracja publiczna		434645,7	252026,0	44775,7	92239,1	45604,9
Public administration						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		99548,2	29970,1	19798,0	49567,5	212,6
Public safety and fire-fighting protection						
Obsługa długu publicznego ^b		59700,4	32288,1	7666,1	7917,5	11828,7
Public debt servicing ^b						
Różne rozliczenia		15548,6	7608,1	7776,8	163,7	–
Different settlements						
Oświata i wychowanie		1427399,6	949766,7	195404,8	259005,2	23223,0
Education						
Ochrona zdrowia		60069,3	17090,9	7463,3	31698,5	3816,6
Health care						
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		611088,6	379402,2	63609,3	140772,8	27304,3
Social assistance and other tasks in sphere of social policy						
Edukacyjna opieka wychowawcza		85695,7	29049,8	17216,1	38851,9	577,9
Educational care						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ...		244946,2	206347,0	29825,5	5004,2	3769,5
Municipal economy and environmental protection						
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		176515,3	105929,8	34633,1	2527,4	33425,0
Culture and national heritage						
Kultura fizyczna		132910,7	99792,3	24959,1	869,1	7290,2
Physical education						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Includes public debt servicing and current expenditures of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” (w poprzednich edycjach Rocznika wykazywane były w sekcji „Budownictwo”).

CHAPTER XXI INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to the recommendations of “European System of Accounts ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among other, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS), implemented since 1 I 2005 r.).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares were included in the section “Transport and storage” since 2005 (in previous editions of the Yearbook those outlays had been reported in the section “Construction”).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa nieukończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Od 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII w bieżących cenach ewidencyjnych należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

3. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. *Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.*

In 2010 the value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage"; data for previous years were given in comparable conditions to data for 2010.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as rights of perpetual use of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. *The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).*

The gross value of fixed assets as of 31 XII at current book-keeping prices is understood:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007 – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2 – unless otherwise indicated – were compiled using **the enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, and water structures – was estimated.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu nie-mieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *civil engineering works (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveable and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 / 250/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2010	2011		
		ogółem total	sektor sector	
			publiczny public	prywatny private
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	4675,3	4700,0	1604,2	3095,8
TOTAL				
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	137,3	223,1	49,6	173,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	2131,0	2168,4	547,4	1620,9
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	14,3	27,6	–	27,6
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	1522,5	1373,2	10,8	1362,4
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	294,2	445,4	261,4	184,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	300,0	322,2	275,2	46,9
<i>water supply; sewerage, waste management and reme- diation activities</i>				
Budownictwo	169,3	157,2	1,7	155,6
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	392,9	432,9	0,0	432,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	563,7	547,4	425,5	121,9
<i>Transport and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	35,6	64,3	18,7	45,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	10,0	39,7	0,3	39,3
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	25,1	24,3	2,9	21,5
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	403,0	410,1	28,7	381,4
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20,4	32,6	13,4	19,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	26,3	30,7	0,0	30,7
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	212,4	154,2	152,9	1,3
<i>Public administration and defence; compulsory social secu- rity</i>				
Edukacja	152,0	143,2	134,3	8,9
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	134,8	112,7	89,9	22,8
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	248,8	144,0	135,8	8,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.
^a By investments localization.

TABL. 2 /251/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

SEKCJE SECTIONS	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor sector	
				publiczny public	prywatny private
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	1633,7	2678,2	2812,9	604,4	2208,5
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	73,5	66,2	135,0	48,9	86,1
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	1130,5	1905,6	1993,1	409,2	1583,9
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	11,6	13,5	22,8	–	22,8
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	962,2	1472,8	1344,3	10,8	1333,5
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ	122,6	284,8	437,7	255,4	182,2
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	34,1	134,5	188,3	142,9	45,4
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	18,2	52,9	35,6	–	35,6
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	136,5	274,8	321,4	0,0	321,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	74,2	166,7	72,1	30,2	41,8
<i>Transport and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9,7	17,0	30,5	0,3	30,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	63,3	7,3	35,3	0,3	34,9
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30,9	25,0	22,1	2,9	19,2
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	15,7	11,3	18,8	11,4	7,4
<i>Real estate activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6,4	15,2	10,9	–	10,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	4,1	10,3	5,5	0,1	5,4
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	51,2	96,2	91,9	75,6	16,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	13,8	19,1	16,7	12,6	4,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investments localization.

TABL. 3 /252/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)***INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)*

SEKCJE SECTIONS		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	2005	1248,3	416,3	687,7	137,1
TOTAL	2010	1880,2	744,5	969,8	154,8
	2011	2022,4	795,3	1052,8	158,6
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		138,5	49,8	67,8	20,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		1483,1	545,9	865,6	58,2
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		23,1	10,7	11,2	1,2
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		1177,5	353,5	772,4	39,7
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ		101,8	41,5	59,2	0,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ		180,7	140,1	22,8	16,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		41,2	9,7	17,4	14,1
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		150,5	88,7	37,7	23,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		43,4	7,0	3,9	32,4
<i>Transport and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		16,4	14,9	1,3	0,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		3,9	2,4	1,5	0,1
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		8,7	3,4	4,6	0,7
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6,8	4,9	1,5	0,4
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		14,1	3,5	7,9	2,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		8,9	1,9	4,7	2,2
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		0,7	0,0	0,2	0,5
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		86,0	53,6	28,3	3,4
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		15,7	9,0	6,6	0,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /253/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL
SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	719,9	655,5	42,5	20,7
TOTAL 2010	1098,6	993,3	64,6	34,6
..... 2011	952,2	842,3	73,9	31,6
własność państwowa <i>state ownership</i>	156,3	122,3	28,0	4,3
własność jednostek samorządu terytorialnego <i>local self-government entities ownership</i>	795,8	720,0	45,9	27,4
w tym: <i>of which:</i>				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4,8	4,1	0,5	0,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	7,7	7,6	0,0	0,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	5,7	5,4	0,2	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	0,3	0,0	0,2	0,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	840,3	761,2	45,3	31,0
Edukacja <i>Education</i>	85,1	58,9	24,5	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	4,2	1,8	2,3	0,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	4,0	3,2	0,8	—

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 /254/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a** (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS	2010	2011		
		ogółem total	sektor sector	
			publiczny public	prywatny private
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	67939,0	68609,1	28181,2	40427,8
TOTAL				
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4836,6	4988,9	672,6	4316,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	27882,4	26602,3	9100,7	17501,6
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	497,8	400,5	–	400,5
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	14334,6	15499,3	183,2	15316,1
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	10173,6	7434,7	5852,2	1582,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2876,4	3267,8	3065,4	202,4
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	1143,4	1332,9	298,1	1034,9
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3242,0	3203,5	37,0	3166,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	11316,2	11713,3	10816,5	896,8
<i>Transport and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	360,5	455,9	39,3	416,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	2331,1	2393,9	33,6	2360,3
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	373,2	387,0	74,5	312,5
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	10050,3	10432,1	1152,7	9279,4
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	353,5	394,2	77,8	316,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	201,8	232,8	8,8	224,0
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1834,7	1994,8	1982,2	12,6
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	1754,3	1921,3	1856,2	65,1
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1224,8	1349,3	1047,7	301,5
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	928,8	1067,3	967,9	99,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				

^a Podziału środków trwałych dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.^a The division of fixed assets was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 /255/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor	sector
				publiczny	prywatny
				public	private
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM TOTAL	27018,4	35972,6	34887,2	9837,8	25049,4
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	770,2	1333,6	1400,2	621,7	778,6
Przemysł Industry	19934,5	25767,0	24323,5	7464,7	16858,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	224,8	492,7	392,8	—	392,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	9211,2	13804,0	14932,9	183,2	14749,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	9659,3	10103,8	7352,3	5812,8	1539,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	839,2	1366,5	1645,5	1468,7	176,8
Budownictwo Construction	253,8	738,6	857,3	288,2	569,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	1085,6	2114,5	2003,3	21,9	1981,4
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	439,5	638,8	653,5	122,9	530,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	99,5	162,2	221,5	6,6	214,9
Informacja i komunikacja Information and communication	1456,8	2237,4	2296,7	33,4	2263,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	259,2	305,2	310,1	74,5	235,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1826,1	1234,8	1213,5	41,9	1171,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	94,3	106,8	124,5	48,0	76,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	64,9	109,4	126,5	—	126,5
Edukacja Education	26,1	41,4	42,4	15,9	26,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	556,3	879,2	980,6	834,0	146,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	146,0	292,1	312,8	264,0	48,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 /256/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	5950,6	5270,8	472,3	195,0
TOTAL 2010	9516,0	8361,6	798,0	341,7
..... 2011	10417,2	9180,1	880,1	340,4
własność państwowa state ownership	1341,6	855,7	353,0	128,6
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	9075,6	8324,4	527,2	211,8
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	45,0	39,3	0,4	0,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	39,4	37,8	1,6	–
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1596,7	1516,3	66,5	10,8
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	2787,8	2771,7	2,1	14,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	32,7	29,8	2,5	0,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1110,8	1091,6	14,1	4,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	29,8	19,6	4,5	5,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	1982,2	1276,5	419,8	280,9
Edukacja Education	1840,3	1541,4	285,3	13,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	213,6	160,2	45,7	7,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	689,6	648,9	36,0	2,8

TABL. 8 /257/. **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**
Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
O G Ó Ł E M 2005	38,6	34,4	73,7	68,5
T O T A L 2010	40,4	36,4	76,2	56,7
..... 2011	40,4	36,3	76,8	58,4
własność państwowa state ownership	47,9	32,0	79,0	70,2
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	39,3	36,8	75,4	51,2
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	39,9	39,5	84,4	52,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodę i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	31,7	28,9	99,7	–
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	38,6	37,1	66,0	87,4
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	28,2	28,2	64,6	27,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	30,2	26,1	75,5	54,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	61,6	61,5	74,3	66,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	50,1	30,3	92,0	85,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	53,6	45,1	78,1	56,3
Edukacja Education	41,2	33,6	80,4	85,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	45,8	37,1	71,6	76,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	20,1	17,8	59,0	68,2

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Gross primary income in the households sector is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly

krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych.

9. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) **sektor przedsiębiorstw**, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) **sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) **sektor instytucji rządowych i samorządowych**, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) **sektor gospodarstw domowych**, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,

with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services.

9. The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) **non-financial corporations sector** which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) **financial corporations sector** which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) **general government sector** which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget as well as public enterprises which according to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,
- 4) **households sector** which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,

5) **sektor instytucji niekomercyjnych** działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008–2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2005–2007 zostały zmienione w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2008–2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

13. Pełne szeregi czasowe danych z rachunków regionalnych przeliczone w układzie PKD 2007 zamieszczono na stronie internetowej GUS (notatka informacyjna, Bank Danych Lokalnych).

14. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

5) **non-profit institutions** serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.

11. Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).

12. Data concerning GDP and GVA for the years 2008–2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.

Data concerning GDP in real terms for the years 2005–2007 were changed as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2008–2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

13. Full time series of regional accounts data recalculated in accordance with the PKD 2007 were placed on the CSO website (the information note, Local Data Bank).

14. Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.

15. Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.

TABL. 1 /258/. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010		2008	2009	2010
	w mln zł in mln zł			Polska =100 Poland =100	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	29239*	29730*	30380	2,1	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	25595*	26421*	26757	2,1	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:							
przedsiębiorstw non-financial corporations	12620*	12623*	12787	2,1	49,3	47,8*	47,8
instytucji rządowych i samorządowych general government	4165*	4447*	4617	2,5	16,3*	16,8*	17,3
gospodarstw domowych households	7992	8664	8663	2,3	31,2	32,8*	32,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1107	1106	1336	2,9	4,3	4,2	5,0
Przemysł Industry	8138*	7631*	7750	2,5	31,8	28,9*	29,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	6509*	5731*	6193	2,7	25,4	21,7	23,1
Budownictwo Construction	1973	2188	2245	2,3	7,7	8,3	8,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwa- terowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komu- nikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	6363*	7180*	7021	1,9	24,9	27,2	26,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; ob- sługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	2132	1955	1938	1,5	8,3	7,4	7,2
Pozostałe usługi ^a Other services ^a	5882*	6361*	6468	2,2	23,0	24,1	24,2
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł	28260*	28811*	29498	79,5	x	x	x

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, str. 22.
a See general notes to the Yearbook, item 2, page 22.

TABL. 2 /259/. **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)****BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			Polska= =100 Poland= =100	
Produkcja globalna	61307*	61414*	64925	2,2	Gross output
Zużycie pośrednie	35712	34993*	38168	2,3	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	25595*	26421*	26757	2,1	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	10370*	10874*	11324	2,2	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	15123	15382*	15173	2,1	Gross operating surplus

TABL. 3 /260/. **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH****NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			Polska= =100 Poland= =100	
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych	18830*	19938*	20340	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18199*	19322*	19749	82,8	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych	18503*	19726*	20393	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	17883*	19115*	19801	85,4	per capita in zł

DZIAŁ XXIII PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

2. Informacje o stanie prawno-organizacyjnym przedsiębiorstw państwowych i jego zmianach przygotowujących do prywatyzacji pozyskiwane są z państwowych jednostek organizacyjnych pełniących funkcje założycielskie dla tych przedsiębiorstw.

3. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing of state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relatively to state owned enterprises:

- 1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

2. Information on the legal and organizational status of state owned enterprises and its changes preparing for privatization are obtained for state organizational entities acting as founding bodies for these enterprises.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 /261/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO^a W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS^a IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		w prywa- tyzacji bez- pośredniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organi- zational changes
OGÓŁEM TOTAL	2	–	1	–	–	1
Przetwórstwo przemysłowe	1	–	–	–	–	1
Manufaturing						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1	–	1	–	–	–
Real estate activities						

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 321.

^a See general notes, item 2 on page 321.

TABL. 2 /262/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**

STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM	190	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	61	32,1	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	68	35,8	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	66	34,7	of which privatized
Poddane likwidacji	61	32,1	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	31	16,3	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 3 /263/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ
BEZPOŚREDNIĄ W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia ma- jątku do spółki transfer of assets to a company	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of com- bined methods for disposal of assets
OGÓŁEM TOTAL	66	7	6	48	5
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe	23	1	3	15	4
Manufacturing					
Budownictwo	17	1	2	14	–
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	11	–	–	11	–
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	5	4	1	–	–
Transport and storage					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	–	–	2	1
Professional, scientific and technical ac- tivities					

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

S o u r c e: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 4 /264/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ZLIKWIDOWANE W OKRESIE
OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
OGÓŁEM	31	TOTAL
w tym:		of which:
Przetwórstwo przemysłowe	7	Manufacturing
Budownictwo	9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	3	Transport and storage
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	Professional, scientific and technical activities

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

S o u r c e: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 5 /265/. **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**

COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	56^a	T O T A L
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^b	53	<i>privatization^b</i>
innym	3	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	21	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4	<i>of which with foreign capital participation</i>

a Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa powstałe w celu innym niż prywatyzacja tworzone są w wielu przypadkach z przekształcenia dwóch lub więcej przedsiębiorstw państwowych, stąd liczba spółek jest mniejsza od liczby skomercjalizowanych przedsiębiorstw. b Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

a Sole-shareholder companies of the State Treasury established for purposes other than privatization are created, in many cases, through the transformation of two or more state owned enterprises. Therefore the number of companies is smaller than the number of commercialized enterprises. b Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.

S o u r c e: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 6 /266/. **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE ASSETS OF DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	67	T O T A L
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	8	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	59	<i>Employee companies^a</i>

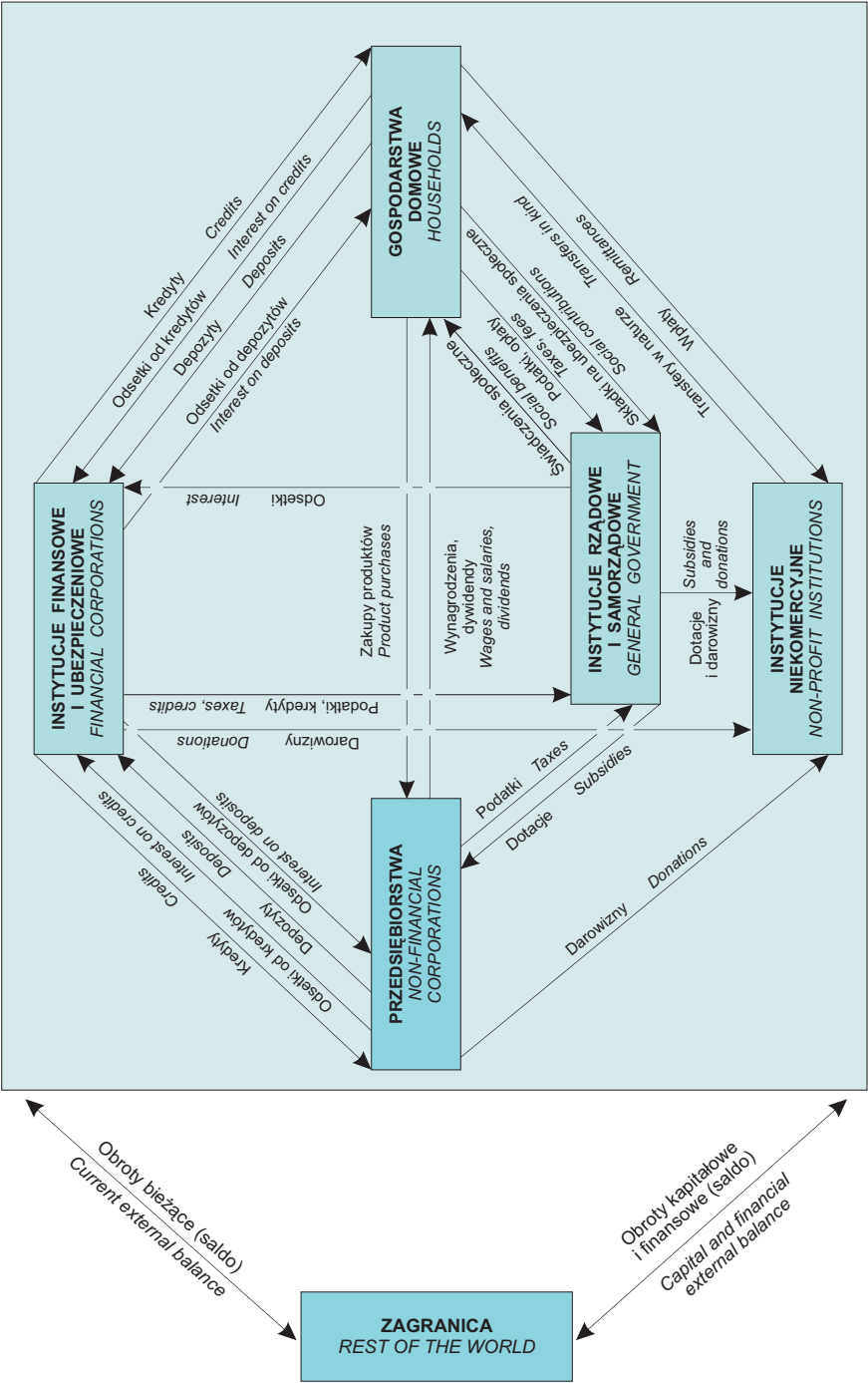
a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

S o u r c e: data of the Ministry of Treasury.

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

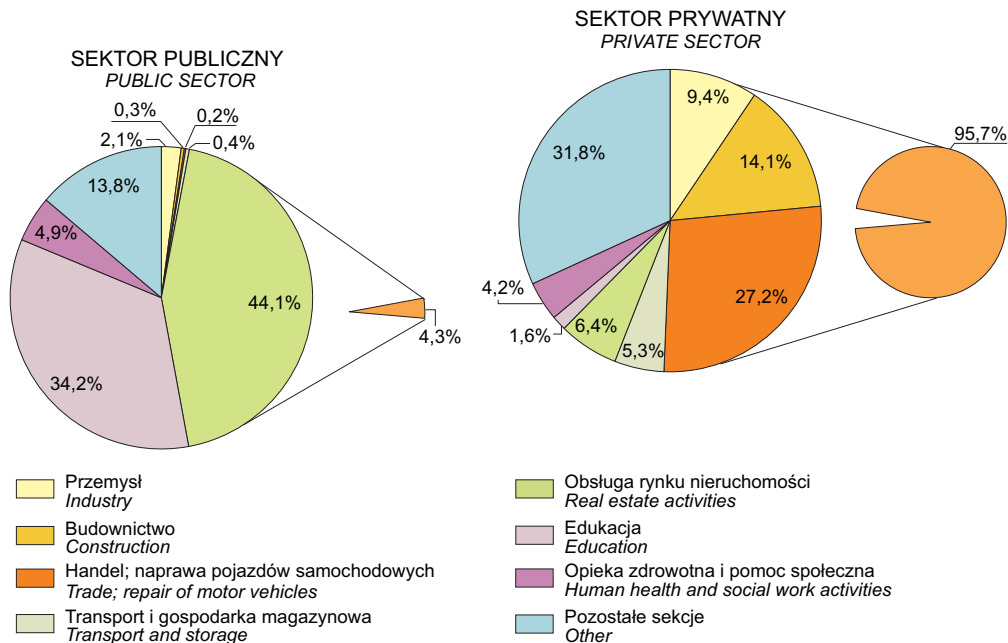

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANYCH W REJESTRZE REGON WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a RECORDED IN THE REGON REGISTER BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS IN 2011

As of 31 XII

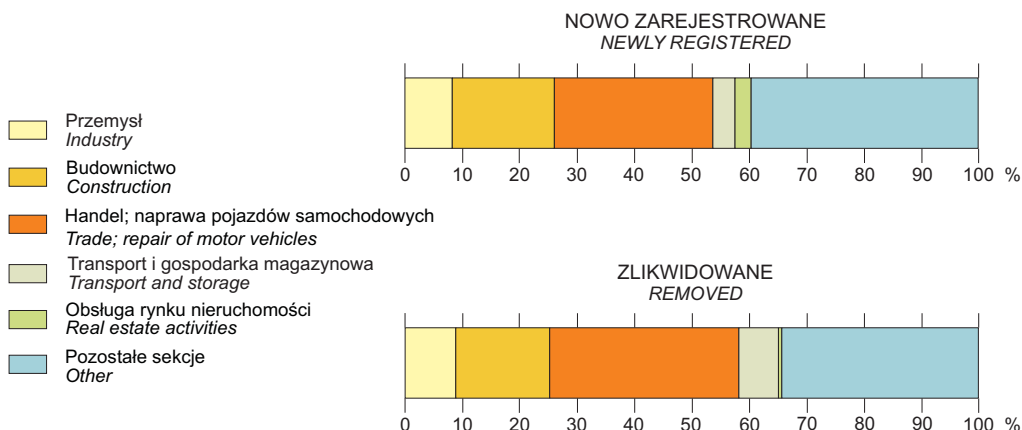

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private forms in agriculture.

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANYCH I ZLIKWIDOWANYCH WEDŁUG SEKCJI W 2011 R.

STRUCTURE OF NEWLY REGISTERED AND REMOVED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SECTIONS IN 2011

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private forms in agriculture.

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABL. 7 /267/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	76898	90597	99118	97560	TOTAL
sektor publiczny	3946	5256	4199	4197	public sector
sektor prywatny	72952	85341	94919	93363	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	44	13	3	2	State owned enterprises
Spółki	10047	10817	11799	12086	Companies
w tym:					of which:
handlowe	3108	4467	5363	5578	commercial
cywilne	6872	6286	6372	6443	civil
Spółdzielnie	556	539	486	483	Co-operatives
Fundacje	44	72	120	139	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1176	1901	2600	2691	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	58588	67918	73772	71734	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 /268/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne Legal persons							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	w tym of which					spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie co-operatives
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies			z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
				razem total	w tym of which					
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury					
OGÓŁEM 2005	90597	22679	13	4467	21	1190	6286	539	67918	
TOTAL 2010	99118	25346	3	5363	12	1395	6372	486	73772	
..... 2011	97560	25826	2	5578	7	1410	6443	483	71734	
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3920	664	–	214	2	39	77	160	3256	
Agriculture, hunting and forestry										

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 /268/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne Legal persons							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity			
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				spółki handlowe commercial companies			razem total	w tym of which				
				razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation						
Przemysł Industry	8887	2166	1	1285	2	402	798	46	6721			
w tym: of which:												
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8462	1950	1	1124	2	365	774	44	6512			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	282	137	–	92	–	20	16	–	145			
Budownictwo Construction	13136	1452	–	735	1	195	684	27	11684			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	25376	4417	–	1680	–	377	2639	87	20959			
Transport i gospodarka magazynowa Transport and storage	4968	477	–	230	–	58	239	1	4491			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ .. Accommodation and catering ^Δ	2933	595	–	134	1	34	432	5	2338			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	3322	222	–	93	–	5	96	26	3100			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ... Real estate activities	7845	7154	1	186	–	42	122	112	691			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	893	890	–	2	–	–	–	–	3			
Edukacja Education	2897	1588	–	40	–	5	74	2	1309			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4138	568	–	106	–	4	254	2	3570			
Pozostała działalność usługowa .. Other service activities	5843	2976	–	34	–	9	126	2	2867			

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 9 /269/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE
REGION WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH**
Stan w dniu 31 XII
**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGION
REGISTER BY NUMBER OF EMPLOYED PERSONS**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Do 9 pracujących To 9 employed persons	10–49	50 pracują- cych i więcej 50 employed persons and more
OGÓŁEM	2005	90597	86429	3368	800
TOTAL	2010	99118	94714	3579	825
	2011	97560	93209	3543	808
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		3920	3708	189	23
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		8887	7914	717	256
<i>Industry</i>					
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe		8462	7592	654	216
<i>manufacturing</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		282	207	48	27
<i>water supply; sewerage, waste management and re- mediation activities</i>					
Budownictwo		13136	12708	390	38
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		25376	24650	665	61
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		4968	4824	109	35
<i>Transport and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		2933	2813	115	5
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		3322	3288	24	10
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		7845	7766	64	15
<i>Real estate activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne		893	690	105	98
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		2897	2164	577	156
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		4138	3892	194	52
<i>Human health and social work activities</i>					
Pozostała działalność usługowa		5843	5699	130	14
<i>Other service activities</i>					

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.